

Paradijstheses

In de paradijstheses ben ik uitgegaan van het idee om Adams leeftijd te gaan tellen vanaf de zondeval. Dit lijkt mij logisch omdat vanaf dat moment Adams krachten afnamen. Vanaf dat moment ging Adam immers een zekere dood tegemoet. Het tellen van de jaren kreeg vanaf dat moment zin. Elk jaar werd een genade jaar. Een gunst.

Dit idee heeft tot gevolg dat we helemaal niet weten hoelang het paradijs heeft bestaan. Het kan 3 jaar, of 30 jaar of zelfs miljoenen jaren zijn.

Tijdens de verdere uitwerking van dit 'eenvoudige' idee heb ik mijn kijk op groei van de mensheid direct na de zondeval moeten bijstellen. Ook ben ik anders over de zondvloed gaan denken. In het nawoord heb ik een **overzicht** opgenomen van de nieuwe ideeën. Want deze Bijbelstudie bracht mij op het idee dat het paradijs tijdens de zondvloed in veiligheid is gebracht. Hierdoor ben ik anders naar diverse teksten gaan kijken.

In de onderstaande Bijbelstudie wil ik ontdekkingen delen en mij openstellen voor correctie. Ik volg zoveel mogelijk de letterlijke tekst van de Bijbel. Wie in deze Bijbelstudie iets tegenkomt dat niet strookt met een tekst uit de bijbel, die wil ik verzoeken om te reageren, om zo samen Gods Woord beter te leren doorgronden.

Nico Bakker

Paradijstheses

Hoe groter je denk over God, hoe eenvoudiger Genesis te lezen is.

God is ontzagwekkend groot .
Elke wetenschappelijke ontdekking vergroot ons denken over God.
Want God laat zich zien in de natuur.
Hij is de Schepper en Onderhouder.

Er zijn wetenschappelijke ontdekkingen die vragen oproepen. Omdat deze, volgens onze eerste reactie, niet stroken met de Bijbelse openbaring. Zo zijn fossielen lastig te plaatsen in het scheppingverhaal van zes dagen.

Toch is dit wel mogelijk, als je mag veronderstellen dat het paradijs mogelijk 'miljoenen' jaren heeft bestaan. Als je dicht bij de bijbel wil blijven, dan mag je dit pas veronderstellen als je Adams leeftijd rekent vanaf de zondeval. Adam werd 930 jaar. (Gen. 5:5)

Dit gezichtspunt heb ik in 10 hoofdstukken uitgewerkt.
Daarna heb ik de paradijstheses uitgebreid met de hoofdstukken 11 – 13, naar aanleiding van enkele vragen die bij mij boven kwamen na het bezoeken van het Darwincongres op 6 juni 2009 in Nijkerk en de vervolgconferentie "Darwin in de kerk" op 13 februari 2010 te Berkum.
Vervolgens heb ik in de hoofdstukken 14-19 het idee uitgewerkt dat het paradijs tijdens de zondvloed in veiligheid is gebracht en tijdens de jongste dag als een aangeklede tuinstad, als het nieuwe Jeruzalem, zal neerdalen op de nieuwe aarde.

Elk nieuw idee roept meestal vragen op, zeker het idee dat het paradijs wel 'miljoenen' jaren kan hebben bestaan.

De onderbouwing die ik voor deze en de andere nieuwe ideeën aandraag zijn zeker enigszins speculatief. Maar welke tot nu toe aangedragen oplossing heeft ook niet iets hypothetisch? Het komt dus vooral aan op de 'verklaringskracht' van de argumenten als de verschillende verklaringen tegen elkaar afgewogen worden.

Hoofdstukken:

Deel 1

Het paradijs heeft mogelijk langer bestaan dan we gewoonlijk denken

1. Gods grootheid
2. God schiep alles uit niets
3. God schiep de mens op de zesde dag
4. God plaatste de mens in het paradijs
5. God wandelde mogelijk miljoenen jaren met de mens
6. God veranderde de aarde na de zondeval; de eerste grote verandering
7. God veranderde de aarde tijdens en na de zondvloed; de tweede grote verandering
8. God doseerde zo dat we steeds meer van Zijn openbaring leren verstaan
9. God reikte een toekomstverwachting aan die is gegrond in de schepping en zondvloed
10. Gods heerlijkheid

Deel 2

Tussenbalans

11. Dood in (?) en buiten het paradijs.
12. Is de paradijstheze relevant?
13. Zijn er Bijbelse argumenten om Genesis 1 niet letterlijk (als historische dagen) maar metaforisch (allegorisch, poëtisch enz.) te lezen?

Deel 3

Het paradijs vormt de basis voor het nieuwe Jeruzalem

14. In het paradijs wordt een wereldstad, het nieuwe Jeruzalem, gebouwd
15. Contouren van een nieuw Jeruzalem <> Rob van Houwelingen
16. Het nieuwe Jeruzalem daalt neer <> Randy Alcorn
17. Bij de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem wordt de aarde hersteld en vernieuwd.
18. Het laatste oordeel
19. Mogelijke scenario's bij de verwachte massale bekering van de Joden
20. Nawoord met verantwoording, samenvatting en afronding

Inhoud

1. Gods grootheid.

Alles in de natuur laat ons Gods grootheid zien. De sterrenhemel en de schoonheid van een waterval. Dieren en planten, maar vooral de mens. De mens immers was de kroon op de schepping. Na de schepping van de mens keek God naar alles wat Hij gemaakt had en zag dat het zeer goed was (Gen. 1:31).

Jezus wordt de tweede Adam genoemd. Als we naar Hem kijken, dan ontdekken we veel over de eerste Adam. Want Jezus was een echt mens zoals Adam, getooid met dezelfde scheppingsgaven. Jezus kon over het water lopen. Petrus ook (Mat. 14:29). Dus Adam ook. Jezus stuurde een enorme school vissen het net in (Luc. 5 :6). Dat kon Adam ook. Jezus was bij Daniël in de leeuwenkuil. Hij kon hongerige leeuwen temmen. Evenzo kon Adam dat. Adam had van God de opdracht gekregen om over de aarde te heersen (Gen. 1:26). God had Adam daarvoor goed toegerust!

Adam was getooid met vele scheppingsgaven. Maar was hij wel voldoende toegerust om Satan te kunnen weerstaan? Laten we voor het zoeken naar een antwoord op deze vraag vooral eerst kijken naar de tweede Adam, naar Jezus. Van Jezus weten we immers dat Hij pas op 30-jarige leeftijd begon met Zijn openbare optreden. Op dat moment had Hij al een hele leerschool achter de rug. Vooral zijn ouders hebben Hem natuurlijk alles verteld over de God die zij dienden. Maar ook binnen de familiekring en binnen de dorpsgemeenschap is er kennisoverdracht geweest. Jezus stond als het ware op de schouders van zijn voorgeslacht. Alles wat God al had geopenbaard, kreeg Hij te horen. Jezus was een gretige leerling. Zelfs als 12-jarige verlangde Hij bezig te zijn met het werk van Zijn Vader (Luc. 2:46).

Kortom, we mogen gerust stellen dat Jezus goed was voorbereid op de verzoeken van Satan. (Mat. 4)

Evenzo mogen we, denk ik, ervan uitgaan dat Adam en Eva minstens zo goed waren voorbereid voordat zij door de Duivel verzocht werden.

Hoelang heeft hun leerschool geduurd?

Luther stelde: 'De duivel is slechts een hark in Gods hand'.

Buiten Gods toestemming om kan de duivel niets beginnen. Zie Job.

Wanneer gaf God de duivel Zijn toestemming om Adam en Eva op de proef te stellen?

Dit zijn zo enkele vragen die opkomen als we Adam en Eva spiegelen aan Jezus.

Jezus moest gehoorzaamheid leren. Adam en Eva ook.

Als we deze redenering volgen, dan waren Adam en Eva bij de schepping onaf.

God had hen weliswaar zeer goed geschapen, maar wel met een potentie om te groeien.

Gebruikelijk is om Adam en Eva voor te stellen als volwassen mensen.

God zou hen als volwassenen geschapen hebben.

Maar is dat zo?

Werd Adam als een 30- of 40-jarige geschapen?

Of als een 7- of 12 jarige? Of als een 21-jarige?

Al vragenderwijs verschuift het beeld.

Gebruikelijk is om te veronderstellen dat God Adam en Eva als volwassen heeft geschapen. In dat geval is het in principe mogelijk dat de zondeval al vrij direct na de schepping heeft plaatsgevonden.

Immers Adam en Eva waren volwassen en konden beproefd worden.

Als we er daarentegen vanuit gaan dat Adam en Eva als 12-jarigen zijn geschapen, dan komt het anders te liggen. Want Gods grootheid en eerlijkheid laat natuurlijk niet toe dat Satan de gelegenheid krijgt om een onvolwassen mensenpaar op de proef te stellen.

Nu eerst terug naar de zesde dag.

God schiep de mens op die zesde dag.

Schiep God toen de mens eerst als een twee-eenheid, mannelijk en vrouwelijk, om deze later op diezelfde dag nog te scheiden?

Nam God op diezelfde dag een rib uit Adam om daaruit Eva te formeren?

God is groot. Hij zou het zo hebben kunnen doen.

Op die ene dag, op die zesde dag.

Eerst de mens schapen, en even later die ene mens delen in man en vrouw.

Maar is dat wèl logisch?

In het vervolg ga ik uit van de veronderstelling dat God pas dagen misschien zelfs jaren later aan Adam Eva heeft gegeven. Dit idee zal ik later verder uitwerken.

Vervolgens, denk ik, dat Adam en Eva **in het begin** geen seksuele gevoelens voor elkaar hebben gehad. Qua gevoelens maakten zij een start als waren zij 12-jarigen.

Ook dit zal ik verder onderbouwen.

Gods grootheid maakt het mogelijk dat er veel mogelijk is.

Veel teksten zijn op meerdere manieren te interpreteren.

Dit maakt elke Bijbelstudie spannend.

2. God schiep alles uit niets.

Gelovigen, die de Schrift letterlijk nemen, menen dat God alles uit niets geschapen heeft.

Dit is onvoorstelbaar, maar zo presenteert God zich als de Almachtige.

Na de ontdekking van zwarte gaten, planeten met een enorme negatieve massa, is het geen gek idee meer dat de som van alle massa's in het hele universum nul is.

Na die 'wetenschappelijke' ontdekking van zwarte gaten, is de Bijbel op dit punt beter te verstaan.

God is almachtig en Hij heeft al het zichtbare uit niets geschapen (Hebr. 11:3)

God is niet alleen almachtig, maar God is ook volmaakt. Hij verandert niet, Hij blijft altijd Dezelfde.

Want Hij verandert niet ten goede en ook niet ten kwade. Hij blijft voor altijd volmaakt.

Wie zo de eigenschappen van God op zich laat inwerken, zou de conclusie kunnen trekken dat die eigenschappen in de schepping terug te vinden zijn.

Een volmaakte God schiept 'immers' een volmaakte wereld die helemaal af is.

Omdat God Almachtig is, kan Hij dat doen.

Waarom heeft Hij dat niet gedaan?

Ons denken over het paradijs wordt mee bepaald door ons denken over de hemel.

Hoe zal het in de hemel zijn? Fascinerend? Dynamisch, volop in ontwikkeling? Tijd en ruimte? Het goede blijft behouden; het beste ligt nog voor ons?

Randy Alcorn heeft in het boek 'Hoe zal het in de hemel zijn?' de beeldvorming over de hemel geactualiseerd en gaat op deze vragen in.

In Openbaringen wordt diverse keren terugverwezen naar het paradijs.

Om nu goed zicht te krijgen op het paradijs ligt het voor de hand om deze teksten ook te laten spreken.

Wie uitziet naar een dynamische, fascinerende hemel, zal gemakkelijker het paradijs kunnen voorstellen als 'de hemel op aarde'. Fascinerend, boeiend, geschapen met een perfecte startsituatie.

Het beheer liet God over aan de mens, deze kreeg de taak om de wereld verder te ontwikkelen.

Ook bij de dieren heeft God gezorgd voor een perfecte beginsituatie.

Hij heeft alle basissoorten geschapen.

Maar in de loop van jaren zijn door mutaties andere soorten geboren.

Vanuit de basissoorten heeft zich een evolutionair proces voltrokken.

Gevonden fossielen bevestigen dit proces.

Zoals eerder gezegd is het tot nu toe gebruikelijk om Adam en Eva voor te stellen als volwassenen.

Met de voorgaande redenering wil ik daar opnieuw een vraagteken bij te zetten.

Want waarom zou Adam 'klaar' geschapen zijn? Geestelijk en lichamelijk helemaal af?

Jezus ging als 12-jarige mee naar de Tempel.

Daar ging Hij zich bezig houden met de dingen van Zijn Vader.

Denk nu Adam eens in als een 12-jarige.

Kan een 12-jarig jongen met God wandelen?

Is een 12-jarig jongen leergierig?

Kan zijn Leermeester veel aan hem kwijt?

Twaalf jaar, te groot om niet zelfstandig te willen zijn en te klein om onafhankelijk te kunnen zijn.

Nu terug. God schiep in het begin een perfecte beginsituatie.

Past het beeld van een 12-jarige Adam daar niet voortreffelijk bij?

Maar er is meer.

Immers God plaatste Adam in het paradijs (Gen. 2:8). Een beschermde omgeving.
Dit terwijl Adam wel de opdracht mee kreeg om de hele aarde onder zijn gezag te brengen.
(Gen.1 :28).

Kennelijk mocht Adam in een beschermde omgeving opgroeien.
Zodra hij meer volwassen zou worden, kon hij de wereld in.
Pas dan kon hij wereldwijd gaan heersen.

God schiep alles uit niets.
God creëerde een zeer goede start situatie.
Adam en Eva mochten met plezier en vreugde van start gaan.

3. God schiep de mens op de zesde dag

Wie de Bijbel letterlijk neemt, weet dat God zowel de dieren als de mens op de zesde dag heeft geschapen. Eerst schiep God de dieren, daarna de mens (Gen. 1:24-31).

We lezen dat God de mens uit aarde vormde.

Wij zijn van stof (Gen. 2:7).

Het DNA van de aap lijkt veel op dat van een mens.

Ligt het niet voor de hand dat God via evolutie van een aap de mens geschapen heeft?

Nee dus, want evolutieprocessen duren jaren.

Bij een letterlijke lezing van Genesis vervalt deze optie.

Als we zelf iets nieuws maken wat voortborduurde op iets bestaands, dan gebruiken we meestal nieuwe materialen.

Denk aan een nieuwe auto, een nieuw recept, een nieuw kledingstuk.

Alle onderdelen, ingrediënten en stoffen, ze zijn gewoonlijk allemaal nieuw.

Voor de **kroon** van de schepping gebruikte Hij nieuwe aarde. (Gen. 2:7)

Maar ,zoals wetenschappelijk is aangetoond, boetseerde Hij qua lichaamsbouw de mens wel in grote gelijkenis met de aap. Het DNA-patroon spreekt.

Lange tijd is het gebruikelijk geweest om te veronderstellen dat tijdens de paradijsfase geen enkel dier dood ging. Niet binnen het paradijs, maar ook niet er buiten. Overal was het vredig op aarde.

Tegenwoordig wordt deze opvatting als te romantisch gekenschetst.

Roofdieren zijn als roofdieren geschapen en zullen zich als zodanig gedragen.

Grote dieren zullen al lopend kleine dieren, zoals mieren, zeker verpletteren.

Bekend is dat roofdieren, zodra ze verzadigd zijn, geen andere dieren aanvallen.

Roofdieren doden niet om te doden, maar slechts om in leven te blijven.

Verondersteld mag worden dat ook de zondeval het instinkt bij dieren heeft aangetast. Maar dat de zondeval het karakter bij dieren zo radicaal veranderd zou hebben dat voor de zondeval een leeuw en een lam 'vriendjes ' van elkaar waren, dat is ongeloofwaardig.

Dus al tijdens de paradijsperiode gingen er dieren dood.

Niet alleen door strijd, maar ook door ouderdom. (Zie ook hoofdstuk 11)

Dit roept vragen op. En de mens dan? Kon de mens niet worden verslonden door een groot roofdier?

Waarom stierf de mens, gezien zijn DNA-profiel, niet uit ouderdom?

In het paradijs wandelde de mens met God.

Wie met God wandelt, die verandert.

Tijdens de woestijntocht was God dicht bij Zijn volk. Hij wandelde met hen op. De wolkkolom ging overdag voor hen uit, en 's nachts gaf deze licht.

Het bijzondere is dat tijdens de woestijntocht niets versleet. Zelfs de sandalen niet! (Deut. 29:4).

Wonderlijk. Maar als God zo iets in de woestijn doet, dan kan Hij dat zeker doen in het paradijs.

Zelfs als het daarbij niet om schoeisel en kleding gaat, maar om het menselijk lichaam.

God beloofde al dat de mensen zouden blijven leven, als ze Hem gehoorzaamden.

Natuurlijk maakt God dat waar, ondanks het feit dat het DNA-profiel iets anders zou kunnen zeggen.

Nadat Mozes met God gesproken had, glansde zijn hele gezicht. Indrukwekkend (Ex. 34:29).

Het hele volk durfde daarop niet meer naar Mozes toe te gaan.

Alweer zo'n wonderlijke geschiedenis.

Is het denkbaar dat Mozes, terwijl hij alleen de berg Sinaï opliep, door een leeuw zou zijn overvallen?

Wie de zorg van God voor Mozes kent, weet dat dit uitgesloten is.

Even groot zal Gods zorg voor Adam en Eva geweest zijn.

Wilde dieren vielen hen niet aan.

God schiep op de zesde dag een mens. Niet zomaar een mens. Maar een mens die voldeed aan alle eisen om Gods doeleinden te kunnen realiseren.

Een mens die voor de eeuwigheid geschapen was.

Een mens met eeuwigheidswaarde.

God schiep op de zesde dag de mens, mannelijk en vrouwelijk.

God sprak die mens direct aan en gaf hem de opdracht: Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag.

Hieruit zou je direct kunnen concluderen dat God Adam en Eva beiden op de zesde dag heeft geschapen.

Wie daarna echter Genesis 2:15-25 leest, krijgt een ander idee.

Daar krijg je de indruk dat Adam een lange tijd op Eva heeft moeten wachten.

Eerst moest hij alle dieren een naam geven.

Daarna ontdekte hij dat hij alleen was.

Hij ging verlangen naar iemand die bij hem zou passen.

Op een zeker moment vervulde God dat verlangen.

Maar Adam heeft er wel op moeten wachten.

Want hij riep het uit:

'Eindelijk, een gelijk aan mij,
mijn eigen gebeente,
mijn eigen vlees,
een die zal heten vrouw: vrouw,
een uit de man gebouwd.'

In het nawoord ga ik hierop nog iets dieper op in om mij nader te verantwoorden.

Voor nu is het voldoende om te noteren dat het uit de Schrift niet duidelijk is dat Adam en Eva beiden op de zesde dag zijn geschapen.

Logischer is het te veronderstellen dat Eva pas jaren later aan Adam gegeven is.

4. God plaatste de mens in het paradijs

Waarschijnlijk is het paradijs een beschermd gedeelte. Een afgebakend stukje op die grote wereld. God plaatste de mens daarin (Gen. 2:8).

Dit terwijl de mens de opdracht mee kreeg om over de hele aarde de hele aarde te heersen. (Gen. 1:28)

Het paradijs leek een soort thuisbasis voor de mens.

Als we mogen veronderstellen dat Adam als een 12-jarige is geschapen, dan gaat dit beeld nog meer spreken. Want een 12-jarige stuur je niet de wijde wereld in.

Als Adam en Eva beiden geschapen zijn als 12-jarigen, dan is het aannemelijk dat ze niet direct geslachtsgemeenschap met elkaar gezocht hebben.

Zo beleven nu kleine kinderen dat.

Dus geestelijk waren Adam en Eva er nog niet aan toe om aan kinderen te denken.

In het midden van het paradijs stonden twee bomen: de levensboom en de boom van kennis van goed en kwaad (Gen. 2:9).

God had nu de mens verboden om de vruchten van de boom van kennis van goed en kwaad te eten (Gen. 2:16). Het wonderlijke gesprek tussen de slang met Eva bevestigt dat nog eens (Gen. 3:1-5).

Dus God had duidelijk de mens verboden om van die boom te eten.

Waarom?

Dit is een vraag die mensen blijft bezighouden.

Laten we die vraag parkeren, om eerst na te denken over de levensboom.

Want over die levensboom is meer te vertellen. Die komt driemaal terug in Openbaringen:

1. Wie overwint zal ik laten eten van de levensboom die in Gods paradijs staat' (Openb. 2:7).
2. In het midden van het plein van de stad en aan weerskanten van de rivier stond een levensboom, die twaalf vruchten gaf, elke maand zijn eigen vrucht. De bladeren van de boom brachten de volken genezing (Openb. 22:2).
3. Gelukkig zijn zij die hun kleren wassen: zij kunnen over de levensboom beschikken en zullen de stad door de poorten binnengaan (Openb. 22:14).

De levensboom is in elk geval een heel bijzondere boom. Zijn vruchten hebben meer kracht dan welke andere boom dan ook. In Genesis wordt deze boom als eerste genoemd. Pas daarna wordt de boom van kennis van goed en kwaad genoemd. Van alle bomen mocht de mens eten, dus ook van de levensboom. Alleen van de boom van kennis van goed en kwaad, daar moest hij afblijven (Gen. 2:16).

Uit Openbaringen kunnen we opmaken dat de levensboom genezing brengt.

Maar eigenlijk is dat in het paradijs niet nodig. Want daar is toch geen ziekte?

Of is dit een te romantisch beeld?

We weten dat Adam en Eva niet immuun waren voor verleiding.

Waren ze dan wel immuun voor ziekte?

Geest en lichaam zijn één. Geest en lichaam beïnvloeden elkaar.

God schiep de mens niet als een stok of een blok. Niet als een robot.

God schiep de mens kwetsbaar. In staat om te vallen en te zondigen. In een staat waarin hij zijn benen kon breken. Of niet?

Uiteraard was er geen ziekte tot de dood. Er waren helende vruchten. De levensboom overtrof al de andere bomen. Het eten van zijn vrucht brengt genezing. (Om het even in computertermen te zeggen: door het eten van de vrucht krijgt het hele systeem een herstart)

Laten we naar Jezus kijken om dit beeld scherper te krijgen.

Was Jezus immuun voor ziekte?

Jezus kon iedereen genezen, dus ook Zichzelf.

Dus in feite is het een zinloze vraag. Maar laten we deze gedachte-exercitie vervolgen.

Jezus was volkomen mens, uitgenomen de zonde.

Tijdens de verzoeking in de woestijn kreeg Hij echt honger en dorst.

Met één machtswoord zou Hij midden in de woestijn een uitgebreid diner voor Zichzelf kunnen klaarmaken. Maar juist dat deed Hij niet. Dat zou niet passen in de opdracht die Hij had te vervullen.

Jezus heeft onze ziekten op zich genomen.

Waarschijnlijk is Jezus, hoewel we er niets over lezen, ook wel eens ziek geweest.

Maar Hij heeft Zijn scheppingsgaven gebruikt om Zichzelf te genezen.

Wat de tweede Adam deed, kon de eerste Adam ook.

Maar daarenboven kon de eerste Adam nog de vrucht van de levensboom plukken.

Waarschijnlijk heeft de levensboom nog een andere functie gehad, en wel om de mens na verloop van tijd een verheerlijkt lichaam te geven. Maar dit idee laten we liggen.

De levensboom was een liefdesgeschenk van God. God is de bron van alle liefde.

Dus het is eigenlijk onvoorstelbaar dat de boom van kennis van goed en kwaad een valstrik zou zijn.

Ook de boom van kennis van goed en kwaad moet een liefdesgeschenk van God zijn geweest.

Alleen wel een liefdesgeschenk waar Adam en Eva 'voorlopig' niet aan mochten komen.

Gods eis stelde de mens wel degelijk op de proef. Want die mooie vrucht was voor later bestemd.

Welke uitwerking zou die vrucht gehad kunnen hebben?

Na het eten van die vrucht merkten Adam en Eva dat ze naakt waren (Gen.3:7).

Kennelijk bracht het eten van die vrucht 'seksuele gevoelens' naar boven.

Gevoelens die bij een volwassene passen.

We lezen dat Adam en Eva vijgenbladen aan elkaar regen en daarvan lendenschorten maakten (Gen.3:7).

Maar even later zien we dat God van dierenvellen kleren voor Adam en Eva maakte en hen die aantrok. Kennelijk was het goed dat de mens zich voortaan zich aankleedde om schaamte te bedekken..

Uit dit verhaal is op te maken dat Adam en Eva vooruitgegrepen hebben op iets wat God voor later bestemd had. Met een seksuele relatie moet je wachten totdat je er aan toe bent. Eerst moet je volwassen zijn, en pas daarna mag je je als volwasse gaan gedragen.

Eerder heb ik al de veronderstelling geponeerd dat Adam en Eva als 12-jarigen zijn geschapen.

Uitgaande van die aanname is nu het idee, dat Adam en Eva vooruit gegrepen hebben, pas goed te plaatsen als aannemelijk te maken is dat ze bij de zondeval nog niet volwassen waren.

5. God wandelde mogelijk 'miljoenen' jaren met de mens

We zijn steeds beter in staat om in miljarden jaren te denken. Zo is het eenvoudig in te zien dat op een tijdschaal van miljarden jaren enkele miljoenen jaren een relatief korte periode is.

Gebruikelijk is om de paradijsperiode slechts op enkele tientallen jaren in te schatten.

Bij het tellen van Adams leeftijd vanaf de zondeval, komt er ruimte om zowel te denken in tientallen jaren als in 'miljoenen' jaren.

Nu uit diverse vondsten van fossielen gebleken is dat de aarde veel ouder is dan circa 6000 jaar, moet de paradijsperiode kennelijk lang hebben geduurd.

Als God Adam en Eva als '12-jarigen' heeft geschapen en de zondeval plaatsvindt voordat ze beiden '30 jaar' zijn, dan ligt hier een probleem.

Hoe kunnen miljoenen jaren in die tijdsperiode van '18 jaar' ingepast worden?

We weten dat vóór de zondvloed de mensen veel ouder werden dan erna.

Bijvoorbeeld: Adam werd 930 jaar (Gen. 5:3-5), Set leefde 912 jaar (Gen. 5:6-8), Meteslach leefde 969 jaar (Gen. 5:25-27).

Na de zondvloed werden de mensen minder oud. God had dat besloten: Mijn levensgeest mag niet voor altijd in de mens blijven, hij is immers niets dan vlees; hij mag niet langer dan honderdtwintig jaar leven (Gen. 6:3).

De zondvloed had een grote impact. De leeftijd van een mens werd met circa een factor 7 ingekort. Of anders gezegd: elk jaar woog 7 keer zwaarder. De mens werd sneller oud. Kinderen werden eerder geboren, de mens stierf eerder.

Het leven voor en na de zondvloed kende zo een 'versnelling' met een factor 7.

Dit bovenstaande idee is hanteerbaar.

De Bijbel wordt letterlijk gevolgd: voor de zondvloed werden de mensen veel ouder dan erna.

Maar er is meer.

Ook de kinderen werden voor de zondvloed veel later geboren.

Bijvoorbeeld: Kenan was 70 jaar toen hij Mahalalel verwekte (Gen. 5:12), Metuselach was zelfs 187 jaar toen hij Lamech verwekte (Gen. 5:25).

Deze beide waarnemingen hebben zich rond de zondvloed voorgedaan.

Lang niet zeker is of dergelijke processen zich ook hebben voorgedaan tijdens de zondeval.

Als effect van de zondeval lezen we ondermeer: Zweeten zul je voor je brood, totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen: stof ben je, tot stof keer je terug (Gen. 3:19).

Bovendien werd de mens uit het paradijs weggejaagd om te voorkomen dat hij ook (in gevallen staat) van de levensboom zou eten.

Zowel bij de zondeval als bij de zondvloed hebben zich processen voltrokken die ons een helder zicht op de situatie in het paradijs ontnemen. We kunnen niet zomaar wat extrapoleren.

Toch weten we dat het Gods bedoeling was uit Adam en Eva een heel volk te scheppen, waarvan het getal overeenkomt met het getal dat Hij nu bezig is vol te maken. Want we lezen immers: De Heer is niet traag met het nakomen van zijn belofte, zoals sommige menen; hij heeft alleen maar geduld met u, omdat hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat (2 Petr. 3:9).

We weten niet in welk tempo, in het scenario zonder zondeval, God dit wilde realiseren.

Ook weten we niet of God in dat scenario mensen tot zich zou hebben genomen, zoals Hij deed bij Henoch (Gen. 5:24) en Elia (2 Kon. 2:11), of dat Hij na verloop van tijd mensen een verheerlijkt lichaam zou hebben gegeven (bijvoorbeeld door het frequent eten van de levensboom).

Maar stel, om maar een willekeurige greep te doen, dat God 3 miljard mensen in 3 miljard jaar tot volheid wilde brengen, dan zijn enkele 'miljoenen' jaren goed inpasbaar als start voor Adam en Eva.

Kortom, uitgaande van de geopenbaarde veranderingen rond de zonvloed en kijkend naar Gods plan om een groot volk in Zijn heerlijkheid te brengen, is voorzichtig te veronderstellen dat ook rond de zondeval een 'versnelling' is bewerkt; na de zondeval kreeg de mens een veel kortere tijd van leven toebedeeld.

Bovendien wachtte hem aan het einde van dat kortere leven de dood.

Adam en Eva wandelden in het paradijs met God. Elke dag was een feestdag. Geweldig.

Zo geweldig dat ze zelfs in 'miljoenen' jaren niet uitgekeken zouden raken op God, op elkaar en op al het moois om je heen. Variatie in overvloed.

In die situatie telden ze hun dagen niet. Wat voor zin zou dat hebben gehad terwijl ze miljoenen jaren voor zich hadden liggen?

Laten we dit even op ons laten inwerken.

Is het bestaanbaar dat Adam en Eva in zo'n situatie hun verjaardagen vierden?

6. God veranderde de aarde na de zondeval; de eerste grote verandering

Na de zondeval moesten Adam en Eva bij de dag leven.
Door hun ongehoorzaamheid hadden ze de dood verdiend.
Maar ze mochten nog even verder leven.
God had de belofte gedaan dat uit hun zaad de Verlosser geboren zou worden, die de gevolgen van de zondeval te niet zou doen.
God gaat verder, om uit liefde Zijn oorspronkelijke plannen met de mensen te realiseren.

Voor Adam en Eva is nu elke dag een geschenk.
Ze hadden de dood verdiend, maar God gaat toch met hen verder.
Zulke dagen ga je tellen.
Hoe ouder ze werden, hoe wonderlijker dat geschenk.
Adam werd 930 jaar. Een onverwachts geschenk, waarachter we Gods liefde zien stralen.

De zondeval heeft grote gevolgen gehad voor de aarde.
We kunnen gerust aannemen dat wat God in Genesis 3 heeft aangekondigd, zo ook gebeurd is.
Alleen daarover zwijgt de Bijbel verder.
Alle aandacht komt te liggen op de verdere snelle ontwikkeling van de mensheid, die veelal gepaard ging met geestelijke neergang.
God zegende; de mensen vermenigvuldigden zich snel, Kaïn bouwde al een stad.(Gen. 4:17);
Jabal werd de stamvader van hen die in tenten leven en vee houden (Gen.4:20) en Jubal werd stamvader van allen die op de lier of op de fluit spelen (Gen. 4:21).
De 'zondige' mens antwoordde: Kaïn sloeg Abel dood (Gen. 4:8) en Lamech spotte 'Wie mij verwondt, die sla die dood, zelfs wie mij maar een striem toebrengt. Kaïn wordt zevenmaal gewroken, Lamech zevenenzeventigmaal' (Gen. 4:23-24).

De korte weergave in de bijbel van de ontwikkelingen na de zondeval roept vragen op, waardoor de geschetste hoofdlijn minder de aandacht dreigt te krijgen dan beoogd zal zijn.
Zo'n vraag is: Hoe komt het dat de voorplanting zo snel ging terwijl Adam en Eva zelfs nog geen enkele dochter hadden ontvangen? Immers pas na de geboorte van Set verwekten Adam en Eva nog zonen en dochters (Gen. 5:3).
Het feit dat de voortplanting snel moet zijn gegaan is af te leiden uit de reactie van Kaïn nadat hij door God was weggestuurd: Iedereen die mij tegenkomt kan mij doden (Gen. 4:14).

Laten we naar de feiten kijken:

Kaïn sloeg Abel dood voordat Set geboren werd.(Gen. 4:25).
Set werd geboren 130 jaar na de zondeval (Gen. 5:3)
Dus Kaïn en Abel waren wellicht al rond de 100 jaar toen zij God hun offer brachten. Het ene offer werd aangenomen. de andere niet. Daarop ontstak Kaïn zo in woede, dat er een doodslag op volgde.

Reken maar dat Adam zijn zonen het verhaal over de 'schepping' van Eva heeft verteld.
Een wonderlijk verhaal.
Hij ging verlangen naar een vrouw, en God liet Adam in een diepe slaap vallen en maakte uit een rib van Adam zijn vrouw Eva (Gen. 2:22).

Adams zonen raakten ook in hun puberteit en gingen eveneens naar een vrouw verlangen. Zij baden God erom en werden verhoord. Ook na de zondeval trok God **Zijn zegende hand** niet terug. Hij vervolgde de eerder ingeslagen weg. Adam en Eva verwekten in het begin enkel zonen. God geeft die zonen een vrouw, uit hun eigen rib. Zo gaat God verder en bracht Hij allerlei variatie aan. Zo schiep Hij de rassen. God houdt van diversiteit. Zijn oorspronkelijke plannen zette Hij door.

Geen wonder dat toen Kaïn en Abel rond de 100 jaar waren, zij al veel nakomelingen hadden. Wie nu een 100-jarige ontmoet en zijn verhalen hoort, die kan er zich in enkele gevallen over verbazen dat een 100-jarige een enorm groot nageslacht heeft. Kaïn en Abel leefden weliswaar onder omstandigheden waarbij het leek dat geboortes minder vaak voorkomen, maar desondanks moesten ze al veel nakomelingen hebben gehad.

Dat is ook te concluderen uit het feit dat Kaïn een stad aan het bouwen was, terwijl Henoeh werd geboren (Gen. 4:17). Kennelijk had Kaïn zijn familie, of in elk geval een groot deel van zijn nakomelingen, meegenomen naar Nod. Daar breidde zijn familie zich uit. Op een gegeven moment werd zelfs Kaïns eigen vrouw zwanger en baarde Henoeh. Zelfs na de moord op Abel zegende God niet alleen Kaïns nageslacht, maar Kaïn kreeg opnieuw een zoon.

Deze ‘interpretatie’ voert verder.

We lezen dat Lamech twee vrouwen nam; de ene heette Ada en de ander Silla (Gen. 4:19). Kennelijk was Lamech van de generatie waarbij ook dochters werden geboren. Eerst liet God enkel zonen geboren worden, maar daarna ook zonen en dochters. Zelfs Adam en Eva kregen na de geboorte van Set nog zonen en dochters (Gen. 5:3). Dit werd dan ook de normale gang. In Genesis 5 lezen we **negen maal**: Hij verwekte zonen en dochters. God blijft zegenen.

Ondanks Gods zegen keerden de mensen zich steeds meer van God af.

Het dieptepunt was het gedrag van de zonen van de goden; zij zagen hoe mooi de dochters van de mensen waren, en ze kozen uit hen vrouwen die ze maar wilden (Gen. 6:2).

Deze ‘zonen van de goden’ zijn de zonen van de eerste generaties mensen, die zelf al een vrouw van God gekregen hadden. Uit hun eigen rib gevormd als een hulp die specifiek bij hen paste.

Immers God schiep Adam zo dat hij leek op God (Gen. 5:1). Al zijn directe nakomelingen vertoonden deze gelijkenis. Het waren stuk voor stuk ‘zonen van de goden’.

Deze zonen nu vergrepen zich op oudere leeftijd (immers gedurende de eerste generaties werden er geen dochters geboren) aan de dochters van de mensen. Wat afschuwelijk!

Geen wonder dat de Heer toen dacht: Mijn levensgeest mag niet voor altijd in de mens blijven, hij is immers niets dan vlees; hij mag niet langer dan honderdtwintig jaar leven (Gen. 6:3).

Na de zondeval groeide de bevolking enorm. Echter het kwaad nam ook toe. Tenslotte zag de Heer dat alle mensen op de aarde slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. Hij kreeg er spijt van dat Hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst. “Ik zal de mensen die Ik geschapen heb van de aarde wegvagen”, dacht Hij, “en met de mensen ook het vee, de kruipende dieren en de vogels, want Ik heb er spijt van dat Ik ze heb gemaakt. Alleen Noach vond bij de Heer genade “ (Gen. 6:5-8).

7. God veranderde de aarde tijdens en na de zondvloed; de tweede grote verandering

De zondvloed vond plaats rond 2348 voor Christus.

De zondeval was circa 1656 jaar eerder.

Dus de zondvloed staat in de tijd veel dichterbij ons.

In de natuur zijn diverse gevolgen van de zondvloed nog duidelijk herkenbaar.

Zo zijn er aardlagen, die chronologisch, gezien precies op zijn kop liggen.

Dat doet denken aan een tekst uit Job: Hij verplaatst bergen, voor men het merkt; in zijn woede stoot Hij ze omver (Job 9:5).

Het zondvloed verhaal uit Genesis 7 is heel bekend.

Maar ook heel veel andere volken kennen een zondvloed verhaal.

De gevolgen van de zondvloed zijn wereldwijd aanwijsbaar.

In het boek 'Eeuwen in chaos' heeft Velikovsky een en ander ruim gedocumenteerd.

Ook nu nog zijn er continenten op drift.

Breuklijnen en aardbevingen tonen aan dat de aarde onder spanning staat.

Spanningen die nog steeds een gevolg zijn van de zondvloed.

Het zondvloed verhaal is een heel bijzonder verhaal, dat vragen oproept.

Waar kwam al dat water vandaan?

Konden echt alle dieren in de ark van Noach?

Is de regenboog pas na de zondvloed aanwezig?

Dit zijn allemaal stuk voor stuk lastige vragen.

Voorals je de wereld als een bol wil blijven zien.

Inmiddels weten we al eeuwen dat de wereld rond is.

Maar had de wereld altijd die vorm?

Is het denkbaar dat vóór de zondvloed de wereld de vorm van een octaëder had? Of een vergelijkbare vorm?

Zo ja, dan kunnen we één van de lastige vragen wegstrepen, namelijk die over de regenboog.

Zo ja, dan is te veronderstellen dat de bergen voor de zondvloed veel lager waren dan erna.

Als God straft, dan is Hij als een vader die straft; met ingehouden woede en vol liefde.

Zo stuurde God eens Zijn volk in ballingschap, echter er bleef een restant achter in het land.

Alle voorname en invloedrijke mensen werden weggevoerd; zij waren de eerst verantwoordelijken.

God oordeel in billijk en recht, een onaanzienlijk restje mocht blijven.

God is altijd dezelfde. Zou er tijdens de zondvloed iets dergelijks gebeurd kunnen zijn?

Want het is toch denkbaar dat in het geestelijke klimaat, waarvan Lamech de representant is, dat er vluchtelingen zijn geweest. Vluchtelingen die zich verspreid hebben over de wereld.

Iedereen die rond Noach woonde, is in de zondvloed omgekomen, en alle dieren die Noach kende zijn in de ark ontkomen. Maar een 'deel' van de vluchtelingen en de dieren die op de andere vlakken van de piramide woonden, zijn behouden. Zo kan de diversiteit grotendeels bewaard gebleven zijn.

Maar uiteraard is in de zondvloed of vrij direct erna zijn wel een heel aantal grote dieren uitgestorven.

Dit idee, waarin God toch op een min of meer verborgen manier lankmoedig zou zijn geweest, gaat direct tegen de Schrift in. Bijvoorbeeld: Evenmin heeft Hij de wereld uit de voortijd gespaard; alleen Noach, de heraut van de rechtvaardigheid, liet Hij met zeven anderen in leven toen Hij de watervloed over die wereld vol zondaars liet komen (2 Petrus 2:5).

Echter het oordeel komt God toe. Soms veroordeelt Hij de zondaars krachtig, een andere keer toont

Hij Zijn barmhartigheid en lankmoedigheid. Al die eigenschappen zijn in God verenigd. Maar God ligt hier wel een heel speciaal accent.

Er is maar één mens waar Hij verder mee wil; de heraut van de rechtvaardigheid.

De bewaring van Noach ligt in lijn met de belofte van de Verlosser, Jezus Christus.

God gaat het waar maken.

Nu even terug naar Job: Hij verplaatst bergen, voor men het merkt; in zijn woede stoot Hij ze omver (Job 9:5). Waar heeft Job deze kennis opgedaan? Heeft hij dit zelf zien gebeuren, of zijn dit verhalen van mensen die dit met eigen ogen hebben gezien?

Vanuit de ark is zoiets ten tijde van de zonvloed niet waar te nemen.

Waarschijnlijk hebben mensen elders op de wereld deze verschijnselen wel waargenomen en is dit doorverteld. In elk geval, Job wist ervan!

Opgraveningen van fossielen bewijzen dat er in de loop van ‘miljoenen’ jaren veel grote dieren zijn uitgestorven. Ook tijdens en na de zondvloed zijn er dieren uitgestorven.

Al die variatie duidt op een veelvormige wereld die in beweging is.

Een octaëder is veelvormig, mee omdat de zwaartekracht van plaats tot plaats verschillend is.

De aarde draait in een zonnestelsel dat zich bevindt in een almaar uitdijend universum.

Elke dag is daarom anders.

Hoe de klimatologische omstandigheden voor de zondvloed zijn geweest, dat is moeilijk te achterhalen.

Maar ook voor de zondvloed kunnen daarin grote wisselingen zijn opgetreden.

Egyptenaren en Maya's bouwden piramiden voor hun doden. Hoe kwamen zij op het idee om piramiden te bouwen? Zijn wellicht de contouren van de oude wereld overgeleverd?

Openbaring 21 toont ons een beeld van het nieuwe Jeruzalem.

Wie googlet naar ‘Johannes ziet het Nieuwe Jeruzalem van God komen’ , vindt een preek waarin het beeld uit Openbaring 21 uitgelegd wordt. Het krijgt een beetje de vorm van een piramide.

Een citaat uit deze preek:

‘Vanuit de top (de troon van God en van het Lam) ontspringt ook die rivier met water van het leven. En die stroomt zo langs de terrassen naar beneden. Met links en rechts het geboomte van het leven. Een echte, open tuin-stad. Het paradijs is terug! Maar nu compleet: want alle mensen die erbij horen, zijn er. En ze wonen sámen. Daarom: een tuin en een stad ineen. Want je leeft sámen met God in een éeuwige vrede!’

Het Nieuwe Jeruzalem doet denken aan het paradijs.

We weten dat God bij Jezus' terugkomst de aarde hersteld (Rom. 8:19-21).

Ook weten we dat de ‘schepping’ zeer goed was.

Is het voorstelbaar dat bij Jezus' wederkomst de huidige aarde in een oogwenk verandert van bol- in een piramidevorm. Terug zoals het begon, aangevuld met veel fascinerende nieuwe elementen.

Laten we dit beeld nog iets concreter maken. Het Nieuwe Jeruzalem daalt neer vanuit de hemel op aarde. Dit terwijl de aarde verandert in een afgeknotte piramide waarop precies het Nieuwe Jeruzalem past.

De lengte, breedte en hoogte van het Nieuwe Jeruzalem is circa 2220 km.

De lengte, breedte en hoogte van de Nieuwe wereld, inclusief het Nieuwe Jeruzalem, is circa 14820 km, ervan uitgaand dat de inhoud van de wereld niet verandert.

De stad, het Nieuwe Jeruzalem, is omgeven door een dikke, hoge muur met twaalf poorten (Openb. 21:12). De koningen op aarde zullen hun pracht en rijkdom naar deze stad brengen (Openb. 21:24).

De stad zelf heeft geen zon- of maanlicht nodig (Openb. 21:23), wat niet wil zeggen dat het grote gebied buiten de muren het zonder zon en maan moeten doen.

Het Nieuwe Jeruzalem heeft vele woningen, Jezus is nu in de hemel om deze woningen voor al Zijn kinderen zo in te richten dat zij zich er optimaal thuis in zullen voelen (Joh. 14:2). Constant worden we opgeroepen om ons te richten op wat boven is (Kol. 3:1-2), want alleen zo krijgen we goed zicht op de aarde. Zie hiervoor verder het al eerder genoemde boek van Randy Alcorn.

Over de nieuwe hemel en aarde vertelt de Bijbel meer dan over de zondvloed. Het lijkt erop dat wij worden aangespoord om vooral vooruit te kijken en niet achterom. Maar ondertussen weten we dat er grote verandering aan komen. Wie hiermee rekent zal het niet vreemd vinden als ook tijdens de zondvloed grote veranderingen zijn opgetreden. Ook al zijn ze niet in de Bijbel beschreven, maar wel in de natuur.

Hoeveel weten we van alles wat er te weten valt? Elke nieuwe ontdekking roept weer nieuwe vragen op. Toenemende kennis leidt tot het besef dat we in feite nog weinig weten. Wie rekening wil houden met de veranderingen die tijdens de zondvloed hebben plaatsgevonden, moet rekenen met een discontinuïteit.

In de hoofdstukken 14-17 ga ik nog enkele stappen verder. Daar opper ik de mogelijkheid dat God het paradijs tijdens de zondvloed in veiligheid heeft gebracht. Daarna heeft Jezus dit paradijs, direct na Zijn kruisdood, heropend. Onder Zijn leiding wordt er vanaf dat moment gebouwd aan het nieuwe Jeruzalem. Het nieuwe Jeruzalem dat op de jongste dag op de herstelde aarde zal neerdalen.

8. God doseerde zo dat we steeds meer van Zijn openbaring leren verstaan

God is een leermeester, die de leerstof gedoseerd aanreikt.

Een sprekend voorbeeld daarbij is Jezus onderricht aan de Emmaüsgangers (Luc. 24).

Hij opende, pas na Zijn opstanding, voor hen de Schriften.

Als Jezus dit eerder had gedaan, dan hadden ze het wel of niet begrepen.

Indien ze begrepen hadden, dan hadden ze dit waarschijnlijk niet voor zich kunnen houden, en hadden dan daardoor Jezus voor de voeten gelopen. Want Jezus moest Zijn beoogde taak volbrengen.

Dus precies op het goede moment rondde Jezus op arde Zijn onderwijs af.

Een tweede voorbeeld: het monogame huwelijk.

Aartsvaders, koningen en nog veel andere leidslieden uit het Oude Testament hadden meerdere vrouwen. In het hele Oude Testament is er geen enkele profeet die dit afkeurde.

Pas Jezus leerde: 'Hebt u niet gelezen dat de Schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt? Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; ze zijn niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden mag een mens niet scheiden'(Matt. 19: 4-6).

Kennelijk heeft de Leermeester ruimte gegeven aan proefondervindelijk onderwijs.

Geen enkel huwelijk met meerdere vrouwen is een succes geworden. Zelfs de wijze Salomo is erover gestruikeld. Dit zegt toch genoeg?

Hizkia's gebed werd verhoord en hij kreeg 15 jaar erbij.

Maar in die 15 jaar gebeurde er zoveel naars, dat onwillekeurig de vraag naar boven komt of die gebedsverhoring wel een 'zegen' is geweest. Immers Hizkia liet in die periode al zijn schatten zien aan een delegatie uit Babylonië (Jes. 39:1-3). De Heere veroordeelde dit gedrag. Verder verwekte Hizkia in die periode Manasse, de meest goddeloze koning ooit. Dus Hizkia faalde in de opvoeding van Manasse.

Wat wil God ons hier leren. Was Gods eerste timing de juiste?

Deze drie voorbeelden laten zien dat God doseert. Hij doseert om ons aan het werk te zetten.

Zo wil Hij Zijn woord in ons planten. Hij schakelt daarbij iedereen in.

'Dan zult u met alle heiligen de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte kunnen begrijpen, ja de liefde van Christus kennen die alle kennis te boven gaat, opdat u zult volstromen met Gods volkomenheid' (Efeziërs 3)

9. God reikte een toekomstverwachting aan die gegrond is in de schepping en zondvloed

Hoe gaat nu het verder na schepping, zondeval en zondvloed?

De schepping ligt ver achter ons. De zondeval en zondvloed zijn in vergelijking daarmee van recente datum.

Bij de zondeval en zondvloed is veel kapot gegaan. Waarom liet God dat toe?

Jezus geeft daar min of meer een antwoord op als Hij Lazarus opwekt (Joh. 11).

Want natuurlijk had God het sterven van Lazarus kunnen voorkomen. Maar dat deed Hij niet.

Nu kon ieder die geloofde Gods grootheid gaan zien. Jezus zei: "Vader, Ik dank u dat U mij hebt verhoord. U verhoort mij altijd, dat weet Ik, maar Ik zeg dit ter wille van al die mensen hier, opdat ze zullen geloven dat U Mij gezonden heeft" (Joh. 11:41-42).

Met deze geschiedenis voor ogen is terug te kijken op zondeval en zondvloed.

Wie gelooft kan daarin Gods grootheid zien, er gaat wel veel kapot, maar wel in het kader van herstelwerkzaamheden.

Jezus heeft niet alleen Lazarus opgewekt, maar ook een jongen uit Naïn (Luc. 7:14-16).

Deze twee wonderen maken het eenvoudiger om andere wonderen te plaatsen, zoals de maagdelijke geboorte en de opstanding.

Wie ziet dat Lazarus is opgewekt, moet daar iets mee doen.

Wie slecht is, zal Lazarus opnieuw willen doden (Joh. 12:10).

Wie erkent dat God heeft ingegrepen na de zondeval en door de zondvloed, die kan daar ook iets mee doen. Andere wonderen zijn dan ook immers eenvoudiger te plaatsen, zoals een schepping in 6 x 24 uur en een toekomstige vernieuwing van de wereld in een oogwenk (1 Kor. 19:51-54).

Spoedig zal Jezus terugkomen en dan zal de aarde worden vernieuwd. We lezen: "Ik kom spoedig, en heb het loon bij me om iedereen te belonen naar zijn daden" en "Hij die van deze dingen getuigt, zegt: "Ja, ik kom spoedig!" Amen. Kom, Heer Jezus!" (Op. 22: 12 + Op. 22:22).

Wie de paradijsthesen aanneemt, zal deze tekst beter kunnen plaatsen. Want die paar duizend jaar dat christenen uitzien naar Zijn wederkomst, is uitermate kort in vergelijking met de 'miljoenen' jaren dat de aarde al bestaat. De eindtijd is kort. De finish is nabij.

Job werd door God ondervraagd (Job 38:1 – 41:26). En daarmee ondervraagt God ook ons.

Job antwoordde de HEER: "Ik weet dat niets buiten uw macht ligt en geen enkel plan voor u onuitvoerbaar is" (Job 42:1-2).

Na de zondeval en de zondvloed komt binnenkort de herschepping .

10. Gods heerlijkheid

De paradijstheze geeft een andere kijk op Genesis.

Getracht is dicht bij de tekst te blijven, omdat God in principe met één mond spreekt.

Het geopenbaarde woord moet immers stroken met alles wat in de natuur te vinden is.

Alleen God is niet aan de natuur gebonden.

Hij kan wonderen doen die ons verstand verre te boven gaan.

In de paradijstheze is uitgegaan van de mogelijkheid dat God veel meer wonderen heeft gedaan, dan dat er zijn opgeschreven.

In het Nieuwe Testament zijn doelbewust ook niet alle wonderen opgenomen die Jezus heeft verricht (Joh. 21:25). Aannemelijk is daarom dat ook in het Oude Testament niet alle wonderen zijn opgenomen.

God is kennelijk terughoudend in Zijn openbaring.

Maar aan alles wat geopenbaard is hebben we genoeg.

De vraag is nu reëel, of we op basis van wat wel geopenbaard is lijnen mogen doortrekken?

Zo ja, in welke richting? De richting waarbij we God verheerlijken?

Over Genesis wordt onder christenen heel verschillend gedacht.

Wat heeft God bedoeld?

Biedt de letterlijke interpretatie van Genesis wel voldoende ruimte aan wetenschappers?

De bijbel is te beschouwen als een briljant.

Wie onder een iets andere invalshoek er naar kijkt, ziet net weer iets anders.

Zo blijft de bijbel prachtig en boeiend, er is telkens wel iets nieuws te ontdekken.

Zelfs na 2000 jaar zijn er theologen die tot nieuwe inzichten komen en iets nieuws weten op te diepen uit die eeuwen oude bijbel.

Dat komt mee door veranderende omstandigheden.

Historisch onderzoek weet nieuwe feiten te achterhalen.

De natuurwetenschap brengt de kennis over de natuur verder.

Kortom, nieuwe inzichten werpen nieuw zicht op de bijbel.

Met dank aan Darwin zijn evolutionaire processen ontdekt.

De ouderdom van de wereld zijn we gaan schatten in 'miljoenen' jaren.

Op basis van het werk van Darwin hebben evolutionisten spectaculaire ideeën ontwikkeld met een hoog speculatief gehalte. Speculatief gezien de kansberekeningen die zij zelf daarbij maken.

Maar wie nadenkt over het ontstaan van het universum ontkomt niet aan een zeker speculatief denken.

Vandaar dat ik mij schatplichtig voel ten aanzien van evolutionisten.

Zij leerden mij in 'miljoenen' jaren te denken, en gaven mij de durf om speculatief te durven denken. Want het idee dat tijdens de zondvloed de aarde van piramide- in bolvorm is getransformeerd, is zeker speculatief. Maar zoveel puzzelstukjes vallen daarbij zo op hun plaats, dat dit model zeker verdient te worden overwogen.

God heerlijkheid is niet door iedereen direct te zien, laat staan te doorgronden.

Maar ook hier geldt: Wie zoekt, zal vinden (Mat. 7:8)

God wil namelijk graag Zijn grootheid en liefde aan ons tonen.

Hij doet daarbij een beroep op ons om ons voor hem open te stellen.

Hij komt via twee manieren naar ons toe: bijbel en natuur

In beide openbaart Hij wie Hij is.

De bijbel is in handen gegeven van kleine mensen. Tijdens de Reformatie is dit nog eens bevestigd. De bijbel is niet alleen een boek voor theologisch geschoolden, maar een boek voor iedereen. Samen met alle heiligen worden we opgeroepen om de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te leren begrijpen (Ef. 3:18). Elke schrifttekst immers is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen (2 Tim. 3:16).

Zo wil God ons samen verder brengen. Daartoe zijn we aan elkaar gegeven.

Iedere tijd komt met nieuwe vragen. We mogen kennelijk niet dogmatisch al te vast blijven zitten aan al het oude. Telkens is er iets nieuws om over na te denken.

De paradijstheze is zo'n nieuw idee.

Voor ongelovigen is geen enkel wonder aanvaardbaar.

Gelovigen daarentegen geloven in wonderen, omdat met name Jezus wonderen deed om ons God bekend te maken, en om ons in te wijden in Gods plannen.

Maar ook het gewone, zo leerde Jezus ons, is een wonder. Kijk maar eens naar de graankorrel: 'Waarachtig, ik verzeker u: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht' (Joh. 12:24).

Zo zijn gelovigen vertrouwd geraakt met wonderen.

Speciaal in wonderen hebben zij Gods hand leren zien.

Jezus heeft veel meer wonderen gedaan dan er zijn opgeschreven.

Vanuit dit idee is het niet vreemd om aan te nemen dat God, ook tijdens de oudtestamentische periode, veel meer wonderen heeft gedaan dan dat er zijn opgetekend.

Wonderen verkondigen Gods heerlijkheid.

Nog meer wonderen verkondigen Gods heerlijkheid nog meer.

Wetenschappelijk gezien vraagt de polemieek over Genesis om nader onderzoek.

Laten Bijbeluitleggers, paleontologen, kosmologen en biologen een onbevangen gesprek met elkaar aangaan. Het letterlijk volgen van Genesis kan geen probleem zijn.

Het door God geschapen verstand mag optimaal ingezet worden om vragen op te lossen.

Elke nieuwe ontdekking draagt immers bij aan de vermeerdering van Gods heerlijkheid.

Tenslotte, Genesis is slechts een aanloop.

Wie meer wil weten van de kern van het Evangelie, kan dat uiteraard vinden in de bijbel.

Ter ondersteuning daarbij zijn onder andere de volgende boeken te raadplegen:

- 'Dit grote verhaal' van ds. G. Gunnink
- 'Waarom ik een Christen ben' van John Stott
- 'In alle redelijkheid, Christelijk geloof voor welwillende sceptici' van Tim Keller

Na deze 10 hoofdstukken heb ik de paradijstheze uitgebreid.

Ik ben daarbij op enkele vragen ingegaan.

Maar vooral heb ik mij geconcentreerd op het paradijs.

Waar is deze gebleven?

In de volgende hoofdstukken geef ik daarop een antwoord.

11. Dood in (?) en buiten het paradijs

God is goed.
Hij is de bron, de oorsprong van al het goede.
In Hem is geen enkel kwaad.

Voor de zondeval was er geen kwaad in de wereld.
Toch wordt er in de paradijstheze vanuit gegaan dat planten en dieren doodgingen.
De gevonden fossielen zouden dat bewijzen.
Dit gegeven krijgt vervolgens een plaats in de paradijstheze.
Het idyllische beeld van het paradijs wordt daardoor grondig verstoord.

Velen projecteren het beeld dat we hebben van de nieuwe wereld terug.
Op de nieuwe wereld immers ligt de leeuw naast het lam (Jes. 11).
Kennelijk was dat in het paradijs ook al zo, want alles wordt immers hersteld.
Het beeld van het aanstaande paradijs zegt veel over het paradijs dat verloren ging.
Of niet?

Iedereen die een 'stukje' evolutie denkt te kunnen combineren met het geopenbaarde Woord, komt voor 'moeilijke' vragen te staan.
Planten sterven af, dieren gaan dood. Het ene beest verslindt het andere.
Vogels vangen vleermuizen. Walvissen pakken in een enkele hap een schol vissen.
God schiep zeemonsters.
Hoe is dit te rijmen?
Een leeuw verscheurt een lam.
Heeft God dit voor de zondeval kunnen toestaan?

De paradijstheze is een eenvoudig idee.
Het paradijs heeft x jaar bestaan, en binnen het paradijs was het leven anders dan er buiten.
Met name buiten het paradijs was de wereld woest; planten en dieren gingen dood.
Dit beeld roept vragen op!
Kun je dan nog wel zeggen dat de wereld **goed** geschapen is?
Klopt het dan nog wel dat God enkel goed is?
Of past al het beestachtige en al het verderf in Gods plan?
Komt dit kwade, zoals wij dat kwalificeren, van God?

Al deze vragen doen afbreuk aan het idee van de paradijstheze.
Zo is het vis noch vlees.
Vandaar dat ik al die opkomende vragen serieus wil overdenken en in het licht van de Bijbel wil beantwoorden.

De volgende punten wil ik bij langs gaan:

- 11.1. De geest gaat de dood voorbij.
- 11.2. Omslag door de zondeval.
- 11.3. Met Nieuwtestamentische ogen kijken.
- 11.4. Schepping in het perspectief van de eeuwigheid.

11.1. De geest gaat de dood voorbij

De geest woont in het lichaam.
De geest heeft eeuwigheidswaarde.
God blies de mens de levensadem in (Gen. 2:7)
God zelf gaf de mens een geest mee.

Zelfs wetenschappers onderkennen dat de mens een geest heeft.
Veel onderzoek heeft tot dit inzicht geleid.
Vooral onderzoeken naar de bijna-doodervaringen.
(Zie "Feiten genoeg .." van Lee Strobel, hoofdstuk 10)

Verondersteld mag worden dat ook dieren een geest bezitten.
Weliswaar een veel minder gecompliceerde geest dan de mens, maar toch
Dieren hebben een geest die al naargelang het dier meer of minder complex is.

Het lichaam is als het ware het voertuig van de geest.
Als een voertuig total loss raakt, maar alle inzittenden komen er ongeschonden uit, dan is iedereen opgelucht. Een auto is immers te vervangen. Maar wat met de inzittenden gebeurt, is veel belangrijker.
Menselijk leven is kostbaar.

Is de verhouding tussen 'geest en lichaam' te vergelijken met het zojuist geschetste beeld 'bestuurder en auto'? Ofwel, vergaat bij het sterven het lichaam tot stof en komt de geest er ongeschonden uit?

Ontsnaapt de geest aan de dood?
Gaat de geest de dood voorbij?
Komt de geest veilig aan?
Komt de geest in de hemel?

Randy Alcorn veronderstelt dat alle dieren, waarmee een mens een relatie kan aangaan, in de hemel komen. (Zie zijn boek 'Hoe zal het in de **hemel** zijn?')

Dat vind ik een mooi idee.

Van C.S. Lewis heb ik leren zien dat we de pracht, heerlijkheid en grootheid van de hemel altijd te klein inschatten. De hemel zal altijd veel mooier, completer en heerlijker zijn dan dat we ons nu kunnen voorstellen.

Gezien het gegeven dat we geneigd zijn te klein van God te denken, wil ik een poging doen om dit te vermijden. Vandaar de volgende stelling:

'Alle dieren met een geest, die voor de zondeval hebben geleefd, zijn in de hemel'

Deze stelling vloeit voort uit het harde gegeven dat God alles zeer goed geschapen heeft.
Om met de paradijstheze in lijn te blijven met dit gegeven, moeten we hoe dan ook ervan uitgaan dat voor de zondeval alles zeer goed was. Ook het doodgaan van dieren was toen zeer goed.

Ik veronderstel dat het instinct bij dieren voor de zondeval perfect was. Zo perfect, dat de geest vlak voor het doodgaan het lichaam pijnloos verliet, en in een hogere en betere leefomgeving belandde.
Dus als een leeuw een zebra verscheurde, dan gebeurde dat voor de zondeval pijnloos, omdat de geest van de zebra een kort moment voor de eindaanval het lichaam verlaten had.

God heeft de roofdieren geschapen.

In de Bijbel staat dat God aan de dieren het gras en de planten tot voedsel heeft gegeven. (Gen. 1:30)
Als we de hele voedselketen in ogenschouw nemen, dan klopt dit. Want de kleinste dieren die door de grotere opgegeten worden, leven van plantaardig voedsel. Uiteindelijk leeft elk dier, omdat God alles wat groen is laat groeien, zo bij de gratie van God.

Daarom hoeft het ons niet te verwonderen dat tijdens het paradijstijdperk roofdieren de populatie aan dieren in een prachtig evenwicht hield. Het was zelfs zeer goed.

Een kudde olifanten wil je niet graag in je tuin hebben. We lezen dat Adam en Eva de tuin moesten bewaken (Gen. 2:15). Het lijkt mij dat de mens zo'n kudde olifanten buiten het paradijs hield.

Als we aannemen dat het paradijstijdperk vele jaren heeft geduurd, dan is het goed voorstelbaar dat er toen micro-evolutie heeft plaatsgevonden. Dit mee omdat de omstandigheden buiten het paradijs aan verandering onderhevig waren.

Ik denk dat God na de zes scheppingsdagen een proces in gang heeft gezet. Een proces waarin de mens, als beheerder, een plaats heeft gehad. Een proces vol veranderingen; diersoorten die elkaar opvolgden, continenten die verschoven en vulkanen die zo nu en dan tot een uitbarsting kwamen.

In het boek 'Feiten genoeg...' beschrijft Lee Strobel op indrukwekkende wijze de unieke plaats die de wereld in het universum inneemt. Planeten beschermen grotendeels de aarde tegen inslagen van meteorieten.

De maan stimuleert het leven als veroorzaker van eb en vloed en als aanjager van golfstromen. De schepping bruist van het leven. Geweldig.

De keerzijde van dit bruisende leven op onze planeet is dat het niet overal veilig zal zijn geweest. Een vulkaanuitbarsting werkt immers verwoestend. Een inslag van een meteoriet zal grote gevolgen hebben gehad. Maar hoe groot, wie zal het zeggen.

Verondersteld mag worden dat het paradijs een veilige plek op aarde zal zijn geweest.

Beschermd tegen meteoriet inslagen en aardbevingen.

Het paradijs was een vredige tuin in een gistende wereld.

Daar wandelde de mens met God.

God vertelde, zo stel ik mij dat voor, Adam en Eva over een aanstaande vulkaanuitbarsting.

Adam en Eva gingen kijken. Ze bleven op veilige afstand.

Ze zagen eerst alle dieren wegvlugten, eerst de snelste en daarna de andere.

Ze hoorden geluiden vanuit de diepten van de aarde, daarna zagen ze de overweldigende uitbarsting met daarachter aankomend enorme lavastromen. Prachtig, zo'n vuurwerk.

Wij beleven vulkaanuitbarstingen als catastrofes.

Van een veilige afstand is het mooi om naar te kijken, maar er is een verschrikkelijke keerzijde.

Was die keerzijde er tijdens het paradijstijdperk dan niet?

Ik denk het niet: zo'n vulkaanuitbarsting kondigde zich op tijd aan, zodat de meeste dieren op tijd weg konden komen. Al die dieren waarbij het instinct, toen nog onaangestast door de zonde, op tijd het signaal gaf dat ze weg moesten wezen.

Sommige dieren lukte het waarschijnlijk niet om op tijd weg te komen, maar net voordat de lavastroom hen inhaalde, verliet hun geest het lichaam. Pijnloos gingen die dieren ten onder.

Hun lichaam verdween in de lavastroom, maar hun geest steeg op naar Gods domein.

Als God zegt dat voor de zondeval alles goed was, dan was het ook zo.

Dus als het fossielenarchief aangeeft dat dieren dood gingen, continenten verschoven en de aarde door vloedstromen gemodelleerd werd, dan hoeft dat geen probleem te zijn als we Gods liefdevolle handen daarin mogen opmerken. God werkte doelbewust aan de verdere uitbouw van Zijn schepping en alle dieren - die een geest hebben - ontwikkelden zich door wat ze meemaakten, en bij hun dood steeg hun geest naar boven.

11.2. Omslag door de zondeval.

Door de zonde trok de mens de 'wereld' in zijn val mee.

De mens was gewaarschuwd, als hij van de boom van goed en kwaad zou eten, dan zou hij sterven (Gen. 3:3)

Direct na de val sprak God, de HEER, tot de vrouw en zei:

*'Je zwangerschap maak ik tot een zware last,
zwoegen zul je als je baart.
Je zult je man begeren,
en hij zal over je heersen (Gen. 3:16).'*

Tegen de mens zei Hij:

*'Je hebt geluisterd naar je vrouw,
gegeten van de boom die Ik je had verboden.
Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan,
zwoegen zul je om ervan te eten,
je hele leven lang.
Dorens en distels zullen er groeien,
toch moet je van zijn gewassen leven.
Zweten zul je voor je brood,
totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen;
stof ben je, tot stof keer je terug (Gen. 3:17-19).*

Inmiddels weten we dat Adam na de zondeval nog 930 jaar leefde.

God toonde Zich direct lankmoedig en barmhartig.

Immers de voorzegde straf, het sterven, werd niet direct voltrokken.

Maar het leven veranderde wel ingrijpend.

Er vond een hele omslag plaats.

Maar wel geleidelijk en gevarieerd.

Dat is te zien aan de levensjaren die Adam en zijn nakomelingen hebben ontvangen.

Dat is ook te zien in verschillen tussen zwangerschappen; vaak inderdaad een zware last, maar ook wel licht en zonder complicaties.

Zo lijkt God vanaf het begin Zijn voorzegde straf te nuanceren.

Als een Vader bestraft Hij zijn kinderen, mild en barmhartig.

Vandaar dat de omslag wel eens minder groot kan zijn geweest dan we vaak aannemen.

God trekt Zijn zegende hand weliswaar iets terug, als straf.

Maar wel als straf in pedagogische zin.

Gods liefde en barmhartigheid gaan nooit helemaal schuil achter de straf.

God straft niet 'massief', zodat er geen lichtpuntjes meer te zien zijn.

Laten we eerst naar die lichtpuntjes kijken:

1. Henoch wandelde met God, en wandelde aan het einde van zijn leven zo met God de hemel in (Gen. 5:24). Ook Noach, Job en Mechizedech toonden zich 'rechtvaardig'. Zij waren uitzonderingen, maar toch ...
2. Niet voor elke vrouw is de bevalling is een zware last.
3. Niet elke akker zit vol dorens en distels; met de huidige landbouwtechnieken is het goed boeren. Vooral bij het 'biologisch' boeren valt het 'goede' extra op wat in de schepping is overgebleven.

Kortom. Gods vloek na de zondeval is niet massief en allesomvattend.

God trekt weliswaar zijn zegende handen iets terug, maar dat overwegend met het pedagogische doel om de mens te laten weten dat hij afhankelijk van Hem is.

God vervloekte de aarde; de hele wereld kwam onder Gods vloek te liggen; zo dacht ik vroeger.

Bij het lezen van de NBV kwam ik tot een ander inzicht.

God vervloekte slechts de akker; dorens en distels zullen er groeien.

Sommigen menen dat God na de zondeval dorens en distels heeft geschapen om daarmee deze straf te voltrekken. Ik veronderstel echter dat er altijd al dorens en distels zijn geweest. Alleen de verspreiding

van hun zaden ging voor de zondeval 'gecoördineerd'. Hun zaad kwam alleen terecht op plekken die God daarvoor bestemd had.

Na de zondeval haalde God Zijn sturende hand in dit opzicht weg. Vanaf dat moment blies de wind deze zaden ook in de richting van de akkers; en ook de insecten namen de zaden mee naar plaatsen waar ze de mens tot een last waren.

Na de zondeval veranderde de mens. Kaïn sloeg Abel dood; en de verdere geschiedenis laat een snelle neergang zien. De erfzonde vrat door. Vanaf de zondeval degenereerde de mens.

Ook de dieren veranderden na de zondeval. Misschien wel het meest door het gedrag van de mens. Waren voor de zondeval alle roofdieren perfecte geïnstrueerde faunabeheerders, na de zondeval verwilderden alle dieren.

Doodde een leeuw voor de zondeval zijn prooi in één enkele slag; na de zondeval mislukte dat steeds meer. De leeuw ging dieren aanvallen die eigenlijk te groot voor hem waren; en hij ging zelfs hulpeloze jonge dieren in het bijzijn van hun moeder aanvallen. Iets wat voor de zondeval ondenkbaar was.

Door verandering van het leefklimaat mag verondersteld worden dat de micro-evolutie gewoon verder ging. Echter ook de degeneratie trof na de zondeval alle dieren.

Tijdens de schepping waren op de vierde dag de seizoenen ingesteld. De aarde verschoot periodiek van kleur. Voor de zondeval verliep dat perfect. Na de zondeval raakte dit proces ontregeld.

Voor de zondeval was alles perfect. Als dieren dood gingen, gingen zij pijnloos dood. Meestal in hun slaap. Soms voelen dieren nu nog scherp aan dat zij gaan sterven, en zoeken instinctmatig een plek die daarvoor geschikt is. Voor de zondeval was dat instinct nog veel scherper.

Zoals al eerder betoogd, zal ook het roofdier voor de zondeval zijn prooi pijnloos hebben weten te doden.

Ik veronderstel dat God de geesten van alle gestorven dieren tot zich heeft genomen, zodat er absoluut geen sprake geweest kan zijn van verspilling.

God werkt planmatig, en ook de fase voor de zondeval is een fase geweest die een uitwerking krijgt op de nieuwe hemel en aarde. Adam en Eva zullen dan alle dieren herkennen en strelen die ze in het paradijs om zich heen hadden. Al de dieren die zij hun oorspronkelijke naam gaven zullen zij dan opnieuw zien. Maar daarover later verder.

11.3. Met Nieuwtestamentische ogen kijken

Wie kijkt naar het kruis leert met twee ogen te kijken.

Je ziet de grootste vernedering ooit, en tegelijk zie je de grootste overwinning ooit.

Christus droeg de helse straf en behaalde daarmee zijn grootste triomf.

Na uren dikke duisternis klonk de alle komende eeuwen trotserende uitroep:

“Het is volbracht” (Joh. 19:30).

Wie bij het kruis met twee ogen leert kijken, zal gemakkelijk met twee ogen kunnen terugkijken en vooruitkijken. Al het erge wordt dan minder erg. Al Gods handelen krijgt nieuw perspectief.

Laten we terugkijken naar enkele vreselijke gebeurtenissen:

1. De zondvloed, waarbij waarschijnlijk miljoenen mensen om het leven zijn gekomen.
2. De uitroeiing van vele volkeren tijdens Israëls intocht in het beloofde land.
3. De zes miljoen joden die in concentratiekampen zijn omgebracht.

Wat verandert het kruis aan dergelijke gebeurtenissen?

Wat betekent het dat Christus de vloek heeft gedragen?

Zonder iets af te willen doen van het vreselijke van al de gruwelijkheden die hebben plaatsgevonden, wil ik enkele stappen zetten richting het toekomstige leven.
Dit omdat Christus, ook met terugwerkende kracht, de dood heeft overwonnen.
Al eerder zagen we dat de mens eeuwigheidswaarde heeft.
Na de dood leeft zijn geest verder, en op een gegeven moment zal deze geest opnieuw bekleed worden met een nieuw lichaam. In principe heeft iedereen, of je het weten wil of niet, dit perspectief.
God heeft namelijk met iedereen een plan.
Hij wil niet dat er ook maar één leven verspild wordt.

Door de zondeval dreigde dit toch te gebeuren.
Maar God had ook dit scenario voorzien.
Hij koos een grandioze uitweg.
Met de moederbelofte liet Hij die direct aan Adam en Eva weten.

De dood is een doorgang geworden naar het toekomstige leven.
Een toekomstig leven dat zich na de huidige bedeling zal afspelen op de nieuwe hemel en aarde, dan wel in de hel.
God zal ieder rechtvaardig oordelen, en afhankelijk van dat oordeel zal het toekomstige leven een invulling krijgen.
Velen menen dat er zowel op de nieuwe hemel en aarde als wel in de hel vele gradaties van leven zijn.
Onder andere de volgende teksten ondersteunen dit idee:

- 'Ik kom spoedig, en heb het loon bij me om iedereen te belonen naar zijn daden' (Opb.22:12).
- 'Ik zeg je dat op de dag van het oordeel het lot van Sodom draaglijker zal zijn dan dat van jou' (Mat. 11:24).
- 'Vele eersten zullen de laatsten zijn en vele laatsten de eersten' (Mat. 19:30).

Wie dit idee, van de verschillende gradaties, serieus neemt zal anders tegen de dood gaan aankijken.
Het leven hier is dan slechts een korte periode waarin je klaargestoomd wordt voor de volgende etappe. Het is een stoomcursus, waarbij een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid.
De manier van leven hier heeft consequenties voor het toekomstige leven. (Zie ook subhoofdstuk 19.9)

Maar God, die alwetend is, weet wel dat we vaak het verkeerde kiezen.
Ondanks waarschuwingen, blijven we de verkeerde kant op gaan.
We vallen in feite steeds dieper.
Met grote consequenties voor het toekomstige leven.
God kan dat soms niet verder aanzien.
Dan straft Hij, zoals een liefhebbende Vader straft.
Hij haalt je 'vroegtijdig' thuis.
Het speelkwartier is over; het is genoeg geweest.
De zondvloed is zo'n moment waarop God mensenkinderen thuishaalt.
Ze waren jarenlang gewaarschuwd.
Ondanks dat ging het van kwaad tot erger.
God grijpt in, liefdevol en barmhartig.
Dat zien we in geloof met ons ene oog.
Met ons andere oog zien we de vreselijke vloedgolven.
Gods hevige toorn maakt de wereld drastisch schoon.
Au !

God is de rechtvaardige Rechter.
Als Hij mensen thuishaalt, dan wijst Hij elk van hen de plaats aan die hem toekomt.
Wij kunnen niet op Gods rechterstoel plaatsnemen.
God alleen komt het oordeel toe.
We weten wel, dat allen die in Christus zijn, een fantastisch eeuwige heerlijke toekomst wacht.
Ook weten we, dat allen die Christus bewust afwijzen, hun eeuwige toekomst vol moeite zal zijn,

omdat ze zich telkens zullen realiseren dat ze de verkeerde keus hebben gemaakt en daarom bij het 'afval' zijn terecht gekomen.

Maar verder, Gods oordeel staat ook in het teken van genade en barmhartigheid.

Welke factoren God allemaal laat meespelen, dat weten wij niet.

Gelukkig maar.

Dit opent de ruimte naar vertrouwen.

Dit opent de mogelijkheid om 'in liefde' een al te menselijk oordeel te hebben.

Een al te menselijk oordeel, waarin hoop en goedheid mee mag spreken.

Mijn 'al te menselijk' oordeel over Gods straffen is meer dan tweeledig:

1. God straft op tijd om zo het verder en dieper vallen te voorkomen.
2. God straft met middelen die ons laten zien dat alle vuiligheid moet wijken voor Zijn heiligheid.
3. God straft om aan hen die overblijven de mogelijkheid te geven om een 'nieuwe start' te maken.
4. God straft om te beproeven, vooral hen die om het 'slachtoffer' heen staan.
5. God straft om zich een moment later over de gestraften te kunnen ontfermen, zoals een vader die zijn terecht gestrafte kind even later in zijn handen neemt om te troosten en zijn liefde te laten blijken.
6. God straft in liefde om (later, bij het opengaan van de boeken) Zijn goedheid te tonen.
7. God straft om vertrouwen en overgave te laten groeien.

Dit 'al te menselijk' oordeel leidt bij mij tot de gedachte dat vele joden die omgekomen zijn in concentratiekampen nu in hemelse sferen verblijven, onder andere biddend voor Israël en de bekering van die Joden die Christus nog niet hebben weten te omarmen. (Zie ook subhoofdstuk 19.10)

Dit 'al te menselijk' oordeel leidt tot een positiever beoordeling van allen die door God gestraft werden tijdens de zondvloed en tijdens de intocht in het beloofde land.

Kijkend met Nieuwtestamentische ogen ga je meer zien.

Een graankorrel moet sterven om nieuw leven voort te brengen (Joh. 12:24).

Jezus duidde het al aan.

11.4. Schepping in het perspectief van de eeuwigheid.

Gods plannen falen niet.

Hij bereikt Zijn einddoel.

God is almachtig en alwetend.

Hij is goed en rechtvaardig.

Op de jongste dag zal iedereen dat moeten toegeven.

Alle boeken gaan dan open.

De hele geschiedenis wordt transparant.

God laat iedereen meekijken.

Hij heeft niets te verbergen.

In tegendeel, Hij opent onze ogen voor de realiteit.

Alles mag gezien, besproken en beoordeeld worden.

Elk feitje mag aan bod komen.

Tenslotte, als alles beoordeeld is, zal ieder het toegeven.

God is goed en rechtvaardig.

God heeft alles, vanaf de schepping tot aan de jongste dag, goed geleid.

We weten dat ons leven slechts de eerste bladzijde vormt van ons levensboek.

In het toekomstige leven zullen we nog vele bladzijden mogen omslaan.

Bladzijden, waarin dood, ziekte en pijn niet zullen voorkomen.
Fantastisch.

Terug na de eerste bladzijden, die met veel bloed zijn geschreven.
Zullen we alles wat gebeurd is, echt terug kunnen halen?
Met Randy Alcorn, denk ik van wel.
In zijn boek 'Hoe zal het in de **hemel** zijn?', onderbouwt hij dit idee.
Want in de hemel zullen we Christus zien, met de tekenen van het kruis in zijn handen.
Die tekenen zullen dan ook voor ons (opnieuw) spreken.
We zullen Hem, bewuster dan nu mogelijk is, aanbidden voor wat Hij voor ons heeft gedaan.
We zullen de geschiedenis met 'Gods ogen' gaan zien.
Onvoorstelbaar, maar straks realiteit.

Een ander idee van Randy Alcorn is dat we compensatie mogen verwachten.
De bijbel spreekt er weliswaar niet over, maar er zijn wel aanwijzingen.
Wie zijn boek leest, vindt er vele.
Zelf heb ik het ervaren bij het lezen van Psalm 72 en Psalm 103.
Het zijn geweldig mooie liederen, die ondanks dat vragen oproepen.
Hoe zit het dan met allen die vroegtijdig sterven?
Met een miskraam?
Hoe zit het dan met allen die veel moeiten te dragen krijgen?
Met gehandicapten?
Dus, zeg maar, als die bekende waaromvragen komen boven. Waarom toch?
Maar dan dit idee.
God is rechtvaardig. God geeft compensatie.
Immers de eerste bladzijde is niet het hele boek.
Er volgen nog talloze bladzijden.
God heeft tijd genoeg om alles goed te maken.
En Hij gaat het ook doen, want in het hier in nu heeft Hij daarvoor het fundament gelegd.
Kijk maar naar Christus.

Compensatie, waar iedereen mee zal instemmen.
Want iedereen kent dan iedereen, en weet van het gemis van die ander.
Vandaar dat we terug kunnen kijken.
Dit terugkijken krijgt zelfs een positieve invulling.
We gunnen elk die compensatie krijgt, het zijne.

Randy Alcorn schildert, in navolging van o.a. C.S.Lewis, ons een groots perspectief.
Een perspectief waarin ons huidige leven gevolgen heeft voor later.
Het is geen zwart-wit beeld; geen hemel of hel.
Want God schiep weliswaar het licht en de duisternis, maar ook alle duizenden daartussenin liggende tinten.

De eerste bladzijde zal gevolgd worden door bladzijden die nog mooier zijn.
In Efeze 3 lezen we dat we een toekomst tegemoet gaan waarvan we de pracht en de schittering nauwelijks kunnen voorstellen. Het zal altijd nog mooier zijn dan we ons nu kunnen voorstellen.
Vandaar dat het idee van compensatie, waarschijnlijk nog veel inhoudsrijker zal zijn dan we nu voor mogelijk houden.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zal een fantastische dynamische werkelijkheid worden.
Met de schepping zette God een eerste stap naar dit einddoel.
Vandaar dat de schepping wel zeer goed, maar verre van voltooid was.
God heeft het zo beschikt dat de mens Hem een handje mee mocht helpen.
Hij kreeg van Hem het beheer van de wereld in handen.
De mens moest de tuin bewaken.

God zorgde voor de jaargetijden.
In de herfst verlepten de laatste bloemen, de bladeren vielen af en het gras verdorpe.
De winter was koud, en een dikke laag sneeuw bedekte de aarde.
In de lente ontsprong nieuw leven.
In de voor ons bekende cyclus moest de mens zijn weg vinden.
Of was het toch anders; was het paradijs gesitueerd in de subtropen?
Kenden Adam en Eva de hevigheid van de seizoenen niet?
Ze liepen er immers naakt bij.

Hoe het ook zij, de mens kreeg het beheer over de hele wereld in handen.
Hij moest de wereld in.
En ondanks dat hij perfect was gebouwd, zal hij wel in de winter de nodige bescherming hebben gezocht.
Maar hoe onderging de dierenwereld de afwisseling van de seizoenen?
Stierven er dieren door de winterse kou?

Ik veronderstel dat voor de zondeval alle dieren zonder enige pijn doodgingen.
God heeft de roofdieren geschapen; zij waren perfecte faunabeheerders.
En de mens, hij had macht de roofdieren zijn bevelen op te leggen.
De mens, als kroon van de schepping, kon al de dieren in zijn omgeving dirigeren.
De mens kon genieten van alles om hem heen
Alles was zeer goed.
Dit ondanks dat er dieren stierven.
Er was immers volop nieuw leven.
Er was geen ziekte, tot aan het moment dat de duivel zich op de wereld stortte. (zie ook reactie 6)
De fauna en flora waren, tot aan het moment dat de duivel aanviel, perfect in balans.
Wellicht juist door de afwisseling van de seizoenen.

Afrondend wil ik doorfilosoferen over het begrip 'zeer goed'.
God schiep de wereld 'zeer goed'.
De bijbel is geschreven in kijktal.
Als Mozes op het moment dat hij Genesis schreef zou hebben kunnen terugkijken naar het paradijs, dan had hij iets gezien gekregen dat vele malen beter was dan de wereld om hem heen.
Zo gezien is 'zeer goed' een relationeel begrip.
In het paradijs was alles beter, het was zelfs 'zeer goed'.

Toch moet er over het begrip 'zeer goed' meer te zeggen zijn.
Want God heeft alles voorzien.
Alle mogelijke scenario's.
God heeft de wereld zo ingericht dat elk vooraf mogelijk geacht scenario zich daarin kon afspelen.
God heeft niet alleen alles voorzien, maar ook voor alle scenario's adequate voorzorgsmaatregelen getroffen.
Hij plaatste de mens in de tuin van Eden, een beschermd gebied.
Hij wandelde met de mens in die tuin, om bij te praten, want de mens had nog veel te leren.
Hij had de mens 'voorwaardelijk' het eeuwige leven gegeven, dit in contrast met alle andere levende wezens die wel doodgingen.
De mens kreeg een hoge positie. Ter onderstreping van dit feit was al het andere leven om hem heen vergankelijk. Alleen God was er altijd.
Wat een geweldig concept eigenlijk.

De mens is 'zeer goed' geschapen; toegerust voor de taak die God hem had toegedacht.
De tuin van Eden was een prachtige beschermde plaats van waaruit hij over de wereld kon gaan heersen.
Dagelijks was de mens zich bewust van zijn hoge positie, juist omdat hij wel iedere dag een dier zag doodgaan. Een eendagsvlinder, een vlieg, een kikker.

Maar de mens wist zich veilig.
Wat een geweldig concept eigenlijk.

Door de zondeval is de mens diep gevallen.
De degeneratie gaat alsmaar verder.
Maar in het begin is alles 'zeer goed' geweest.
Aan wat rest is dit nog te zien.
Neem nu het bloedstollingmechanisme. Grandioos.
Maar bij Adam en Eva werkte dat nog sneller.
Enzovoort.
Maar ook in moreel opzicht is de mens diep gevallen.
Wie Adam en Eva (en daarmee zichzelf) ontoerekeningsvatbaar zou willen verklaren, slaat de plank mis. Want Adam en Eva hadden een hele leerschool achter de rug.
Het fossielenarchief vertelt ons hoelang deze leerschool is geweest.

De Bijbel zegt veel over het offeren van dieren.
De offerdienst was ingesteld als voorafbeelding van het offer dat gebracht moest worden.
Duizenden, wellicht miljoenen, dieren zijn geofferd om de boodschap te onderstrepen.
Al die offers verwezen naar het offer van Christus.
Maar, iets anders gezegd, al die offers tezamen waren minder waard dan dat ene offer van Christus.
Dit is makkelijk gezegd, maar toch... Vorm je er maar eens een beeld van.
Wat een dierenleed.
Gewoonweg overstijgt het zoenoffer van Christus onze gedachte.
Maar juist, door al die vele offerdieren voor ogen te stellen, krijg je er enig idee van.

Tijdens de paradijsperiode gingen er talloze dieren dood. Pijnloos weliswaar. Maar toch.
Adam en Eva hebben het zien gebeuren.
Zij leefden, en bleven leven.
Bijzonder.
Adam en Eva merkten elke dag dat zij anders waren.
Zij hadden de belofte van eeuwig leven ontvangen.
Zij leefden jaar in jaar uit, wellicht eeuw in eeuw uit, terwijl vele dieren om hen heen stierven.
Zij waren geschapen als kroon van de schepping.
Elke dag ervoeren zij dat, zeker op die momenten dat dieren wegvielen.
Het doodgaan van dieren onderstreepte de uitzonderlijke positie van Adam en Eva.
Adam en Eva waren God meer waard dan al die dieren tezamen.
Adam en Eva waren echt bijna goddelijk gemaakt.
Zeer goed.
In het contrast met de dierenwereld beleefden zij dat elke dag.

Steeds meer orthodoxe christenen geloven dat God al op de vijfde dag roofdieren heeft geschapen.
Maar ook velen wijzen dit idee af.
Onder andere omdat ze roofdieren associëren met de 'struggle for life' en het evolutiedenken.
Iets wat totaal niet zou passen bij Gods karakter en het betrouwbare Woord.
Dat laatste nu ben ik met hen eens.

Maar, hoe dan ook, overweeg het bovenstaande eens.
Want echt, ook ik geloof dat alles **zeer goed** geschapen is.
Zo zelfs, dat God in hiernamaals onbeschroomd aan elk van zijn kinderen de ultieme vraag kan stellen:
Als je het leven nog een keer over zou kunnen doen, wie zou je dan willen zijn en in welke tijd zou je dan willen leven?

12. Is de paradijstheze relevant?

In het Darwinjaar zijn er tal van nieuwe publicaties verschenen.

Daarvan heb ik de volgende gelezen:

1. **Sterrenstof** van René Franssen (theïstisch evolutie)
2. **Feiten genoeg** van Lee Strobel (intelligent design)
3. **Hoe bestaat het**; 60 vragen over schepping, evolutie en de Bijbel van Don Batten e.a. (Bijbels creationisme)

Bij het overdenken van al dit materiaal, kreeg ik even het idee dat de paradijstheze achterhaald is. Wie wacht er nog op de zoveelste poging om het fossielenarchief een plek te geven dat in overeenstemming is met de Bijbelse gegevens.

Vooraf nu de wetenschap vrij algemeen uitgaat van de oerknal, waarbij met miljarden jaren wordt gerekend. Volgens ondermeer Cees Dekker zou de aarde wel 13,7 miljard jaar oud zijn.

Dit zijn getallen die het ontstaan van de aarde in een heel ander daglicht stellen.

De kosmologie reikt hardere gegevens aan dan wat er in de aardlagen te ontdekken viel.

De openbaring uit Genesis 1 krijgt een geweldige klap en valt aan diggelen.

Zo schijnt het.

Maar schijn bedriegt.

Juist het tegenovergestelde is waar.

De kosmologie ondersteunt op cruciale onderdelen het verhaal uit Genesis 1.

Kijk maar:

1. Bij de oerknal is alles uit niets ontstaan. Een bekend Bijbels gegeven.
2. Gelijktijdig met de oerknal is het licht ontstaan. Dat licht bescheen alle brokstukken en hemellichamen die tijdens de knal ontstonden. De eerste dag uit Genesis.
3. Kosmologen zeggen dat de zon en de maan een tijd na de oerknal zijn ontstaan. Verondersteld wordt dat de maan afgesplitst is van de aarde. Uit Genesis blijkt dat God eerst de chaos schiep (eerste dag) en daarna de kosmos (vierde dag)
4. Kosmologen veronderstellen dat de aarde in eerste instantie onregelmatig en ruw was, en dat onder de werking van de zwaartekracht deze uiteindelijk zijn bolvorm heeft gekregen. Ik denk dat dit bolvormingsproces pas tijdens de zondvloed is afgerond.

Dus de kosmologie lost veel problemen op. Velen begrepen niet hoe het kwam dat God eerst het licht heeft kunnen scheppen, en pas dagen later de lichtdrager, de zon.

Kosmologen geven nu het antwoord.

Maar ja, elk antwoord roept nieuwe vragen op.

Want in de kosmologie rekent men immers met miljarden jaren.

In het boek '**Hoe bestaat het**' wordt een begin van een oplossing voor dit probleem gegeven.

Zie Hoofdstuk 5.

Wetenschappers gaan er in het algemeen vanuit dat de natuurconstanten altijd constant zijn geweest.

De zwaartekracht, de lichtsnelheid, het zijn onwrikbare grootheden.

Deze vrij algemene geaccepteerde 'aanname' maakt dat wetenschappers de natuur lezen vanuit dit uitgangspunt.

Ik veronderstel, voortbordurend op wat daarover in het boek '**Hoe bestaat het**' is beschreven, dat de natuurconstanten pas enkele dagen na de oerknal nauwkeurig zijn ingesteld. Misschien is zelfs de zwaartekracht daarna nog een keer aangepast, en wel bij de zondvloed. Waardoor de bolvorming van de aarde versneld is voltooid.

De wetenschap ontwikkelt zich nu razend snel.

Bij het lezen van de bovengenoemde boeken viel mij dat opnieuw op.

Bij het lezen van '**Feiten genoeg**' kreeg ik de indruk dat veel uit het boek '**Sterrenstof**' feitelijk al achterhaald is. De klassieke argumenten voor de evolutie zijn door wetenschappers een voor een van tafel geveegd.

Maar ook de evolutietheorie evolueert.

Er zijn tal van nieuwe ontdekkingen die de theorie nieuw leven inblazen.

Zo lijkt het DNA van de chimpansee veel op dat van een mens.

Wel circa 96% komt met elkaar overeen.

Een sterk argument voor de evolutie, zo heet het.

Maar dit 'kleine' verschil in DNA vertegenwoordigt wel een hoeveelheid aan informatie, dat als je het op papier zet, een hele lange boekenplank vult. Zelfs een veelschrijver als Willem Ouweneel heeft het nog niet gepresteerd om zoveel informatie op papier te krijgen (Zie hiervoor in '**Hoe bestaat het**' blz. 137).

De evolutionaire stap van mensaap naar mens lijkt daarmee groter dan uit de eerste DNA-vergelijking ogenschijnlijk bleek. Toch iets om over door te denken.

De stap van zesduizend jaar naar miljarden jaren is door velen snel gemaakt.

Maar even snel is een stap terug te maken, als nieuwe wetenschappelijke inzichten daarom vragen.

We zagen al dat door de oerknal alles uit niets is ontstaan, en dat vele eerdere theorieën daardoor irrelevant zijn geworden.

Zo kan het ook met de huidige theorieën gaan.

Immers de kosmologie staat nog in zijn kinderschoenen.

Er valt nog veel te ontdekken.

Prachtig is het dat de wereld in het grote heelal zo gesitueerd is, dat we van daaruit veel kunnen waarnemen en bestuderen. Er zijn nog tal van verschijnselen die om een verklaring vragen.

Nog vele ontdekkingen staan ons nog te wachten.

God leidt alles.

Is het te verwachten dat binnenkort de wetenschap tot het inzicht komt dat de wereld in enkele dagen 'ontstaan' is? Is met de ontdekking van de oerknal niet de eerste stap in die richting gezet?

Misschien trekken we onze conclusies te vroeg?

Er valt immers nog veel te ontdekken.

Een totaalbeeld hebben we nog niet.

De complexiteit van het leven is zeer groot.

Hoe meer we ontdekken, hoe groter onze verwondering.

In het Darwinjaar valt dan ook veel te genieten.

Ogenschijnlijk lijken veel wetenschappelijke ontdekkingen te strijden met het betrouwbare Woord.

Ogenschijnlijk, want het betrouwbare Woord is deels door onze eigen interpretaties vervormd.

Want er staat echt niet in dat het paradijs slechts kort bestaan heeft.

Theologen hebben dat bedacht.

Er staat echt niet in dat God Adam en Eva als volwassen geschapen heeft.

Theologen hebben dat bedacht.

Er staat echt niet in dat God de wereld bolvormig geschapen heeft.

Er staat ook niet in dat de roofdieren pas na de zondeval op aarde zijn verschenen.

Er staat niet in dat Kaïn en Abel met hun zusters zijn getrouwd.

De natuur laat zich op verschillende manieren lezen.

Evenzo laat de Bijbel zich op verschillende manieren lezen.

Aan ons de taak om de juiste interpretaties te vinden, die stroken met de wetenschap en die recht doen aan de betrouwbaarheid van Gods openbaring.

De paradijstheze wil, blijvend binnen de grenzen van de confessie, een aanzet geven om Genesis op enkele punten anders te lezen.

Dit met het oog op wetenschappelijke waarnemingen die door velen worden onderschreven.

Want wat de wetenschap naar voren brengt, moet vaak serieus genomen worden.

Dat is ook te leren uit het bekende verhaal van de wijzen uit het Oosten.

Zij kwamen te Jeruzalem, deden navraag, maar niemand ging met hen mee naar Bethlehem.

De schriftgeleerden dachten toen wellicht: "God openbaart de geboorte van een koningszoon niet aan ongelovigen, dat kan gewoon niet waar zijn".

Maar toch.

God schakelt ook 'ongelovigen' in.

Dit gegeven maakt dat gelovigen sterk geïnteresseerd mogen zijn in wat wetenschappers naar voren brengen. Zelfs als het ogenschijnlijk in strijd lijkt met de gangbare interpretatie van Gods woord.

Ook dan geldt: "Doof de Geest niet uit en veracht de profetieën niet die Hij u ingeeft. Onderzoek alles, behoud het goede (1 Tess. 5:19-21)".

Kortom, de paradijstheze kan relevant zijn om:

1. Vervreemding weg te nemen als ogenschijnlijk wetenschappelijke waarnemingen botsen met het betrouwbare Woord.
2. Verwachtingsvol uit te zien naar iedere nieuwe wetenschappelijke ontwikkeling.
3. Het verstaan van de Bijbel in rapport te brengen met de huidige tijd.
4. De eigen opvatting eens tegen een ander licht te houden.

13. Zijn er Bijbelse argumenten om Genesis 1 niet letterlijk (als historische dagen) maar metaforisch (allegorisch, poëtisch enz.) te lezen?

Deze vraag is aan de orde gekomen tijdens de vervolgconferentie **Darwin in de kerk** op 13 februari 2010. Gert Kwakkel beantwoordde deze vraag helder: uit het oogpunt van exegese moet dit letterlijk opgevat worden. Zeker ook vanwege het bekende refrein na elke dag: het werd avond en het werd morgen.

Filosoof Maarten Verkerk daarentegen betoogde dat Genesis geen geschiedenis boek is. Het geeft geen exacte historische beschrijving. Genesis is meer een liefdesboek, waarin God aangeeft dat Hij een verbond aangaat met de mens. Genesis is een Verbondsboek.

Maarten ziet de evolutietheorie als een respectvolle wetenschappelijke theorie, die door vele christenen wordt onderschreven. Denk daarbij o.a. aan Knevel.

Het idee om God te verbinden met de evolutietheorie, zoals theïstische evolutionisten dat doen, wijst hij radicaal af. Wetenschappelijk gezien kan dat niet.

Recent las ik in het Nederlands Dagblad:

(Uit het interview met Gijsbert van den Brink, Nederlands Dagblad, ZOZ- portret 6 februari 2010)

Graag zou hij zien dat het vanzelfsprekende verzet in orthodox-christelijke kring tegen macro-evolutie minder wordt. “Ik verwacht van predikanten echt niet dat ze de evolutietheorie gaan verdedigen. Wat ik wel hoop, is dat ze, als mensen roepen dat je als christen in zes keer 24 uur moet geloven, durven te zeggen dat het allemaal iets ingewikkelder ligt. Dat ze het simplisme durven doorbreken.”

“Als je de kant van het creationisme opgaat, scheep je jongeren op met ideeën waarmee ze later vastraken. De gevolgen van die kortzichtigheid kunnen mij inderdaad boos maken.”

Uiteindelijk kunnen biologie en theologie elkaar niet tegenspreken, meent Van den Brink. “Mijn idee is dat evolutie uiteindelijk verenigbaar is met het christelijk geloof.”

Buiten Nederland accepteren volgens hem talloze orthodoxe theologen gewoon de evolutietheorie. “John Stott, J.I. Packer, Tim Keller, Alister McGrath gaan echt niet voor creationistische oplossingen. En zij verkondigen niettemin het klassieke christelijke geloof. Ook als ik mijn eigen preken erop nakijk – waaronder die over Genesis 1 tot en met 3 – verandert er nauwelijks iets.”

Toch begrijpt hij het verzet heel goed.

“Mensen vragen: kunnen we wat we lezen in de Bijbel nog wel vertrouwen? Dat vind ik een indringende vraag, al zeg ik wel: het gaat er niet om dat God niet had kunnen scheppen in zes keer 24 uur, maar dat Hij het blijkbaar – gezien alle bewijs – niet heeft gedáán.” Wat ook niet meehelpt, is dat wetenschap vaak in stelling wordt gebracht tegen het geloof. “Veel wordt als wetenschappelijk feit verkocht wat eigenlijk een materialistische levensvisie is. Van de weeromstuit gaan gelovigen de wetenschap wantrouwen.”

Een “heilloze polarisatie”, meent Van den Brink. “Juist christenen kunnen helpen feiten en levensbeschouwing op dit gebied te onderscheiden.”

De feiten zijn volgens Van den Brink onder meer een miljoenen jaren oude kosmos en een geleidelijke ontwikkeling van alle soorten leven, inclusief de mens.

“Ik vind de gedachtegang van John Stott aansprekend: ooit is er een eerste mens geweest, de homo divinus, die door God uit de hominiden werd geroepen. Hij kreeg bewustzijn en

religieus besef. Deze mens – Adam, onze voorouder – keerde zich vervolgens van God af. Calvijn zegt ergens: wat de mens boven het dier verheft, is zijn godsdienst.”

(Samenvatting symposium over het Schriftgezag, waar ondermeer ds. Henk de Jong sprak; Nederlands Dagblad, pagina 2, 6 februari 2010)

De eerste hoofdstukken van de Bijbel, over schepping en zondeval, zijn volgens ds. Henk de Jong niet te gebruiken voor een reconstructie van de geschiedenis. Genesis is “historische werkelijkheidsbeschrijving”, “maar dan op de wijze van de profetie: geestelijk, symbolisch, met gebruikmaking ook van eigentijdse beelden en **sterk samenvattend**, in ieder geval anders dan de voorstelling van de werkelijkheid in natuurkunde- en geschiedenisboeken.” Zo raakt hij ook bij de vier evangeliën niet in de problemen als de twee verhalen over de tempelreiniging verschillen. De Bijbel gaat vrij met tijdsvolgordes om, “doordat de Geest der profetie haar eigen schikkingsprincipes volgt”.

Het bovenstaande laat zien dat opvattingen over Genesis verschuiven.

Zelfs gereformeerde orthodoxe theologen aanvaarden de evolutie, en hun exegese over Genesis passen ze daarop aan.

Het lijkt erop dat wie vasthoudt aan scheppingsdagen van 6 x 24 uur, een achterhoedegevecht voert. Maar al onze opvattingen blijven onder de tucht van nieuwe ontwikkelingen en de daarop gebaseerde betere theorieën.

Uiteindelijk zal blijken, en dat zeg ik Gijsbert van den Brink na, dat **biologie en theologie elkaar niet tegenspreken**.

Voor het zover is, moeten we wel onderkennen dat ons denken gebrekkig is.

Als we achterom kijken dan zien we geweldige ontwikkelingen. Elke tak van wetenschap maakt vorderingen. Verwacht mag worden dat deze trend zich zal voorzetten.

Dus op elke tak van wetenschap zijn nog vele stappen te zetten.

Gezien dit feit lijkt het mij het niet verstandig dat theologen de nog niet gestolde theorieën uit de wetenschap te snel omarmen. Naar mijn inschatting verliest de evolutietheorie terrein, vooral omdat de complexiteit vele malen groter is dan wie dan ook heeft verwacht.

Daarnaast is het uiteraard prima dat theologen zich buigen over de laatste wetenschappelijke ontwikkelingen en dit laten resoneren in hun denken.

Het enkele feit dat **biologie en theologie zich niet mogen tegenspreken**, noopt tot bezinning.

Ik ben geen wetenschapper, maar als ik het goed heb, zijn zelfs de tegenstellingen tussen jonge- en oudeardecreationisten onoverbrugbaar. Laat staan die tussen creationisten en evolutionisten.

Met de paradijstheze leg ik het idee op tafel, dat de aarde 6000 + X = Y jaar oud is.

Die X kan enkele dagen, dan wel vele miljoenen jaren bedragen.

Die X is niet te bepalen door theologen, maar wel door de natuurwetenschappers.

Zo heeft ieder zijn eigen vak.

Ik ben noch natuurwetenschappelijk noch theologisch gevormd.

Wel heb ik het een en ander van John Stott en ds. Henk de Jong gelezen.

Ondanks al het goede wat ik bij hen gevonden heb, vind ik hun bovenstaande opvattingen verwerpelijk. Niet alleen vanwege de uitkomst van hun denken, maar ook op de manier waarop zij de Bijbel exegetiseren.

Naar mijn idee heeft de Bijbel de structuur van een ‘boom’, een stevige stam met tal van takken.

De vier evangeliën zijn dan vier takken, die elkaar aanvullen.

Takken, met takjes, die allemaal met elkaar verschillen.

Zo met elkaar vertonen ze een grote verscheidenheid, maar ook eenheid van structuur. De hele boom is van hetzelfde hout gesneden, geïnspireerd door de Geest. Maar de takken verschillen van de stam, en zij komen elk afzonderlijk in hun eigen context tot hun recht.

De stam omvat de vijf boeken van Mozes. Mozes die op de berg met God sprak, en al klimmende boven zijn eigen context uitsteeg.

Daarom denk ik, dat Genesis zowel heilshistorisch als historisch gelezen moet worden. Het is uiteraard een liefdesboek, een verbondsboek, maar ook een geschiedenisboek.

De Bijbel kent boeken van verschillende genres; historisch, literaire, symbolisch.

In het boek Job vallen, volgens mij, al die genres samen.

Voor de laatste verzen laten dat zien:

Toen bracht de HEER een keer in het lot van Job en Hij gaf hem het **dubbele** van wat hij eerder bezat.

Al zijn broers en al zijn zusters, en iedereen die hem van vroeger kende, kwamen naar zijn huis om samen met hem te eten; ze schudden hun hoofd en troostten hem, omdat de HEER zoveel rampspoed over hem had uitgestort. En elk van hen gaf hem een geldstuk en een gouden ring. De HEER zegende Job in zijn latere leven nog meer dan in zijn vroegere, en zo kreeg Job veertienduizend schapen en geiten, zesduizend kamelen, duizend span runderen en duizend ezellen. Ook kreeg hij zeven zonen en drie dochters. De eerste dochter noemde hij Jemima, de tweede Kesia en de derde Keren-Happuch. In het hele land waren geen mooiere vrouwen dan de dochters van Job. En hun vader gaf aan hen een even groot erfdeel als aan hun broers. Hierna leefde Job nog **honderdveertig jaar** en hij zag zijn kinderen en de kinderen van zijn kinderen opgroeien, tot in het vierde geslacht. En toen stierf Job, oud en verzadigd van het leven (Job 42: 10-16)

Ik denk dat dit allemaal werkelijk is gebeurd. Puur geschiedenis.

Daarnaast lijkt het op een literaire verhaal van het hoogste niveau, waarbij toegewerkt is naar een bijzondere climax; Job ontvangt het **dubbele** en leeft nog **honderdveertig jaar**.

Tenslotte wijst deze werkelijkheid verder. Nu zien we dat God Job volledig compenseert voor alles wat hem is overkomen. God geeft Job tweemaal zeventig jaar. Zo'n getal mag je, denk ik, ook zien als symbool voor het eeuwige leven dat ons wacht. Uiteindelijk laat God zien dat Hij recht zal doen en ons meer zal geven dan we tijdens onze beproeving voor mogelijk houden.

God compenseert al het leed dat Zijn kinderen ondervinden, is het niet in dit leven dan wel later.

Wie de diverse genres in de 'tak' aanwezig ziet, mag veronderstellen dat deze ook in de stam aanwezig zijn. Ook Genesis is een verzameling van genres, die niet los van elkaar staan.

John Stott

Nu beweert John Stott het volgende (Zie zijn boek 'De boodschap van Romeinen', blz. 185)

"We moeten zeker openstaan voor de mogelijkheid dat er symbolische elementen zitten in de eerste drie hoofdstukken van de Bijbel. De vertelling zelf wettigt geen dogmatisme over de zes dagen van de schepping, omdat vorm en stijl ervan suggereren dat het bedoeld is als literaire kunst, geen wetenschappelijke beschrijving. Wat betreft de identiteit van de slang en de bomen in de hof – aangezien 'de slang van weleer' en de 'levensboom' opnieuw verschijnen in het boek Openbaring, waar ze klaarblijkelijk symbolisch zijn – lijkt het aannemelijk dat zij ook in Genesis bedoeld waren om symbolisch opgevat te worden.

Die relatie die John Stott hier legt, is volgens mij reëel.

Wie Openbaring vooral 'geestelijk' leest, ontkomt er niet aan om die **leesbril** op te houden bij het lezen van andere fragmenten.

Ik wil dit punt verduidelijken aan de hand van de duiding van de levensboom in Openbaring 22:2:
In het midden van het plein van de stad en aan weerskanten van de rivier stond een **levensboom**, die twaalf vruchten gaf, elke maand zijn eigen vrucht. De bladeren van de boom brachten de volken genezing.

Sommige uitleggers vinden dat de levensboom zijn functie heeft verloren, omdat op de nieuwe hemel en nieuwe aarde alles volmaakt zal zijn. Immers er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij (Openbaring 21:4)

Ik denk dat de nieuwe mens niet geheel onkwetsbaar is.

Want tijdens de herschepping herstelt God grotendeels Zijn 'oude' schepping.

Zie hiervoor 'Enkele aantekeningen bij Openbaring 21:1-8.', op site

http://www.hervormdoudewater.nl/prekentxt/openbaring21_1-8.pdf

Omdat we als nieuwe mens kwetsbaar blijven, hebben we de vruchten en de bladeren van de levensboom nodig. Die werken preventief.

Wie naar de tropen gaat, haalt een malariaprik. Zo ingeënt loop je geen gevaar om die ziekte op te lopen.

De nieuwe mens is volgens mij weliswaar kwetsbaar, maar zeker ook voor de volle 100% gehoorzaam. Hij eet de vruchten van de levensboom op tijd, zodat hij geen gevaar meer loopt op enige ziekte. Hij blijft gezond vanwege de vruchten en de bladeren die hij eet.

Zo leeft hij in directe afhankelijkheid, terwijl hij gehoorzaamt.

God schiep Adam en Eva niet als **robots**, maar als kwetsbare mensen met een vrije wil.

Bij de nieuwe schepping krijgen we weliswaar een nieuw verheerlijkt lichaam, dat gelijkenis zal vertonen met het verheerlijkte lichaam dat Jezus na zijn opstandig heeft ontvangen, maar we blijven op veel manieren afhankelijk van God. Alleen door de ervaring van het hier en nu wijzer geworden, zullen we altijd God gehoorzamen. We zullen met graagte en op tijd de vruchten en de bladeren van de levensboom nuttigen. Beide smaken ze verrukkelijk en verkwikken ziel en lichaam.

Op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen we ons de 'oude aarde' kunnen herinneren.

Op de twaalf poorten stonden de namen van de twaalf stammen van Israël. (Opb. 21:12)

Het verheerlijkte lichaam van Jezus laat de wonden van Zijn lijden zien; het zijn eretekenen.

De boeken zijn dan geopend (Openb. 20:12), en blijven open liggen.

We mogen er dan telkens in kijken en zien dat God alles perfect bestuurd heeft.

Ons leven hier en nu zal blijken geen verspilld leven te zijn geweest.

Onder Gods leiding zijn wij gevormd in de grote variatie die Hem voor ogen stond.

Vandaar blijft het verleden op de nieuwe hemel en aarde relevant.

Die relevantie zie ik ook terug in de levensboom.

Een echte boom, die in het 'herstelde paradijs' zijn oorspronkelijke kracht zal laten zien.

Het verleden zal voor ons zo transparant worden, dat we God voor alles zullen danken.

Want niets is Hem uit de hand gelopen. (Meer over dit thema in subhoofdstuk 19.10)

De levensboom uit Openbaringen vat ik dus heel letterlijk op.

Voor mij staat die levensboom als een huis.

Desondanks constateer ik dat veel theologen de levensboom symbolisch opvatten, met vaak prachtige redeneringen waarin God groot wordt gemaakt.

Ook dat spreekt mij aan.

Vandaar dat ik de levensboom letterlijk neem met een onderliggende symbolische betekenis.

Ds. Henk de Jong

Henk de Jong probeert de tegenstrijdigheden in de Bijbel een plek te geven. Hij constateert dat de Bijbel vrij om gaat met tijdvolgordes. Die constatering geeft hem kennelijk de exegetische vrijheid om Genesis vrij te interpreteren.

Ook ik constateer oneffenheden in de Bijbel. Maar bij een 'boom' horen nu eenmaal oneffenheden. Zeker een boom waaraan de mens heeft mogen snoeien.

Het wonderlijke van een boom waaraan gesnoeid is, is dat bij het verdere uitbotten er vaak nauwelijks meer iets van te zien is. Als het 'litteken' wel herkenbaar is, dan overheerst bij mij de verwondering over de kracht van de boom die desondanks verder is gegroeid.

Oneffenheden laten juist Gods grootheid zien.

De waarheid van de Bijbel wordt daardoor niet aangetast, maar juist versterkt.

De groeikracht van de Heilige Geest zie je als je oog houdt op de hele boom.

Wie zeurt over die oneffenheden, en vervolgens de Bijbel moduleert naar zijn inzichten, die is op dat 'enkele punt' de weg kwijt.

Wat Henk de Jong ook aangeeft, is dat Genesis **sterk samenvattend** is geformuleerd.

Deze waarneming is uiteraard juist, maar daarnaast spreekt het boek van de natuur boekdelen.

Aan ons de taak om beide openbaringen serieus te nemen en met elkaar te laten stroken.

Samenvattend

De inbreng van Gert Kwakkel vond ik verhelderend. Het lag in de lijn van de bijdrage van Kamphuis op het Darwin congres in Nijkerk. Beide professoren blijven exegetisch dicht bij de Bijbel, en laten nieuwe vragen toe.

Daarnaast heb ik veel gehad aan de bijdrage van Maarten Verkerk. Evolutie is een **respectabel** wetenschappelijke theorie, die niet met theologische maar alleen met wetenschappelijke argumenten bekritiseerd mag worden.

14. In het paradijs wordt een wereldstad, het nieuwe Jeruzalem, gebouwd.

In het begin plaatste God de mens in een paradijselijke tuin.

De mens kreeg de opdracht mee om deze tuin in ontwikkeling te brengen.

In de avondkoelte liepen God en de mens door de tuin en spraken met elkaar.

Waar gingen die gesprekken over?

Over het verder inrichten van de tuin?

Over de bouw van een huis?

Over de uitwerking van de cultuuropdracht?

Jammer genoeg weten we van die gesprekken niets af.

Alleen weten we dat door de zondeval die gesprekken zijn gestopt.

De mens werd het paradijs uitgezet.

De mens had het verknald.

De tuin werd achter hem gesloten.

Engelen uit de hemel daalden neer om die tuin te bewaken.

Waar is die paradijselijke tuin gebleven?

Ondergegaan tijdens de zondvloed?

Duidelijk is dat die paradijselijke tuin nu nergens meer op aarde te vinden is.

De levensboom is ook hier niet meer te vinden.

Het paradijs en de levensboom zijn beide helemaal verloren gegaan.

Of niet?

In Openbaring komen we de levensboom opnieuw tegen.

(O.a. in: Openbaring 2:7 en 22:2).

Die levensboom staat op een centraal punt in het nieuwe Jeruzalem.

Hoe kan dat?

Opnieuw geschapen of 'op engelenhanden' overgebracht naar het nieuwe Jeruzalem?

Maar ook het paradijs komen we in het Nieuwe Testament opnieuw tegen.

De eerste keer neemt Jezus zelf het in de mond, en wel aan het kruis.

Hangend aan het kruis zien we dat Jezus' lichaam gebroken wordt.

Maar ook, wonderlijk genoeg, dat Zijn geest ongebroken blijft.

Alle zeven kruiswoorden getuigen van die ongebrokenheid.

Al die zeven kruiswoorden zijn helder.

Ook dit kruiswoord:

'Ik verzeker je: nog vandaag zul je met mij in het **paradijs** zijn.' (Lucas 23:43)

Omdat we bij voorbaat het paradijs verloren wanen, zijn we dit vers als volgt gaan interpreteren:

- Paradijs, dus genietende hemelse zaligheid (Korte Verklaring).
- Paradijs: de tuin van God, het beeld van de nieuwe schepping (Studiebijbel).
- Paradijs: de hemel (kanttekeningen Staten Vertaling).

Ook in Korintiërs 12: 4 wordt gesproken over het paradijs.

Paulus heeft iets heel bijzonders meegemaakt.

Hij schrijft er zeer terughoudend over. Hij spreekt over zichzelf in de derde persoon.

(zie Studiebijbel in perspectief)

Er staat een zin waarin het paradijs centraal staat.

Hij schrijft namelijk: 'Deze volgeling van Christus werd weggevoerd tot in de derde hemel, ..., tot in het **paradijs**.'

Ook bij de uitleg van dit vers geldt, omdat wij het paradijs verloren wanen, dat Paulus niet echt in het paradijs geweest kan zijn. De Studiebijbel interpreteert dan:

- Het paradijs: beeld van de nieuwe schepping.

We zijn eraan gewend om de bovenstaande verzen met een zekere vooringenomenheid te lezen.

Wie aan Bijbelstudie doet, probeert teksten fris en onbevangen te lezen.

Dat is niet altijd even gemakkelijk.

Daar hebben we vaak elkaar voor nodig.

Eeuwenlang, van generatie op generatie, zijn de bovengenoemde teksten gelezen alsof zowel het 'aardse' paradijs als de levensboom verdwenen zijn.

Ik zet hier een vraagteken bij.

Mag ik dit uitleggen? Want in de Bijbel vind ik diverse indirecte aanwijzingen dat God juist het paradijs in veiligheid heeft gebracht.

Voordat ik verder ga met het uitwerken van die 'indirecte aanwijzingen', wil ik eerst aandacht vragen voor onze kijk op het nieuwe Jeruzalem. Hoe concreet is onze voorstelling?

Er is al veel geschreven over de hemel en het nieuwe Jeruzalem.

Ik ben het meest geraakt door:

- 'Contouren van een nieuw Jeruzalem – Hebreëën en Openbaring over de eschatologische wereldstad' van P.H.R van Houwelingen.
- 'Hoe zal het in de hemel zijn' van Randy Alcorn.

Het verhaal van prof. Van Houwelingen wordt goed aangevuld door het boek van Randy Alcorn.

Concentreert Van Houwelingen zich vooral op Hebreëën en Openbaring, Randy Alcorn voegt er tal van noties uit het Oude Testament aan toe.

Beide verhalen zijn het lezen meer dan waard.

Vandaar dat ik in hoofdstuk 13 van deze site het artikel van Van Houwelingen heb opgenomen, en in hoofdstuk 14 enkele hoofdstukken uit het boek van Randy Alcorn.

Bovengenoemde 'input' vormt de basis om met nieuwe ogen naar het nieuwe Jeruzalem te kijken.

Contouren die alsmaar scherper worden.

Denk maar eens aan:

1. Het nieuwe Jeruzalem zal het paradijs overtreffen. Binnen de stad liggen paradijselijke parken met een flora en fauna waarvan de variatie groter en rijker is dan die van het paradijs.
2. Het nieuwe Jeruzalem is een wereldstad waarvan de cultuur alles wat onze huidige cultuur heeft voorgebracht, verre zal overtreffen.
Op dit moment worden cultuurschatten binnengebracht.
3. Het nieuwe Jeruzalem heeft een bovenstad waar God woont. Daar zullen de straten zelfs van goud zijn, omdat Gods woning zelfs de tempel van Salomo verre zal overtreffen.
4. Het nieuwe Jeruzalem is begrensd door een hoge muur, met daarin twaalf poorten van edelstenen. De toegangen van de stad zijn zo prachtig dat ze alle 'bouwsels' in de hemel verre overtreffen.
5. Het nieuwe Jeruzalem gaat in zijn schoonheid en heerlijkheid de huidige hemel verre te boven. Gods nieuwe woning is veel mooier en heerlijker dan zijn vorige.
6. Het nieuwe Jeruzalem, dat eens zal neerdalen, is onvoltooid. Zijn poorten zullen openstaan om nieuwe cultuurschatten binnen te laten.
7. Het nieuwe Jeruzalem heeft de vorm van een piramide. Er zullen geen zeeën meer zijn waardoor continenten van elkaar gescheiden zijn. Binnenzeeën zullen de pracht en de kracht van de huidige zeeën verre overtreffen.

8. In het nieuwe Jeruzalem groeit de boom van het leven. Ieder zal zijn vrucht eten en zijn genezingskracht brengt eeuwig leven.
9. Gods heiligheid zal het nieuwe Jeruzalem zo verlichten dat in feite zon en maan niet meer nodig zullen zijn. Als de zon opgebrand raakt, zal er voldoende licht zijn.
10. Het nieuwe Jeruzalem wordt bewoond door een deel van de heiligen die in de hemel zijn opgenomen. Maar als het nieuwe Jeruzalem op de jongste dag neerdaalt naar de aarde, dan herbergt het alle heiligen. Het nieuwe Jeruzalem functioneert dan als het ware als een 'ruimteschip', dat alle heiligen uit de hemel meevoert naar de aarde.
11. Jezus regeert over het nieuwe Jeruzalem, de stad met een internationaal karakter. Over de vele volkeren in die stad heeft Hij vele koningen aangesteld die namens Hem de uitbouw van de stad coördineren.
12. In het nieuwe Jeruzalem kijken alle heiligen verwachtingsvol uit naar jongste dag. Dan zullen zij een onvergankelijk lichaam aandoen en verenigd worden met allen die op de Heer hebben vertrouwd.

In het begin schiep God de hemel en de aarde.

Inmiddels weten we dat God toen miljarden hemellichamen heeft geschapen.

Heeft God toen al de basis gelegd voor het nieuwe Jeruzalem?

Of wel: Heeft God toen al in de hemel een 'hemellichaampje' geschapen in de vorm van een piramide, dat uiteindelijk bestemd zou zijn om er het nieuwe Jeruzalem op te bouwen?

Deze vragen raken onze kijk op Gods voorzienigheid.

Daarop wil ik nu niet verder ingaan, omdat ik daar al eerder iets over heb geschreven. (Zie reactie 9).

Wel denk ik, dat het niet strookt met Gods voorzienigheid en het gegeven dat God de schepping zeer goed heeft gemaakt, dat Hij ook toen al een 'voorziening' in de hemel heeft geschapen.

Ook lijkt het mij minder aannemelijk dat God later scheppingsdaden heeft verricht om het nieuwe Jeruzalem te realiseren.

Kortom, het lijkt mij onwaarschijnlijk dat God met nieuwe scheppingsdaden de basis heeft gelegd voor het nieuwe Jeruzalem.

Waarschijnlijker vind ik het dat **God het paradijs in veiligheid heeft gebracht.**

Na de zondeval heeft God eerst Adam en Eva uit het paradijs gezet.

Daardoor konden ze het paradijs niet verknoeien.

De toegang tot de boom van het leven werd hen daardoor ontnomen.

Het paradijs bleef daardoor onaangetast.

Engelen bewaakten het paradijs.

Zelfs de nakomelingen van Adam en Eva hadden geen toegang tot het paradijs.

Het paradijs was voor hen gesloten.

Ik veronderstel dat God het ongeschonden paradijs tijdens de zondvloed van de aarde heeft 'losgesneden' en in de hemel heeft opgenomen.

Het prachtige paradijs, met al zijn flora en fauna, is zo 'tijdelijk' in veiligheid gebracht.

Direct na de kruisiging en enkel seconden nadat Hij Zijn Geest in de Handen van Zijn Vader had gelegd, heropende Jezus dit paradijs. Samen met Zijn Vader liepen zij door deze prachtige tuin.

Even later vergezeld door Adam en Eva, Abraham en Mozes, Elia en Daniël, en vele anderen.

Zelfs de misdadiger, die naast Jezus aan het kruis hing, mocht Hem daar vergezellen.

Goede Vrijdag eindigde in een groots hemels feest.

Jezus had het verdiend.

De Satan is verslagen.

De straf is gedragen.

Het paradijs mocht worden heropend.

De bouw van het nieuwe Jeruzalem mocht beginnen.

Jezus is de architect van die wereldstad.
Hij laat voor al zijn geliefden woningen bouwen.
Zelfs ook een 'tent' voor Zijn Vader.
Want God komt bij de mensen wonen.
Voor de bouw wordt niet alleen van aardse, maar ook van 'hemelse' materialen gebruik gemaakt.
De poorten van de stad stralen iets hemels uit, maar tegelijk herinneren de namen aan de aarde.
Hemel en aarde worden met elkaar vervlochten.
Het paradijs wordt uitgebouwd tot een prachtige internationale wereldstad.
Een 'heilige' stad.
Bewoond door heiligen en bestuurd door de Heilige.

Het grote voordeel van deze veronderstelling is dat Jezus op dit moment over twee rijken regeert.
Over het nieuwe Jeruzalem en over de aarde.
Het nieuwe Jeruzalem is op dit moment al een realiteit.
Jezus regeert over die stad, samen met tal van vorsten die Hij heeft aangesteld.
De stad wordt in cultuur gebracht door de heiligen die in de hemel zijn opgenomen.
Zo, stel ik mij voor, is Johann Sebastian Bach verder gaan componeren.
Hij heeft dat nieuwe werk al laten uitvoeren.
Al een heel 'hemels' oeuvre heeft hij inmiddels samengesteld.
Een oeuvre dat zijn 'aardse' werk verre overtreft.

Hoe reëel is de hier boven geschetste concretisering?
In Openbaring 21 wordt ons het meest complete beeld getoond van het nieuwe Jeruzalem.
Maar er staat in de Bijbel veel meer over te lezen.
Wie de hierboven genoemde boeken bestudeerd, zal een andere kijk krijgen op het nieuwe Jeruzalem. Het perspectief zal concreter worden.
Ik ben Openbaring 20 en 21 anders gaan lezen.
De zeggingskracht werd daardoor zo concreet, dat ik het als een 'aanwijzing' ben gaan zien dat de exegete klopt. Hopelijk is het geen cirkelredenering, maar we zullen zien.
Openbaring 20 is één van de lastigste hoofdstukken uit de Bijbel.
Het daarin genoemde 'Duizendjarig Rijk' heeft veel verdeeldheid gebracht.
Ik wil nu een poging doen dit hoofdstuk uit te leggen, uitgaande van het idee van Jezus op dit moment over twee rijken regeert. Over het nieuwe Jeruzalem en over de huidige aarde.

Openbaring 20:1-3:

Ik zag een engel uit de hemel neerdalen met een sleutel van de onderaardse diepte en zware ketenen in zijn hand. Hij greep de draak, de slang van weleer, die ook duivel of Satan wordt genoemd, en ketende hem voor duizend jaren. Hij gooide hem in de diepte, sloot de put boven hem en verzegelde die, opdat de volken niet meer door hem misleid zouden worden tot de duizend jaar voorbij waren; daarna moet hij korte tijd worden losgelaten.

Met Openbaring 20 zijn we bijna aan het einde van de Bijbel gekomen.
Inmiddels weten we al heel veel. We weten dat de duivel na Jezus overwinning uit de hemel is verstoten (Luc. 10:8; Kol. 2:15 en Openb. 12) en dat hij op de aarde is geworpen.
Ik denk dat we hier in Openbaring 20 nog eens hetzelfde wordt gezegd, alleen in iets andere bewoordingen.
Waar we in het NGB 'onderaardse diepte' lezen, lezen we in Het Boek 'de bodemloze put'.
Dat laatste spreekt mij wèl aan, want zo mag je de wereld toch wel typeren!
God geeft, en blijft geven, maar de wereld verandert er nauwelijks door.
Zelfs het offer van Zijn Zoon wordt door velen niet erkend.
De wereld is een 'echte bodemloze put'.
De engel gooit de Satan vanuit de hemel op de aarde.

Met de sleutel sluit hij als eerste de toegang tot de hemel af. De Satan mag niet meer in de hemel komen. Dat recht heeft hij verloren omdat Jezus hem heeft overwonnen.
Hierdoor kan de bouw van het nieuwe Jeruzalem, in de derde hemel, ongestoord plaatsvinden.
Satan kan geen wig meer drijven tussen God en de heiligen.
Zonder vrees kan in het paradijs aan de wereldstad gebouwd worden.
Met de sleutel maakt de engel ook de kettingen vast waarmee de Satan geketend wordt.
Geworpen op de aarde heeft Satan geen vrij spel.
Volken kunnen niet door hem misleid worden.
Satan wordt geketend door de gebeden van de heiligen.
De heiligen in de hemel hebben oog voor de ontwikkelingen op aarde.
Daar zijn zij nauw bij betrokken. Zij bidden, en hun bidden is in lijn met het gebed van Jezus.
Satan blijft gebonden tot de jongste dag.
Dan stoppen de gebeden.
Dan zijn de duizend jaar voorbij.

Openbaring 20: 4-6:

Ook zag ik tronen, en aan hen die erop zaten werd recht gedaan. Het zijn de **zielen** van hen die onthoofd waren omdat ze van Jezus hadden getuigd en over God hadden gesproken, zij hadden het beest en zijn beeld niet aanbeden en ook zijn merkteken niet op hun voorhoofd of hun hand gekregen. Zij waren tot leven gekomen en heersten duizend jaar lang samen met de messias. De andere doden kwamen niet tot leven voordat de duizend jaar voorbij waren. Dit is de eerste opstanding.
Gelukkig en heilig zijn zij die deelhebben aan de eerste opstanding. De tweede dood heeft geen macht over hen. Zij zullen priester van God en van de messias zijn en duizend jaar lang samen met hem heersen.

Hier ziet Johannes een tafereel in het nieuwe Jeruzalem
Hij ziet de zielen van hen die onthoofd waren.
Hij ziet die zielen zitten op tronen. Het zijn levende zielen die een grandioze taak hebben ontvangen.
Zij zitten op tronen. Zij regeren, sturen en organiseren.
Zij bouwen mee aan het nieuwe Jeruzalem. Er is volop werk voor alle heiligen.
Hele volken moeten worden aangestuurd. Alles moet op elkaar worden afgestemd.
Voor iedere heilige moet een woning gebouwd worden.
De instructies van Jezus, de architect van deze wereldstad, moeten worden opgevolgd.
Samen met de Messias regeren zij duizend jaar.
We weten dat iedere gelovige zowel profeet, priester als koning is.
Iedere gelovige heeft zo verschillende taken.
In het nieuwe Jeruzalem is dat niet anders.
Want de zielen die regeren zijn tevens priester.
Zij zijn priester van God en van de Messias.
Zij bidden onder het altaar, zij bidden tijdens de bouw van het nieuwe Jeruzalem.
Zij bidden ook voor de wereld.

Openbaring 20:7-10:

Wanneer de duizend jaar voorbij zijn, zal Satan uit zijn gevangenis worden losgelaten. Dan gaat hij eropuit om de volken aan de vier hoeken van de aarde, Gog en Magog, te misleiden. Hij brengt hen voor de strijd bijeen, een menigte zo talrijk als zandkorrels aan de zee. Ze trekken op, over de hele breedte van de aarde, en omsingelen het kamp van de heiligen en de geliefde stad. Maar vuur daalt neer uit de hemel en verteert hen. En de duivel, die hen misleidde, wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, bij het beest en de valse profeet. Daar zullen ze dag en nacht worden gepijnigd, tot in eeuwigheid.

Aan het einde van de duizend jaar wordt Satan losgelaten.
Hij krijgt dan de kans om de volken te verleiden en dat lukt hem aardig.
Want over de hele breedte van de aarde trekken de volken op, en omsingelen het kamp van de heiligen en de geliefde stad.
Op dat moment grijpt God in. Vuur uit de hemel daalt neer.
De duivel wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, waar hij nooit meer uit zal kunnen ontsnappen. De duivel, het beest en de valse profeet zullen voor altijd 'opgeruimd' zijn en hun verdiende straf krijgen.
Dit visioen neemt ons kennelijk mee naar de jongste dag.
De dag waarop onder andere de duivel definitief van het wereld toneel verdwijnt.
De dag van het oordeel.
De dag waarop het nieuwe Jeruzalem neerdaalt.
Over het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem lezen we meer in Openbaring 21.
In dit visioen is het nieuwe Jeruzalem al neergedaald.
Immers de volken trekken op om het nieuwe Jeruzalem te omsingelen.

Over de jongste dag is veel geopenbaard.
Zo weten we dat de doden zullen opstaan en een onvergankelijk lichaam krijgen.
Een prachtig lichaam met een daarbij passende geest.
Een geest die kan beslissen.
Zo zullen al de mensen, die opstaan, ten volle toerekeningsvatbaar zijn.
Zij krijgen nog een laatste kans om te kiezen.
En wat voor een kans!
Zij zien het nieuwe Jeruzalem met al die prachtige poorten.
De poorten staan uitnodigend open.
Wat een keus.

Maar toch, ook dan nog zullen velen tegen God kiezen.
De heiligen zullen zich terugtrekken in een kamp en in de geliefde stad.
Daarna zullen vele volkeren zich verzamelen om het kamp van de heiligen en de geliefde stad aan te vallen. Ze maken zich op voor de omsingeling. Over de volle breedte van de aarde trekken zij op.
Wat bizar!
Maar toch. Het doet mij denken aan de reactie van Schriftgeleerden en Farizeeën nadat Jezus Lazarus had opgewekt. Zelfs door een dergelijk overtuigend wonder laten zij zich niet corrigeren.
Integendeel, zij beraamden plannen om Jezus en Lazarus te doden.
Bizar!
Zoiets herhaalt zich op de jongste dag. De 'knapste' koppen zien de geliefde stad, maar laten zich niet corrigeren.
Na hun opstanding hebben ze weliswaar een onvergankelijk lichaam ontvangen, maar hun identiteit is gebleven. Hun 'vroegere werken' blijven hun navolgen.
Maar toch, er is een keus.
De heiligen, in het nieuwe Jeruzalem, zullen bidden voor hun geliefden die een keus hebben te maken. Hun gebed heeft kracht.
Velen zullen alsnog de goede keus maken en behouden worden.
Maar, ook velen zullen in opstand komen en zich groeperen om de geliefde stad te omsingelen.
Daardoor roepen zij het oordeel over zichzelf af.
Want inmiddels is het gebed voor hen verstompt.
De kettingen van de duivel raken los.
Satan ziet dan nog kans om vele volkeren te misleiden, een menigte zo talrijk als zandkorrels aan de zee. Bizar.
Op de jongste dag worden de schapen en bokken van elkaar gescheiden.

Openbaring 20:11-15:

Toen zag ik een grote witte troon en hem die daarop zat. De aarde en de hemel vluchten van hem weg en verdwenen in het niets. Ik zag de doden, jong en oud voor de troon staan. Er werden boeken geopend. Toen werd er nog een geopend: het boek van het leven. De doden werden op grond van wat in de boeken stond geoordeeld naar hun daden. De zee stond de doden die ze in zich had af, en ook de dood en het dodenrijk stonden hun doden af. En iedereen werd geoordeeld naar zijn daden. Toen werden de dood en het dodenrijk in de vuurpoel gegooid. Dit is de tweede dood, de vuurpoel. Wie niet in het boek van het leven bleek te staan werd in de vuurpoel gegooid.

Aan het einde van Openbaring 20 ziet Johannes een visioen waarin de materiële werkelijkheid verdwijnt. De aarde en de hemel vluchten weg en verdwijnen in het niets.

Johannes ziet een hogere werkelijkheid. De rechter van hemel en aarde zit op een grote witte troon. Hij gaat de doden, jong en oud, oordelen.

De doden, die na de duizend jaar tot leven komen.

Zo wordt aan het eind van dit hoofdstuk verklaard waar eerder over gesproken is.

Daar lasen we immers: De andere doden kwamen niet tot leven voordat de duizend jaar voorbij waren (Openbaring 20:5).

Dus iedereen die na zijn sterven niet in de hemel wordt opgenomen, komt tot leven nadat de duizend jaar voorbij zijn. Zij komen tot leven op de jongste dag om geoordeeld te worden.

Het blijkt dat al hun daden nauwkeurig geregistreerd zijn.

Op grond van hun daden wordt iedereen geoordeeld.

Maar er is ook een boek van het leven.

Daarin staan de namen van hen die Jezus hebben gevolgd.

Door Jezus' bloed ontkomen zij aan het oordeel.

De daden van de gelovigen staan ook in de eerste boeken vermeld die geopend zullen worden.

Die daden worden bekend.

Maar ondanks hun zondige daden gaan alle gelovigen vrijuit.

Zij komen niet in het oordeel, zodat zij niet afgewezen kunnen worden.

Maar zij worden wel beoordeeld naar hun daden.

Want hun daden volgen hen na.

Het geleefde leven hier heeft consequenties voor het toekomstige leven.

Gelovigen en ongelovigen, iedereen wordt zo beoordeeld op zijn daden.

De ongelovigen worden daarna in de vuurpoel gegooid.

Klopt de hier bovenstaande exegese?

Zoals eerder gezegd, ga ik ervan uit dat Jezus over twee rijken regeert; over het nieuwe Jeruzalem en over de wereld.

Bij vele gelovigen neemt het huidige Jeruzalem een bijzondere plaats in.

Zeker bij hen die het duizendjarig rijk aanhangen.

De bovenstaande exegese haalt een streep door dit idee.

Daardoor zal het veel vragen oproepen.

God heeft immers toch nog grote plannen voor het huidige Israël?

Immers, aan het einde van de tijd zullen massa's Joden zich massaal bekeren!

Later zal ik ingaan op:

- De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem: zie hoofdstuk 15.
- Het laatste oordeel: zie hoofdstuk 16.
- Mogelijke scenario's, met de verwachte massale bekering van de Joden: zie hoofdstuk 17.

Nu wil ik verdergaan met nog twee 'aanwijzingen' voor het idee dat in het paradijs een wereldstad wordt gebouwd.

- Op dit moment worden cultuurschatten ingedragen.
- De verwachting aan herstel van het huidige Jeruzalem moet minder worden, om de verwachting naar de komst van het nieuwe Jeruzalem te doen toenemen.

Op dit moment worden cultuurschatten ingedragen.

Dit idee heb ik van anderen. Ik las namelijk in 'Visioenen op Patmos' van dr. R.H. Bremmer het volgende:

"Maar Greijdanus en ook K. Schilder, zijn van oordeel, dat *reeds in deze bedeling* dit proces een aanvang neemt. *Nu* reeds brengen de tot Christus' dienst gekomen volkeren hun glorie in de kerkstad. "De rijkdommen van de volkeren decoreren Jeruzalem: Jesaja 60-62; Haggai 2:1-9; Psalm 68.

K. Schilder wijst er op, dat de *cultuur als zodanig* niet zondig is. Niet de cultuur, maar de zonde in de cultuur wordt in het laatste gericht weggebrand.

Psalm 68 spreekt reeds van de glorie van de volkeren, die als buit in Jahweh's tempelstad wordt binnen gebracht. "Als die man (van Psalm 68) tekent, hoe men van alle kant **geschenken** breng naar Jeruzalem, dan is dat niet een troostpreekje voor de arme luitjes in Jeruzalem, doch een *overwinningswoord*, dat *Jahweh's troonsbestijging bezingt*".

"En zo ziet nu de Apocalyps alle cultuurschatten van de heidenen als *trofeeën* in Nieuw Jeruzalem, dat wil zeggen in Christusstad, stad van Christus Victor".

Het schone van deze gedachte is, dat de vrucht van de cultuurontplooiing van de afvallige mensheid uiteindelijk dienstbaar gesteld wordt aan de glorie van Gods verkoren kerk".

Tot zover dit lange citaat.

Wie de genoemde gedeelten uit de Bijbel leest, zal snel instemmen met dit idee.

Alleen de vraag is dan wel: Hoe gebeurt het? Op welke manier worden de cultuurschatten ingedragen in het nieuwe Jeruzalem?

Ten eerste, denk ik, dat alle heiligen die sterven met de hier opgedane kennis in de hemel komen. Weliswaar zal die kennis *gezuiverd* worden, maar hun werken zullen hun navolgen.

Met die kennis kunnen zij aan de slag bij de bouw van het nieuwe Jeruzalem.

Rembrandt kan zijn hier aangeleerde schilderstechnieken verder volmaken, en doeken schilderen die zijn 'aardse' doeken verre zullen overtreffen.

Wat voor Rembrandt geldt, geldt uiteraard voor iedereen. Iedereen zal de hier opgedane kennis kunnen inbrengen.

Ten tweede, denk ik, dat alle gestorven heiligen zicht hebben op de aarde.

Zie zien op welke manier een I-pad wordt gemaakt, en kunnen dat kopiëren.

Zelfs, denk ik, dat de gestorven heiligen terug kunnen kijken in het verleden.

Zij kunnen bijvoorbeeld de tempel van Salomo zien en, nog mooier, nabouwen.

Het nieuwe Jeruzalem is een prachtstad, die in aanbouw is onder de regie van Jezus.

De gestorven heiligen worden daarbij ingeschakeld, gebruikmakend van de talenten die zij hier ontwikkeld hebben.

Het nieuwe Jeruzalem wordt opgebouwd met aardse en hemelse materialen.

Dat beeld wordt ons in Openbaring 21 geschetst.

Al met al wordt het, voor mij in elke geval, steeds logischer dat het paradijs in de hemel is opgenomen, en dat in het paradijs de wereldstad wordt gebouwd.

Want alleen zo zij alle aardse materialen en grondstoffen voor handen!

De verwachting aan herstel van het huidige Jeruzalem moet minder worden, om de verwachting naar de komst van het nieuwe Jeruzalem te doen toenemen.

In de tijd van Salomo was Jeruzalem een prachtige stad.
Uit verre streken kwam men naar die stad om haar te bewonderen.
Over de hele wereld ging haar roem.
Geweldig.
Salomo kreeg veel wijsheid. God zegende hem rijkelijk.
Zo werd Jeruzalem de hoofdstad van een groot rijk waar vrede heerste.
Zo mooi als het toen was, zo is het nooit meer geworden.
Maar de beelden van dat Jeruzalem blijven de eeuwen door spreken.
Wat een schitterende stad. Wat een luisterrijk paleis.
Een centrum van macht en pracht.
Daar middenin die stad stond de tempel.
God in het centrum.

Ik denk dat dit eens zo schitterende Jeruzalem een voorafbeelding is van het nieuwe Jeruzalem.
Alleen de tempel mist, want God komt bij mensen wonen in een 'tent'.
Hij wil gewoon onder de mensen verkeren. Geen afstand meer, maar samen door de tuin lopen, samen praten.
Heel gewoon.
De opzet van het paradijs wordt hersteld en vernieuwd.
Want in die grote stad zullen er zelfs straten zijn van goud.
God houdt van afwisseling.
Die tuinstad heeft zand- en modderpaden, een weggetje door het koren, een kronkel pad door de rimboe, een winkelstraat en straten van goud met aan weerskanten prachtige paleisjes.
Openbaring 21 zet ons verwachtingsvol aan het denken.
Maar niet alleen Openbaring 21 doet dat, door de hele Bijbel heen zijn verwachtingsvolle noties te vinden over het nieuwe Jeruzalem.
Zie het verhaal van Van Houwelingen in het volgende hoofdstuk.

Het huidige Jeruzalem is allesbehalve een stad van vrede.
Op de tempelberg staat een moskee.
Eén van de poorten is dichtgemetseld.
Er heerst verdeeldheid.
Het huidige Jeruzalem is qua inwonertal nauwelijks nog een wereldstad te noemen.
Het oude Jeruzalem heeft zich als het ware ontheiligd door Jezus Christus te laten kruisigen.
Daarna is het met het oude Jeruzalem bergafwaarts gegaan.
Van dat Jeruzalem hebben we niets meer te verwachten.
Jeruzalem wordt steeds meer de twistappel van de wereld.
Alle concentratie is nu nog op haar gericht.

Het huidige Jeruzalem zal op de jongste dag plaats moeten maken voor het nieuwe Jeruzalem.
Misschien niet zo concreet dat het hele oude Jeruzalem zal verdwijnen.
Maar wel zo dat alle aandacht uitgaat naar het nieuwe Jeruzalem, want die prachtige stad gaat de centrale plaats innemen op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.
Naar die stad mogen we verwachtingsvol uitzien.
Die stad moet een realiteit voor ons worden.
Onze toekomstverwachting mogen we zo concreet mogelijk invullen.
Niet voor niets dicteerde de engel dat Johannes het visioen over het nieuwe Jeruzalem moest opschrijven (Openbaring 22:10).

15. Contouren van een nieuw Jeruzalem < > Rob van Houwelingen

Zoals in hoofdstuk 14 is aangekondigd, is hieronder het artikel 'Contouren van een nieuw Jeruzalem' van prof. P.H.R. van Houwelingen te vinden.

Dat artikel komt uit het boek '**Het *stralend* teken - 60 jaar exegetische vergezichten van dr. D. Holwerda**'. Dit boek is op de markt gebracht door Uitgeverij Van Wijnen, zodat hun copyrightclausule van toepassing is en blijft.

In dit artikel maakt Van Houwelingen het nieuwe Jeruzalem heel concreet. Niet alleen vanuit Openbaring en Hebrreeën, maar hij laat de hele Bijbel meespreken.

Dit concrete sluit nauw aan bij mijn voorstelling over het nieuwe Jeruzalem.

Alleen denk ik dat het nieuwe Jeruzalem zich op dit moment bevindt in de derde hemel.

Daar, in de derde hemel, zag Paulus het paradijs. Ik denk dat dat paradijs wordt uitgebouwd tot de tuinstad, het nieuwe Jeruzalem.

Van Houwelingen 'worstelt' met het probleem waar het nieuwe Jeruzalem zich op dit moment bevindt en hoe deze zal neerdalen. In zijn artikel heb ik de onderstaande alinea's met lila gearceerd:

- Die stad bevindt zich nu nog in de andere wereld, maar zij zal ook in deze wereld gevestigd worden, wanneer God zijn tent opslaat onder de mensen. (Blz. 3)
- Blijkbaar bevond de heilige stad, door heidenen onder de voet gelopen en daarmee ontwijd (Op. 11:1-2), zich niet langer op aarde maar was zij als het ware tijdelijk uitgeweken naar de hemel. Paulus spreekt over het hemelse Jeruzalem, onze moederstad (Gal. 4:26). Dit hemelse/nieuwe Jeruzalem daalde dus voor de ogen van Johannes op de aarde neer.(Blz.6)
- Hoe het ook zij, de heilige stad is de hemel die uitvloeit op aarde. (Blz. 8)

Het artikel zet aan tot verdere Bijbelstudie.

Hoewel we nooit uitgedacht raken over onze toekomstverwachting, reikt de Bijbel veel handvatten aan. Handvatten die uitnodigen om verder te gaan, om verder te denken.

Ik vind het mooi dat Van Houwelingen het nieuwe Jeruzalem in piramidevorm voorstelt en afrekenet met de zoveel meer gangbare kubusvorm.

De alinea's die mij extra hebben aangesproken, en die in lijn liggen met wat ik eerder betoogde, heb ik geel gearceerd.

Het artikel is compleet met voetnoten opgenomen.

[Lees Contouren van een nieuw Jeruzalem van Van Houwelingen \(zie website\)](#)

16. Het nieuwe Jeruzalem daalt neer ↔ Randy Alcorn

Johannes ziet in een visioen het nieuwe Jeruzalem neerdalen.

Zijn verslag daarvan is te lezen in Openbaring 21.

Dit visioen is ware openbaring, uitgedrukt in prachtig sprekende beelden.

Randy Alcorn heeft in zijn boek 'Hoe zal het in de hemel zijn?' veel aspecten van het nieuwe Jeruzalem helder onder woorden weten te brengen. Hij liet daarbij de hele Bijbel meespreken. Omdat ik nog bij niemand anders een dergelijk heldere kijk heb ontdekt, wilde ik enkele van de betreffende hoofdstukken uit zijn boek op mijn website plaatsen.

Maar helaas, van de uitgever heb ik hiervoor geen toestemming gekregen.

Wel mag ik losse citaten tot zo'n 50 woorden opnemen.

Deze beperking kan de interesse vergroten om het boek zelf aan te schaffen.

Ik heb inmiddels het boek van Randy al driemaal gelezen en telkens ontdek ik er nog veel nieuwe en positieve gedachten in.

Ik zal mij dus beperken tot enkele citaten.

Allereerst een citaat uit het voorwoord, waarin wij worden aangespoord om bewust uit te kijken naar de hemel, en naar de vernieuwing van de aarde. Want veel christenen zijn de verwondering kwijtgeraakt voor het grootse, schitterende plan dat God voor ons in petto heeft.

Ik citeer uit blz. 14 en 15:

“In 125 na Christus schreef een Griek genaamd Aristides aan een vriend over het christendom en hij legde hem uit waarom deze 'nieuwe religie' zo in trek was: 'Als onder de christenen een rechtvaardige heengaet uit deze wereld, verheugen ze zich en danken ze God, en wanneer ze afscheid nemen van het lichaam doen ze dat met liederen en dankzegging, alsof hij vertrekt naar een ander, dichtbijgelegen plaats'.

Dit vroegchristelijke perspectief klinkt ons vandaag de dag haast onwerkelijk in de oren, nietwaar? Maar hun overtuigingen waren gebaseerd op Schriftplaatsen als Filippenzen 1:21-23, waar de apostel Paulus schrijft: 'Want voor mij is leven Christus en sterven winst (...) Ik weet niet wat ik moet kiezen (...) ik verlang ernaar te sterven en bij Christus te zijn, want dat is het allerbeste'. Paulus schrijft ook: 'We weten dat zolang dit lichaam onze woning is, we ver van de Heer wonen. We (...) zouden ons lichaam liever verlaten om onze intrek bij de Heer te nemen' (2 Kor. 5:6-8).”

Paulus schrijft hier heel krachtig. Ik denk dat dit mee ingegeven is door het feit dat hij een wonderlijke ervaring heeft gehad. Hij heeft namelijk het 'paradijs' gezien (2 Korintiërs 12:4).

Over de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem merkt Alcorn op (blz. 51):

“Wanneer het nieuwe Jeruzalem, dat in de hemel *was*, uit de hemel neerdaalt, bij God vandaan, waar gaat het dan heen? Naar de nieuwe aarde. En vanaf dat moment zal Gods woonplaats – de hemel – bij zijn verlost volk zijn, op *aarde*.

Sommige mensen zullen hier tegen inbrengen dat de nieuwe aarde geen hemel genoemd zou moeten worden. Maar als de hemel per definitie Gods speciale woonplaats is en we hier lezen dat 'Gods woonplaats' onder de mensen zal zijn, op de aarde, dan moeten de hemel en de aarde inderdaad dezelfde plaats zijn. De plek waar God bij zijn volk woont en op zijn troon zit, is de hemel. En in de Bijbel staat duidelijk beschreven dat 'de troon van God en van het Lam' in het nieuwe Jeruzalem gevestigd is, dat neerdaalt op de nieuwe aarde

(Op. 21:1-3; 22:1).

God, die alomtegenwoordig is, kan wonen waar Hij maar wil. Elke plek waar Hij zijn troon vestigt, is de hemel. Hij heeft geopenbaard dat Hij de plek waar Hij woont zal verplaatsen van de plek die we nu de hemel noemen naar de nieuwe aarde, waar Hij samen met zijn opgestane volk zal leven. Wanneer Hij zijn koningstroon op de nieuwe aarde zet, zal dat de nieuwe aarde omvormen tot de hemel.”

Verderop (blz. 52) gaat hij verder met:

“Verschillende boeken over de hemel beweren dat het nieuwe Jeruzalem niet op de aarde zal neerdalen, maar dat het erboven zal blijven zweven. Dat is niet wat er in Openbaring 21: 2 staat. Wanneer Johannes de stad ziet ‘neerdalen’ uit de hemel, is er geen enkele reden om aan te nemen dat dat neerdalen stopt voordat ze de nieuwe aarde bereikt. (Als we zeggen dat een vliegtuig neerdaalt uit de lucht, verwachten we toch ook niet dat het nooit zal landen, of wel soms?) De aanname dat het nieuwe Jeruzalem boven de aarde zal blijven zweven komt voort uit de vooronderstelling dat de hemel en aarde altijd van elkaar gescheiden moeten blijven. Maar de Bijbel geeft aan dat ze samengevoegd zullen worden. De huidige onverenigbaarheid is een gevolg van een tijdelijke storing – de aarde gaat gebukt onder de zonde en onder de vloek. Wanneer deze storing eenmaal is opgeheven, zullen de aarde en de hemel weer volledig verenigbaar zijn (Ef. 1:10).”

Het idee dat het paradijs in de hemel is opgenomen, vond ik terug in het boek van Alcorn. Hij besteedt er een heel hoofdstuk aan om dit uit te werken. Een citaat (blz. 65):

“Eden werd niet vernietigd. Wat vernietigd werd, was het vermogen van de mens om in Eden te leven. Er zijn geen aanwijzingen dat de tuin van Eden zijn fysieke eigenschappen verloor en getransformeerd werd tot een geestelijke entiteit. Het lijkt erop dat de tuin is gebleven wat hij was, een fysiek paradijs, en is overgebracht naar een dimensie waartoe wij geen toegang hebben – hoogstwaarschijnlijk de huidige hemel, omdat we zeker weten dat de levensboom zich daar op dit moment bevindt (Op. 2:7).

God is nog niet klaar met Eden. Hij heeft de tuin bewaard, niet als een museumstuk, maar als een plaats die op een dag weer door mensen bewoond zal worden – en die nu al in zekere zin door mensen bewoond wordt in de tussentijdse hemel. Aangezien we in de Bijbel lezen dat de levensboom in het nieuwe Jeruzalem zal staan, aan beide zijden van een grote rivier (Op. 22:2), lijkt het aannemelijk dat het oorspronkelijke Eden een groot park zal zijn in het midden van de stad. Als de boom die zo kenmerkend was voor de tuin van Eden er zal zijn, waarom Eden zelf dan niet? Dat zou volmaakt aansluiten bij de bewering van Openbaring 2:7 dat de levensboom op dit moment in Gods paradijs staat.”

God heeft een plan om de aarde te verlossen. Alcorn, met vele anderen, geloven in een eindtijd waar het duizendjarig vreedrijk deel van uitmaakt. Hij formuleert dit op blz. 144 heel voorzichtig:

“Ik heb gestudeerd aan onderwijsinstellingen waar een letterlijk duizendjarig rijk werd onderwezen en ik ben geneigd die visie over te nemen, hoewel ik de argumenten voor andere visies heb bestudeerd en begrijp. Maar christenen kunnen het oneens zijn over het duizendjarig vreedrijk en het tegelijkertijd volledig eens zijn over de nieuwe aarde.”

Gezien deze visie, schrijft hij naar aanleiding van Jesaja 66:22, 2 Petrus 3:13 en Openbaring 21:1 het volgende (blz. 79):

“Er zijn nog veel meer passages die zinspelen op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, zonder deze termen daadwerkelijk te gebruiken. Gods verlossingsplan komt niet tot een

climax bij de terugkeer van Christus en ook niet tijdens het duizendjarig vrederijk, maar op de nieuwe aarde. Pas dan zal al het onrecht worden rechtgezet. Pas dan zal er geen dood meer zijn, geen verdriet en geen pijn (Op. 21:1-4).”

Iets verderop schrijft hij (blz. 79):

“God zal zijn schepping niet in de steek laten. Hij zal haar herstellen. De vernietiging van de aarde zal niet permanent zijn, maar slechts tijdelijk. Precies zoals onze gebroken lichamen opgewekt zullen worden als nieuwe lichamen, zal de gebroken aarde tevoorschijn komen als een nieuwe aarde. We zullen niet naar de hemel gaan en de aarde achterlaten. In plaats daarvan zal God de hemel en de aarde samenbrengen in dezelfde dimensie, zonder een scheidingsmuur ertussen, zonder gewapende engelen om de volmaaktheid van de hemel af te schermen van de zondige mensheid (Gen. 3:24). Gods volmaakte plan is ‘om alles in de hemel en op de aarde onder één hoofd bijeen te brengen, onder Christus’ (Ef. 1:10).”

Alcorn ziet in het bovenstaande geen scheidingsmuur tussen de nieuwe hemel en de nieuwe aarde nadat deze zijn samengevoegd.

Ik denk dat om het nieuwe Jeruzalem een muur aanwezig blijft met aan elke kant drie poorten. Poorten die openstaan.

Alcorn schrijft dat later ook wel, maar hij situeert de muur niet helder. Hij heeft moeite om de afmetingen van het nieuwe Jeruzalem goed te plaatsen, omdat de genoemde hoogte vragen oproept. Een citaat (blz. 179):

“De eerste plaats die we mogelijk zullen willen onderzoeken is de grootste stad die ooit bestaan heeft – de hoofdstad van de nieuwe aarde. De Bijbel zegt dat het nieuwe Jeruzalem een plaats van uitzonderlijke schoonheid zal zijn, vol natuurwonderen – een gigantische tuin van Eden, vermengd met het beste uit de menselijke natuur, onder de heerschappij van Christus. Over heel deze reusachtige stad zullen overvloedige rijkdommen verspreid liggen, meer dan tijdens de hele menselijke geschiedenis ooit verzameld zijn.

De afmetingen van de stad zijn omgerekend 22.000 kilometer in de lengte, de breedte en de hoogte (Op. 21:15-16). Als een wereldstad van deze omvang in het midden van Noord-Amerika zou worden neergezet, zou ze zich uitstrekken van Canada tot Mexico en van de Sierra Nevada tot aan de Apalachen. Vooral vanwege de genoemde hoogte is er discussie over de vraag of de afmetingen letterlijk of figuurlijk bedoeld zijn, maar het is duidelijk dat we ons een stad moeten voorstellen die groter is dan we kunnen bevatten. Mensen met een afkeer van overbevolkte omstandigheden hoeven zich dus absoluut geen zorgen te maken. Waarschijnlijk zullen er op de nieuwe aarde nog veel meer steden zijn, zoals de steden die Jezus noemt in de gelijkenis van de rentmeesters, waarin Hij zegt dat sommigen in het koninkrijk over vijf steden zullen heersen en anderen over tien (Luc. 19:17,19). De koningen van de volken die hun schatten naar het nieuwe Jeruzalem brengen moeten ergens vandaan komen, en ze keren ook ergens naar terug. Waarschijnlijk zijn zij afkomstig uit de andere steden die voorbij het nieuwe Jeruzalem gelegen zijn. Maar er zal geen enkele stad zijn zoals deze stad – want zij zal het thuis zijn van de Koning der koningen.

De hoofdstad van de hemel zal een lust voor het oog zijn. ‘De stad schitterde door Gods luister, met een schittering als van een edelsteen, als een kristalheldere jaspis’ (Op. 21:11). Johannes beschrijft de enorme rijkdom: ‘De muur was gemaakt van jaspis, en de stad zelf was van zuiver goud, helder als glas. De grondstenen van de stadsmuur waren versierd met allerlei edelstenen’ (Op. 21:18-19). Johannes noemt vervolgens twaalf stenen, waarvan acht hetzelfde zijn als de stenen op het borstschild van de hogepriester (Ex. 28,29).

‘De twaalf stadspoorten waren twaalf parels, elke poort een parel op zich. De straten

van de stad waren van zuiver goud en schitterden als glas'(Op. 21:21). De edelstenen en het goud zijn een teken van ongelooflijke rijkdom en een verwijzing naar de uitzonderlijke schatten van Gods heerlijkheid.”

Tot zover dit lange citaat, waarvan een groot deel rechtstreeks uit de Bijbel komt. Alcorn durft door te denken. Zo veronderstelt hij dat buiten het nieuwe Jeruzalem vele steden aanwezig zullen zijn. Steden met elk een eigen karakter, waardoor een grote verscheidenheid aan cultuurschatten zullen worden ingebracht in het nieuwe Jeruzalem.

Met het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem begint een nieuw tijdperk. Alcorn schrijft daar ook iets over, maar hij is daarin terughoudend. De Schrift is daarin namelijk ook weinig concreet. Ik denk bijvoorbeeld dat de heersers over de steden niet eeuw in eeuw uit over dezelfde steden zullen blijven heersen. Zij zullen worden afgewisseld. Er zal geen verveling noch sleur zijn. Elke dag zal een nieuwe uitdaging blijken te zijn.

17. Bij de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem wordt de aarde hersteld en vernieuwd.

Rondom het nieuwe Jeruzalem bevindt zich een hoge muur.
Die muur is 70 m hoog.
Aan elke kant zitten 3 prachtige poorten, bestaande uit grote edelstenen.
Het geheel oogt zeer robuust.
De edelstenen stralen eeuwigheidswaarde uit.
Die blijven staan waar ze staan.

Het nieuwe Jeruzalem heeft de vorm van een piramide.
De aarde is rond.
Beide passen niet op elkaar.
Toch moet het één aansluitend geheel worden.
Dus, ofwel het nieuwe Jeruzalem moet zich aanpassen aan de aarde.
Óf de aarde moet zich aanpassen aan het nieuwe Jeruzalem.

Ik denk dat het laatste zal gebeuren.
Dit mee omdat de aarde toch hersteld en vernieuwd zal worden.
Immers de hele aarde moet worden schoongemaakt.
Al het zondige moet worden verwijderd.
In Hebrreeën 12:26-27 lezen we:

“Nog eenmaal zal Ik slechts de aarde, maar ook de hemel doen beven”, Niet om die daardoor te vernietigen, maar ‘opdat blijve wat niet wankel is’.”

In 2 Petrus 3:10 lezen we:

“De dag van de Heer zal komen als een dief. De hemelsferen zullen die dag met luid gedreun vergaan, de elementen gaan in vlammen op, de aarde wordt blootgelegd en alles wat daarop gedaan is komt aan het licht.” (Noot: andere handschriften lezen: De aarde en alles wat daarop gedaan is zal platgebrand worden).

Ik denk dat de aarde een grote metamorfose te wachten staat.
Eerst zal Jezus terugkomen op de wolken, en dan zullen de gelovigen Hem tegemoet gaan.
(1 Tessalonicenzen 4:17; 1 Korintiërs 15:50-58)
Vlak daarna zal de aarde beven en de grote metamorfose ondergaan.
Vele, misschien wel miljarden mensen, zullen daarbij omkomen.
Maar even later, na de metamorfose en na de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem, zullen alle doden opstaan. Ook zij die net door die grote aardbeving zijn omgekomen zullen opstaan en een onvergankelijk lichaam krijgen. Zelfs de oceanen zullen hun doden teruggeven (Openbaring 20:13).
De gelovigen, die Jezus tegemoet zijn gegaan in de lucht, zullen eveneens in een oogwenk veranderd worden en eveneens een onvergankelijk lichaam krijgen. Daarna zullen ze dan wel op de aarde, dan wel in het nieuwe Jeruzalem neerdalen.
Vervolgens komt het laatste oordeel.
Maar daarover meer in het volgende hoofdstuk.

Veel theologen hebben over het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem nagedacht. Het lijkt erop dat veel theologen de visioenen uit Openbaring steeds meer symbolisch gaan lezen. Jezus zou dan naar de hemel zijn gegaan om voor ons 'geestelijke' woningen voor te bereiden (Johannes 14:1-3).

Maar gelukkig zijn er ook nog steeds theologen die vasthouden aan een **concreet** nieuw Jeruzalem. Het nieuwe Jeruzalem zal even voelbaar en tastbaar zijn als het paradijs. Met echte bomen en straten. Met echte paleizen en woningen, met klaterende beken en prachtige meren. Die prachtige wereldstad, die tuinstad, daalt in al zijn grootsheid neer.

De theologen die vasthouden aan een **concreet** nieuw Jeruzalem, hebben helaas geen eenduidige mening over het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem.

In het vervolg geef ik enkele van die meningen weer, en geef daarop mijn reactie.

Daarna wil ik in enkele punten thema's aanroeren die mijn veronderstelling ondersteunen. Dit wil ik vrij uitvoerig doen, omdat een 'nieuw' idee vaak veel vragen oproept.

Ik ga in op:

- 17.1 De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens prof. P.H.R. van Houwelingen
- 17.2 De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens Randy Alcorn
- 17.3 De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. S.W. de Boer
- 17.4 De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. Wim Rietkerk
- 17.5 De mogelijke vorm van de aarde voor de zondvloed
- 17.6 De aversie tegen nieuwe ideeën
- 17.7 Wetenschap en wonderen
- 17.8 De grote piramide
- 17.9 Herstel en vernieuwing vergt tijd
- 17.10 Het indragen van cultuurschatten na de jongste dag

17.1. De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens prof. P.H.R. van Houwelingen

In hoofdstuk 15 heb ik het artikel 'Contouren van een nieuw Jeruzalem' van Van Houwelingen weergegeven en daaruit de belangrijkste gegevens gehaald hoe hij denkt over de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem. Deze waren:

- Die stad bevindt zich nu nog in de andere wereld, maar zij zal ook in deze wereld gevestigd worden, wanneer God zijn tent opslaat onder de mensen (blz. 3).
- Blijkbaar bevond de heilige stad, door heidenen onder de voet gelopen en daarmee ontwijfd (Openbaring 11:1-2), zich niet langer op aarde, maar was zij als het ware tijdelijk uitgeweken naar de hemel. Paulus spreekt over het hemelse Jeruzalem, onze moederstad (Gal. 4:26). Dit hemelse/nieuwe Jeruzalem daalde dus voor de ogen van Johannes op de aarde neer (blz.6).
- Hoe het ook zij, de heilige stad is de hemel die uitvloeit op aarde (blz. 8).

Van Houwelingen tekent de neerdaling heel plastisch: het hemelse Jeruzalem daalt neer en vloeit vervolgens uit op de aarde.

Helaas laat hij het bij deze korte tekening.

Ik heb daar niet voldoende aan, want ik kan mij niet voorstellen hoe bijvoorbeeld die grote muur kan uitvloeien op de aarde.

Maar dit idee van Van Houwelingen heeft mij wel tot verder nadenken gebracht.

Eerst dacht ik namelijk dat het nieuwe Jeruzalem de vorm van een **massieve** piramide zou hebben.

Nu denk ik dat de onderkant wel eens hol zou kunnen zijn, zodat het de vorm heeft van een piramidevormige mijter. Een 'mijter' die past op een piramidevormige aarde.

17.2. De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens Randy Alcorn.

In hoofdstuk 16 is al uitgebreid de visie van Alcorn over de neerdaling beschreven.

Nu nog iets over herstel en vernieuwing.

De nieuwe aarde zal in alles het oude paradijs overtreffen.

Hoewel we ons nog nauwelijks een voorstelling kunnen maken over het leven voor de zondeval, toch weten we dat het toen zeer goed was.

God zelf vond het immers zeer goed.

De nieuwe aarde en de nieuwe hemel zullen in alle facetten nog beter worden.

Daartoe zal de huidige aarde worden hersteld en vernieuwd.

Wie een huis gaat renoveren, zal eerst alles wat ondeugdelijk is gaan slopen.

Daarna kan pas aan de opbouw worden begonnen.

Zo zal ook eerst de huidige aarde moeten worden gereinigd.

Alles wat zondig, ondeugdelijk en slecht is zal moeten verdwijnen.

Pas daarna volgt herstel en vernieuwing.

Alcorn schrijft veel over herstel en vernieuwing.

Ook confronteert hij zich met enkele gangbare ideeën.

Ik selecteer en geef zijn centrale idee weer met een vrij lang citaat (blz. 236):

“Paul Marshall spreekt over de veelvoorkomende maar verkeerde opvatting dat ‘we de wereld vernietigd hebben: het enige wat nu nog telt, is dat we mensen uit het wrak redden.’ Hij noemt dit de reddingsboottheologie: ‘Het is alsof de schepping de Titanic is, en dat ons nu, na het raken van de ijsberg van de zonde, niets anders te doen staat dan in de reddingsboten te stappen. Het schip zinkt razendsnel en God heeft het opgegeven. Het enige waar Hij Zich nog druk om maakt is dat zijn kinderen het overleven. Elke poging om Gods schepping te herstellen is niet meer dan het verplaatsen van de ligstoelen. In plaats daarvan, zo zeggen sommigen, is het onze enige taak om in de reddingsboten te stappen, om die drijvend te houden, om drenkelingen uit het water te plukken en te blijven dobberen tot we de hemel bereiken waar alles goed zal komen.

Marshall zegt dat deze opvatting, dit perspectief, de drijfveer is van veel evangelicale christenen. Hij komt met een alternatief voor de reddingsboottheologie, die hij de arktheologie noemt: ‘Noachs ark redde niet alleen mensen, maar ook Gods andere schepselen werden erin bewaard. Het doel van de mensen in de ark was niet om te vluchten, maar om weer aan land te gaan en opnieuw te beginnen. Toen het water eenmaal begon te dalen, *was het de bedoeling dat alles en iedereen weer terug zou keren om de aarde te herstellen*’ (cursivering NB).

Dat God de mensheid, de aarde en de dieren heeft behouden, geeft aan dat Hij zijn schepping niet heeft opgegeven. Na de zondvloed gaf Hij Noach zelfs precies dezelfde opdracht die Hij ook aan Adam en Eva voor de zondeval gegeven had: ‘Wees vruchtbaar en word talrijk en bevolk de aarde’ (Gen. 1:28; 9:1). Noach ging naar buiten en hij legde een wijngaard aan (Gen. 9:20), en de mensheid hield zich opnieuw bezig met het bewerken van de aarde.”

De nieuwe aarde is superieur aan de oude. Verwachtingsvol mogen we er naar uitzien.

Een citaat (blz. 255):

“Zonder een eeuwig perspectief, zonder het besef dat het beste nog moet komen, zullen we moeten aannemen dat mensen die jong sterven, die gehandicapt zijn, die niet gezond

zijn, die niet getrouwd zijn of die niet (vul maar in) daardoor onvermijdelijk het beste van wat het leven te bieden heeft zullen mislopen. Maar de theologische opvattingen die ten grondslag liggen aan deze veronderstelling zijn volkomen verkeerd. We gaan er dan van uit dat onze huidige aarde, met onze huidige lichamen, culturen, relaties en levens, superieur is aan de nieuwe aarde.

Hoe halen we het in ons hoofd?"

17.3. De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. S.W. de Boer

Op de website 'Preken die spreken' staat een preek van ds. S.W. de Boer over het visioen, waarin Johannes het Nieuwe Jeruzalem van God ziet komen.

Zie: <http://www.prekendespreken.nl/preken/dutch/ope21v09.html>

Ds. de Boer houdt in zijn preek een pleidooi om het visioen vooral symbolisch te lezen. Laat ik hem citeren:

"Als God aan Johannes iets wil laten zien, wat wij (en dus ook Johannes) niet kunnen zien, dan gebruikt Hij daarvoor een visioen. Hij past zich aan, aan wat wij mensen kennen en wat we ons dus kunnen voorstellen. Daarmee geeft Hij een soort symbolische weergave van wat feitelijk gaat gebeuren.

We moeten dat wel in het oog houden, als we dit hoofdstuk lezen. Dat betekent dus dat we heel veel elementen hierin niet letterlijk moeten nemen (denk alleen maar aan de getallen, bijvoorbeeld). Maar, maar aan de andere kant moeten we het daarom niet gaan 'vervluchtigen'. In de trant van: het is toch symboliek, dus je kunt er niks mee. Laat maar liggen tot aan de jongste dag, dan zullen we het wel zien. Dan lees je het wel, maar je doet er niks mee.

Dus: ook al is het symbolisch (figuurlijk): je moet dan wel eerst het **beeld** goed scherp hebben, voordat je de symboliek kunt 'duiden' of uitleggen!"

Bij de scherpstelling van dat beeld komt ds. De Boer bij een héél ander beeld uit dan ik heb. Het is bijna het tegenovergestelde. Hij ziet het nieuwe Jeruzalem niet neerdalen uit de hemel, maar het nieuwe Jeruzalem wordt volgens hem hier op aarde opgebouwd. Hij neemt het huidige Jeruzalem, dat op de berg Sion is gebouwd, als referentie. Hij zegt dan:

"Neerdalen moeten we hier in een iets andere zin lezen. Het kan namelijk ook betekenen: het *af*dalen van een trap of een berg. En dat is het hier.

Gods stad stond in het Oude Testament op een berg, de Sion. En die berg en die stad werden ook door elkaar gebruikt om aan te geven, waar God woonde. Je ging naar Jeruzalem, of Sion. Dat waren op zich twee verschillende dingen: stad en berg. Maar ze werden helemaal met elkaar vereenzelvd om zo te zeggen.

Zo is het ook nu nog. In **Hebreeën 12** (vers 22) lezen we: "maar *gij* zijt genaderd tot de *berg* Sion, tot de *stad* van de levende God, het *hemelse* Jeruzalem..."

Daar gaat het heel nadrukkelijk over de gelovigen van het nieuwe verbond. In tegenstelling tot de gelovigen van het oude verbond. Zij kwamen bij de Sinaï, en daar ontmoetten ze God en ze bééfdén voor de ontzagwekkende majesteit, waarmee God naar beneden kwam. En dan liet Hij toen nog maar een béétje zien van zijn macht, want meer konden ze niet aan. Wel, toen was het al indrukwekkend. Maar nu is dat nog veel sterker het geval. De Israëlieten kwamen tot een gewone berg. Maar jullie, zo zegt de schrijver, jullie komen niet bij een

áárdse berg en een áárdse stad; júllie zijn genaderd tot het *hemelse* Jeruzalem, het *hemelse* Sion.

We moeten dus ook bij dit beeld van Johannes denken aan een stad **op een berg**. En die stad ligt niet alleen op het topje van de berg, maar loopt langs de hellingen naar beneden.

Net zoals het aardse Jeruzalem ook tégen de berg op gebouwd was. Vanaf de Olijfberg kun je die stad zo zien liggen.

Zo ziet Johannes vanaf een hoge bergtop dit nieuwe Jeruzalem langs een ándere berg uit de hemel naar beneden komen...

Wanneer je je het zó voorstelt, dan wordt het ook een heel dúidelijk beeld: Johannes ziet een stad die langs een berg gebouwd wordt.

Kijk, zo wordt die hóógte ook begrijpelijk. Want de lengte en de breedte en de hoogte waren alle drie even groot.

Sommigen denken daarom aan een **kubus**. Net zoals het heilige der heiligen ook een kubus was: even lang als breed als hoog.

Alleen: een stad in de vorm van een kúbus?! Hoe moet je dáárin wonen? En die stráten dan? Hoe lopen die? Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik kan me daar helemaal niets bij voorstellen. En ik vraag me echt af, of Johannes een enorme kubus meteen had geïdentificeerd als een **stad**... Bovendien: die kubus is dan 2.400 kilometer hoog en de muur is zo'n 70 meter, dus die valt dan al helemaal weg tegen die hoge stad. En maakt dus ook helemaal niet de *indruk* dat het een "grote en hoge" muur is. Een kubus is dus niet echt begrijpelijk.

Maar Johannes zág wel iets heel concreets.

Maar als je deze stad voorstelt als gebouwd tegen de bergop, dan wordt het beeld ineens dúidelijk. Je krijgt dan een beetje de vorm van een **piramide**!

De hoogte (tot aan de top van de berg) is dan even lang als de lengte en de breedte. En die top zit in de wolken (tot in de hemel): daar staat de troon van God; in het midden, op het hoogste punt.

Je krijgt dan een stad met een terras-achtige opbouw. Met straten en pleinen. Tot in de hemel. Hemel en aarde **verenigd**!

Vanuit de top (de troon van God en van het Lam) ontspringt ook die rivier met water van het leven. En die stroomt zo langs de terrassen naar beneden. Met links en rechts de geboomte van het leven. Een echte, ópen **tuinstad**.

Het paradijs is terug! Maar nu compleet: want alle mensen die erbij horen, zijn er. En ze wonen sámen. Daarom: een tuin en een stad ineen.

Want je leeft sámen met de God in een ééuwige vrede!"

Het is duidelijk dat volgens deze exegese het nieuwe Jeruzalem hier vanaf de aarde wordt opgebouwd. In het vervolg van de preek wordt dit idee verder uitgewerkt. De poorten staan dan symbool voor de kerkdeuren, die naar alle kanten openstaan.

De oorzaak van het verschil in lezen tussen ds. De Boer en mij ligt vooral in het al of niet symbolisch lezen van een bepaalde tekst. Hebreeën 12:22 lees ik anders omdat de vervolgverzen daartoe dwingen. We lezen in Hebreeën 12:22-24:

"Nee, u staat voor de Sionsberg, voor de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en voor duizenden engelen die in vreugde bijeen zijn, voor de gemeenschap van eerstgeborenen, die in de hemel ingeschreven zijn, voor God, de rechter van allen, en voor de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid gekomen zijn, voor de bemiddelaar

van een nieuw verbond, Jezus, en voor het gesprengde bloed dat krachtiger spreekt dan dat van Abel.”

Deze tekst plaats ons als het ware in een galerij waar allemaal feitelijke beelden te zien zijn. Die feitelijke beelden moet je één voor één bekijken, om daarna het geheel van deze tentoonstelling in je op te nemen. Zo krijg je zicht op het nieuwe Verbond.

Allereerst kom je te staan voor de Sionsberg, voor de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem. Kijkend naar het aardse Jeruzalem, ga je de contouren van het hemelse Jeruzalem ontdekken. Het aardse Jeruzalem is een voorafschaduw van het hemelse Jeruzalem. Vanwege het belang van deze exegese, wil ik een gedeelte uit het commentaar op Hebrëen van dr. H.R. van de Kamp citeren (blz. 299):

“De stad van de levende God is ook te benoemen als ‘het hemels Jeruzalem’. Het aardse Jeruzalem was een tijdelijk onderkomen voor de mensen die de Sinai niet mochten bestijgen, maar die wel in de voorhof van de tempel God mochten vereren: het voorhangsel dat men niet mocht passeren was een zachtere vorm van scheiding tussen de HERE en het volk dan de afstandscheppende verschijnselen bij de Sinai. Jezus is nu door dit voorhangsel binnengegaan in het hemels heiligdom (10,20 verg. 6,19-20). Het aardse heiligdom was slechts een schaduw van dit hemelse (10,1): nu blijkt ook het aardse Jeruzalem een schaduw te zijn van het eigenlijke Jeruzalem dat in de hemel is. Waar het heiligdom van God is, daar is de Stad van God! De voorgangers van weleer wisten dit al en verlangden in het aardse land en in het aardse Jeruzalem altijd naar die stad die God hun bereid had (11,13-15). Deze stad is niet op de Sinai te vinden: zij is op ‘de Sionsberg’. De schrijver sluit hier aan bij de vele oudtestamentische plaatsen waar de Sion als de woning van de Allerhoogste wordt genoemd. De tempelberg is de Sionsberg, maar zoals de tempel een schaduw is van het hemelse heiligdom, zo is de Sionsberg een verwijzing naar de verheven woonplaats van God in de hemel der hemelen. Dankzij de tempel op de Sionsberg kon het volk ongehinderd tot deze berg naderen en haar opklimmen. Dankzij Christus is nu ook de weg naar de hemel waarvan deze berg de afschaduw en voorpost was, geopend zodat men in geloof kan doorlopen naar de echte stad die boven is.”

Het hemelse Jeruzalem moeten we echt in de hemel situeren. Daar wordt heel concreet aan de bouw van het nieuwe Jeruzalem gewerkt. Ieder die via de poort van de dood het nieuwe Jeruzalem binnengaat, mag meebouwen en zijn hier opgedane kennis en ervaring inbrengen.

Onder de regie van Jezus wordt zo gewerkt aan een veelkleurige stad.

Maar Jezus regeert over hemel en aarde. Over het koninkrijk in de hemel en over zijn koninkrijk hier beneden. Hier beneden doen we ‘voorwerk’. Alles wat we hier in het geloof doen heeft zin.

Gelovigen zijn levende stenen, die in het hiernumaals en in het hiernamaals meebouwen aan Gods koninkrijk. Een koninkrijk dat tenslotte één geheel gaat vormen, wanneer aarde en hemel aan elkaar vastgehecht zullen worden.

17.4. De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. Wim Rietkerk

Wim Rietkerk heeft een boek geschreven over de toekomst van de aarde onder de titel ‘De TITANIC achterna?’ Hij rekent daarin af met het misverstand dat de Bijbel zou leren dat straks bij het laatste gericht de aarde in vuur ten onder gaat. Hij poneert daartegen dat de aarde een verandering, een transformatie, een metathesis wacht. In dat verband wijst hij vooral op de cultuurschatten die binnengebracht zullen worden in het nieuwe Jeruzalem.

Het boek van Wim Rietkerk is vooral bedoeld voor Bijbelstudie. Hij poneert ideeën waar verder over moet worden doorgedacht.

Over het visioen over het nieuwe Jeruzalem is hij vrij summier (blz. 67).

Wel gaat hij dieper in op het feit dat Jezus nu in de hemel is om voor ons een plaats te bereiden. Hij suggereert dan, dat het wel eens zou kunnen gaan om 'geprefabriceerde huizen', die allemaal op één dag beschikbaar komen (blz. 78).

Nieuwe hemelen en een nieuwe aarde

De bijbel eindigt met het uitzicht op deze nieuwe wereld. Het blijkt geen stad en geen tuin te zijn, maar een soort tuinstad. Vruchtbomen langs de stadsrivier. Groen tussen steen. Bomen die elke maand vrucht dragen, maar ook straten en poorten van goud en edelsteen (Openbaring 21 en 22).

Is het een beschrijving? Nee, het lijkt meer op een gedicht. Maar die zijn vaak meer 'waar' dan een beschrijving. Er zal een eenheid bestaan tussen de hemel en de aarde. De hemel zal voorbijgaan en God zal op de aarde wonen. We lezen: "En de stad heeft het licht van de zonden de maan niet nodig, want de heerlijkheid Gods verlicht haar en haar lamp is het Lam. En de volken zullen bij haar licht wandelen en de koningen der aarde brengen haar heerlijkheid in haar; en haar poorten zullen nooit gesloten zijn; en de heerlijkheid en de eer der volken zullen in haar gebracht worden (NGB, 1951)."

'Pre-fab'

Zo kunnen we ook een ander gedeelte van het Nieuwe Testament beter begrijpen, dat alleen van een 'toekomst in de hemel' lijkt te spreken, namelijk Johannes 14:1-3:

"Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis mijn Vaders zijn vele woningen – anders zou Ik het u gezegd hebben – want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt waar Ik ben."

In het licht van wat we (...), hebben opgemerkt kunnen we nu begrijpen dat Jezus hier niet zomaar rept van onze toekomst in de hemel, maar, zoals Hij het zelf formuleert, van een werk van voorbereiding dat Hij in de hemel verricht. Veel werk moet worden gedaan voordat de Here en alle leden van zijn 'familie' samen op deze vernieuwde wereld kunnen wonen. Wij kennen bedrijven waar je een 'geprefabriceerd huis' kunt bestellen. Als u eenmaal tot aankoop hebt besloten, komt men het op uw stuk grond neerzetten, waarbij dat in een dag al ongeveer zijn beslag krijgt. Op vergelijkbare manier bereidt de Here in de hemel alle vertrekken en woningen van zijn Koninkrijk voor, met al wat daarbij hoort – en dan komt Hij terug en heeft Hij het één dag allemaal beschikbaar, "opdat ook gij zijn moogt waar Ik ben" (Johannes 14:3).

Als deze uitleg juist is, begrijpen we beter waarom er in één en hetzelfde hoofdstuk tweeërlei beweging is, namelijk van de hemel naar de aarde en van de aarde naar de hemel."

Deze beide citaten laten zien dat Wim Rietkerk er niet aan wil dat de huidige aarde eerst 'op de schop' moet. Hij denkt meer aan een transformatie waarbij veel cultuurschatten intact blijven. De aarde wordt omgevormd tot een tuinstad, met woningen die in de hemel zijn voorbereid. Ik denk er heel anders over.

Het nieuwe Jeruzalem is nu al in aanbouw. Vanaf Jezus hemelvaart wordt er al aan gewerkt. Op dit moment worden cultuurschatten binnengebracht, omdat de heiligen die aan die bouw meewerken zicht hebben op wat hier gebeurd. Alles wat hier mooi en goed is kunnen zijn kopiëren en zelfs ook nog verbeteren. Zie hoofdstuk 14.

De visie van Wim Rietkerk noopt tot zorgvuldig omgaan met het milieu. Want er is sprake van een zekere continuïteit tussen het 'hier en nu' en de 'nieuwe hemel en de nieuwe aarde'. Wij moeten zuinig omgaan met de schaarse grondstoffen met het oog op de generaties die na ons komen. Hier kijk ik meer onbevangen tegen aan.

Dit is mee gebaseerd op mijn eindtijdverwachting.

Ik voel mij meer een deelnemer aan een lopend buffet. Enerzijds moet je niet te veel opscheppen om wat over te laten voor de anderen. Anderzijds mag je voldoende nemen omdat het jammer zou zijn dat aan het einde van het feest zou blijken dat er nog veel over is.

Ik ga liever uit van het idee dat God voldoende grondstoffen heeft geschapen waarmee we de eindtijd zullen halen. Alleen we moeten uiteraard wel die grondstoffen zo exploiteren dat we oog krijgen voor de nadelige effecten en die zoveel mogelijk tegengaan.

17.5. De mogelijke vorm van de aarde voor de zondeval.

Ik veronderstel dat de aarde zich zal aanpassen aan het nieuwe Jeruzalem.

Het nieuwe Jeruzalem heeft de vorm van een piramide die aan de onderkant hol zou kunnen zijn.

Zij heeft dan de vorm van een vierkante mijter, die over een deel van de aarde gezet kan worden.

Het meest logische, lijkt mij, is dat de aarde eerst in een piramidevorm of in een vergelijkbare vorm verandert waarna het nieuwe Jeruzalem neerdaalt en de aarde gedeeltelijk gaat bedekken.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zouden zo een vorm kunnen krijgen van een octaëder of iets vergelijkbaars, maar ook zou er een knik in kunnen zitten.

De vraag is nu of de aarde voor de zondeval ook een dergelijke vorm heeft gehad?

Immers alles zal worden hersteld en vernieuwd.

Bij het herstellen denken we aan het terugbrengen in de 'oude' vorm.

Bij vernieuwen wordt iets 'nieuws' toegevoegd aan het oude om tot verbetering te komen.

Een voorbeeld: Een oude auto is te herstellen door alles wat kapot is te vervangen. Maar dan blijft het wel een oude auto. Als je daarentegen alles wat maar enigszins versleten is gaat vervangen door nieuwe onderdelen, die precies identiek zijn aan de oorspronkelijke, dan is die oude auto pas helemaal hersteld.

Als vervolgens deze auto wordt uitgerust met een navigatiesysteem dat elk verkeersongeluk voorkomt en met een uitlaatfilter die milieubelasting teniet doet, dan is zo'n auto hersteld en vernieuwd. Klaar om 'mogelijk' op de nieuwe hemel en nieuwe aarde gebruikt te mogen worden.

Met de jongste dag wordt een nieuwe start gemaakt.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen vanaf dat moment eerst worden samengevoegd.

Daarna start er een nieuwe ontwikkeling.

Die ontwikkeling zal zich eeuw in eeuw uit voortzetten.

Vanuit de nieuwe aarde zullen cultuurschatten worden binnengebracht in het nieuwe Jeruzalem.

Bij het begin, zo denk ik, zal de nieuwe aarde vrij leeg zijn.

Want al het zondige, dat op de oude aarde aanwezig was, zal zijn weggedaan.

Al het oorlogstuig zal zijn opgeruimd.

Alles wat het milieu aantast, zal verdwenen zijn.

Ja, alles wat op de nieuwe aarde niet meer te gebruiken is zal net voor de jongste dag verbrand worden (Openbaring 8:7).

Vanuit het nieuwe Jeruzalem zal de nieuwe aarde tot ontwikkeling gebracht worden.

Voor alle gelovigen is een plaats in het nieuwe Jeruzalem bereid.

Ook de gelovigen die tijdens zijn terugkomst Hem tegemoet zullen gaan in de lucht, zullen daarna met Hem in het nieuwe Jeruzalem gaan wonen.

Is deze uitgangspositie na de jongste dag op onderdelen te vergelijken met de uitgangspositie van het paradijs? Was het gebied buiten het paradijs kaal en leeg om tot ontwikkeling gebracht te worden?

God schiep Adam en Eva. Twee mensen.

God begon klein, met de bedoeling dat uit dit ene mensenpaar een menigte van volken zou groeien.

Mag je uit deze werkwijze een structuur afleiden?

Hoeveel olifanten schiep God?

Hoeveel muizen, mieren en dino's schiep Hij?

Hoeveel bomen en struiken schiep hij van elke soort?

Schiep God een wereld vol bomen struiken en dieren, of beperkte Hij Zich tot het paradijs?

Was de wereld buiten het paradijs, in eerste instantie, kaal en leeg?

Ik denk het wel, en wel op basis van de volgende tekst (Genesis 2:4-6):

“In de tijd dat God de Heer, aarde en hemel maakte,
groeide er op de aarde nog geen enkele struik
en was er nog geen enkele plant opgeschoten, want God, de Heer,
had het nog niet laten regenen, en er waren **geen mensen**
om het land te bewerken; wel was er water dat uit
de aarde opwelde en de aardbodem bevloede.”

In het begin bleven Adam en Eva in het paradijs en kwamen zij er niet buiten.

Zij hadden eerst genoeg te doen: alle dieren, planten en bomen een naam geven om zo al de pracht van de schepping te ontdekken en te benoemen.

Pas later, denk ik, was het de bedoeling om het gebied buiten het paradijs te cultiveren, bomen en struiken te planten, enzovoort.

Na de zondeval werden Adam en Eva buiten het paradijs gezet.

Ik denk dat op dat moment al een deel buiten het paradijs gecultiveerd was (door Adam en Eva).

Buiten het paradijs konden zij immers het leven weer oppakken.

Maar wel heel 'anders', want God had ten gevolge van de zondeval de akker vervloekt (Genesis 3:17).

Ik vermoed dat God alleen het gebied **buiten** het paradijs met Zijn vloek heeft getroffen.

Niet het paradijs zelf, want Adam en Eva moesten immers het paradijs uit.

Het paradijs moest ongeschonden blijven.

God koestert de parel van Zijn schepping.

Hij had met het paradijs grootse plannen!

Vanaf de schepping, denk ik, was het gebied buiten het paradijs kaal en leeg.

Klaar om door de mens in cultuur gebracht te worden.

Hij moest immers over de schepping gaan heersen (Genesis 1:28).

Ik vermoed dat Adam en Eva de mens eerst alle dieren en al de vegetatie een naam heeft gegeven.

Dus eerst is de mens, en later zijn Adam en Eva in het paradijs aan de gang gegaan.

Daarna zijn zij gestart met de ontwikkeling van het buitengebied.

Voor de zondeval was het buitengebied al zover ontwikkeld dat de mens, nadat hij uit het paradijs was gestuurd, daar zijn leven weer kon oppakken.

Stel dat de aarde voor de zondvloed een piramide octaëdervorm heeft gehad.

(een octaëder wordt ook wel *tetragonale bipiramide* genoemd, en het is een regelmatig lichaam dat door acht gelijkzijdige driehoeken begrensd is)

Wat zou er dan verder anders zijn geweest?

De ribben van deze octaëder moeten bestaan hebben uit land.

Al het land was met elkaar verbonden, en er waren 'slechts' binnenzeeën.

Geen oceanen dus, die continenten van elkaar gescheiden houden.

Verder zal de zwaartekracht van plek tot plek verschillen.
Hierdoor zal de flora en fauna nog een grotere variatie hebben gehad dan die we nu kennen.

Uit de Bijbel weten we dat veel mensen voor de zondvloed heel oud zijn geworden.
Metuselach werd zelfs 696 jaar (Genesis 5:25-27).
Verder lezen we over giganten (Genesis 6:4).
Deze gegevens rechtvaardigen, denk ik, de veronderstelling dat de klimatologische omstandigheden voor de zondvloed héél anders zijn geweest dan die erna.

Bij een octaëdervorm zijn de klimatologische omstandigheden sowieso heel anders dan nu.
Het is nu al voor iedereen een gissen hoe het klimaat er voor de zondvloed heeft uitgezien.
De veronderstelling van een octaëdervorm maakt het allemaal nog lastiger.
Of juist niet?
Welke klimatoloog zou hier iets meer over kunnen zeggen?

17.6. De aversie tegen nieuwe ideeën.

In het verleden werden nieuwe ideeën niet snel omarmd.
Isaac Newton heeft dat ook ondervonden.
In 1668 werd hij *fellow* of professor van het Trinity College. Hij hoefde er geen les te geven, alleen moest hij zijn theorieën aannemelijk maken. Het kostte hem zoveel moeite dat hij meermalen een inzinking kreeg.
Pas in 1684, dus 16 jaar later, kon een astronoom hem overtuigen zijn theorieën op papier te zetten.
Dat werd het beroemde boek *Philosophiae Naturalis Mathematica*, ofwel *De wiskundige grondbeginselen van de natuurfilosofie*. En dat alles in het Latijn.

Charles Darwin ondervond iets dergelijks.
Na jaren van dubben en wegen vond hij de moed om de evolutietheorie te boek te stellen. Daarna heeft het vele jaren geduurd, voordat hij in brede kring enige erkenning kreeg.

Veel mensen, en wel in het bijzonder wetenschappers, zijn zeer terughoudend in het op waarde schatten van nieuwe ideeën. Een nieuw idee wordt al snel afgedaan als onzinnig.

Dat is tenminste het beeld dat het verleden laat zien.

Is het nu anders?

Wie weet. Want de eerste knutselaars aan de pc, die toch maar in garageboxen de eerste stappen hebben gezet, werden toentertijd voor gek versleten.

Nu komen durfkapitalisten met miljoenen over de brug om nieuwe ideeën een kans te geven.

Tijden veranderen.

Velen zullen het idee over de mogelijke octaëdervorm van de aarde wel vreemd vinden.
Maar vergelijk dit idee eens met de veronderstelling dat er buitenaards leven is.
Vele miljarden zijn er inmiddels geïnvesteerd in het opsporen van buitenaards leven.
Recent is er een 'wiskundige' taal ontwikkeld om zo mogelijk met hen te kunnen communiceren.
Wetenschappelijk gezien, volgens kansberekeningen, zou er buitenaards leven moeten zijn.
Dus we speuren er naar. Het mag wat kosten.
Intussen raken veel mensen er in geïnteresseerd.
Het zou wat wezen, als er buitenaards leven wordt vastgesteld!
Zeker als we met hen zouden kunnen communiceren.
Het blijft spannend.
Vooral voor hen die er in 'geloven'.
Zet tegenover deze veronderstelling eens de mogelijke octaëdervorm.

Zo'n piramidevorm is veel gemakkelijker te onderzoeken.

De aarde hebben we immers onder onze voeten.

Die aardkorst moet al de mogelijke informatie bevatten.

Zoals de Akropolis in Athene zich laat reconstrueren, zo ook de aardkorst.

Alleen, wetenschappers moeten het willen.

Met een fractie van het budget dat aangewend wordt om buitenaards leven op te sporen, denk ik, zou het mogelijk moeten zijn om te zien of voor de zondvloed de aarde mogelijk een octaëdervorm heeft gehad. Immers op vele plaatsen zijn de aardlagen al blootgelegd.

Met de huidige stand van de techniek zou het toch moeten kunnen. Of niet?

17.7. Wetenschap en wonderen

De wetenschap kan geen wonderen verklaren, maar wel verifiëren.

Zo kunnen wetenschappers mensen die een bijna-doodervaring hebben gehad, interviewen, de verschillende verhalen vergelijken en bestuderen en vervolgens conclusies trekken.

Zo kunnen wetenschappers ook wonderlijke genezingen bestuderen, vooral als er een medisch dossier van vóór en van na de genezing voor handen is. Dan is het wonder te verifiëren.

De veronderstelling dat God tijdens de zondvloed het paradijs in veiligheid heeft gebracht is moeilijk na te gaan, vooral omdat we de situatie voor de zondvloed slecht kennen. Bovendien is na de zondvloed de aardkorst in beweging gebleven, vooral direct na de zondvloed waren er volgens enkele notities uit het boek Job hevige aardbevingen. God verplaatst bergen (Job 9:5).

Veel verhalen over de grote watervloed worden weggezet als mythen, als verzinsels.

Oorspronkelijk was een mythe een heilig, overgeleverd verhaal van een volk waarin sprake is van een goddelijk ingrijpen. Over de grote watervloed zijn verhalen bekend van Sumeriërs, Azteken, Maya's, Eskimo's, Egyptenaren en Hopi's.

Hoe gaan wetenschappers met al deze verhalen om?

Voor hoeveel wetenschappers is de zondvloed een echt item?

Sommigen beweren dat het Bijbelverhaal over de zondvloed van de omliggende volkeren afkomstig is. Anderen beweren het tegenovergestelde: het verhaal van Noach is het oorspronkelijke en deze is daarna in verbasterde vorm wereldwijd verspreid.

Ik denk dat in dit geval de 'waarheid' wel eens in het midden zou kunnen liggen.

Dat God Noach heeft gewaarschuwd, waarna deze aan de ark begon te bouwen.

Buiten Noach en zijn gezinsleden vond iedereen dit belachelijk.

Maar dit 'dwaze' verhaal ging de wereld over.

Bij een enkeling bleef het hangen.

Zou het toch niet waar kunnen zijn?

Moeten we een voorzorgsmaatregel treffen? Ook een grote boot bouwen?

Baat het niet, dan schaadt het niet.

Of niet?

Zijn er enkelingen onder de Sumeriërs, Azteken, Maya's, Eskimo's, Egyptenaren en Hopi's geweest die toch een serieuze voorzorgsmaatregel hebben getroffen?

Oude overleveringen wekken dat vermoeden.

Maar kan dat wel?

God spaarde, volgens de Bijbel, toch alleen Noach en zijn gezin!

In hoofdstuk 7 heb ik geprobeerd uit te leggen dat dit, ondanks aan Bijbelkritiek te willen doen, wèl mogelijk is. Later heb ik het in hoofdstuk 20 nog uitgebreider gedaan.

Maar uiteraard zijn er nog meer scenario's mogelijk, als we bedenken dat God ook via de sterren kan spreken. Zo liet God drie wijzen uit het Oosten op weg gaan naar Bethlehem!

Zou het kunnen zijn dat astronomen de zondvloed hebben voorzien?
Ik denk van wel, omdat heel oude verhalen dit zeggen.
Maar daarover later meer.

Laten we nu eerst verdergaan met 'wetenschap en wonderen'.

Uit de oudheid kennen we 7 wereldwonderen.

Daarvan is er nog slecht één over, en wel de piramides in Egypte.

In het bijzonder de grote piramide.

Hoe gaat de wetenschap om met dit wonder?

Bij het lezen van het boek 'Wie schiep Egypte?' van Bert Thurlings viel ik van de ene verbazing in de andere. De manier waarop wetenschappers elkaar bevechten legt drijfveren bloot die doen denken aan kwalijke religieuze vooringenomenheid.

Zo blijkt, om maar wat te noemen, dat de Egyptische chronologie op de schop moet als we deze kloppend willen maken met de meest recente ouderdomsmetingen met C-methoden.

Verder zijn in veel mummies nicotine- en cocaïneresten aangetroffen. Omdat vaststaat dat voor de ontdekking van Columbus van Amerika de tabakspant alleen voorkwam in Zuid-Amerika zou er al op een veel vroeger tijdstip wereldhandel geweest moeten zijn.

Al deze onzekerheden maken dat nog niemand weet wanneer de grote piramide gebouwd is.

Nog meer vraagtekens ontstaan bij het nadenken over de bouw van de grote piramide! Zoals:

- Hoe werden die blokken steen (waaronder hard graniet) gedolven, verplaatst, bewerkt en op elkaar gestapeld?
- Hoe komt het dat de grootste, meest ingewikkelde piramide als **eerste** gebouwd schijnt te zijn?
- Hoe is de bijzondere plaats van de piramide bepaald?

Gezien het aantal vraagtekens is de grote piramide echt een wonder.

Zelfs wetenschappers kunnen de ontstaansgeschiedenis niet rond krijgen.

Vanwege deze situatie wordt het extra interessant om te bezien hoe wetenschappers van de diverse disciplines met verschillen van inzicht omgaan. Zeker nu de bouw van die grote piramide binnen het (tijds)bereik valt waarin de diverse wetenschappelijke disciplines elkaar nog kunnen toetsen!

Wie hierover meer wil weten leze het boek van Thurlings.

17.8. De grote piramide

Ik ben gaan googelen om na te gaan of er al iemand eerder is geweest die een piramideachtige vorm van de aarde heeft verondersteld.

Zoende heb ik heel enkele sites bekeken over de piramides in Egypte, o.a.:

- http://nl.wikipedia.org/wiki/Piramide_van_Cheops (S11)
- <http://kunst-en-cultuur.infonu.nl/geschiedenis/1211-wereldwonder-1-de-egyptische-piramiden-van-gizeh.html> (S12)
- <http://www.bertsgeschiedenis.nl/boeren/eeuw26/gizeh.html> (S13)
- <http://daanakkerman.nl/piramides.html> (S14)
- <http://www.allaboutpopularissues.org/dutch/de-grote-pyramide-van-cheops.htm> (S21)
- <http://christenenvoorisrael.nl/winkel/boeken-en-studiemateriaal/2265-de-grote-piramide-en-het-nieuwe-jeruzalem-paul-van-teeffelen-1995> (S22)
- <http://weeswaakzaam.punt.nl/index.php?r=1&id=416554> (S31)
- <http://powerpointparadise.com/heaven/nl/pyramid/pyramid2.htm> (S32)
- <http://silviavideler.wordpress.com/2009/11/16/opname-in-2010-wederom-een-sterke-aanwijzing/> (S33)

Dit leverde zoveel interessante aanknopingspunten op dat ik verder ben gaan zoeken en de volgende twee boeken heb gelezen:

- 'Wie schiep Egypte?' van Bert Thurlings (BT); inmiddels is daarvan een nieuwe uitgave verschenen met de titel: 'De Verborgene Geheimen van de Mensheid – deel 1'
- 'De grote piramide en het nieuwe Jeruzalem' van Paul J.M. van Teeffelen (PT)

Achter de sites en de boeken heb ik een codering opgenomen om zo in de verdere tekst daarnaar te kunnen verwijzen.

Eerst wil ik enkele opmerkelijke mysteries bespreken die mogelijk wijzen op de mogelijke piramideachtige vorm van de aarde.

Daarna wil ik enkele raadselen van de grote piramide beschrijven om vervolgens al puzzelend de harde gegevens in overeenstemming te brengen met wat wij uit de Bijbel weten.

Dit alles wil ik beknopt doen in de volgende volgorde:

- 17.8.1 Het mysterie van de bolsymmetrische kruik, 3000 v. Chr.
- 17.8.2 Het mysterie van het glijden over steen van grote rotsblokken
- 17.8.3 Het mysterie van het stapelen van rotsblokken van 10 tot zelfs 20 ton
- 17.8.4 Beschrijving van enkele bijzonderheden van de grote piramide
- 17.8.5 De bijzondere vorm en de beschadiging van de grote piramide
- 17.8.6 De aanvang van de bouw van het grootste deel van het Gizeh-complex
- 17.8.7 De veronderstelde aanleiding tot de bouw van het Gizeh-complex
- 17.8.8 De hand van God (?) achter de bouw van de grote piramide

17.8.1 Het mysterie van de bolsymmetrische granieten kruik, 3000 v. Chr. (BT blz. 90 en 120)

In zijn boek stelt Thurlings veel verborgen geheimen aan de orde. Geheimen waar velen overheen zien. Misschien wel geheimen waar we doelbewust aan voorbij gaan omdat ze niet passen in het gangbare plaatje met de diverse ontwikkelingsfasen van de mens en zijn cultuur.

Immers wetenschappers beweren dat mens zich ontwikkeld heeft van aap naar mens, en dat zou mee af te lezen zijn aan elkaar opvolgende culturele fasen: van het stenen tijdperk naar het ijzeren, enzovoort.

De geheimen die dit beeld doorkruisen zijn talrijk. In vele musea zijn ze terug te vinden.

Zo zijn er duizenden vazen van graniet gevonden die zo nauwkeurig en kunstzinnig zijn gefabriceerd dat ze zelfs met de tegenwoordig aanwezige technieken niet na te maken zijn (BT blz. 92).

Onder die wonderlijke granieten voorwerpen is een bolsymmetrische granieten kruik, met een bodem die zo rond is als een eitje (BT blz. 90).

Wie maakt er nu een kruik met een zo'n ronde bodem? Met welk doel?

Ik veronderstel dat vóór de zondvloed de aarde mogelijk een piramideachtige vorm heeft gehad.

Bij zo'n piramidevorm is de zwaartekracht en de richting van de zwaartekracht sterk afhankelijk van de plek op zo'n aarde. De resultante van de kracht is gericht op het midden van de piramide.

Iemand die naar een van de zijanten van de piramide toeloopt, zal daardoor steeds meer moeten 'klimmen'. Hoewel de kracht afneemt, zal je niet alleen naar beneden, maar ook naar het midden getrokken worden.

Als je een glas met water op de vlakke grond zou zetten nabij één van de ribben, dan zou je constateren dat de waterspiegel scheef is ten opzichte van de vlakke grond.

Een kruik met een eivormige bodem kan een dergelijke scheefstand compenseren.

Deze kruik zou je tot de rand toe kunnen vullen, en overal waar je hem op een vlakke bodem neerzet zal deze niet overlopen.

Hiermee is de eivormige bodem te verklaren.

Hoe zo'n kruik gemaakt kan worden, dat blijft terecht een vraag.

Want graniet laat zich heel moeilijk bewerken met de gereedschappen die de mensheid, volgens de gangbare mening, toen ter beschikking stonden. De fabricage van zo'n kruik is zelfs met de huidige techniek met ondermeer diamantboren niet te doen (BT blz. 88).

Ook wie de Bijbel als uitgangspunt neemt, zal zijn vragen hebben.

Zouden Adam en Eva een dergelijke kruik gemaakt kunnen hebben?

Wie weet!

Stel dat God het hen geleerd zou hebben!

Hoe aannemelijk wordt het dan?

Stel dat Adam en Eva hun kennis doorgegeven hebben aan de volgende generaties.

Na hoeveel tijd zou die kennis dan verdwijnen?

Zo kunnen we verdergaan met gedachten-experimenten.

Maar ik denk wèl dat we het in die richting moeten zoeken.

Niet in veronderstellingen als zouden buitenaardse wezens ons dit hebben nagelaten.

17.8.2 Het mysterie van het glijden over steen van grote rotsblokken

Op diverse plaatsen zijn blokken van 10 ton en zelfs van 20 ton op elkaar gestapeld.

Laat ik eerst drie plaatsen noemen:

- De stenen muren in Sachsahuaman in Peru.
Sommigen stenen wegen 70 ton.
zie: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Sacsayhuam%C3%A1n>
- De 'bunker' in Mega in het zuiden van Spanje.(BT bz. 65)
De drie steunpilarenpilaren in deze bunker wegen zo'n 100 ton.
- De grote piramide in Gizeh.
De wanden van de piramide waren met granieten platen van wel 10 ton afgewerkt.
Aan de voet van de grote piramide zijn twee schepen (De zonnebark van Cheops) gevonden, die in een put waren ingegraven waarvan de 41 afdekstenen elk circa 20 ton wogen

De meeste van deze blokken schijnen uitgehouwen te zijn. Hoe heeft men dat gedaan en met welk gereedschap?

Vervolgens zijn deze blokken verplaatst. Hoe?

Daarna zijn ze gestapeld. Hoe?

Als eerste wil ik iets opmerken over het verplaatsen van die blokken om daarna in de volgende paragraaf wat te zeggen over het stapelen.

Vele wetenschappers hebben zich bezig gehouden met de bovengenoemde vragen.

In het boek van Thurlings (BT blz. 249) kwam ik een beschrijving van de proef tegen die licht zou moeten werpen op het verplaatsen van grote blokken steen. Een citaat:

"In Peru heeft men eens zo'n experiment opgezet om aan te tonen hoe zware blokken steen naar Ollamtyambo verslept hadden kunnen worden. De ondergrond was hard, vanzelfsprekend in het Andesgebergte. Een vijftigtal mannen probeerde het zeer grote blok steen te verplaatsen, en dat ging moeizaam totdat ze in de straten van een dorpje kwamen. De steen vloog vooruit en daar waar de straat naar beneden ging ontstond zelfs een gevaarlijke situatie: de steen denderde met zo'n vaart vooruit, dat de trekkers alle kanten op moesten vluchten om niet verpletterd te raken. Hoe kon dit gebeuren? Al vlug kwamen de experimenteel-archeologen erachter: de wrijving tussen het blok steen en de straat was minimaal, omdat de straat geplaveid was met ronde keien. De steen werd als het ware

gedragen door enkele tientallen contactpunten, en dus lag het grootste gedeelte van de steen vrij.

Thurlings citeert nogal wat uit het boek van Al-Makrizi (BT blz. 155).

Dit boek bevat veel ongelooflijke verhalen.

Eén van die verhalen gaat over het verplaatsen van de grote steenblokken die gebruikt zijn voor de bouw van de piramides. Deze blokken werden uitgehouwen en vervolgens werd er een beschreven blad opgelegd. Daarna gaf men zo'n blok een duw, waardoor deze zo'n 6 el verplaatste. Door zo telkens de steen een duw te geven verplaatste men deze naar de bouwplaats van de piramide.

Een wonderlijk verhaal!

Of toch niet?

Ik vermoed dat het 'beschreven blad', dat op de steen werd gelegd, diende om de locatie aan de geven waarvoor de betreffende steen bestemd was.

Om die miljoenen stenen op hun plaats te krijgen was immers een goede logistieke afstemming nodig. Zodoende veronderstel ik dat het 'beschreven blad' geen invloed heeft gehad op de steen zelf, waardoor deze mogelijk veel 'lichter' zou zijn geworden.

Dergelijke staaltjes van het veronderstellen van 'superieure techniek' vind ik ongeloofwaardig.

Maar hoe dan wel?

Eerder lazen we over het experiment uit Peru.

Een steen op een iets hellend geplaveide straat met ronde keien dendert naar beneden.

Bij een kleine wrijving en een horizontale component van de zwaartekracht denderen kennelijk zelfs grote stenen voort over geplaveide straten!

Wie een piramidevorm van de aarde veronderstelt weet dat op veel plekken op zo'n aarde een horizontale component van de zwaartekracht aanwezig is.

Wie op zo'n plek een geplaveide weg aanlegde kon gemakkelijk de grootste stenen verplaatsen.

17.8.3 Het mysterie van het stapelen van rotsblokken van 10 tot zelfs 20 ton

Het stapelen van dergelijke grote blokken steen is een groot probleem.

Ze zijn immers zo zwaar dat ze zelfs nu met de grootste hijskraan niet te tillen zijn.

Hoe deden ze dat vroeger?

Met welke werktuigen?

Bij de veronderstelling van een piramidevorm verschilt de zwaartekracht van plek tot plek.

Hoe groot de zwaartekracht dan precies is, kan ik niet uitrekenen.

Ik ben geen wetenschapper.

Om het nog iets moeilijker te maken, de zwaartekracht is afhankelijk van de samenstelling van de kern van de aarde. Is de samenstelling van de aardkern van voor en na de zondvloed hetzelfde gebleven?

Immers, heel oude volksverhalen wijzen op meteorietenregens tijdens de grote watervloed.

Kunnen deze de massa en samenstelling van de aardkern hebben beïnvloed?

We weten dat de maan een kleine massa heeft.

De dichtheid, het traagheidsmoment, rotatieparameters en het magnetisch veld van de maan wijzen erop dat de kern slechts 25% van de straal beslaat. Bij andere terrestrische hemellichamen is dit ongeveer 50%. De maan moet daarom in totaal aanzienlijk minder ijzer en andere zware elementen bevatten dan gebruikelijk (bron: Wikipedia)

Dit gegeven wakkert de interesse aan om eens te kijken naar de mogelijke verandering van de massa van de aarde.

Vooraf de afdekblokken van de zonnepark van Cheops zette mij aan het denken:

De sensationele vondst uit 1954 van de zonnepark van Cheops roept heel vragen op. De zonnepark werd gevonden in een schacht die met 41 enorme kalkstenen afdekblokken (ca. 20 ton) hermetisch afgesloten waren met stucspecie. Ik veronderstel dat de bouwers de zondvloed hebben zien aankomen en dat ze daarom deze zonnepark zo veilig hebben opgeborgen. Na de zondvloed zouden zij deze dan weer te voorschijn kunnen halen. Maar dat is niet gebeurd! Waarom? Ik veronderstel dat er overlevenden zijn geweest, omdat volgens overlevering de zondvloed niet hoger is gekomen dan de halve hoogte van de piramide. Maar, zo kan je je afvragen, waren er wel voldoende overlevenden om de blokken van 20 ton te kunnen verwijderen? Zo ja, waarom heeft men dat niet gedaan? Of was er nog iets anders aan de hand? Waren de kalkstenen afdekblokken 'mogelijk' zwaarder geworden?

Herodotus schets in zijn boek 'Book II van de Historiën' een bizar feit (BT bz. 282). De zon zou tot vier keer toe van richting zijn veranderd, terwijl Egypte er nauwelijks last van heeft ondervonden: de oogsten leden er niet onder en ook de Nijl stroomde normaal. Een citaat uit het boek van Thurlings:

“Maar als de zon van richting verandert, dan is dat natuurlijk niet de zon die iets vreemds doet, maar de aarde. Het duidt erop dat één van de volgende twee gebeurtenissen heeft plaatsgevonden:

- De aarde is een bol die om zijn as draait, waardoor we dag en nacht ervaren. Als nu de massaverdeling van de aarde ongelijk verdeeld wordt, dan gaat de hele bol draaien om het evenwicht te herstellen. De surplusmassa wil als het ware naar de evenaar verschuiven. Dit gebeurt terwijl de rotatie in dezelfde richting blijft.
- In de tweede variant draait alleen de korst van de aarde. Deze heeft een dikte van ± 60 km en ligt als een zeer dunne schil op het vloeibare inwendige van de aarde (die een diameter heeft van ± 13000 km). Maar deze korst bestaat uit losse delen, de continentale platen. Indien de aardkorst zou draaien – wat op zich mogelijk is – dan zullen de platen bewegen en botsen, en dat gaat met het nodige catastrofale geweld gepaard, waar ook Egypte onder te leiden gehad zou hebben.

Dit 'signaal' van Herodotus wijst op de eerste variant, die kennelijk met niet al te groot geweld gepaard ging.”

Herodotus heeft dit bijzondere verhaal vernomen van een priester van Hephaestus. We weten dat een priester van Hephaestus de geschiedenis van Troje wereldkundig heeft gemaakt. Omdat die geschiedenis ook via andere bronnen bekend is geworden, nemen we de kern van dat verhaal voor waar aan. Maar de priesters van Hephaestus hebben met name de mythologische goden erg opgehemeld. Dat was hun vak. Daar leefden ze van. Al die verhalen over goden maken hen nou niet echt betrouwbaar. Moeten het daarom bovenstaande verhaal over de tollende aarde dan maar negeren? Of is er nog een andere bron die iets dergelijks meldt?

Ja, er is inderdaad nog een andere bron. In het boek van Bert Thurlings komt dit op blz. 158 uitgebreid aan de orde. Ik wil hier slechts volstaan met een citaat:

“Dit verzin je niet zomaar, dat het hemelgewelf eerst beweegt, en een dag later uit zijn voegen gaat. Dit zodanig dat de verbanden oplossen. Ga er maar vanuit dat dit ooit heeft plaatsgevonden, en dat dit door generaties heen is doorverteld. Maar wat heeft er plaatsgevonden? Een ding is zeker, met de sterren gebeurde er niets, die staan waar ze staan in het heelal, ze vervolgen hun eigen weg ongestoord door wat er in en om de aarde gebeurt. Nee, het is de aarde zelf die bewoog. De eerste dag beweegt hij maar de sterrenhemel verplaatst zich ogenschijnlijk niet. De volgende dag gebeurt er echter iets catastrofaals als de hele wereld aan de draai gaat. Dus precies zoals Hapgood (‘Path of the Pole’, Adventures Unlimited Press, 1999, Kemton, USA) dat beweerd heeft. Het zou een 180° draaiing geweest kunnen zijn. Maar op de punten van de draaiing zou je er niet veel van gemerkt hebben. Waar echter de maximale draaiing in kilometers optreedt, blijft er geen baksteen op de andere staan, en zullen er maar weinig schepsels zijn die dit kunnen navertellen. Maar ook in de Hitat worden deze lokale verschillen onderkend als de schrijver Abū r-Raihūn al-Būrūnū aan het woord komt met zijn boek ‘Spuren die aus vergangenen Jahrhunderten geblieben sind’. “ Enzovoort.

De laatste van deze beide opgetekende verhalen zou hebben plaatsgehad tijdens de zondvloed. Wanneer het eerst opgetekende verhaal is gebeurd, is onbekend. Het zou in verschillende fases gebeurd zijn.

Bovenstaande verhalen wil ik laten stroken met wat wij uit de Bijbel weten.

Daar is sprake van een zondvloedverhaal waarbij de hele wereld onder water is gezet.

Dit Bijbelse beeld roept veel vragen op.

Waar kwam al dat water vandaan? Enzovoort.

Als we nu bovenstaande verhalen serieus gaan nemen, dan mogen we aannemen dat de aarde tijdens de zondvloed is gaan tolleren. Zelfs een draaiing van 180° zou kunnen.

Dat zou kunnen betekenen dat de watermassa waarop de ark dreef over de aarde heen is gespoeld, van oost naar west, van west naar oost, van noord naar zuid en van zuid naar noord.

Of om het beeld nog juister te omschrijven: de grote watermassa dreef op aarde terwijl door het tolleren en de draaiing van de aarde de aarde veel sneller bewoog dan die watermassa.

Zo werd met een relatief kleine watermassa de hele wereld overspoeld.

Het draaien en tolleren van de aarde moet kan zijn ingeleid zijn door meteoriet-inslagen of door het wonder dat God het paradijs in veiligheid heeft gebracht of door beide.

Deze Bij meteorieten moeten deze een grote massa hebben gehad om de hier boven beschreven effecten te forceren.

Ik vermoed dat als meerdere meteorieten door de relatief dunne aardkorst zijn geschoten en deze de kernmassa hebben vergroot. Hierdoor is kan de zwaartekracht substantieel zijn toegenomen.

We hebben nu gekeken naar de mogelijke verschillen van de aarde van voor en na de zondvloed.

Vervolgens mogen we ons afvragen of de mensen voor en na de zondvloed gelijk waren.

Immers de onderzochte mummie van Ramses II laat zien dat hij ongeveer 30 centimeter langer was dan de gemiddelde Egyptenaar in die tijd. Bovendien, en dat is wel een leuk weetje, is met zekerheid vastgesteld dat Ramses rood haar en een witte huidskleur had (BT blz. 228).

De Bijbel laat niet alleen zien dat de mensen voor de zondvloed veel ouder werden, maar dat er onder hen ook giganten waren (Genesis 6:4). Reuzen met faam.

Hier raakt de Bijbel de mythologie, waarin ook sprake is van grote figuren met veel kracht.

In de mythologie zijn deze figuren opgehemeld tot goden.

Kijkend naar Ramses II mogen we aannemen dat hij verwant is aan zo’n gigant.

Misschien dat Ramses iets kleiner is uitgevallen omdat hij leefde na de zondvloed.

In dat geval zijn zijn voorouders iets groter geweest.

Maar dat is nu minder belangrijk.

Van belang is de vraag: Welk gewicht konden deze reuzen uit de voortijd tillen?

En: Hebben deze reuzen meegebouwd aan de piramides?
Is er gebruik gemaakt van lastdieren?

Wie nadenkt over het stapelen van die grote blokken loopt tegen tal van onzekerheden op.
Hierboven heb ik enkele zaken aangekaart die wellicht iets bijdragen aan de oplossing.

Veel blijft speculatief.

Zo weet ik niet of de veronderstelde wijziging in de zwaartekracht meetbaar is.

Verharden kalksteen en graniet gedurende een eeuwenlang proces?

Zo ja, is de mate van verharding afhankelijk van de zwaartekracht?

Dit zijn zo enkele vragen die boven komen bij het nadenken over het verwerken van steen.

Hoe hebben de piramidebouwers dat aangepakt?

Waren de stenen voor de zondvloed zachter dan nu?

17.8.4 Beschrijving van enkele bijzonderheden van de grote piramide

Op de genoemde websites en in de geraadpleegde boeken heb ik tal van bijzonderheden over de grote piramide gevonden. Ik noem er enkele:

- De hoogte is 146,73 m. De omtrek (als je er omheen loopt) is 921,46 m. Dit maakt dat de omtrek precies gelijk is aan $2 \times$ de hoogte (146,73) \times het getal Pi (3,14).
De afmetingen zijn kennelijk niet zomaar gekozen. De bouwers maakte gebruik van de gulden snede. Kennelijke kenden zij het getal Pi.
Dit, terwijl volgens de officiële geschiedbeschrijving het getal Pi ontdekt is door Archimedes, zo'n 2000 jaar later.
- De piramide is opgebouwd uit circa 2.500.000 kalksteenblokken van elk circa 2.300 kg.
De blokken zijn **niet** uniform van grootte. Lengte, breedte en hoogte verschillen, terwijl de verhouding vaak 2:5 is. Dit maakt niet alleen het stapelen heel moeilijk, maar ook de logistiek moet goed op orde zijn. Uithouwen, transport en stapelen moeten precies op elkaar zijn afgestemd.
- Het onderste gedeelte van het bouwwerk was bedekt met granieten platen die zeer nauwkeurig aansluitend aan elkaar waren aangebracht. De granieten platen wogen elk 10 ton.
- De lagen erboven waren bedekt met witte kalksteen.
- De kalksteen is volgens 'kenners' aangevoerd uit de Mukatan-heuvels ten oosten van Caïro, en het graniet en andere harde gesteenten kwamen uit Aswan, 700 km stroomopwaarts op de Nijl gelegen.
- Het gewicht van de piramide is ruim 6.300.000.000 kg.
Naast de grote piramide (van Cheops) ligt de piramide van Chephren.
Het volume van deze beide piramides is groter dan het gezamenlijk volume van al de 66 piramides die later zijn gebouwd.
Aan de 66 piramides is honderden jaren gewerkt.
Volgens de 'kenners' is de grote piramide in slechts 20 jaar gebouwd!
- De 4 grondlijnen liggen precies op het noorden, het zuiden, het westen en het oosten.
Hoe wisten de bouwers dit toen al?
- De 4 grondlijnen zijn ongeveer even groot: 230,25 m, 230,44 m, 230,38 m en 230,35 m.
Wat een precisie voor die tijd!
- De sarcofaag in de koningskamer is uitgehouwen uit één harde steenblok en de afmetingen zijn groter dan de 'deuropening'. Deze sarcofaag moet er dus tijdens de bouw zijn neergezet.
Een bijzonderheid van deze sarcofaag is dat deze dezelfde afmetingen heeft als de ark van het verbond. (PT blz.276)
- De kamers, gangen en kanalen maken de bouw nog complexer.
- Tot aan de bouw van de Eiffeltoren was de grote piramide het hoogste bouwwerk van de wereld.

17.8.5 De bijzondere vorm en de beschadiging van de grote piramide

De piramide is een polygoon bouwwerk, waardoor deze goed tegen aardbevingen bestand is. (BT. blz. 25). De vlakken van de piramide lopen iets naar binnen, ze zijn enigszins concaaf gevormd waardoor de bestendigheid tegen aardbevingen nog groter werd (BT. blz. 202).

Ondanks deze stevige bouw is de Koningskamer ontworicht geraakt (BT. blz. 168).

De overige kamers hebben geen schade opgelopen.

Hoe kan dit?

Ik veronderstel dat de aarde van piramideachtige- in bolvorm is veranderd.

Deze verandering heeft op een klein oppervlak weinig invloed.

Bij de grote piramide echter betekent dit dat het midden, schoksgewijs, iets omhoog is geduwd.

Het midden krijgt dan het meest te verduren!

Is daarmee de ontworichting van de Koningskamer afdoende verklaard?

17.8.6 De aanvang van de bouw van het grootste deel van het Gizeh complex

De bouw van de grote piramide wordt door velen toegeschreven aan farao Cheops.

Hij was de 2^e farao en regeerde 35 jaar over Opper- en Neder Egypte in de 4^e dynastie.

Zijn regeringsjaren staan niet exact vast: die variëren van 2604 tot 2528 v. Chr. (BT. blz. 247).

Hij was machtig.

Maar was hij ook echt de bouwer van de piramide?

Dit wordt steeds meer betwijfeld, omdat er eigenlijk weinig bewijs voor is.

Visy, een kolonel in het Britse leger, heeft in 1837 een cartouche in een bovenkamer gevonden met de naam van Khufu (BT. blz. 151).

Bij nauwkeurige analyse van deze inscriptie bleek dat de spelling van de naam niet klopte.

Bij verder onderzoek van de beweringen van Visy stuitte men op verdachte zaken, zodat aan bedrog wordt gedacht. De bewuste inscriptie zou dan door hem of door één van zijn medewerkers zijn aangebracht. Een wetenschappelijke doodzonde.

Of er echt bedrog in het spel is geweest, is eenvoudig vast te stellen door opnieuw de cartouche van Khufu te onderzoeken. Maar het schijnt dat de autoriteiten daar geen toestemming voor geven (BT blz.183).

In één van de schachten is een stok aanwezig.

Het onderzoeken van deze stok zou ook licht kunnen werpen op de ouderdom van de piramide.

Ook voor dat onderzoek schijnen de autoriteiten geen toestemming te geven.

Alles wordt nog merkwaardiger als er gekeken wordt naar de tijdsbepaling met C-analyses.

Door onafhankelijke wetenschappers is minstens tweemaal aan de hand van C-analyses vastgesteld dat de piramides minsten 300 jaar ouder zijn dan verondersteld (BT blz. 274-278).

Klaarblijkelijk werden de piramides driehonderd jaar vóór Cheops gebouwd.

Verder zijn er oude verhalen dat astrologen in samenwerking met 'waarzeggers' de zondvloed hebben voorzien. Al 300 jaar voor de zondvloed wisten zij dat deze zou komen (BT blz. 158-159).

Deze voorspelling is, denk ik, zo serieus genomen dat men eerst naar een geschikte bouwlocatie heeft gezocht en vervolgens het piramiden complex heeft gebouwd.

De grote piramide maakt de wetenschappelijke wereld klein.

Veel 'raadselen' rond de grote piramide hebben wetenschappers nog niet opgelost.

Op zelfs heel belangrijke onderdelen spreken wetenschappers van diverse disciplines elkaar tegen.

Zo is de tijdsbepaling met C-analyses, waarbij boomringen als controle dienen, heel zuiver.

Zeker tot aan de zondvloed is de tijdsbepaling met C-analyses betrouwbaar.

Vandaar dat ik ook denk dat de Egyptische chronologie op de schop moet (BT blz.258).

Veel wetenschappers wijzen het door creationisten aangedragen catastrofemodel rond de zondvloed af. Dit ondanks de vele oude verhalen die dit ondersteunen.

Misschien wijzen wetenschappers het idee af omdat ze niet kunnen werken met een discontinuïteit. Immers een discontinuïteit vormt als het ware een muur waardoor ze niet goed meer terug kunnen kijken naar het verleden. En dat willen zij en wij ook niet! Dus we schuiven de discontinuïteit maar als ongelooftwaardig aan de kant.

Dit ondanks alle oude verhalen en dit ondanks het meest aannemelijke verhaal achter de grote piramide (zie subhoofdstuk 8.7).

De grote piramide wijst op een hoogstaande beschaving waarin men de bouwkunst verstond.

Waarin het getal Pi bekend was, en waarin men bouwde volgens de gulden snede.

Die hoge beschaving had wereldwijd contacten. Bij het piramidecomplex zijn 40.000 granieten vazen gevonden (BT blz. 18), waarin volgens mij mogelijk tabak en andere drugs werden bewaard. Tabak en drugs afkomstig uit andere delen van de wereld.

Immers in de mummies van de farao's is nicotine en cocaïne gevonden. Meerdere onderzoeken hebben dat uitgewezen. Dat staat vast (BT blz. 227 – blz. 245).

Omdat (althans na de zondvloed) de tabakspplant alleen voorkomt in Zuid-Amerika moet er onderling contact zijn geweest.

De farao's, zo vermoed ik, hebben na de catastrofe alles wat van waarde is zichzelf toegeëigend. Zo ook de granieten vazen met tabak en drugs.

Maar ook beelden. In de gevonden beelden lieten zij vermoedelijk hun eigen naam inkrassen. Het was hun eigendom (BT blz. 190).

Bij een hoge beschaving hoort een complexe infrastructuur: wegen en bruggen.

Deze zijn niet gevonden. Hoe kan dat?

Als verklaring, denk ik, dat voor de zondvloed de zwaartekracht aanzienlijk minder is geweest.

De mensen konden daardoor veel sneller lopen.

Wegen en bruggen waren overbodig!

Naast de hoge beschavingen, die voor de zondvloed aanwezig waren, waren er ook heel primitieve samenlevingsverbanden.

Dat doet denken aan de huidige situatie in China: hypermoderne steden met op het platteland dorpen waar middeleeuwse toestanden heersen.

Uit de Bijbel weten we dat Kaïn een stad stichtte (Genesis 4:17).

Ik vermoed dat daarna wereldwijd nog veel meer steden zijn gesticht waar mensen kennis konden vasthouden en verder ontwikkelen.

Daarnaast hebben vele mensen voor een leven gekozen in de natuur.

In het begin hingen de vruchten voor het grijpen, en hoefden ze niet hard te werken.

Ze hadden verder weinig meer nodig, en zo verging hun kennis.

Ze belandden zo in het stenen tijdperk.

Maar desondanks waren er contacten met de stedelingen, waar handel mee werd gedreven.

In Nederland zijn granieten hamers gevonden met ronde steelgaten (BT blz. 129).

Deze ronde gaten kunnen alleen gemaakt zijn door vaklieden uit een hoogstaande beschaving.

Ook in Nederland zijn er zo tal van bewijzen dat naast de ontwikkelingsfasen die het gros van de mensen hier hebben meegemaakt, van het stenen tot en ijzeren tijdperk en verder, er ook handelscontacten geweest moeten zijn met mensen uit een hogere beschaving.

De wetenschap zegt dat de hunebedstenen in Drenthe afkomstig zijn uit Scandinavië.

In vele ijstijden zouden deze stenen hier naar toe verplaatst zijn.

Of ging het anders?

Hierboven heb ik uitvoerig de mogelijke catastrofes beschreven die zich tijdens en net na de zondvloed hebben voorgedaan.

Stel nu eens dat één pool van de aarde (nadat deze nagenoeg rond is geworden) gesitueerd was ergens tussen Egypte en Soemerië. De gebieden rond die pool hebben dan het minst last gehad van een 180° draaiing van de aarde, maar in Nederland heeft dit grote gevolgen gehad. Is het mogelijk dat toen, als het ware in één beweging, tal van stenen uit Scandinavië naar Nederland zijn geslingerd?
Zo blijven er vragen.
Maar 30 ijsstijden, die kan ik niet plaatsen.
Misschien heb ik daarover te weinig gelezen.
Maar ergens baseer ik mij liever op de 'feiten' die in al oude verhalen tot ons komen.

De grote piramide is als eerste gebouwd.
Dit is vreemd en het gaat tegen alle verwachtingen in.
Immers wij geloven allemaal in micro-evolutie: alles begint eenvoudig en ontwikkelt zich tot complexere vormen.
Vanuit dit idee zou je verwachten dat de meest complexe piramide als laatste zou zijn gebouwd. Maar het is precies andersom!
De grote piramide, de meest complexe piramide ooit in Egypte gebouwd, is als eerste verzezen! Hoe kan dat?
De zondvloed kan dit verklaren.
Immers, we weten dat wereldrijken door verdeeldheid, oorlogen en catastrofes ten onder zijn gegaan. Na dergelijke rampen ontstaat er verwarring waardoor het beschavingspeil drastisch afneemt.
Iets dergelijks moet er ook gebeurd zijn na de bouw van het piramidecomplex in Gizeh. Na de zondvloed waren er slechts weinig overlevenden.
Veel kennis is daardoor verloren gegaan.
Veel gebouwen waren verwoest waardoor men zich de eerste jaren moest richten op de primaire levensbehoeften en de wederopbouw.
Er was minder tijd om de nog aanwezige kennis over te dragen.
Zodat, alleen al daarom, alle volgende piramides eenvoudiger en kleiner zijn uitgevallen.
Volgen mij, en daarmee volg ik vele anderen, is er slechts één conclusie mogelijk:
Het grootste deel van het piramidecomplex in Gizeh is vóór de zondvloed gebouwd.

17.8.7 De veronderstelde aanleiding van het Gizeh-complex

In de oudheid speelde astronomie en waarzeggerij een grote rol.
Maar ook in latere tijd komen we dit tegen.
De Bijbel spreekt er over.
Denk aan de wijzen uit het Oosten en aan Bileam.
Misschien wisten de wijzen uit het Oosten al eerder dan Maria dat er een Koningszoon geboren zou worden. Zij hadden immers een lange weg te gaan, en ook de voorbereidingen zullen wel enige tijd in beslag hebben genomen.
Maar ja, we weten het niet. Het zou kunnen.
Het verhaal van de Wijzen magiërs uit het Oosten blijft wat raadselachtig.
We hoeven ook niet alles te weten.

Dit verhaal over de wijzen magiërs zette mij aan tot verder nadenken.
Zeker nu steeds meer vaststaat dat er in de oudheid een vrij hoge beschaving aanwezig geweest moet zijn. Dit gezien de duizenden voorwerpen en de vele bouwconstructies, die tijdens die tijdsperiode gemaakt zijn.
Niet ondenkbaar is dat vóór de zondvloed de astronomie op een hoog peil heeft gestaan.

Zelfs zo hoog dat ze niet alleen de zondvloed heeft kunnen voorspellen, maar ook hoe hoog het water zou stijgen.

Uitgaande van deze veronderstelling ontvouwt zich al snel een heel plaatje.

Het zal als volgt gegaan kunnen zijn:

Het verhaal van de astronomen is heel serieus genomen. Heel Atlantis dacht mee.

Men is op zoek gegaan naar een plek waar men zich tijdens de grote watervloed in veiligheid zou kunnen brengen.

Echter de aarde voor de zondvloed was vrij vlak, nergens was een berg hoger dan 70 m.

Als gevolg daarvan besloot men om twee piramides te bouwen, de hoogste voor de 'heerser' en een iets lagere voor de meest aanzienlijken.

Als locatie koos men een plek waar de bouw het gemakkelijkst gerealiseerd zou kunnen worden. Het werd een plek ver verwijderd van Atlantis.

De bouwplaats werd een satelliet van Atlantis.

Alle kennis voor de bouw van de piramiden werd aangedragen door de wetenschappers uit Atlantis. Zij maakten het masterplan.

De piramide voor de heerser moest multifunctioneel worden. In de piramide moest een klankkast komen om goden aan te roepen. De buitenzijde moest daarom zeer glad zijn om als membraam te functioneren. De geluidsgolven van binnenuit de piramide moesten zich door de steen heen verplaatsen naar de buitenwanden om vervolgens hun weg te vinden naar alle windstreken.

Verder moest de piramide een schuilplaats zijn voor de heerser en zijn directe gevolg.

Hij, zijn gemalin en enkele dienaren zouden tijdens de vloedgolf in de piramide bescherming zoeken.

Enkele hoge dienaren zouden op de top plaatsnemen. Via de twee kanalen die uitkomen op de koningskamer kon men met elkaar communiceren en zo nodig proviand met elkaar delen. De andere twee kanalen liepen tijdens de watervloed gedeeltelijk vol met water om zo van binnenuit tegendruk op te bouwen om stabiliteit te waarborgen.

De wanden van de piramide waren samengesteld uit grote granieten platen die heel erg nauw op elkaar aansloten. Op de wanden liepen deze platen iets naar binnen toe (BT blz. 202) om zo de 'dode stralingshoek' zo klein mogelijk te houden.

Verder waren de wanden zo vlak dat tijdens het opkomen van de vloed deze niet meer beklommen konden worden. Vanuit de kanalen hing er wel een touw tot aan de grond waarmee allen die hiertoe bevoegd waren zich naar boven konden trekken. Maar bij het opkomen de vloed werd dit touw naar binnen gehaald.

De tweede piramide werd iets lager gebouwd.

De stenen waren van B-klasse, minder glad uitgehouden, minder aansluitend gelegd.

Hierdoor kon tijdens de watervloed het water tot de kern doordringen en was daardoor de stabiliteit gewaarborgd.

Om de tweede piramide werd een gracht uitgegraven om zo bij stijging van het water de piramide onbereikbaar te maken voor hen die niet tot de geselecteerden behoorden.

Anders zouden immers de sterkste de zwakkeren verdringen, terwijl het nu juist de bedoeling was om een geselecteerd gezelschap de watervloed te doen overleven. Een gezelschap waarin elke tak van wetenschap, arbeid en cultuur vertegenwoordigd moest zijn om zo in een hoog beschavingsniveau verder te kunnen leven.

Naast de piramide werden twee schepen ingegraven om na de vloed naar Atlantis te kunnen terugvaren. Die schepen werden ingegraven en hermetisch met grote stenen afgedekt zodat de grote watervloed geen vat op hen kon krijgen.

De schepen bleven intact.

Alleen is het de overlevenden niet gelukt om de grote stenen te verwijderen.

Of ze waren met weinigen, of de stenen waren veel zwaarder geworden.

Wat zou betekenen dat na de zondvloed de zwaartekracht sterk is toegenomen.

In bovenstaand verhaal zijn diverse puzzelstukjes met fantasie aan elkaar gelegd.
Wie een beter verhaal heeft, mag het zeggen.

17.8.8 De hand van God (?) achter de bouw van de grote piramide

In het boek 'De grote piramide en het nieuwe Jeruzalem' van Paul van Teeffelen wordt de Bijbel veel geciteerd en diverse relaties gelegd. Ook op diverse websites wordt de grote piramide in relatie gebracht met de Bijbel.

Het voert te ver om op alles wat aangedragen wordt in te gaan. Dit te meer daar het verweven is met ideeën over het duizendjarig rijk waar ik niet achter sta (zoals eerder in hoofdstuk 14 beschreven).

Wel wil ik op de volgende punten ingaan:

17.8.8.1 De steen die in Jesaja 19:19-21 wordt genoemd wijst op de grote piramide.

17.8.8.2 De afdeksteen van de grote piramide wijst op de steen die door de bouwlieden versmaad is (Daniël 2:45; Psalm 118:22; Mattheus 21:42; Markus 10:12)

17.8.8.3 Heeft God de bouwers geïnstrueerd zodat de aanwezige tijdlijn betrouwbaar is?

17.8.8.1 De steen die in Jesaja 19:19-21 wordt genoemd, wijst op de grote piramide.

In Jesaja 19:21 staat het volgende:

“Op die dag zal er midden in Egypte een altaar voor de HEER staan en aan de grens een aan hem **gewijde steen**, die als teken zullen dienen om de HEER van de hemelse machten aan Egypte te herinneren. Wanneer de Egyptenaren de HEER aanroepen omdat ze onderdrukt worden, zal hij hun een bevrijder sturen, die voor hen opkomt en hen zal bevrijden. Zo zal de HEER zich aan Egypte laten kennen. Op die dag zullen de Egyptenaren de HEER erkennen, hem dienen met vredeoffers en graanoffers, hem geloften doen en die inlossen.”

Het woord *Gizeh* is het Arabische woord voor 'grens'. De grote piramide staat precies op de grens tussen Opper- en Neder-Egypte (website S21).

De granieten 'graftombe' in de Koningskamer heeft hetzelfde volume als de ark van het Verbond (website S31).

Verwijzen deze beide 'feiten' naar Jesaja 19?

Bij het lezen van Jesaja 19 in zijn context valt nog meer op. In vers 18 staat:

“**Op die dag** zullen er in Egypte vijf steden zijn waar men de taal van Kanaän spreekt en de HEER van de hemelse machten erkent: een ervan zal 'Stad van de zon' genoemd worden.”

Verderop staat in de verzen 23 tot 25:

“**Op die dag** zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië. Dan zullen de Assyriërs naar Egypte komen en de Egyptenaren naar Assyrië, en samen zullen zij de HEER dienen. Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld. Want de HEER van de hemelse machten zal hen zegenen met de woorden: 'Gezegend is Egypte, mijn volk, en Assyrië, werk van mijn handen, en Israël, Mijn bezit'.”

De Studiebijbel noteert bij **Op die dag**: Deze uitdrukking komt zesmaal voor (v. 16,18,19,21,23,24) en verleent deze profetie enig ritme. De godsspraak wijst op een verre toekomst voor Egypte (vlg. 10:20 e.v.).

In 'Het leven - Praktische lessen uit Het Boek' wordt de uitdrukking '**Op die dag**' consequent vertaald met '**In die tijd**'. Als verklarende voetnoot staat erbij: Deze profetie zal waarheid worden 'in die tijd', in Christus' regering.

Ook ik plaats deze profetie in de eindtijd.

Kennelijk krijgt dan de grote piramide opnieuw een functie, het zal de Egyptenaren herinneren aan de HEER van de hemelse machten.

Kennelijk zullen, op een gegeven moment, vele Egyptenaren de Bijbel openslaan bij Jesaja 19.

Zij zullen dan tot de erkenning van de waarheid komen.

In Egypte zullen in die tijd nog vijf steden zijn, slechts een handje vol, waar de HEER vereerd wordt.

Kennelijk overleven Koptische kerken in Egypte.

Tijdens de eindtijd zullen zij waarschijnlijk een cruciale rol spelen.

Zelfs Assyrië en Egypte zullen samen de HEER dienen.

Israël zal zich hierbij aansluiten, tot zegen van de hele wereld.

In de eindtijd zullen alle volken zich buigen voor Christus (Filippenzen 2:10 en Romeinen 14:11).

In hoofdstuk 19 werk ik dit verder uit.

17.8.8.2 De afdeksteen van de grote piramide wijst op de steen die door de bouwlieden versmaad is.

De steen die door de bouwlieden versmaad is, is de hoeksteen geworden (Matteüs 21:42).

Christus is het fundament van de Waarheid.

Duidelijk is wèl dat een hoeksteen erg verschilt met een afdeksteen op een piramide.

Sommigen menen echter dat desondanks met de hoeksteen bedoeld wordt op die afdeksteen (website S21). Klopt dat?

Ik heb ook wel eens moeite gehad om voor mezelf een juiste voorstelling van die hoeksteen te maken. Dit omdat de meeste huizen minstens 4 hoekstenen hebben.

Huizen met aanbouwen, paleizen met vleugels hebben zelfs nog veel meer hoekstenen.

Goed, Christus is de voornaamste hoeksteen.

Misschien is het wel mogelijk om een huis zo op een helling te situeren, dat slechts één hoeksteen het geheel houdt. Bij verwijdering van die ene hoeksteen stort het hele huis in.

Aan een dergelijke hoeksteen moeten we denken.

Klopt dit?

Het lijkt mij juist om Jezus te blijven beschouwen als de ene hoeksteen.

Alleen Jezus heeft die ene hoeksteen 'vermenigvuldigd', en van al die stenen een compleet fundament gemaakt (1 Korintiërs 3:10-11 en 2 Korintiërs 1:21).

Op dit brede fundament wordt de kerk gebouwd met levende stenen (1 Petrus 2:5).

Jezus werkt door de Heilige Geest leven in die stenen (2 Korintiërs 3:3).

Zo ontstaat er door de eeuwen heen een groot bouwwerk.

Een bouwwerk dat op de jongste dag grotendeels voltooid zal worden.

De ontbrekende afdeksteen op de grote piramide is, volgens mij, dan ook meer te beschouwen als een symbool dat 'het nieuwe Jeruzalem' ontbreekt.

In het laatst der dagen zal immers het nieuwe Jeruzalem neerdalen.

Heel concreet. Heel fysiek.

God hield van Zijn paradijs. Op de jongste dag komt deze terug als een tuinstad.

17.8.8.3 Heeft God de bouwers geïnstrueerd zodat de aanwezige tijdlijn betrouwbaar is?

Wie de toekomst wil voorspellen, beweegt zich op een hachelijk terrein.

In het verleden hebben velen de ondergang van de wereld voorspeld, maar het kwam niet uit.

Daardoor werkt een dergelijke voorspelling averechts.

Niet alleen de voorspeller wordt niet meer serieus genomen, maar ook de gegevens waarop hij deze heeft gebaseerd.

Dus met het voorspellen van de eindtijd moet zeer terughoudend worden omgegaan.

Eenzijds moeten we waakzaam blijven en anderzijds moeten we niet alles willen weten.

Immers zelfs de Zoon wist niet wanneer die dag zou aanbreken.

In Marcus 13:28-32 staat dit als volgt samengevat:

“Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. Zo moeten jullie ook weten, wanneer je die dingen ziet gebeuren. Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden zullen nooit verdwijnen. Niemand weet wanneer die dag of dat moment zal aanbreken, de engelen in de hemel niet en de Zoon niet, alleen de Vader.

Om waakzaam te blijven, moet je wel om je heen blijven kijken.

Vandaar dat ik toch iets ga zeggen over de tijdlijn die enkelen bij de grote piramide waarnemen.

Ik baseer mij dan op de volgende websites: S21, S22, S31, S32 en S33 (zie begin hoofdstuk 8).

Op website S21 trof ik de volgende vraagstelling aan:

Is het mogelijk dat God de perfecte aanwijzingen gaf voor de bouw van de Grote Piramide van Cheops, net zoals Mozes aanwijzingen kreeg voor de bouw van de Tabernakel?

De bijbelteksten laten zien dat Noach perfecte afmetingen kreeg aangeleverd voor de ark, en dat David de ideale verhoudingen ontving voor de Joodse Tempel. Is het mogelijk dat de Grote Piramide een soort getuigenis is voor God, net als zo veel andere symbolen in de oude geschriften?

Dit is een interessante vraag. God legde Bileam zijn wil op (Numeri 22:20) en Hij stuurde de wijzen met tal van geschenken naar Bethlehem.

Heeft God zó ook Zijn wil opgelegd aan de piramidebouwers?

Laat ik deze interessante vraag tweeledig beantwoorden.

- In het voorgaande punt 8.8.1 heb ik aangegeven dat de plek van de piramide wel eens door God bepaald kan zijn. De daar aangehaalde tekst uit Jesaja spreekt mij zo aan dat ik denk dat God daar die betreffende steen heeft laten neerleggen.
Een enorme steen, een steen die niet genegeerd kan worden.
Een steen die lezers van Jesaja aan het denken kan zetten.
Zo geïnterpreteerd versterkt de Grote Piramide het Bijbelse getuigenis, wat weinig kwaad kan.
- De aanname echter dat God alle maten aan de bouwers heeft verstrekt en dat daardoor de hele piramide een getuigenis van God is, vind ik veel te ver gaan.
Zeker ook omdat in dat kader op website (S31) geschreven staat: “Niemand weet zeker wie de Grote Piramide gebouwd heeft, maar men heeft verscheidene theorieën ontwikkeld. Sommigen menen dat Adam en zijn zonen haar gebouwd hebben vóór de zondvloed. Anderen dat Enoch haar gebouwd heeft. Weer anderen beweren dat Noach en zijn zonen haar bouwden na de zondvloed. Adam had geen Bijbel dus gaf God hem een evangelie in de sterren met de 88 constellaties die het hele evangelieverhaal en Gods plan voor de eeuwen vertellen. Na de zondvloed had Noach nog steeds geen bijbel, dus gaf God hem het evangelie in steen.”
In dit lange citaat proef ik een grote onzekerheid, terwijl het wèl de opmaat vormt tot het idee van de ‘profetische tijdlijn’, waarin de eindtijd wordt voorspeld.
Het voorspellen van de eindtijd gaat in tegen de Bijbel.
Het tijdstip van Jezus wederkomst moet je niet willen weten!
Want het ondergraaft de nodige waakzaamheid, en het verwoest de gezonde verwachting.

Want als je het tijdstip zou weten, en het zou nog ver weg liggen, dan verliest het aan betekenis.

Dan zou op momenten dat je nu hoopt dat Jezus snel zal verschijnen, je de moed in de schoenen kunnen zinken omdat 'vast zou staan' dat Jezus nog niet komt.

Nee, het is een fantastisch gegeven dat we **niet** weten wanneer Jezus terugkomt.

Dat mogen we ons niet af laten nemen door hen die menen een profetische tijdslijn in de piramide van Cheops te ontwaren. Dat kan niet kloppen!

Ik vermoed dat astronomen, waarzeggers en priesters afkomstig uit Atlantis, de aanzet tot de bouw hebben gegeven. Dit vermoeden baseer ik op de gegevens die ik vond in het boek van Bert Thurlings (BT blz. 157-159).

Dergelijke astronomen, waarzeggers en priesters zijn voor christenen geen betrouwbare informanten.

Dus de veronderstelde 'profetische tijdslijn' kan wat mij betreft de prullenbak in.

Maar, zo kan je je afvragen, zij hebben toch kennelijk wel de zondvloed goed voorspeld?

Waarom moet dan de rest de prullenbak in?

Achter het denken van astronomen, waarzeggers en priesters zie ik de hand van Satan.

Maar Luther zei het al: 'Satan is een hark in Gods handen'.

Ook al verkeren astronomen, waarzeggers en priesters onder invloed van Satan, desondanks kunnen zij wèl tot een juiste voorspelling komen.

Zo hebben zij kennelijk de zondvloed en zelfs de hoogte van de zondvloed goed kunnen voorspellen.

Maar deze enkele goede voorspelling mag christenen er nooit toe verleiden om enige waarde aan al hun voorspellingen te hechten.

Zeker niet als het om de eindtijd gaat.

Want christenen mogen verwachtingsvol naar de eindtijd uit blijven kijken.

Op die dag zullen zij worden opgenomen en zullen zij in de lucht hun HEER tegemoet gaan.

God is de grote soeverein.

Hij raakt ook ongelovigen aan door hen iets van Zijn grootheid te laten blijken.

Zo kan het dat astronomen een glimp van Zijn bestuur opvangen.

Zo kan het dat God tijdens de zondvloed meerdere mensen heeft gered.

Alleen de redding van Noach en de zijnen had wèl iets heel bijzonders.

Uit zijn nageslacht zou de Verlosser van de wereld geboren worden.

Noach is de heraut van de gerechtigheid (2 Petrus 2:5).

Vandaar dat Noach en de zijnen op een heel speciale manier gered werden.

Zij werden van te voren geïnstrueerd.

Zij kregen de taak om allen op te roepen tot bekering.

Zij ontvingen Gods zegen bij de bouw van de ark.

God redde hen.

Maar Gods barmhartigheid is groter dan we voor mogelijk houden.

Buiten Noach redde Hij nog anderen.

Vele oude verhalen wijzen dat uit.

Daarin spreekt de grote piramide zijn eigen verhaal.

Na de zondvloed raakte het kleine aantal overlevenden in verwarring.

Hun oude leven konden ze onmogelijk direct voortzetten.

Pas vele jaren later ontwikkelde zich een cultuur, waarin het bouwen van piramides de belangrijkste plaats gaat innemen. Geobsedeerd door de piramides van Gizeh slaat men aan het kopiëren.

Het oude wil men in het nieuwe leven integreren.

De piramides worden grafmonumenten.

Hun cultuur wordt een doodscultuur, waarin alles om de dood draait.

In al zijn schoonheid, wat de oude Egyptenaren ons hebben nagelaten, is het in feite heel triest. Zonder Gods openbaring raken mensen telkens de richting kwijt.

Laten we tenslotte nog even kijken naar Jesaja 19:18-25.

Het is een profetie die, denk ik, nog in vervulling moet gaan.

In dat geval zullen eerst Egypte en Assyrië (het huidige Irak en Iran) tot bekering komen, en dit met elkaar vieren. Pas daarna zal de sluier van Israël worden weggenomen (Romeinen 11:25).

Is de uitleg van deze profetie zó goed?

Of zijn er nog andere interpretaties mogelijk?

In hoofdstuk 19 meer hier over.

17.9. Herstel en vernieuwing vergt tijd

Bij het neerdalen van het Nieuwe Jeruzalem start het herstel en de vernieuwing.

Allereerst zal de oude aarde van vorm veranderen, zodat het nieuwe Jeruzalem erop kan neerdalen en het vormt daarna samen een aansluitend geheel.

De geopende poorten geven dan ongehinderd toegang; vrij verkeer tussen de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

In het bovenstaande heb ik verondersteld dat na de zondvloed de zwaartekracht is toegenomen, mogelijk door meteorieten-inslagen die de aardkern substantieel hebben beïnvloed.

Tijdens de vorming van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde is zo'n proces niet gemakkelijk terug te draaien.

Wel vermoed ik dat de zwaartekracht weer teruggebracht zal worden naar de waarde zoals deze vóór de zondvloed was. Dan kunnen ook weer die dieren die door de zondvloed zijn uitgestorven, hun plek op de nieuwe aarde innemen.

De zwaartekracht wordt kleiner bij vergroting van het aardoppervlak.

Vanwege die zwaartekracht, denk ik nu, dat de aarde niet alleen van bol- in piramideachtige vorm zal worden veranderd maar ook enkele (?) malen zal worden vergroot.

Het aardoppervlak zal opengescheurd worden en er zal een hele nieuwe aardkorst gevormd worden.

Dit zal gepaard gaan met veel vuur.

Iets wat voorzegt is. We lezen in 2 Petrus 3:10-12:

“De dag van de Heer zal komen als een dief. De hemelsferen zullen die dag met luid gedreun vergaan, de elementen gaan in vlammen op, de aarde wordt blootgelegd en alles wat daarop gedaan is komt aan het licht. Als dit allemaal op die manier te gronde gaat, hoe heilig en vroom moet u dan niet leven, u die uitziet naar de dag van God en het aanbreken daarvan bespoedigt! Die dag gaan de hemelsferen in vlammen op, en de elementen vatten vlam en smelten weg.”

In Openbaring lezen we:

“Ik zag, toen het zesde zegen verbroken werd, hoe er een zware aardbeving kwam. De zon werd zwart als een rouwkleed en de maan werd bloedrood. De sterren vielen op de aarde, zoals late vijgen die door een stormwind van de boom worden gerukt. De hemel scheurde los en rolde zich als een boekrol op. Geen berg of eiland bleef op zijn plaats.

Koningen, machthebbers, legeraanvoerders, rijken, aanzienlijken, slaven en vrije mensen, iedereen trachtte zich te verbergen in grotten en tussen rotsen in de bergen.

Ze riepen de bergen en de rotsen toe: ‘Val op ons neer! Verberg ons voor het oog van hem

die op de troon zit en voor de toorn van het lam! Want nu is de grote dag van hun toorn aangebroken, en wie kan die doorstaan?' (Openbaring 6:12-17)."

De nieuwe aarde zal na deze grote aanpassingen de eerste dagen grotendeels dor en kaal zijn. Vergelijkbaar met de eerste dagen na de schepping, want toen was alleen het paradijs prachtig 'gekleed', terwijl het buitengebied kaal en dor was. Dat buitengebied lag er toen zo haveloos bij omdat het door de mens in cultuur gebracht moest worden.

Vanuit het nieuwe Jeruzalem zal de nieuwe aarde in cultuur worden gebracht.

Maar voordat dat gebeurt, zal eerst het laatste oordeel plaatsvinden.

Alle doden zullen opstaan en een onvergankelijk lichaam aandoen.

Daarna volgt het oordeel.

Over dit laatste oordeel is zoveel te zeggen dat ik dat voor het volgende hoofdstuk bewaar.

Nu is van belang dat na het laatste oordeel alle ongelovigen worden afgevoerd.

Ik veronderstel naar de onderzijde van de piramide Maar daarover later meer.

Op de vier vlakken van de nieuwe aarde blijven, na de verwijdering van de ongelovigen, nog altijd vele gelovigen over. Gelovigen die zich tijdens het laatste oordeel in kampen hebben verschanst.

Hierna zullen alle gelovigen elkaar en hun HEER ontmoeten.

De 'nieuwelingen' zullen rondgeleid worden in het nieuwe Jeruzalem.

Gelovigen uit alle generaties ontmoeten elkaar en vieren het feest van herkenning.

Iedereen verheerlijkt God, omdat de onderlinge verheelijking van de Vader, de Zoon en de Geest inhoudelijk nog meer gestalte krijgt.

Er volgen vele feestelijke dagen.

Tussen het feesten door zal er gewerkt gaan worden aan het herstel en de vernieuwing van de aarde.

Want ook dat werken aan herstel en vernieuwing zal een feest zijn!

17.10. Het indragen van cultuurschatten na de jongste dag

In onderdeel 4 van dit hoofdstuk heb ik enkele gedachten van Wim Rietkerk doorgegeven.

Hij verwacht een transformatie van de wereld waarbij vele cultuurschatten intact blijven.

Die overgebleven cultuurschatten zullen dan daarna ingedragen worden in het nieuwe Jeruzalem.

Ik heb al aangegeven dat ik deze verwachting niet met hem deel.

Ik denk wél dat de huidige wereld grotendeels door vuur zal vergaan.

Maar alle gelovigen nemen de hier opgedane kennis mee en, zodra zij in het nieuwe Jeruzalem aan de slag gaan, borduren zij hierop verder.

Zo zijn er in het nieuwe Jeruzalem al tal van cultuurschatten gekopieerd en zelfs nog mooier gemaakt dan ze al waren. (zie voor meer hierover het einde van hoofdstuk 14)

Nu ik veel gelezen heb over de grote piramide, denk ik dat deze wel eens nagebouwd kan zijn in het nieuwe Jeruzalem. Wellicht zijn de mooiste bouwwerken wel nagebouwd.

We wachten maar af. Maar verbazen zullen we ons zeker!

In Openbaring 21:26 lezen we echter het volgende:

"De volken zullen in haar hun lof en eer betuigen."

Na de jongste dag zullen er op de wereld volkeren leven die het mooiste wat ze hebben, zullen inbrengen in het nieuwe Jeruzalem.

Hoe kan dat?

Ik denk dat na de jongste dag, na afloop van alle 'eerste' festiviteiten, vele gelovigen zullen uitzwermen over de nieuwe aarde. Ze zullen er steden bouwen en het land in cultuur brengen. Over die steden zullen vorsten gaan regeren (Lucas 19).

Elke stad bouwt aan een eigen identiteit, zodat de nieuwe wereld gevuld wordt met steden van allerlei kleur. Omdat God van variatie houdt zullen al Zijn onderdanen hun best doen om vernieuwend te zijn.

Zo ontstaat er een grote diverse gemeenschap waarvan het nieuwe Jeruzalem de hoofdstad is. In die hoofdstad zullen tentoonstellingen, voorstellingen, symposia, wedstrijden georganiseerd worden waaraan de hele wereld zal meedoen. De beste producten, de mooiste kunstschaten zullen ingebracht worden. De beste sporters, de geniaalste denkers, de grootste musici zullen hun opwachting maken. Het nieuwe Jeruzalem zal bruisen van activiteiten.

Tot Zijn eer.

Jezus heeft voor elke gelovige een woning gemaakt, afgestemd op zijn behoeften en verlangens en voorzien van het nodige comfort.

Ieder zal deze woning aanhouden, ook al zwerm je uit over de nieuwe aarde en ga je je daar vestigen.

Want in het nieuwe Jeruzalem kom je om de zoveel tijd terug.

Dat verlangen zal blijven.

Dat verlangen mocht Israël al aanleren.

Dat verlangen naar het nieuwe Jeruzalem mogen we elkaar toewensen.

Want daar zullen we de HEER ontmoeten van aangezicht tot aangezicht.

Daar zullen we mogen genieten van wat de HEER door Zijn schepselen bewerkstelligd.

Telkens zal er iets nieuws ingebracht worden.

Alle volkeren over de hele nieuwe aarde doen daar aan mee.

Tot verheerlijking van Hem, die ons kocht met Zijn bloed.

18. Het laatste oordeel

Het machtige schouwspel over de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem wordt in Openbaring ingekaderd tussen enkele bijzondere verzen.

Tussen Openbaring 20:7-14 :

“Wanneer de duizend jaar voorbij zijn, zal Satan uit zijn gevangenis worden losgelaten. Dan gaat hij eropuit om de volken aan de vier hoeken van de aarde, Gog en Magog, te misleiden. Hij brengt hen voor de strijd bijeen, een menigte zo talrijk als zandkorrels aan de zee. Ze trekken op, over de hele aarde, en omsingelen het kamp van de heiligen en **de geliefde stad**. Maar vuur daalt neer uit de hemel en verteert hen. En de duivel, die hen misleidde, wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, bij het beest en de valse profeet. Daar zullen ze dag en nacht worden gepijnigd, tot in eeuwigheid.

Toen zag ik een grote witte troon en hem die daarop zat. De aarde en de hemel vluchtten van hem weg en verdwenen in het niets. Ik zag de doden, jong en oud, voor de troon staan. Er werden boeken geopend. Toen werd er nog een geopend: **het boek van het leven**. De doden werden op grond van wat in de boeken stond geoordeeld naar hun daden. De zee stond de doden die ze in zich had af, en ook de dood en het dodenrijk stonden hun doden af. En iedereen werd geoordeeld naar zijn daden. Toen werden de dood en het dodenrijk in de vuurpoel gegooid. Dit is de tweede dood: de vuurpoel. Wie niet in het boek van het leven bleek te staan werd in de vuurpoel gegooid.”

en Openbaring 21:27:

“Alles wat verwerpelijk is en iedereen die zich met gruwelijke dingen en leugens inlaat, komt **de stad** niet binnen, alleen zij die in **het boek van het leven** staan, het boek van het lam.”

Ik heb in deze beide gedeelten de woorden **de geliefde stad** en het **boek van het leven** vet gedrukt. Dit omdat het hier in beide gedeelten over dezelfde stad gaat: het nieuwe Jeruzalem. In de eindtijd zullen de ongelovigen optrekken naar de geliefde stad, het nieuwe Jeruzalem.

Wie dit deel van Openbaring zo letterlijk mogelijk wil lezen zal concluderen dat Openbaring 20:7-14 niet in een logische tijdsvolgorde is opgeschreven. Want voordat God gaat oordelen zullen eerst alle mensen uit de dood en het dodenrijk opstaan. Dus eerst gebeurt het volgende:

“De zee stond de doden die ze in zich had af, en ook de dood en het dodenrijk stonden hun doden af. En ieder werd geoordeeld naar zijn daden” (Openbaring 20:13)

Echter een vers eerder schrijft Johannes.:

“Toen zag ik een grote witte troon en hem die daarop zat. (...) Ik zag de doden, jong en oud, voor de troon staan. Er werden boeken geopend. Toen werd er nog een geopend: het boek van het leven. De doden werden op grond van wat in de boeken stond geoordeeld naar hun daden.” (Openbaring 20: 11-12)

Het lijkt erop dat beide gebeurtenissen tegelijk plaatsvinden. Uit Johannes 5 weten we het volgende:

“Wees hierover niet verwonderd, er komt een moment waarop alle doden zijn stem zullen horen en uit hun graf zullen komen: wie het goede gedaan heeft staat op om te leven, wie het slechte gedaan heeft staat op om veroordeeld te worden.”(Johannes 28-29)

Er is dus een oordeel ten leven en een oordeel ten dood.

Ik denk dat het oordeel ten leven zal plaatsvinden voor Gods troon. Alle gelovigen, die al in de hemel zijn, zullen eerst een onvergankelijk lichaam aandoen. Hun oude lichaam zal als het ware opstaan uit de dood. Zij krijgen hun ‘oude’ identiteit terug. Zo zullen zij als herboren mensen voor Gods troon verschijnen. Zij zullen geoordeeld worden op basis van het boek van het leven, naar hun daden.

Ik verwacht dat het oordeel ten dood op grote afstand van Gods troon zal plaatsvinden. De ongelovigen zullen niet eerst in de hemel toegelaten worden om daar veroordeeld te worden. Nee, ze blijven buiten de hemel. Ze blijven zelfs buiten de geliefde stad, het nieuwe Jeruzalem.

De ongelovigen zullen ook allemaal opstaan en een onvergankelijk lichaam aandoen, maar ze zullen opstaan op de nieuwe aarde. In de verte zullen ze het nieuwe Jeruzalem zien liggen.

Op dat moment zal Satan in hun midden verschijnen.

Ze zullen alsnog een keuze moeten maken.

Satan is erop uit om hen te verleiden, terwijl zij in de verte de werkelijkheid van het nieuwe Jeruzalem voor ogen hebben.

Wat zullen de volkeren kiezen?

Een deel zal alsnog voor God kiezen. Deze heiligen zullen zich in een kamp terugtrekken.

Al de overigen zullen zich opmaken om dit kamp en de geliefde stad te omsingelen.

In hun dwaasheid denken ze nog een kans te hebben.

Maar door zó te handelen, veroordelen zij zichzelf.

Zó gaat alles wat in Romeinen 1:18-32 staat nu in vervulling, maar ook straks.

De ongelovigen die opstaan houden ook hun eigen identiteit, hun eigen ‘oude’ karakter.

Opnieuw zullen velen tegen Christus kiezen.

Definitief!

We lazen eerder:

“De zee stond de doden die ze in zich had af, en ook de dood en het dodenrijk stonden hun doden af.” (Openbaring 20:13)

Bij dit vers moeten we bedenken dat het hier uitsluitend gaat om de goddelozen die opstaan. Immers in Openbaring 20:4-5 zagen we dat de rechtvaardigen al eerder zijn opgestaan:

“Zij waren tot leven gekomen en heersten duizend jaar lang samen met de Messias. De andere doden kwamen niet tot leven voordat de duizend jaar voorbij waren.”

Die andere doden, de goddelozen, komen pas tot leven op de jongste dag.

Ze zullen opstaan uit de dood (= graf) en het dodenrijk (= hel).

Ik denk dat een gedeelte van de goddelozen in de dood (= graf) in een ‘zielenslaap’ zijn, en de overigen in het dodenrijk (= hel).

Met name de gelijkenis van Jezus over de arme Lazarus (Lucas 16) laat zien dat hemel en hel realiteiten zijn.

De heiligen komen in de hemel, en allen die bewust God verwerpen komen in de hel.

Maar, ik denk, dat allen die niet bewust hebben kunnen kiezen, alle twijfelaars en onwetenden noch in de hemel noch in de hel zullen komen. Zij zullen pas op de jongste dag uit het graf opstaan, een onvergankelijk lichaam ontvangen. Daarna zullen zij echt moeten kiezen.

Ook het dodenrijk (= hel) zal zijn doden afstaan.

In de hel zijn de doden actief. Zij hebben een helder bewustzijn. Dat laat de gelijkenis van de arme Lazarus duidelijk zien. Die 'actieve' doden zullen opstaan en ook een onvergankelijk lichaam ontvangen. Ook zij zullen moeten kiezen. Maar in feite staat hun keuze al vast. Zij zijn met huid en haar verbonden aan Satan en zullen hem volgen.

Satan gaat eropuit om alle volkeren te verleiden, met al zijn volgelingen aan zijn zijde.

Zo proberen ze hen die uit de 'zielenslaap' ontwaakt zijn te verleiden.

Gedeeltelijk lukt dat, want slechts een deel verzamelt zich (of beter: laat zich verzamelen) in het kamp van de heiligen.

In het hierboven geschetste beeld ga ik in tegen gangbare opvattingen.

Immers de 'zielenslaap' is sterk afgewezen.

Maar de theologen die de 'zielenslaap' bepleitten, meenden dat na de dood elk mens dit overkwam. Eén van die theologen, ds. C. Vonk, schreef zelfs het boekje met de veelzeggende titel: "De doden weten niets".

Ik heb een héél ander idee over de zielenslaap.

Allereerst gaan alle heiligen na hun sterven direct naar de hemel.

Allen die doelbewust Christus hebben afgewezen komen in de hel.

Enkel zij die geen keuze hebben kunnen maken geraken na hun sterven in een 'zielenslaap'.

Na hun opstanding op de jongste dag moeten zij dan wèl echt kiezen.

Tijdens de zielenslaap, veronderstel ik, blijft op een bepaald niveau hun bewustzijn werkzaam.

In elk geval is hun bewustzijn na hun opstanding zo 'geconditioneerd' dat zij elk een eerlijke kans krijgen om hun keus te maken.

Een tweede reden, waarom ik denk dat hun bewustzijn werkzaam blijft, is dat elk mens geschapen is met eeuwigheidswaarde.

Tot nu toe heb ik het laatste oordeel vooral belicht op basis van Openbaring 20:7-14.

Ik probeer in eerste instantie de teksten zo letterlijk mogelijk te nemen.

Dat biedt doorgaans veel perspectief en mooie vooruitzichten.

Bij het lezen van de tekst 'Dan gaat hij eropuit om de volken **aan de vier hoeken van de aarde**, Gog en Magog, te misleiden' voel ik mij bevestigd.

De piramideachtige vorm van de nieuwe hemel en nieuwe aarde is geopenbaard.

Tijdens het laatste oordeel gaat God alles recht zetten.

De Rechtvaardige zal liefdevol en barmhartig Zijn recht doen gelden.

De hele Schrift leidt ons verwachtingsvol naar het laatste oordeel.

Zelfs de gruwelijkheden die in de Bijbel voorkomen, krijgen dan hun betekenis.

Alle puzzelstukjes zullen ineen passen.

Vanuit deze invalshoek wil ik nog op enkele punten ingaan.

Want wij mensen verduisteren vaak de Bijbel, waardoor veel mensen zich afwenden van de liefdevolle God.

Te vaak blijven velen steken in het probleem van het lijden.

Sommigen beweren dat Job geen antwoord heeft gekregen.

Anderen wijzen erop dat Jezus, toen Hij uitriep 'Mijn God, mijn God, waarom verlaat u Mij?' ook geen antwoord kreeg.

Ik wil dit recht gaan zetten, want Job kreeg antwoord en Jezus wist het antwoord al.

In de Schrift is veel te vinden over het laatste oordeel.

Veel theologen hebben zich er mee bezig gehouden.

Ik ben met name geraakt door het idee van Randy Alcorn, dat wie hier lijdt om Christus straks compensatie mag verwachten.

De volgende punten wil ik aanstippen:

- 18.1. Job kreeg antwoord
- 18.2. Jezus wist het antwoord
- 18.3. Wie lijdt om Christus ontvangt compensatie
- 18.4. Ons oordeel over alle gruwelijkheden moeten we opschorten
- 18.5. God schakelt heiligen in bij het laatste oordeel
- 18.6. Zij die uit de zienslaap ontwaken krijgen een reële kans
- 18.7. Tijdens het laatste oordeel is het gebed van de heiligen van invloed
- 18.8. De hemel en de hel zullen als 'woonplaats' verdwijnen
- 18.9. Waar blijven Satan en alle goddelozen?
- 18.10. Is eeuwig ook echt eeuwig, eeuw in eeuw uit?

18.1. Job kreeg antwoord

Het boek Job wordt door velen gedateerd voor de vijf boeken van Mozes.

Dit boek is dan het eerste Bijbelboek dat geschreven is.

Een fundamenteel boek waar velen naar terugrijpen.

Voorals mensen die in grote nood verkeren vinden daarin herkenning.

Job ondervond in een korte periode zeer heftige tegenslagen.

De ene slag volgde de andere op.

Het verdere verhaal zal bekend zijn.

Job sprak met vrienden en met God.

Uiteindelijk bracht de HEER een keer in het lot van Job.

We lezen dat aan het einde van het boek Job:

“Nadat Job voor zijn vrienden had gebeden, bracht de HEER een keer in het lot van Job en hij gaf hem het **dubbele** van wat hij eerder bezat.

Al zijn broers en al zijn zusters, en iedereen die hem van vroeger kende, kwamen naar zijn huis om samen met hem te eten; ze schudden hun hoofd en troostten hem, omdat de HEER zoveel rampspoed over hem had uitgestort. En elk van hen gaf hem een geldstuk en een gouden ring. De HEER zegende Job in zijn latere leven nog meer dan in zijn vroegere, en zo kreeg Job veertienduizend schapen en geiten, zesduizend kamelen, duizend span runderen en duizend ezinnen. Ook kreeg hij zeven zonen en drie dochters. De eerste dochter noemde hij **Jemima**, de tweede **Kesia** en de derde Keren-Happuch. In het hele land waren geen mooiere vrouwen dan de dochters van Job. En hun vader gaf aan hen een even groot erfdeel als aan hun broers. Hierna leefde Job nog **honderdveertig jaar** en hij zag zijn kinderen en de kinderen van zijn kinderen opgroeien, tot het vierde geslacht. En toen stierf Job, oud en verzadigd van het leven.” (Job 42:10-17)

De HEER heeft Job opnieuw gezegend; Hij gaf hem het dubbele.

In denk dat in die zegen Job (in het hier en nu) **het tweede antwoord** heeft gekregen.

Zijn eerste dochter noemde hij **Jemima**; dat 'duif' betekent. Job ervoer vrede.

Zijn tweede dochter noemde hij **Kesia**; wat 'kameel' betekent. Job kon verder.

Daarna leefde Job nog honderdveertig jaar; tijd te over om van al zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen te genieten.

Uiteindelijk stierf Job, oud en verzadigd van het leven.

De vraag blijft, of al die latere ontvangen zegeningen het eerdere verlies hebben 'gecompenseerd'. Job zal wel het gemis, alles wat hij heeft moeten verliezen, blijvend hebben gevoeld.

Maar daar staat tegenover dat hij rechtstreeks met God heeft mogen spreken en dat God hem een les heeft geleerd. God heeft hem Zijn soevereine macht en Zijn grootheid doen kennen. Daarin ontving Job **het eerste antwoord**.

Tenslotte is Job (wat we zeker mogen aannemen) na zijn sterven in de hemel opgenomen. Daar heeft hij al zijn eerste kinderen mogen ontmoeten. Later ook zijn vrouw, en al die andere kinderen die hem volgden in het geloof. In de hemel is het een grote familiereünie geworden, met Job als de man die over al zijn doorstane beproevingen kon terugblikken. Wat een leerschool. Mijn verhaal (zo constateert Job) is opgetekend in de Bijbel, en is velen van nut geweest. Ik (Job) ben door de HEER gebruikt.

Job heeft in de hemel de HEER van aangezicht tot aangezicht ontmoet. Ze hebben met elkaar gesproken. Op een gegeven moment kreeg het gesprek het karakter van een **welbevindingsgesprek**. De HEER vroeg Job hoe hij terugzag op zijn aardse leven. Tenslotte vroeg de HEER: 'Als je het aardse leven over zou mogen doen, zou je dan voor hetzelfde leven kiezen of zou je liever een ander hebben willen zijn? Inmiddels heb je hier in de hemel vele anderen ontmoet. Jij kent hun aardse leven. Zou jij, met jouw eigenschappen, liever het leven van een ander gehad willen hebben?' Job dacht na, zo denk ik mij in, en antwoordde stellig: 'HEER, alles overziend hebt U mijn leven schitterend geleid. Dat ondanks alle beproevingen. Ik wil met geen ander ruilen, want het leven wat u mij gaf is leerzaam en enerverend geweest. Het paste bij mijn karakter, het was goed.' Job heeft zo, in de ontmoeting met zijn HEER, het **definitieve antwoord** gevonden!

18.2. Jezus wist het antwoord

Jezus heeft zeven kruiswoorden uitgesproken. Eén van die kruiswoorden is de vraag: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? In orthodoxe kring wordt vaak aangenomen dat Jezus deze vraag al **klagende** uitsprak. Moderne christenen leggen meer het accent op de vraag zelf. Het feit dat Jezus deze vraag stelde en dat daarop geen antwoord volgde. Jezus zou zò Zijn smartelijk lijden onderstrepen. Zelfs Zijn Vader zweeg. Ik denk dat we deze vraag van Jezus anders moeten opvatten. Laten we eerst eens kijken naar alle zeven kruiswoorden:

1. Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen (Lucas 23:24)
2. Ik verzeker je, nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn (Lucas 23:43)
3. Vrouw, zie uw Zoon! Zie, uw moeder! (Johannes 19:26-27)
4. Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? (Matteüs 27:46; Marcus 15:34)
5. Mij dorst! (Johannes 19:28)
6. Het is volbracht! (Johannes 19:30)
7. Vader, in uw handen beveel ik mijn geest (Lucas 23:46)

De kruiswoorden zijn alle letterlijk te lezen. Op het tweede kruiswoord kom ik in dit verband nog terug. Maar nu eerst het vierde kruiswoord. Jezus hing aan het kruis als lam en als leeuw. Als lam deed Hij Zijn mond niet open. Dat weten we uit Handelingen 8:32:

“Als een schaap werd Hij naar de slacht geleid; als een lam dat stil is bij zijn scheerder deed Hij Zijn mond niet open.”

Aan het kruis werd Zijn lichaam afgebroken.
Daar zweeg Jezus over. Dat was te zien!
Aan het kruis sprak Jezus als Leeuw en als Leraar.
Alle zeven kruiswoorden onderstrepen dat.
Hij sprak met gezag!

Het vierde kruiswoord is en blijft een vraag.
Hoe moeten we die verstaan?
Is het een klacht?
Wist Jezus van te voren niet dat God Hem zou verlaten?
Drukte de verlatenheid op dat moment zo zwaar op Jezus dat Hij echt niet meer wist, dat Hij ook dat moest ondergaan?
Ik denk dat Jezus in Getsemane zijn toekomstige lijden onder ogen heeft gezien (Marcus 14:32-42).
Hij heeft toen Zijn Vader gevraagd of het niet anders kon.
Maar tegelijk heeft Hij daarbij aangegeven dat als het echt niet anders kon, dat Hij dan de wil van Zijn Vader zou volbrengen.
Na dit heftige gesprek met Zijn Vader is Jezus vol overtuiging verder gegaan, richting kruis.
Hangend aan het kruis kwam, denk ik, geen klacht over Zijn lippen.
Hij regelde eerst wat er nog geregeld moest worden.
Alle kruiswoorden waren bestemd voor de omstanders, en indirect voor jou en voor mij.
Zo is ook het vierde kruiswoord bedoeld; het is bestemd voor allen die het horen moeten.
Hier vindt iets groots plaats. Hier gaat het om.
Jezus doorstaat de Godverlatenheid, opdat wij nooit meer door God verlaten zouden worden.
Jezus laat dit aan ons weten; met een vraag!
Een vraag, waarop Hij Zelf het antwoord wist.
Een vraag, waarop wij het antwoord behoren te zoeken.
Een vraag, die wij blijvend moeten doordenken.

Ik denk dat Jezus, als Leraar, het vierde kruiswoord vol overtuiging heeft uitgesproken.
Hij wist immers dat Hij nog diezelfde dag in het paradijs zou lopen.
Hij bereidde zich voor op Zijn triomfwoord: “Het is volbracht”.
Ondertussen wilde Hij Zijn leerlingen nog iets meegeven.
Hij is inderdaad door de Vader verlaten, zoals tevoren voorzeggd was. (Lucas 24:26)
Dit moesten zij weten.
Dit moeten alle gelovigen weten, opdat zij moeten inzien dat zij nooit meer door de Vader verlaten zullen worden!

Nu terug naar het tweede kruiswoord.
Ook dat kruiswoord sprak Jezus zelfverzekerd uit.
Hij legde er zelfs de nadruk op:

“Ik **verzek**er je, nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn.”

Na Zijn overwinning was Jezus gerechtigd het paradijs te heropenen.
Dat wil Hij ons hier laten weten.
Bovendien wil Hij er geen gras over laten groeien: nog **vandaag** zal dat gebeuren!
Jezus weet wat Hij zegt.

Hij zegt niet: “Nog vandaag zul je met mij in de **hemel** zijn.”
Nee, dat is iets wat wij er maar van maken.
Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen dat het **paradijs in veiligheid** is gebracht.
Zò groot over God denken, dat wordt moeilijk!
Maar ja, Jezus zegt het uitdrukkelijk.

Jezus sprak eens: ‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven’.
Aan het kruis zien we dat deze woorden gaandeweg in vervulling gaan.
Jezus gaat op weg naar het Paradijs.
Samen met Zijn Vader lopen ze, op de avond van de eerste Goede Vrijdag, over de paden waarop eens Adam en Eva liepen.
De misdadiger die naast Hem hing, mag ook mee lopen.
Maar uiteraard ook vele anderen.
Ook Elia en Mozes. Adam en Eva. David en Salomo. Ruth en Deboa.

Jezus’ verblijf in het paradijs kon op dat moment slechts van korte duur zijn.
Jezus zou immers op de paasmorgen opstaan.
De hele schepping moest weten dat Hij de dood had overwonnen.
Zo ging Hij op de paasmorgen terug naar de aarde, vergezeld door engelen.
Maar ook vergezeld van gelovigen die gelijktijdig met Hem mochten opstaan, om zo het grote wonder extra te onderstrepen.
Hij kwam uit het graf, door eigen kracht.
Voor even verbleef Hij nog op de aarde.
Bij Zijn hemelvaart ging Hij terug naar het hemels paradijs om daar woningen voor te bereiden voor alle heiligen.
Het tweede kruiswoord is van cruciaal belang.
De Leeuw uit Juda bouwt, samen met alle ‘gestorven’ heiligen, aan het nieuwe Jeruzalem.
Hij heeft Zijn bruid duur gekocht.
Hij zal al de Zijnen nooit verlaten.
Want: Het is volbracht!

18.3. Wie lijdt om Christus ontvangt compensatie

Het idee dat God in het hiernamaals alle onrecht dat de heiligen is aangedaan zal compenseren, heb ik van Randy Alcorn. In zijn boek ‘Hoe zal het in de hemel zijn?’ brengt hij dit idee enkele keren naar voren. God is immers rechtvaardig en Hij zal recht verschaffen. God zal alles rechtzetten.
Dat zal Hij zeker in het hiernamaals doen.
In het hiernamaals maakt Hij er vaak al een begin mee.
Dat zien wij bij Job. Na een moeilijke periode wordt hij rijk gezegend.
Dat zien wij bij Jozef. Na meerdere keren onrechtvaardig te zijn behandeld wordt hij onderkoning van Egypte.
Dat zien wij bij Elia. Na een leven met vele moeite volle momenten wordt hij op een vorstelijke manier thuis bij de HEER gebracht (2 Koningen 2:12).

Randy Alcorn schreef het volgende (blz. 224):

“Denk aan de miljoenen christenen die in gevangenschappen hebben geleden en zijn gestorven vanwege hun geloof, weggerukt van hun familie, verstoken van de mogelijkheid om tijd door te brengen met hun kinderen, hun ouders en hun partners terwijl hun hart daar zo naar verlangde. Zou het niet net iets voor Jezus zijn om hen op de nieuwe aarde te belonen met de mogelijkheid om vooral bezig te zijn met de dingen die ze gemist hebben – en ook met

dingen die nog veel beter zijn? Misschien zullen de vrouwen en kinderen van de vijf zendingen die in januari 1956 in Ecuador door Auca-indianen vermoord zijn op de nieuwe aarde 'compensatietijd' mogen doorbrengen met hun geliefden.

De hemel biedt meer dan troost – ze biedt *compensatie*. Zou het kunnen zijn dat dat mensen die een tragedie meemaken daarvoor een soort compenserende beloning ontvangen, op dezelfde manier als de hongerigen in de hemel gevoed zullen worden en de mensen die nu huilen zullen lachen.”

Alcorn schreef dit aan aanleiding van het Schriftgedeelte uit Luca 6:21-23.

En verderop schrijft hij (blz 227):

“Hij zal het compenseren door een grotere vreugde te geven dan de vreugde die we gekend zouden hebben als er geen lijden was geweest. Hij wist onze tranen niet slechts af; Hij vervangt die tranen door een even intense blijdschap.”

Het bovenstaande is te onderbouwen met teksten als:

- “Verheug je en juich, want je zult rijkelijk worden beloond in de hemel”(Matteus 5:12)
- “Ik kom spoedig, en heb het loon bij me om iedereen te **belonen naar zijn daden.**”
(Openbaring 22:12)
- “Gelukkig zijn zij die vanaf nu in verbondenheid met de HEER sterven. En de Geest beaamt: ‘Zij mogen uitrusten van hun inspanningen, want hun **daden vergezellen** hen’.”
(Openbaring 14:13)

De compensatie in het hiernamaals is slechts goed in te denken bij een juist beeld over de hemel.

Velen vergeestelijken Gods koninkrijk; zij beschouwen het als buitenaards en immaterieel.

Maar de Bijbel vertelt ons iets anders.

Alcorn reikt, volgens mij, een vrij betrouwbare beeldvorming aan, gebaseerd op tal van Bijbelteksten. Hij zet ook aan tot verder nadenken. Zo schrijft hij (blz. 140):

“Hoe zit het met de cultuur? Kun jij je een koninkrijk voorstellen waarin mensen in samenhang leven met hun koning en met elkaar, maar waarin *geen* sociale, relationele, creatieve en interactieve context bestaat die wij kennen als een cultuur?”

Verder schrijft hij (blz. 197):

“In Efeziërs 2:6-7 schrijft Paulus: ‘(God) heeft ons samen met Hem uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. Zo zal Hij, **in de eeuwen die komen**, laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is.’ Het woord dat vertaald is met ‘laten zien’ betekent eigenlijk ‘onthullen’. De bepaling ‘**in de eeuwen die komen**’ is een duidelijke aanwijzing dat dit een toekomstige, voortdurende onthulling is, waarin we steeds meer leren over Gods genade.”

God neemt kennelijk de tijd om zijn geliefden te compenseren.

Ook Openbaring 21:4 past goed bij deze verbeelding:

“Hij **zal** alle tranen uit hun ogen wissen. Er **zal** geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.”

Het idee dat je voor het welbevindingsgesprek terug kan kijken naar je vroegere leven op aarde, en daarover opnieuw pijn kan voelen, kan goed stroken met deze laatste tekst. Want deze zin staat in de

toekomstige tijd: Er **zal** geen pijn meer zijn. Dat laat ruimte voor het idee, dat er eerst wèl een tijd zal zijn om pijn te verwerken en om getroost te kunnen worden. Pas in een later stadium zal er dan geen pijn meer zijn. Gepaard met groeipijn komt zo de volmaaktheid steeds meer in zicht.

18.4. Ons oordeel over alle gruwelijkheden moeten we opschorten

In de Bijbel komen we veel gruwelijkheden tegen.

In omvang is de zondvloed wellicht de gruwelijkste ramp. Daarin zijn naar alle waarschijnlijkheid miljoenen mensen op een verschrikkelijke manier om het leven gekomen.

God zelf heeft deze ramp over de wereld gebracht.

Waarom zo drastisch?

God gaf ook het volk Israël het bevel om alle volken in Kanaän uit te roeien. (Exodus 23:23, Jozua 11:20)

God Zelf werkte daar aan mee. Hij liet de muren van Jericho omvallen. (Jozua 6)

Waarom zo drastisch?

In deze beide gevallen weten we waarom God zó heeft gehandeld als Hij gehandeld heeft.

De maat van hun zonde was vol.

Maar in de verreweg de meeste gevallen kunnen we God nu nog niet narekenen.

Ons komt het oordeel nu nog niet toe.

Straks, na de jongste dag, mogen we het boek van de geschiedenis inkijken.

Alles mogen we dan beoordelen.

God heeft dan niets te verbergen.

Dan zal blijken dat God de regie over alles heeft gehad.

Niets is Hem ontgaan.

Alles heeft Hij laten meewerken ten goede.

Wat nu voor ons nog onbegrijpelijk is, wordt na de jongste dag begrijpelijk.

Maar ook nu zijn we geroepen om Gods handelen naar ongelovigen te verklaren.

Want vele struikelen over de gruwelijkheden die kennelijk een almachtig God zou toelaten.

Hoe kan dat?

Hoe kan een liefdevolle Vader, die almachtig is, zoveel lijden toestaan?

Deze vraag is al door velen aan de orde gesteld.

Op de antwoorden die al gegeven zijn, kan ik nauwelijks iets toevoegen.

Alleen het volgende: Oordeel niet over een detail, maar oordeel over het leven tot aan het moment dat de HEER het **welbevindingsgesprek** met je houdt.

De mens is geschapen met eeuwigheidswaarde.

In dat *perspectief* moet ons oordeel staan.

We moeten niet oordelen over een detail.

Als je slechts een tijdsfragment van één minuut van de Matteüs Passion hoort, dan kan je natuurlijk géén oordeel over het geheel uitspreken.

Zo kan je ook nooit iemands leven beoordelen, want je ziet slechts maar één detail.

Het leven in het hiernamaals ontgaat ons ten ene male.

Vandaar dat we terughoudend moeten zijn in ons oordeel.

Bij Job zagen wij dat hij in het hier en nu compensatie heeft ontvangen.

Hij ontving het dubbele en hij leefde nog honderdveertig jaar.

Verondersteld mag worden dat hij in het hiernamaals nog méér compensatie heeft ontvangen.

Hij is in de hemel ontvangen door familie en vrienden.

Zij hebben, als in een film, hun aardse leven opnieuw samen beleefd.

Alles komt boven.

Job wordt dan door familie en vrienden op de juiste manier getroost.

En Job zelf heeft zijn ervaring met zijn familie en vrienden gedeeld.

Het idee dat God zowel in het hiernamaals als in het hiernamaals compensatie geeft, moet ons terughoudend maken in ons oordeel.

In het vervolg zal ik uitgebreid ingaan op twee punten die ook ons oordeel mogen beïnvloeden.

Het **eerste** punt is dat God heiligen inschakelt bij het laatste oordeel.

God delegeert. God heeft zoveel vertrouwen in heiligen dat Hij het oordeel aan hen delegeert.

Dit feit alleen al moet ons terughoudend maken in ons huidige voorlopige oordeel.

Het **tweede** punt is dat God aan allen die uit de zienslaap ontwaken een reële kans geeft.

Buiten hen die na het overlijden naar de hemel of naar de hel gaan, zullen de overigen in een zienslaap geraken. Zij zullen opstaan en alsnog moeten kiezen.

Omdat God het hart aanziet, weten we niet precies wie waar heen gaat.

Duidelijk is wel dat alle heiligen in de hemel komen.

Maar wie richting hel gaan, dan wel in de zienslaap geraakt, dat blijft nog een kort moment verborgen. Deze feiten moeten ons terughoudend maken in ons oordeel.

Wij moeten ons oordeel opschorten.

18.5. God schakelt heiligen in bij het laatste oordeel

God bereidt het laatste oordeel heel goed voor. Hij gaat niet alles Zelf doen, Hij gaat veel aan de heiligen delegeren. Hij heeft in hen alle vertrouwen.

Bij voorbaat corrigeert God zo het beeld, als we dat al hebben, van een **harde** Rechter.

Doelbewust schakelt God heiligen in om zo te laten zien dat het oordeel dat komt heel breed gedragen zal worden. Alle heiligen zullen dit niet alleen ondersteunen, maar zij zullen het zelfs uitspreken.

De volgende verzen roepen dit beeld op:

- “Op de dag van het oordeel zullen de **Ninevieten** samen met deze generatie opstaan en haar veroordelen; want zij hadden zich bekeerd na de prediking van Jona, en hier ziet u iemand die meer is dan Jona!” (Matteüs 12:41-42 en Lucas 11:31-32)
- “Op de dag van het oordeel zal de **koningin van het Zuiden** samen met deze generatie opstaan en haar veroordelen; want zij was van het uiteinde van de aarde gekomen om te luisteren naar de wijsheid van Salomo, en hier ziet u iemand die meer is dan Salomo!”
- “Weet u dan niet dat **Gods heiligen** over de wereld zullen oordelen?” (1 Korintiërs 6:2)

Het laatste oordeel zal worden uitgesproken door mensen waarvan we het niet verwachten.

Ninevieten? De koningin van het Zuiden?

Ja, zelfs zij zijn in de hemel opgenomen en zullen tijdens het laatste oordeel worden ingeschakeld.

Maar ook, Gods heiligen. Zij zullen mee het oordeel uitspreken.

Vooraf dat tot tweemaal toe de koningin van het Zuiden wordt genoemd, dat geeft te denken.

God schakelt ook vrouwen in bij het laatste oordeel.

Ook vrouwen zullen op tronen zetelen en recht spreken!

18.6. Zij die uit de zienslaap ontwaken krijgen een reële kans

De zienslaap is omstreden, omdat aanhangers van de zienslaap poneerden dat ieder mens dat overkomt. Juist dát gaat dwars tegen de Schriften in. Denk aan de misdadiger aan het kruis en aan de gelijkenis van de arme Lazarus.

Alle gelovigen gaan via de dood naar het hemels paradijs. Hen wacht geen oordeel meer, zij worden daarentegen ingeschakeld bij het laatste oordeel.

De volgende verzen ondersteunen dit:

- “Waarachtig, ik verzeker u: wie luistert naar wat ik zeg en hem gelooft die mij gezonden heeft, heeft eeuwig leven; over hem wordt **geen oordeel** uitgesproken, hij is van de dood overgegaan naar het leven.” (Johannes 5:24)
- “Gelukkig en heilig zijn zij die deel hebben aan de **eerste opstanding**. De tweede dood heeft geen macht over hen. Zij zullen priesters van God en van de Messias zijn en duizend jaar lang samen met hem heersen.” (Openbaring 20:6)
- “Weet u dan niet dat Gods heiligen over de wereld zullen oordelen? Weet u dan niet dat wij over de engelen zullen oordelen?” (1 Korintiërs 6:2-3)

Over de zienslaap heb ik in reactie 11, onder het kopje **Eerst wil ik echter nog twee ideeën verder uitwerken**, meer geschreven.

In het kort wil ik daaruit nog iets aanhalen.

Wie meer wil weten, verwijst ik naar de uitgebreide uitwerking in reactie 11.

Velen denken dat God niet rechtvaardig kan oordelen over mensen die geen keus hebben kunnen maken. Vooral over mensen die opgegroeid zijn binnen het Mohammedanisme, Boeddhisme, Hindoeïsme en in andere culturen waar ze nooit van Christus hebben gehoord.

Hoe kan God dergelijke mensen oordelen?

Of komen ze allemaal in de hel, wat voor ons gevoel toch oneerlijk zou zijn?

Vragen genoeg, vooral als je denkt in het schema: hemel óf hel.

Dergelijke vragen lossen op als je weet dat allen die géén keus hebben kunnen maken na hun sterven in zienslaap raken, en na hun ontwaken tijdens de jongste dag een reële kans krijgen.

Ik denk dat Openbaring 20:5 zowel deze zienslapers als zij die in de hel zijn omvat.

“De andere doden kwamen niet tot leven voordat de duizend jaar voorbij waren.”

De zienslapers zijn de doden die uit de **dood** opstaan.

Zij die in de hel zitten, zullen op de jongste dag opstaan uit het **dodenrijk**.

Tenminste zo lees ik Openbaring 20:13:

“De zee stond de doden die ze in zich had af, en ook de **dood (=graf)** en het **dodenrijk (= hel)** stonden hun doden af.”

Laten we nog een keer Openbaring 20:7-10 lezen:

“Wanneer de duizend jaar voorbij zijn, zal Satan uit zijn gevangenis worden losgelaten. Dan gaat hij eropuit om de volken aan de vier hoeken van de aarde, Gog en Magog, te misleiden. Hij brengt hen voor de strijd bijeen, een menigte zo talrijk als zandkorrels aan de zee. Ze trekken op, over de hele aarde, en omsingelen **het kamp van de heiligen** en **de geliefde stad**. Maar vuur daalt neer uit de hemel en verteert hen. En de duivel, die hen misleidde, wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, bij het beest en de valse profeet. Daar zullen ze dag en nacht worden gepijnigd, tot in eeuwigheid.”

De Satan wordt pas losgelaten op het moment dat het nieuwe Jeruzalem al is neergedaald en alle doden zijn opgestaan. Alle doden hebben inmiddels een onvergankelijk lichaam aangedaan en oriënteren zich op de nieuwe situatie waarin zij beland zijn.

Enerzijds zien zij in de verte het nieuwe Jeruzalem, anderzijds staan zij midden op een aarde die sterk veranderd is.

Wat moeten zij doen?

Op datzelfde moment arriveert de Satan met al de zijnen.

Zij komen uit de hel om nog zoveel mogelijk volken te verleiden.

Zij die uit de hel komen twijfelen niet, zij zetten de aanval in tegen het kamp van de heiligen en de geliefde stad.

Zij hopen dat zoveel mogelijk mensen die uit de zienslaap zijn ontwaakt hen daarin zullen volgen.

Al de mensen die uit de zienslaap zijn ontwaakt staan voor een reële keus.

Zij krijgen **een reële kans**.

Zij kunnen zich ook voegen in **het kamp van de heiligen**.

Het wordt spannend!

In de geliefde stad staan de heiligen klaar om een oordeel te gaan vellen.

Zij hebben zich goed voorbereid.

Maar wat zien ze gebeuren!

Het lijkt wel op een tafereel wat wel eens in een rechtbank is voorgekomen.

De rechters hebben plaatsgenomen. De beklagde wordt binnengeleid.

Het slachtoffer heeft zijn plaats ingenomen.

En dan ineens rukt de beklagde zich los van zijn bewakers en maakt aanstalten om het slachtoffer dan wel de rechters aan te vallen.

Duidelijk zal zijn dat wie het kamp van de heiligen en de geliefde stad aanvalt, zichzelf veroordeelt.

Niemand in het kamp van de heiligen en geliefde stad zal daarom nog treuren over wat er verder volgt. Vuur daalt neer uit de hemel en verteert hen. En de duivel, die hen misleidde, wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, bij het beest en de valse profeet. Daar zullen ze dag en nacht worden gepijnigd, tot in eeuwigheid.

Abrupt worden alle goddelozen in de poel van vuur en zwavel gegooid.

Worden daarmee alle goddelozen over één kam geschoren?

Zullen de aangestelde rechters geen recht meer spreken?

We weten wél anders.

Jezus heeft immers ondermeer gezegd:

- "De dag van het oordeel zal voor het land van Sodom en Gomorra draaglijker zijn dan voor die stad." (Matteüs 10:15)

- "Ik zeg je dat op de dag van het oordeel het lot van Sodom draaglijker zal zijn dan dat van jou." (Matteüs 11:24)

- "Hij wordt dank zij jullie een hellekind tot in het kwadraat." (Matteüs 23:15)

Paulus voegt daar nog aan toe:

"Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus verschijnen, zodat ieder krijgt wat hij verdient voor wat hij in zijn leven heeft gedaan, of het nu goed is of slecht. "

(2 Korintiërs 5:10)

18.7. Tijdens het laatste oordeel is het gebed van de heiligen van invloed

God verleent kracht aan het gebed van heiligen, ook tijdens het laatste oordeel.

De heiligen zullen zicht hebben op alles wat er zich afspeelt.

Zij zullen mensen herkennen die een keus moeten maken.

Zij zullen zich met deze mensen verbonden weten.
Zij zullen voor hen bidden.
God, de Barmhartige, zal hun gebed horen.
De uitkomst zal verrassend zijn.

18.8. De hemel en de hel zullen als 'woonplaats' verdwijnen

De hemel is de woonplaats van God.
Misschien is het juister om te zeggen: Waar God woont, daar is de hemel.
Nu weten wij dat God bij de mensen komt wonen, op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.
Johannes zag al de contouren van het nieuwe Jeruzalem dat neerdaalt.
Dat nieuwe Jeruzalem bevatte hemelse schatten.
God verhuist en Hij neemt het mooiste mee.
Zo maakt Hij een nieuwe woning die veel mooier en luisterrijker is dan de 'oude' hemel.
Zodra God Zijn nieuwe woning betreft, raakt de 'oude' hemel leeg.
God is van plan om eeuwig bij de mensen te blijven wonen.
Dus Zijn nieuwe woning is Zijn definitieve woonplaats.
De 'oude' hemel zal leeg blijven en als Gods woonplaats verdwijnen.

De hel is de tijdelijke woonplaats van de duivel.
Voordat de duivel in opstand kwam tegen God woonde hij bij God in de hemel.
Na zijn opstand huisde hij in de hel, terwijl hij nog toegang had tot de hemel.
Nadat Christus hem in de hel heeft verslagen, is hem de toegang tot de hemel ontzegd.
Bovendien heeft Christus hem toen gebonden, voor duizend jaar.

Velen betwijfelen of de duivel op dit moment gebonden is.
Dit gezien alle gruwelijkheden die plaatsvinden.
Ik denk, dat als je een juist oordeel wil vellen, de huidige situatie moet
vergelijken met die **voor** het moment dat de duivel gebonden werd.
Uit het Oude Testament weten we dat God vaak met harde Hand heeft opgetreden.
Ik denk dat de situatie dat vereiste.
Toen was het leven gewoon veel hardvochtiger.
Vele mythen vertellen eenzelfde verhaal.
God trad in het Oude Testament hard op, omdat je ijzer scherpt met ijzer.
De situatie toen vergde dat.
Het beeld van de God van het Nieuwe Testament is veel 'aantrekkelijker'.
Hij toont daarin veel meer Zijn liefde.
Dit kon toen, juist omdat Hij Zelf daarvoor de weg ging vrijmaken.
Doordat de duivel nu gebonden is, kunnen we meer dan ooit Zijn zegeningen proeven.

De duivel is een imitator van God.
Hij presenteert zichzelf als een drie-eenheid.
Zo lezen we in Openbaring 20:10:

“En de duivel, die hen misleidde, wordt in de poel van vuur en zwavel gegooid, bij het beest en de valse profeet.”

Van deze drie-eenheid is de duivel voor duizend jaar geketend.
Het beest en de valse profeet huizen ondertussen in de hel.
Allen die sterven en zich bewust tegen Christus hebben gekeerd, komen in die hel.

Op de jongste dag, zo veronderstel ik, zullen ook alle goddelozen opstaan en een onvergankelijk lichaam aandoen. Daarna volgt het oordeel.

Allen die zich op dat moment tegen God keren worden in de poel van vuur en zwavel gegooid.

Samen met de duivel, het beest en de valse profeet.

Zij keren nooit meer terug naar de hel.

De hel blijft voortaan leeg en verdwijnt als woonplaats van de Satan.

18.9. Waar blijven Satan en alle goddelozen?

We zagen al dat na de veroordeling Satan en alle goddelozen worden weggeslingerd in een **poel van vuur en zwavel** (Openbaring 20:9-10)

In Matteüs vinden we een identiek beeld:

“Zoals het onkruid bijeengebonden wordt en in het vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voltooiing van deze wereld: de Mensenzoon zal zijn engelen eropuit sturen, en ze zullen uit zijn koninkrijk allen die anderen ten val hebben gebracht en de wetten hebben verkracht bijeenbrengen en hen in de **vuuroven** werpen; **daar zullen ze jammeren en knarsetanden**. Dan zullen de rechtvaardigen in het koninkrijk van hun Vader stralen als de zon. Laat wie oren heeft goed luisteren!”(Matteüs 13:40-43)

De vraag is nu waar we deze poel van vuur, deze vuuroven moeten situeren en wat we ons erbij moeten voorstellen.

Kunnen we er ons sowieso wel een voorstelling over maken?

Laat ik, stapsgewijs, proberen tot een antwoord te komen.

Ten eerste:

Alle mensen staan op en ontvangen een onvergankelijk lichaam.

Een onvergankelijk lichaam dat lijkt op het lichaam dat Jezus na Zijn opstanding ontving.

Een onvergankelijk lichaam dat geschikt is voor de aarde.

Ik denk dat zo'n onvergankelijk lichaam bedoeld is om op de aarde te leven.

Daarop voortbordurend, denk ik, dat de goddelozen geen ruimtereis zullen gaan maken.

Zij blijven op de aarde.

Ik veronderstel dat alle ongelovigen worden afgevoerd naar de **onderkant** van de piramide nieuwe aarde, die dan een vorm zal hebben van een octaëder.

Ten tweede:

Aan de onderkant van die octaëder schijnt geen hemels licht.

Daar heerst, wat dat betreft, diepe duisternis.(Openbaring 16:10)

Ten derde:

Gods volk heeft 400 jaar in Egypte doorgebracht.

God gebruikte Jozef om zijn volk te redden, zodat zij voldoende voedsel ontvingen.

Maar na de dood van Jozef vormde Gods volk steeds meer een bedreiging voor de Egyptenaren.

Tenminste zo ondervonden de Egyptenaren dat.

Daarop volgde repressie op repressie.

De Joden werden slaven van de Egyptenaren.

Zij moesten stenen bakken. Steeds meer en meer.(Exodus 5:16)

Stenen, waarschijnlijk voor de bouw van een piramide. Stenen voor een doodscultuur.

De Bijbel typeert dat verblijf in Egypte als een **smeltoven**.

Twaalfmaal komen we weliswaar in de NBG51 de uitdrukking tegen: Uit Egypte, uit het diensthuis geleid.

Maar tot driemaal komen we ook de uitdrukking tegen: Uit de **smeltoven** van Egypte.

(Deuteronomium 4:20, 1 Koningen 8:51 en Jeremia 11:4)

Deze uitdrukking moeten we, denk ik, relateren aan de **vuuroven** en aan de poel van vuur en zwavel. Alleen wel anders.

In Egypte, in de smeltoven, werden 'goede' mensen onderdrukt door 'slechte' mensen. In de vuuroven worden goddeloze mensen en natuurlijk ook de duivel in bedwang gehouden door Gods engelen.

Ik denk dat Gods engelen niet alleen de goddelozen in de vuuroven zullen werpen, maar ook de wacht bij de vuuroven zullen betrekken. (Matteüs 13) Zij zullen Gods recht handhaven.

Ten vierde:

In de vuuroven zal de machtspiramide op zijn kop staan.

De duivel krijgt de minste macht, waardoor zijn straf het grootst zal zijn.

De duivel is overwonnen en dat zal hij weten. Eeuwig.

Eeuwig zal hij beseffen dat al de voorrechten die hij eens in de hemel genoot hem zijn afgepakt.

Door eigen schuld. Dat knaagt.

Evenzo krijgen in die vuuroven de grootste schurken de kleinste plek toebedeeld.

In de vuuroven zal God Zijn rechtvaardig oordeel ten uitvoer brengen.

Geen willekeur.

Elke goddelozen zal eeuwig beseffen dat hij deze straf verdient heeft.

Weliswaar knarsetandend en jammerend.

Maar toch, dagelijks zullen zij oplopen tegen beperkingen en beschadigingen die zij zichzelf hebben aangedaan. Zij hebben immers, toen het nog kon, zich niet laten helen door de Heelmeester.

In de vuuroven zullen zij jammeren en knarsetanden, omdat God daar Zijn recht handhaaft.

Ten vijfde:

Het Joodse volk werd in de **smeltoven** Egypte gedwongen de Egyptenaren te dienen.

De goddelozen zullen, denk ik, gedwongen worden om de mensen op de nieuwe hemel en nieuwe aarde van dienst te zijn.

Het volk van God woonde toentertijd in het land van Gosen, enkelen van hen deden dienst in Egypte.

Ik veronderstel, in analogie hiermee, dat sommigen die in de vuuroven belanden diensten zullen uitvoeren op de nieuwe aarde. Maar in het nieuwe Jeruzalem mogen zij niet komen.

Bij de poorten van het nieuwe Jeruzalem staan immers engelen. (Openbaring 21:12)

Zij laten niemand toe die zich met gruwelijke dingen en leugens inlaat. (Openbaring 21:27)

De Satan en alle goddelozen belanden, denk ik, zo op een plek waar ze niet alleen gestraft maar ook effectief ingezet kunnen worden.

De Bijbel heeft het vaak over **Gehenna**, wat duidt op 'vuilstortplaats'. Een nuttige plaats om afval te recyclen. Gestraften kunnen daar 'goed' werk doen.

18.10. Is eeuwig ook echt eeuwig, eeuw in eeuw uit?

Sommigen geloven niet in een eeuwige straf.

Wat voor nut zou dat hebben?

Is het billijk een verkeerde keuze in het hiernumaals af te straffen met een eeuwige straf in het hiernumaals?

Wij mensen zij zo geschapen dat we volledig toerekeningsvatbaar zijn.

Als er verzachtende omstandigheden zijn, dan zal de rechtvaardige Rechter er zeker rekening mee houden.

Maar daar mogen we niet van uitgaan.

God komt met een klemmend appèl tot iedereen.

In de Schriften vinden we vele waarschuwingen. Bijvoorbeeld:

“Velen van hen die slapen in de aarde, in het stof, zullen ontwaken, sommigen om **eeuwig te leven**, anderen om voor **eeuwig te worden veracht en verafschuwd**.” (Daniël 12:2)

De evolutietheorie laat ons miljarden jaren terug kijken.

Wij kunnen het nauwelijks bevatten, maar het leert ons wél om in miljarden jaren te rekenen.

De evolutietheorie laat ons terugkijken.
Wat zeker geen kwaad kan.
Maar het is beter om vooruit te kijken, miljarden jaren vooruit.
Een mens, bewust van zijn eeuwigheidswaarde, zou dat zeker moeten doen.
Er wacht, hoe dan ook, een eeuwige toekomst.

Afrondend:

Ik heb geprobeerd, terwijl ik de Bijbel zo letterlijk mogelijk heb willen lezen, om het laatste oordeel zo te beschrijven dat het in overeenstemming is met alles waar Jezus Christus voor staat.
Daarbij heb ik ook geprobeerd om het prachtige van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde enigszins in woorden te vatten, waarbij ik vooral het aardse aspect heb willen benadrukken.
Want het oorspronkelijk paradijs was zo perfect dat veel daarvan terugkomt.
Ook heb ik iets over de **vuuroven** naar voren gebracht, vooral om de gruwelijkheden te nuanceren zodat deze in lijn (komen te) liggen met Gods rechtvaardigheid en Zijn barmhartigheid.

Al met al heb ik geprobeerd om een zo volledig mogelijk beeld te schetsen over het hiernamaals.
Ben ik daarin te ver gegaan?
Immers vraag 58 van de catechismus (zondag 22) zegt toch duidelijk:

“Evenals ik nu al het begin van het eeuwige vreugde in mijn hart voel, zal ik na dit leven volkomen heerlijkheid bezitten, die **geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en die in geen menshart is opgekomen**, en wel om God daarin eeuwig te prijzen.”

De volkomen heerlijkheid is door ons niet te vatten.
Waarom zullen we ons daarin dan verdiepen?
Wij kunnen het niet, en al snel wordt het speculatief.
Laten we maar afwachten.
Velen denken zo.
Maar is dat op grond van de aangehaalde Bijbeltekst wel terecht?
Ik denk het niet.
Juist het omgekeerde is waar!
We worden daarin aangespoord om te proberen alvast de heerlijkheid te doorgronden!
Laat ik dat uitleggen.
De betreffende tekst komt uit 1 Korintiërs 2:8-9:

“Geen van de machthebbers van deze wereld heeft die wijsheid gekend; zouden ze haar wel gekend hebben, dan zouden ze de Heer die deelt in Gods luister niet hebben gekruisigd.
Maar het is **zoals geschreven staat**: ‘Wat het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, wat in geen menshart is opgekomen, dat heeft God bestemd voor wie hem liefheeft.’

Paulus heeft dit woord overgenomen uit Jesaja 64:3 :

“Nog nooit is zoiets gehoord,
niet eerder zoiets vernomen.
Geen oog zag ooit een God buiten U,
die opkomt voor wie op Hem wacht.”

Hier in Jesaja heeft het betrekking op de verlossing van Israël uit de ballingschap.
Bij Paulus heeft het betrekking op Gods verlossingswerk door Jezus Christus.
In zondag 22 verwijst de bewuste aanhaling naar de volkomen heerlijkheid die ons wacht.
Al deze drie onderwerpen hebben alles met elkaar te maken
Hier worden als het ware drie stappen gezet.
De verlossing van Israël bereidt de verlossing door Jezus Christus voor.
Vervolgens bewerkt Jezus Christus de verlossing tot het eeuwige leven.
Daarom is de volkomen heerlijkheid al enigszins te vatten in al Gods daden die daaraan vooraf gingen.
In het **hier en nu** heeft God Zijn heerlijkheid doen schijnen, om het verlangen naar de volkomen heerlijkheid in ons op te roepen.
Als eerste moeten we daarom Gods verlossingswerk in het Oude Testament blijven overdenken.
Vervolgens moeten we Gods verlossingswerk door Jezus Christus blijven overdenken.
Als derde stap moeten wij ons blijvend richten op het eeuwige leven.
Alles wat ons daarover is geopenbaard moeten we overdenken en een plaats geven.
Samen met alle heiligen mogen we dat doen.
De engel van de Heer heeft het immers niet voor niets aan Johannes gedicteerd.
(Openbaring 22: 6 en 16)

Bij het nadenken over het laatste oordeel heb ik de Bijbel zo letterlijk mogelijk willen lezen.
Het laatste oordeel zal in een kort tijdsbestek plaatsvinden.
Met dit gegeven voor ogen wil ik ook Genesis blijven lezen; zo letterlijk mogelijk.
Er ligt een relatie tussen Genesis en Openbaring.
Ik kan mij niet voorstellen dat de schepping in **miljarden jaren** tot stand is gekomen, en dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde in een heel **kort tijdsbestek** gerealiseerd zal worden.
Vandaar dat ik de Bijbel zo letterlijk mogelijk blijf lezen.
Sommigen geven er blijk van daarin vast te lopen.
Ik hoop met het bovenstaande de leessleutel te hebben aangereikt die past:

“Ik verzeker je: nog vandaag zul je met Mij in het **paradijs** zijn.” (Lucas 23:43)

19. Mogelijke scenario's bij de verwachte massale bekering van de Joden

In Romeinen 11:25-29 lezen wij:

“Er is, broeders en zusters, een goddelijk geheim dat ik u niet wil onthouden, omdat ik wil voorkomen dat u op uw eigen inzicht afgaat. Slechts een deel van Israël werd onbuigzaam, en dat alleen tot het moment dat alle heidenen zijn toetreden. **Dan zal heel Israël worden gered**, zoals ook geschreven staat: ‘De redder zal uit Sion komen, en wentelt dan de schuld af van Jakobs nageslacht. Dit is mijn verbond met hen, wanneer ik hun zonden wegneem. Ze zijn Gods vijanden geworden opdat het evangelie aan u kon worden verkondigd, maar God blijft hen liefhebben omdat hij de **aartsvaders** heeft uitgekozen. De genade die God schenkt neemt hij nooit terug.’”

Deze tekst roept vragen op.

Er wordt een goddelijk geheim onthuld om er (met anderen) over na te denken.

God geeft ons een inkijkje in zijn goddelijk bestuur.

De genade die God schenkt neemt Hij nooit terug.

In Matteüs 24 vertelt Jezus over Zijn wederkomst.

Hij beschrijft daar in enkele grote lijnen de eindtijd.

In het begin van de eindtijd zullen de tempelgebouwen worden verwoest: geen enkele steen zal op de andere blijven, alles wordt verwoest!

Het einde van de eindtijd wordt slechts vaag aangegeven:

- “Pas als het goede nieuws over het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken, zal het einde komen.” (Matteüs 24:14)
- “Leer van **de vijgenboom** deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. Zo moeten jullie ook weten, wanneer je dat alles ziet, dat het einde nabij is. Ik verzeker jullie: **deze generatie** zal zeker niet verdwenen zijn wanneer al die dingen gebeuren.” (Matteüs 24:23-34)

Ook Matteüs 24 roept vragen op:

Is de bloei van de vijgenboom in verband te brengen met de stichting van het huidige Israël?

Zal de generatie die de stichting van het huidige Israël heeft meegemaakt Jezus wederkomst meemaken?

In Jesaja 19 lezen we:

“Op die dag zullen de Egyptenaren op vrouwen lijken: ze sidderen van angst voor de dreigende hand die de Heer van de hemelse machten tegen hen opheft. Telkens als Juda ter sprake komt, zal Egypte door schrik worden bevangen; wat de HEER van de hemelse machten over Egypte besloten heeft, vervult hen met angst.

Op die dag zullen er in Egypte vijf steden zijn waar men de taal van Kanaän spreekt en de HEER van de hemelse machten erkent; een ervan zal “Stad van de zon” genoemd worden.

Op die dag zal er midden in Egypte een altaar voor de HEER staan en aan de grens een aan hem gewijde steen, die als teken zullen dienen om de HEER van de hemelse machten aan Egypte te herinneren. Wanneer de Egyptenaren de HEER aanroepen omdat ze onderdrukt worden, zal hij hen een bevrijder sturen, die voor hen opkomt en hen zal bevrijden. Zo zal de HEER zich aan Egypte laten kennen. **Op die dag zullen de Egyptenaren de HEER erkennen, hem dienen met vredeoffers en graanoffers, hem geloften doen en die inlossen.** De HEER

zal hen slaan en hen helen; zij zullen naar hem terugkeren, hij zal hun gebeden verhoren en hen genezen.

Op die dag zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië. Dan zullen de Assyriërs naar Egypte komen en de Egyptenaren naar Assyrië, en samen zullen zij de HEER dienen. Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld. Want de HEER van de hemelse machten zal hen zegenen met de woorden: "Gezegend is Egypte, mijn volk, en Assyrië, werk van mijn handen, en Israël, mijn bezit." "

(Jesaja 19:16-25)

Heeft Jesaja 19 betrekking op de eindtijd?

Heeft Bin Laden deze tekst gelezen en neemt hij deze zo serieus dat hij daarom de Assyrische christenen en de kopten wil elimineren dan wel verdrijven?

Tot nog toe heb ik in de paradijstheze veel over de eindtijd gezegd, maar ik heb geen duidelijke relatie gelegd met de huidige tijd.

Ik vind het belangrijk om over de eindtijd na te denken om de verwachting naar Jezus terugkomst fris te houden, maar het voorspellen van de eindtijd gaat stappen te ver.

Toch moeten we de les van de vijgenboom serieus nemen, en (niet al te krampachtig) de profetieën over de eindtijd een plek proberen te geven.

In het bovenstaande heb ik slecht 3 Bijbelgedeelten over de eindtijd aangehaald.

Aan de hand van deze gedeelten wil ik wat zeggen over wat ons mogelijk te wachten staat.

De toekomst laat zich uiteraard niet voorspellen.

Er zijn vele scenario's mogelijk.

Ook als je alle eindtijdprofetieën serieus neemt, dan blijven er meerdere scenario's denkbaar.

God heeft ons lang niet alles geopenbaard, maar Hij heeft wel een goddelijk geheim prijsgegeven.

Dit om te voorkomen dat wij te veel op eigen inzichten afgaan!

Dit op eigen inzicht afgaan is een grote valkuil.

Dit betreft dan niet alleen de verwachting omtrent de wederkomst maar ook het geheel van het geloof. Te snel beschouwen we het eigen inzicht als de waarheid.

Gelukkig zijn er velen die over Gods openbaring anders denken: joden, christenen en moslims.

Joden, christenen en moslims kennen God als schepper en Abraham als aartsvader.

Zij weten dat God Abrahams kinderen heeft gezegend!

Op die zegen komt God niet terug.

De HEER zegt immers: "Gezegend is Egypte, mijn volk, en Assyrië, werk van mijn handen, en Israël, mijn bezit."

God verblindt en sluiert.

God opent ogen en haalt sluiers weg.

God slaat en heelt.

God handelt uit liefde, als Vader.

God heeft een speciaal plan voor joden, christenen en moslims.

Op een dag zullen Egyptenaren God erkennen.

Assyriërs en Egyptenaren zullen elkaar ontmoeten in geloof.

Israël zal zich bij hen voegen!

De Bijbel is een zorgvuldig opgebouwd leerboek.

Pas na het begrijpen van de eerste lessen gaat de Bijbel steeds verder open.

Ik wil dan ook eerst iets zeggen over enkele Bijbelse lessen om daarna in te gaan op de drie hier bovengenoemde Bijbelgedeelten.

Daarna wil ik proberen om die teksten te plaatsen in deze tijd en ingaan op problemen rondom Israël en zijn islamitische burenen.

Al met al geef ik aandacht aan de volgende onderwerpen:

- 19.1 De les van Kaïn en Abel.
- 19.2 De les van Jacob en Esau.
- 19.3 De les van Jozef en zijn broers.
- 19.4 Verklaring van Romeinen 11:25-29.
- 19.5 Verklaring van Matteüs 24:23-34.
- 19.6 Verklaring van Jesaja 19:19-25.
- 19.7 Mogelijke scenario's op weg naar de eindtijd.
- 19.8 Wat kunnen we leren van joden en moslims?
- 19.9 Worden goede werken beloond?
- 19.10 Wat kunnen we leren over de geweldsexplosies in de geschiedenis?

19.1 De les van Kaïn en Abel

Welk motief had Kaïn om Abel dood te slaan?

Johannes bepaalt ons bij deze vraag:

“Dit is wat u vanaf het begin hebt horen verkondigen: dat we elkaar moeten liefhebben en niet doen zoals Kaïn, die voortkwam uit hem die het kwaad zelf is, en zijn broer doodsloeg. **En waarom sloeg hij hem dood? Omdat zijn eigen daden slecht waren en die van zijn broer rechtvaardig.** Wees niet verbaasd, broeders en zusters, als de wereld u haat. Wij weten dat we van de dood zijn overgegaan naar het leven omdat we elkaar liefhebben.”

(1 Johannes 3:11-14)

Uit Genesis weten we niet of er, voordat de beide broers hun offer gingen brengen, al langer rivaliteit tussen hen heerste. Was het de bekende druppel die de emmer deed overlopen of was er sprake van een spontane opwelling?

We weten het niet.

Wel weten we dat zowel Kaïn als Abel de gevolgen van de zondeval hebben ondervonden.

Zowel het offer van Kaïn als dat van Abel is niet perfect zijn geweest.

Beide broers hebben er zondermeer zondige gedachten bij gehad; gedachten van twijfel.

Ze brachten hun een offer.

Zou God hun offer aanvaardden?

Spannend!

Hebben ze voordien overleg met elkaar gehad?

Hebben ze er voordien met hun ouders over gesproken?

Hoe hebben ze hun offer voorbereid?

Laten we eerst het betreffende gedeelte uit Genesis lezen:

“Op een keer bracht Kaïn de HEER een offer **van wat hij had geogst**. Ook Abel bracht een offer; van de eerstgeborenen dieren van zijn kudde koos hij **de mooiste uit**. De HEER merkte Abel en zijn offer op, maar voor Kaïn en zijn offer had Hij geen oog. Dat maakte Kaïn woedend, zijn blik werd donker. De HEER vroeg hem: ‘Waarom ben je zo kwaad, waarom kijk je zo donker? Handel je goed dan kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, dan ligt de zonde op de loer, begerig om jou in haar greep te krijgen; maar jij moet sterker zijn dan zij.’

Kaïn zei tegen zijn broer Abel: ‘Laten we het veld ingaan.’ Toen ze daar waren, viel hij zijn broer aan en sloeg hem dood.” (Genesis 4:3-8)

We zien dat Kaïn God een gedeelte van zijn oogst offert.
Abel echter zoekt **het mooiste** uit en offert dat.
God grijpt deze offers aan om een tussentijdse beoordeling te geven.
Het offer van Kaïn is onder de maat, dat van Abel ligt er boven.

Wat doen Kaïn en Abel nu met deze tussentijdse beoordeling?
Gaan ze met elkaar praten? Wil Kaïn leren van Abel? Wil Abel zijn motivatie delen met Kaïn?
Willen ze samen iets met deze beoordeling doen?
Willen ze samen groeien?
Samen nadenken om een volgend offer beter voor te bereiden?
Kijken wie dan Gods goedkeuring krijgt?
Dan kom je samen verder.
Gods goedkeuring mag een stimulans zijn om het offeren te herhalen en om telkens verwachtingsvol uit te kijken naar Zijn oordeel.

Maar het loopt anders. Kaïn wordt boos.
Daarop spreekt de HEER hem liefdevol aan, maar Kaïn doet daar niets mee!
Zijn boosheid nam daarentegen toe en hij sloeg zijn broer dood.
Kaïn wilde zich niet spiegelen aan de daden van zijn broer.
Want dan moest hij veranderen, zich bekeren.
Dat nooit!
Dan liever Abel dood. Probleem opgelost.
De les van Kaïn en Abel: **Blinde haat negeert God en doodt de naaste.**

19.2 De les van Jakob en Esau

Jakob en Esau krijgen een ongelijke start.
Daarover lezen we in Romeinen het volgende:

“Sterker nog, Rebekka was van onze vader Isaak zwanger van een tweeling, en al voor ze geboren waren en nog niets goeds of slechts hadden gedaan, werd haar gezegd: ‘De oudste zal de jongste dienen.’ Gods besluit blijft namelijk van kracht: God kiest een mens niet uit op grond van zijn daden, maar omdat hij hem roept. Zo staat er ook geschreven: ‘Jakob heb ik liefgehad, **Esau heb ik gehaat.**’ (Romeinen 9:10-13)”

Al voor de geboorte van Jakob en Esau had God zijn keus gemaakt.
Deze keus wordt extra onderstreept omdat Esau als eerste geboren werd.
Esau wordt als de eerstgeborene nadrukkelijk achtergesteld.
Aan Jakob wordt het eerstgeboorterecht beloofd. Waarom?
God, de Soeverein, legt direct bij de geboorte van deze tweeling Zijn kaarten op tafel.
Wat kunnen we hiervan leren?

Ik wil beginnen met een citaat van John Stott uit ‘De boodschap van Romeinen’:

“Deze drieste uitspraak (Esau heb ik gehaat) klinkt schokkend voor christelijke oren en kan onmogelijk letterlijk genomen worden. Hoewel er een emotie bestaat als ‘heilige haat’, is die alleen gericht tegen boosdoeners en zou die hier niet op zijn plaats zijn. Zo zijn er verscheidene suggesties ter verzachting gedaan. Sommigen stellen voor dat de referentie minder slaat op de individuen Jakob en Esau dan op de volken die zij aanvoerden, de Israëlieten en de Edomieten, en op hun historische bestemming. Anderen interpreteren de zin als betekenis: ‘Ik koos Jakob en verwierp Esau.’ Maar de derde optie lijkt de beste,

namelijk dat de tegenstelling opgevat moet worden **als een idioom van voorkeur**. Jezus zelf geeft ons de sleutel tot deze interpretatie, aangezien Hij ons volgens Lucas zei dat we zijn discipelen niet kunnen zijn tenzij wij onze familie haten, terwijl het ons volgens Matteüs eerder verboden is hen meer lief te hebben dan Hem. Hoewel dat de bewoordingen aanvaardbaarder maakt, blijft de werkelijkheid erachter overeind, namelijk dat God Jakob boven Esau had gesteld – ook als individu, niet alleen in de zin dat de Israëlieten Gods volk waren en niet de Edomieten.

We moeten ook bedenken dat Esau zijn eerstgeboorterecht verbeurde vanwege zijn eigen wereldgezindheid, en de hem toekomende zegen verloor vanwege het bedrog van zijn broer, zodat menselijke verantwoordelijkheid in hun geschiedenis verweven was met goddelijke soevereiniteit. We moeten ons ook herinneren dat de verworpen broers, Ismaël en Esau, beiden besneden waren en daarom in zekere zin **ook deelgenoot waren van Gods verbond en beiden minder zegeningen beloofd werden.**” (blz. 304)

God geeft ieder een taak die bij hem past.

Niet altijd is de eerstgeborene de persoon die de daarbij behorende verantwoordelijkheid kan dragen.

God geeft de voorkeur aan Jakob.

Rebekka verneemt al rond de geboorte dat de oudste de jongste zal dienen.

Prachtig, zo'n aanwijzing.

De ouders kunnen zo tijdens de opvoeding Jakob voor deze taak klaarmaken.

Ze kunnen hun kinderen al heel vroeg laten zien wat Gods wil is.

Hebben Isaak en Rebekka dat gedaan?

Hebben ze Gods aanwijzing gehonoreerd?

Het lijkt er niet op.

Ze hebben eerder Gods aanwijzing weggeschoven.

Ze hebben het Jakob en Esau niet nadrukkelijk verteld, zodat Jacob zelfs meende het eerstgeboorterecht van Esau te moeten aftroggelen met een bord linzensoep.

Zo maakte Jacob een valse start, wat nog verergerde toen hij zijn broer bedroog.

Het is een van de fascinerendste verhalen uit de Bijbel. (Genesis 25)

Jakob moest vluchten voor zijn broer.

Hun relatie was kapot.

Jaren gingen voorbij.

Beide broers gingen elk hun weg.

Na jaren ontmoeten zij elkaar en **verzoenden** zij zich met elkaar.

Daarna gingen ze weer uit elkaar en vervolgden onafhankelijk van elkaar hun weg.

Op dat **moment van verzoening** wil ik inzoomen.

We lezen dat op een gegeven moment de HEER Jakob opdracht geeft om terug te keren naar Kanaän en naar zijn familie:

“Toen zei de HEER tegen Jakob: ‘Ga terug naar het land van je voorouders, naar je familie. Ik zal je terzijde staan.’(Genesis 31:3)”

Rijk gezegend gaat Jakob terug.

Hij weet dat hij nog iets goed te maken heeft met Esau.

Daarom stuurt hij Esau vooraf enkele geschenken. (Genesis 32)

Maar als hij verneemt dat Esau met een leger van 400 man naar hem op weg is. dan wordt Jacob bang. Wat een overmacht!

Wat is Esau van plan?

Maar dan, na een wonderlijke ontmoeting met de HEER bij Pniël, herstelt Jakob zich:

Lees maar:

“Zelf liep hij **voor iedereen uit**, en terwijl hij zijn broer naderde boog hij zevenmaal diep voorover. Esau rende hem tegemoet, sloot hem in zijn armen en kustte hem. Beiden lieten hun tranen de vrije loop.” (Genesis 33:3-40)

Na deze vredesluiting bleven de beide broers vrij dicht bij elkaar wonen. Pas nadat ze samen hun vader Isaak begraven hadden gingen ze vreedzaam uiteen. Esau trok met al de zijnen trokken naar het gebergte Se'ir. (Genesis 36:6-8)

De les van Jakob en Esau: **Verzoening kan beginnen met het geven van geschenken.**

Esau heeft een mindere zegen ontvangen dan Jacob.

Maar qua nageslacht en aardse goederen is Esau rijk gezegend. Zie Genesis 36.

Later lezen we in de Bijbel dat het nageslacht van Esau goed in de fout is gegaan.

Velen geven Esau daarvan de schuld, mee omdat hij met drie Kanaänitische vrouwen trouwde.

Maar het blijft lastig dergelijke verbanden te leggen.

Wel stemmen de volgende profetieën tot nadenken:

- “Maar ik pluk het land van Esau kaal, elke schuilplaats leg ik bloot. Niemand kan zich verbergen, heel het nageslacht van Esau wordt verdelgd. Niemand overleeft, geen broers, geen burenen. (Jeremia 49:10)”
- “Zijn Jacob en Esau geen broers? – spreekt de HEER. Toch heb ik Jacob liefgehad en Esau gehaat. Van Esaus bergland maakte ik een wildernis, Edoms grondgebied heb ik aan de jakhalzen van de woestijn gegeven. Edom kan zeggen: ‘Al zijn we verslagen, we bouwen de puinhopen weer op,’ maar dit zegt de HEER van de hemelse machten: Ze kunnen bouwen zo veel ze willen, ik zal het weer afbreken. ‘Godeloos land’ zal men het noemen, en ook: ‘Het volk waarop de HEER eeuwig verbolgen is’. Met eigen ogen zullen jullie het zien, en dan zullen jullie zeggen: ‘De HEER toont zijn macht in Israël!’ (Maleachi 1:2-5)”

19.3 De les van Jozef en zijn broers

Aan het einde van zijn leven vertrouwde Jozef zo stellig op God dat hij er zeker van was dat de HEER Zijn volk Israël naar het Beloofde Land zou terugbrengen. Daarom gaf hij de opdracht om dan zijn gebeente mee te nemen. (Hebreeën 11:22)

Jozef is een heel bekende figuur in de Bijbel. Hij heeft veel meegemaakt. (Genesis 37:1 - 50:26)

We zien bij Jozef geloofsgroei. In zijn jeugd heeft hij zwakke momenten gekend: hij verklikte zijn broers en de dromen die hij kreeg vertelde hij met **trots** verder.

Dit alles zette zoveel kwaad bij zijn broers, dat zij op een geschikt moment Jozef als slaaf verkochten. Uiteindelijk wordt Jozef onderkoning van Egypte.

Vanwege de hongersnood kwamen zijn broers naar Egypte, en Jozef herkende hen.

Wat moest hij doen?

Wat was wijsheid?

Aan Jozefs positie was duidelijk te zien dat God hem rijk had gezegend.

Dat was de buitenkant.

Hoe zag de binnenkant van Jozef eruit?

Dat ontwaren we bij het kijken naar de manier waarop Jozef zijn broers helpt.

Hij helpt hen om tot verzoening te komen.

Hij helpt hen uit liefde.

Hij koestert geen wrok, want hij ziet Gods leiding.

God heeft hem aangesteld om Zijn volk te redden.

Zijn broers kunnen deze edelmoedigheid nauwelijks bevatten.
Na het sterven van hun vader Jakob, verwachten zij dat Jozef hen alsnog zal straffen.
(Genesis 50:15-21)
Dan breekt Jozefs hart: Hoe kunnen ze dat nu denken? Hij wil juist voor hen zorgen!

De les van Jozef en zijn broers: **Verzoening is altijd mogelijk als we letten op wat God geeft.**

19.4 Verklaring van Romeinen 11:25-29

Laten we dit Bijbelgedeelte eerst lezen:

“Er is, broeders en zusters, een goddelijk **geheim** dat ik u niet wil onthouden, omdat ik wil voorkomen dat u op uw eigen inzicht afgaat. Slechts een deel van Israël werd onbuigzaam, en dat alleen tot het moment dat alle heidenen zijn toegetreden. Dan zal heel Israël worden gered, zoals ook geschreven staat: ‘De redder zal uit Sion komen, en wentelt dan de schuld af van Jacobs nageslacht. Dit is mijn verbond met hen, wanneer ik hun zonden wegneem. Ze zijn Gods vijanden geworden opdat het evangelie aan u kon worden verkondigd, maar God blijft hen liefhebben omdat hij de aartsvaders heeft uitgekozen. De genade die God schenkt neemt hij nooit terug, wanneer hij iemand roept maakt hij dat niet ongedaan.”

Hier wordt een goddelijk geheim onthuld om te voorkomen dat wij op eigen inzichten afgaan.

Deze onthulling toont veel, maar niet alles.

De denkrichting wordt globaal aangegeven, maar verder wordt het - binnen die kaders - aan de lezer overgelaten om het in te vullen.

Laten we, om dieper op deze tekst in te gaan, de volgen punten bij langs gaan:

- 19.4.1 Slechts een deel van Israël werd onbuigzaam.
- 19.4.2 Tot het moment dat alle heidenen zijn toegetreden.
- 19.4.3 Dan (en zo) zal heel Israël worden gered.
- 19.4.4 Ze zijn Gods vijanden geworden opdat het evangelie aan u kon worden verkondigd, maar God blijft hen liefhebben omdat hij de aartsvaders heeft uitgekozen.

19.4.1 Slechts een deel van Israël werd onbuigzaam

In Gods langetermijnplan past het dat het volk Israël gedeeltelijk onbuigzaam is geworden.

Ze hebben zich verhard, waardoor ze als het ware zichzelf gesluierd hebben.

Zie daarvoor ook teksten als:

“Hun denken verstarde, en dezelfde **sluier** ligt tot op de dag van vandaag over het oude verbond wanneer het voorgelezen wordt. Hij wordt alleen in Christus weggenomen. Tot op de dag van vandaag ligt er een sluier over hun hart, telkens als de wet van Mozes wordt voorgelezen. Maar telkens als iemand zich tot de Heer wendt, wordt de sluier weggenomen.”
(2 Korintiërs 3:14-16)

en

“Wanneer er dan toch nog een **sluier** ligt over het evangelie dat wij verkondigen, geldt dit alleen voor hen die verloren gaan: de ongelovigen, van wie de gedachten door de god van deze wereld zijn verblind, waardoor ze het licht van het evangelie niet kunnen zien, de luister van Christus, die het beeld van God is.” (2 Korintiërs 4:3-4)

Paulus constateerde dat een deel van Israël onbuigzaam werd, hun denken verstarde. Wat Paulus toen constateerde geldt nog steeds voor veel Israëlieten. Zij koesteren hun sluier en keren zich niet tot Christus om deze te laten wegnemen.

Deze houding van de Israëlieten is voorzeggd, maar het blijft triest.

De Israëlieten die eeuwenlang een voorkeursbehandeling hebben genoten moeten het kennelijk nu even zonder doen. Waarom?

Vanwege gelijke behandeling, of omdat de bekering van vele Joden de bekering van vele volkeren in de weg zou staan?

Of om Joden te beschermen? Joden zijn eeuwenlang al het mikpunt van vele volken. Ook zijn in de loop van eeuwen veel christenen het mikpunt geweest. Hoe zou het dan Jodenchristenen zijn vergaan?

De apostelen, allen Jodenchristenen, zijn allemaal omgebracht! Zou dit anders ook het voorland zijn geweest voor vele Jodenchristenen? Zouden zij door de eeuwen heen niet dubbel gediscrimineerd zijn? Misschien is het wel Gods barmhartigheid dat Hij tot nu toe niet op grote schaal de sluier, die Joden bedekt, heeft weggenomen. Om hen te sparen.

Dit zijn zo enkele plausibele verklaringen, maar op de jongste dag zullen we het pas echt weten. Misschien zal dan blijken dat wij (als volkeren) gedeeltelijk daaraan schuldig zijn.

19.4.2 Tot het moment dat alle heidenen zijn toegetreden

Volgens Gods plan komt er een moment dat het aantal gelovigen uit de heidenen bereikt zal zijn.

Valt dat moment samen met Jezus wederkomst of ligt het er voor?

Anders gezegd: Maakt God eerst het getal van hen die uit de heidenen tot geloof komen vol, waarna Hij zich in het bijzondere gaat richten op Israël? Of valt dat moment samen met Jezus' wederkomst?

Deze twee vragen duiden op twee scenario's:

1. Tot aan Jezus wederkomst komen er heidenen tot geloof. Dit feit, dat zoveel heidenen Jezus Christus aanvaardden, zal een deel van de Joden zo jaloers maken dat zij uiteindelijk ook tot geloof zullen komen. Samen maken zij **tegelijk**, bij Jezus wederkomst, het getal vol.
2. Eerst zal het getal van hen die uit de heidenen tot geloof komen vol worden gemaakt. Dit feit moet de Joden zo jaloers maken dat **daarna** vele Joden zich zullen bekeren. In de eindtijd komt er een massale bekering van Joden.

Deze scenario's zijn beide mogelijk.

Het eerste scenario heeft als voordeel dat Jezus (voor ons idee) op elk moment kan terugkomen, omdat we niet eerst op een massale bekering onder de Joden behoeven te rekenen.

Het tweede scenario reikt een prachtig perspectief aan: de massale bekering onder de Joden.

19.4.3 Dan (en zo) zal heel Israël worden gered

Hier worden we geconfronteerd met een vertaalprobleem, dat aansluit bij de twee hierboven geschetste scenario's.

Deze tekst is als volgt vertaald:

- Dan zal heel Israël worden gered (NBV)
- En zo zal heel Israël zalig worden (HSV)
- En alzo zal geheel Israël zalig worden (SV-J)
- En aldus zal gans Israël behouden worden (NBG51)
- En zo zal tenslotte heel Israël gered worden (WV95)
- En dan zal heel Israël gered worden (GNB96)

Dit vertaalprobleem laat zien dat ook voor christenen niet de hele 'sluier' is opgelicht. Zelfs nadat het geheim is onthuld, blijven wij met vragen zitten.

Dit maakt christenen klein. Ook zij vatten Gods woorden niet geheel.

Is dit erg?

Moeten we de Bijbel nog meer bestuderen om het ene juiste antwoord te vinden?

Ik denk het niet, want deze beide scenario's vullen elkaar aan en houden de spanning er in.

Het tweede scenario windt terrein na de stichting van de staat Israël in 1948.

Maar daarmee is niet alles gezegd.

Want Christus kan vandaag nog terugkomen!

Over het tekstdeel 'heel Israël' wordt ook verschillend gedacht.

Zo vond ik daarvoor de volgende verklaringen:

- a. Heel Israël omvat alle gelovigen, zowel de gelovigen uit de heidenen als uit de Joden. Iedere gelovige is ingelijfd in Israël. Abraham is de vader van alle gelovigen geworden. (Romeinen 4:16)
- b. Heel Israël omvat alle gelovigen uit de Joden. In Ezra 6:16 is ook sprake van *heel Israël*, en daarbij vertegenwoordigde het uit de ballingschap teruggekeerde deel van Israëlieten *heel Israël*. Zo zou ook hier 'heel Israël' opgevat kunnen worden als een groep die een veel grotere groep vertegenwoordigd.
- c. Heel Israël omvat het volk Israël als geheel; net voor de eindtijd zullen de meeste Joden Jezus als hun HEER aannemen.

De laatste verklaring (c) wordt ondermeer verdedigd door John Stott. In zijn boek 'De boodschap van Romeinen' schrijft hij daarover het volgende (blz. 345 e.v.):

"Ten eerste, wat is de identiteit van het Israël dat gered moet worden? Calvijn geloofde dat het een verwijzing naar de kerk was. 'Ik breid het woord Israël uit' schreef hij, "zodat het het hele volk van God omvat", zodat wanneer de heidenen binnen zijn en de Joden teruggekeerd zijn, 'de redding van het gehele Israël Gods, dat uit beide getrokken moet worden, aldus voltooid zal zijn'. Het is natuurlijk waar dat Paulus de kerk in Galaten 6:16 betitelt als 'het Israël van God', maar in heel Romeinen betekent 'Israël' het etnische of nationale Israël, tegenover de heidense volken. Dat is duidelijk het geval in vers 25 van deze context, dus het woord kan moeilijk al in het volgende vers (26) een andere betekenis aannemen. De meest logische interpretatie van het 'goddelijk geheim' is dat Israël als volk verhard wordt totdat de volheid van de heidenen is toegetreden en dat dan op dat moment (impliciet) Israëls verharding voorbij is en 'heel Israël zal worden gered'. Ik denk niet dat John Murray het al te sterk uitdrukte toen hij schreef: 'Het is exegetisch onmogelijk "Israël" in dit vers aan een ander begrip te koppelen dan wat al het hele hoofdstuk bij de term hoort.'

Ten tweede is er het woord *heel*. Wie horen volgens Paulus allemaal bij 'heel Israël'? Op het moment is Israël verhard met uitzondering van een gelovige rest en zal dat blijven totdat de heidenen erbij zijn. Dan moet 'heel Israël' de grote massa van het Joodse volk betekenen, bestaande uit zowel de voorheen verharde meerderheid als de gelovige minderheid. Het hoeft niet letterlijk iedere afzonderlijke Israëliet te zijn. Dat komt overeen met het gebruik van die tijd'. "Heel Israël" is een uitdrukking in de Joodse literatuur, schrijft F.F. Bruce, 'waar het niet hoeft te betekenen "iedere Jood zonder enige uitzondering, maar Israël als geheel". Het derde woord is *gered*. Wat voor soort redding wordt hier bedoeld? De bijbelse fundering die Paulus nu levert zal ons helpen deze vraag te beantwoorden. Het is een potpourri van drie teksten over de redding van Gods volk.

*'De redder zal uit Sion komen,
en wentelt dan de schuld af van Jacobs nageslacht.
Dit is mijn verbond met hen,
wanneer ik hun zonden wegneem.'*

Deze verzen samen bevestigen drie dingen. Ten eerste: De redder zal uit Sion komen. Dit was in Jesaja's origineel een verwijzing naar Christus' eerste komst. Ten tweede: wat Hij zou doen als Hij kwam, werd omschreven in morele termen: Hij zou 'de schuld afwenden van Jacobs nageslacht'. Dit lijkt een toespeling op Jesaja 27:9, waar Jacobs schuld verzoend en verwijderd zou worden. Ten derde: de redder zou Gods verbond vestigen dat vergeving van zonden beloofde. Als we deze waarheden bij elkaar nemen, zou de redder komen om zijn volk tot bekering en daarmee tot vergeving te brengen volgens Gods verbondsbelofte. Daaruit volgt duidelijk dat de 'redding' van Israël, waarvoor Paulus heeft gebeden (10:1), waarheen hij zijn eigen volk zal leiden door hun afgunst op te wekken (11:14), die ook tot de heidenen gekomen is (11:11;vgl. 1:16) en die op een dag 'heel Israël' zal ervaren (11:26), de verlossing van de zonde is door geloof in Christus. Het is geen nationale redding, want er wordt niets gezegd over een politieke entiteit of een terugkeer naar het land. Evenmin is er een speciale aanwijzing voor een bijzondere manier van verlossing voor de Joden die geloof in Christus overbodig maakt."

De verklaringen a en c monden uit in verschillende scenario's.

In het boek 'Christenen voor Israël?' van dr. Jochem Douma concludeert hij (blz.130):

"Ik herhaal dat het derde perspectief (verklaring c) van het "geheim" voor mij niet overtuigend te bewijzen is. Tegelijk vind ik de argumenten daarvoor ook weer zo sterk, dat een grote bekering van de Joden aan het einde van de geschiedenis niet kan worden uitgesloten."

De beide scenario's concurreren niet met elkaar. Zij ondersteunen elkaar zodanig dat er een dynamisch beeld ontstaat. Enerzijds wekt het verwachtingen op, anderzijds zal de tijd leren wat het wordt.

Ergens is het prachtig om een grote bekering van de Joden aan het einde van de geschiedenis te verwachten. Maar hoe zit het met al die generaties Joden die voordien in ongeloof gestorven zijn? Gaan zij verloren?

Ondanks het mooie perspectief zal deze vraag een schaduwkant blootleggen.

Gaan generaties Joden verloren?

Ik denk het niet, omdat velen van hen tijdens de jongste dag nog een kans krijgen.

Zie hoofdstuk 18. Als wat ik daar naar voren heb gebracht waar is, dan kunnen alle Joden die op het laatste moment tot geloof komen nog bidden voor alle generaties voor hen.

Het blijft spannend; verschillende scenario's, verschillende interpretaties.

19.4.4 Ze zijn Gods vijanden geworden opdat het evangelie aan u kon worden verkondigd, maar God blijft hen liefhebben omdat hij de aartsvaders heeft uitgekozen.

Waarom is het grootste deel van de Joden God vijandig geworden?

Een moeilijke vraag, die niet zomaar te beantwoorden is.

Laten we enkele stapjes nemen:

Ten eerste is te constateren dat door de eeuwen heen de Joden de verkondiging van het evangelie hebben tegengewerkt. Zelfs nu nog is evangelisatie onder de Joden problematisch.

Zij werken, als het even kan, de verkondiging van het evangelie tegen.

Iets wat vanuit hun optiek begrijpelijk is, want het evangelie haalt hun eigen gekoesterde waarheid onderuit.

Vanwege de 'sluier' verdedigen zij de hun bekende waarheid en het evangelie ontgaat hen.

Het heeft iets moois en iets tragisch.

Het maakt tegenstellingen scherper.

Ten tweede: het bekende verhaal over de wilde olijfbom staat net hiervoor. (Romeinen 11:17-24)

De uitleg van het geheim is een nadere uitwerking van het beeld dat Paulus schetste over de wilde olijfbom. God heeft takken (voorstellende de ongelovige Joden) weggesnoeid en daarvoor in de plaats nieuwe scheuten geënt (voorstellende de gelovigen uit de heidenen).

Doordat kennelijk veel Joden Christus niet aanvaardden, zijn zij afgesneden geraakt van de wortel.

Voor hen in de plaats heeft God veel gelovigen uit de heidenen op die wortel (dat is Christus) geënt.

Maar ondanks dit, een gebeuren dat nu nog plaatsvindt, kan God op een zeker moment de dode takken (Israël) opnieuw enten.

We lezen immers in Romeinen 11:23:

“En als de Israëlieten niet volharden in hun ongelof, zullen ook zij worden geënt.”

Deze zin is voorwaardelijk: **als de Israëlieten niet volharden** in hun ongelof, dan zullen ook zij worden geënt. We kunnen hieruit niet opmaken, dat het inderdaad zal gebeuren en dat daardoor scenario c hoger scoort dan de andere.

Zelfs de mededeling '**maar God blijft hen liefhebben omdat hij de aartsvaders heeft liefgehad**' duidt niet op een hogere kans van scenario c.

Paulus deelt ons een goddelijk geheim mee en verklaart deze.

Maar ook na deze verklaring komen er vanzelf nieuwe vragen naar boven.

Het lijkt erop dat ook wij moeten aanvoelen dat ook wij gedeeltelijk gesluierd zijn.

Vandaar dat hij wellicht dit hoofdstuk afsluit met:

“Hoe onuitputtelijk zijn Gods rijkdom, wijsheid en kennis, hoe ondoordringelijk zijn oordelen en hoe onbegrijpelijk zijn wegen.’ Wie kent de gedachten van de Heer, wie was ooit zijn raadsman? Wie heeft hem iets gegeven dat door hem moest worden terugbetaald?’
Alles is uit hem ontstaan, alles is door hem geschapen, alles heeft in hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen.”

Hoewel we niet alles weten, weten we wél het nodige om aan de slag te gaan.

1. We mogen niet hoogmoedig op ongelovige Joden neerkijken. Wij moeten daarentegen ontzag hebben voor God en voor het geheim dat onthuld is.
2. Wij, christenen, moeten ons als geredde mensen gedragen zodat ongelovige Joden afgangstig worden.

Conclusie:

De onthulling van het geheim geeft dynamiek aan de denkrichting; niet alles wordt zó onthuld dat er geen vragen meer overblijven, maar de richting waarin we de oplossingen moeten zoeken is duidelijk aangegeven.

19.5 Verklaring van Matteüs 24:23-34

In dit Bijbelgedeelte lezen we het volgende:

“Als iemand dan tegen jullie zegt: “Kijk, hier is de Messias”, of: “Daar is hij”, geloof dat dan niet. Want er zullen valse profeten komen, die indrukwekkende tekenen en wonderen zullen verrichten om ook Gods uitverkorenen zo mogelijk te misleiden. Let op, ik heb jullie dit van

tevoren gezegd. Wanneer ze dus tegen jullie zeggen: “Kom mee, hij is in de woestijn,” ga er dan niet heen, of als ze zeggen: “Kijk, Hij is daarbinnen”, geloof dat dan niet. Want zoals een bliksemschicht vanuit het oosten weerlicht tot in het westen, zo zal ook de Mensenzoon komen. **Waar een lijk is, daar zullen de gieren zich verzamelen.**

Meteen na de verschrikkingen van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. Dan zal aan de hemel een teken zichtbaar worden dat de komst van de Mensenzoon aankondigt, en alle stammen op aarde zullen zich van ontzetting op de borst slaan als ze de Mensenzoon zien komen op de wolken van de hemel, bekleed met macht en grote luister. Dan zal hij zijn engelen uitzenden, en onder luid bazuingeschal zullen zij zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeenbrengen, van het ene uiteinde van de hemelkoepel tot het andere.

Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. Zo moeten jullie ook weten, wanneer je dat alles ziet, dat het einde nabij is. Ik verzeker jullie: deze generatie zal zeker niet verdwenen zijn wanneer al die dingen gebeuren. Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden zullen nooit verdwijnen.”

Dit Bijbelgedeelte bevat enkele lessen. Ik wil stilstaan bij:

19.5.1 Waar een lijk is, daar zullen de gieren zich verzamelen.

19.5.2 Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is.

19.5.1 Waar een lijk is, daar zullen gieren zich verzamelen.

Gieren hebben een scherpe speurzinn. Zodra ze een lijklicht ruiken, spoort het instinct hen aan om direct naar het lijk te vliegen.

Mensen handelen ook vaak instinctmatig. Net als gieren gaan ze op hun prooi af. Zelfs als die prooi een valstrik zou kunnen zijn. Zonder verder na te denken lopen vele mensen valse profeten na, zeker als deze indrukwekkende tekenen en wonderen verrichten.

God wil ons hier tegen waarschuwen: Zijn uitverkorenen moeten zich niet laten misleiden. Zelfs niet door de mooiste praatjes. De Mensenzoon komt onaangekondigd terug; als een bliksemschicht die vanuit het oosten weerlicht tot in het westen.

Anderzijds wil God ons hier ook aanmoedigen om scherp te zijn, om onze speurzinn goed te gebruiken. Meteen na het intermezzo, wat ik **donkeroranje** heb gemaakt, volgt een belangrijke les. We moeten om ons heen kijken en onze speurzinn gebruiken!

19.5.2 Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is.

Sommige uitleggers menen dat met de vijgenboom Israël bedoeld is. De Studiebijbel schrijft hierover het volgende:

“Vanwege Matteüs 21:18-20 zien sommigen in deze vijgenboom het symbool voor het volk van Israël. Anderen benadrukken dat in tegenstelling tot 21:18-20, in deze context niets erop wijst dat de vijgenboom zou verwijzen naar het volk van Israël. Zij wijzen er bovendien op dat Lucas 21:29 aan de ‘vijgenboom’ toevoegt: ‘en al de andere bomen’.”

Deze beide verklaringen wil ik iets verder uitwerken:

1. Wie Matteüs 21:18-20 leest (en de commentaren daarop) kan een verband leggen tussen Israël en de vijgenboom.

De vijgenboom geeft tot driemaal toe vrucht; de late vrucht is het grootst en het lekkerst. Zo zal Israël in de eindtijd vrucht geven; iets wat aansluit bij Romeinen 11.

In Matteüs 21 vervloekt Jezus de vijgenboom, en laat zo Zijn macht zien. Jezus, de machtige, sluiert op dit moment een groot deel van de Joden (zie Romeinen 11). Daar heeft Hij zijn redenen voor.

Wij mogen weten dat op een zeker moment Hij deze sluier zal wegnemen. Dat is het moment waarop **zijn takken uitlopen en in blad schieten**.

Sommige menen dat met de stichting van het huidige Israël de takken zijn gaan uitlopen. Zij voorspellen, op grond van deze aanname, dat Christus binnen één generatie na 1948 op de wolken zal terugkomen.

Ik denk daar anders over. Ik denk dat 'het uitlopen van de takken en het in blad schieten' duidt op de bekering van geheel Israël (zie Romeinen 11).

In Lucas 21:29 wordt aan de 'vijgenboom' toegevoegd 'en al de andere bomen'. Ik denk dat we daarbij onder andere aan Egypte en Assyrië moeten denken (zie het volgende punt over de verklaring van Jesaja 19).

2. De vijgenboom is geen Bijbels beeld voor Israël.

Deze zienswijze wil ik onderbouwen met een citaat afkomstig van de website van gkvapeldoorn Zuid.nl, waarop ds. H.R. van de Kamp dit verduidelijkt:

“ Het feit dat Israël in de Bijbel een keer met vijgen (Hosea 9:10) en een keer met een vijgenboom (Jeremia 8:13) vergeleken wordt betekent nog niet dat we bij Jezus' woorden over een vijgenboom en zelfs bij zijn handelingen met een vijgenboom aan Israël moeten denken.

Ook Joël 1:7 wordt in dit verband wel genoemd. Het is in dit gedeelte echter onzeker of meer bedoeld is dan de wijnstokken, vijgenbomen enz. die in het Joodse land aangevreten werden door sprinkhanen.

In geen van beide gedeeltes (Matteüs 21 en 24) verwijst Jezus naar woorden over de vijgenboom in het Oude Testament. Er is hier geen sprake van een aanhalen van de Schriften door Jezus, zoals enkelen menen.

Door Jezus zelf wordt geen verband gelegd tussen het vervloeken van de vijgenboom en de verwerping van Israël. Ook de context wijst niet in die richting. De bredere context in Matteüs 21 e.v. is die van een proces om Jezus. De aandacht die de verwerping van Jezus door de leiders van zijn volk (de leiders, niet het hele volk!) krijgt is daaraan ondergeschikt.

Ook in Lucas 21:29 blijkt dat Jezus de vijgenboom als een min of meer willekeurig voorbeeld heeft genoemd. Hij blijkt gezegd te hebben: 'Let op de vijgenboom en de andere bomen'."

Na afwijzing van het verband tussen de vijgenboom en Israël, komt de tekst in een ander licht te staan. De les wordt dan: Kijk naar de tekenen der tijden, zodra deze intensiever en frequenter worden breekt de eindtijd aan. Binnen één generatie zal dit proces worden voltooid.

Conclusie:

Beide verklaring zijn mogelijk. Zijn tijd zal het leren.

19.6 Verklaring van Jesaja 19:19-25

Dit Bijbelgedeelte luidt:

“Op die dag zullen er in Egypte vijf steden zijn waar men de taal van Kanaän spreekt en de HEER van de hemelse machten erkent; een ervan zal ‘Stad van de zon’ (andere handschriften: ‘Stad van verwoesting’) genoemd worden. Op die dag zal er midden in Egypte een altaar voor de HEER staan, en aan de grens een aan hem gewijde steen, die als teken zullen dienen om de HEER van de hemelse machten aan Egypte te herinneren. Wanneer de Egyptenaren de HEER aanroepen omdat ze onderdrukt worden, zal hij hun een bevrijder sturen, die voor hen opkomt en hen zal bevrijden. Zo zal de HEER zich aan Egypte laten kennen. Op die dag zullen de Egyptenaren de HEER erkennen, hem dienen met vredeoffers en graanoffers, hem geloften doen en die inlossen. De HEER zal hen slaan en hen helen; zij zullen naar hem terugkeren, hij zal hun gebeden verhoren en hen genezen. **Op die dag zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië, en samen zullen zij de HEER dienen. Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld.** Want de HEER van de hemelse machten zal hen zegenen met de woorden: ‘Gezegend is Egypte, mijn volk, en Assyrië, werk van mijn handen, en Israël, mijn bezit’.”

Deze profetie eindigt met een geweldige climax. De Heer ontfermt zich zowel over Egypte en Assyrië, als over Israël; Hij zegent al deze drie volken.

Wat een prachtig vooruitzicht!

God bereikt Zijn doel.

Echter, hier gaat heel wat aan vooraf.

Egypte stribbelt lang tegen, maar God dwingt.

Hij slaat en heelt, en Hij gaat net zolang door tot zij naar Hem terugkeren.

Daarna zal Hij hen verhoren en genezen.

Egypte neemt daarna het voortouw, en maakt een opening richting Assyrië.

Daarop gaat ook Assyrië de Heer dienen.

Tenslotte volgt Israël, als laatste.

Deze profetie krijgt veel impact als ze nog relevant is.

Juist dat laatste valt te bezien, omdat velen menen dat deze profetie al vervuld is.

Maar anderzijds, als deze profetie nog in vervulling moet gaan, dan is de uitroeping van de staat Israël in 1948 te beschouwen als een eerste stap in de ontmanteling van de islam.

Want immers, zó is Israël opnieuw present, om na Egypte en Assyrië het hoofd te buigen voor de Heer.

Laten we, om de tekst verder te bekijken, dieper ingaan op de volgende punten:

19.6.1 Op die dag zullen er in Egypte vijf steden zijn waar men de taal van Kanaän spreekt.

19.6.2 Op die dag zal in Egypte een altaar voor de HEER midden in het land staan en aan de de grens een aan hem gewijde steen.

19.6.3 Op die dag zullen de Egyptenaren de HEER erkennen.

19.6.4 Op die dag zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië, en samen zullen zij de HEER dienen.

19.6.5 Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld.

19.6.1 Op die dag zullen er in Egypte vijf steden zijn waar men de taal van Kanaän spreekt.

Ik denk dat voor deze tekst twee verklaringen mogelijk zijn:

1. Uit Jeremia 44:1 weten we dat er Judeeërs in de steden Migdol, Dafne, Menfis en Boven-Egypte gewoond hebben. Deze Judeeërs, die de taal van Kanaän spraken, hebben echter een zware straf over zich afgeroepen omdat zij de afgoden dienden.

Daarover lezen we in Jeremia 44:27-28:

“Ik ben op hun ongeluk uit, niet op hun geluk. Alle Judeeërs in Egypte zullen sterven door het zwaard en de honger, totdat Juda uitgestorven is. Er zal maar een klein aantal aan het zwaard ontkomen en vanuit Egypte naar Juda terugkeren.”

Even verderop, in Jeremia 46: 27-28, lezen we verder:

“Wees niet bang, mijn dienaar Jacob,
heb geen angst, Israël.
Ik zal je uit dat verre land bevrijden,
uit de ballingschap voer ik je nageslacht naar huis terug.
Het volk van Jacob keert terug en zal in vrede leven, zonder zorgen, zonder dat het
nog wordt opgeschrikt.
Wees niet bang, mijn dienaar Jacob,
ik sta je terzijde – spreekt de HEER.
Ik zal ze vernietigen,
alle volken waarnaar ik je heb verdreven.
En jou zal ik tuchtigen, ik zal je straffen.
Je krijgt de straf die je verdient,
maar vernietigen zal ik je niet.”

Deze laatste verzen komen ook bijna woordelijk voor in Jeremia 30:10-11; het slaat daar op de terugkeer uit de ballingschap. Ik denk dat de HEER zo de gevluchte Judeeërs te verstaan geeft dat zij net zo behandeld zullen worden als zij die in ballingschap gevoerd waren. De HEER zal hen slaan, maar ook helen. Uiteindelijk zal Hij hen bevrijden. Velen veronderstellen dan ook dat vanaf deze periode er een groep Judeeërs in Egypte heeft gewoond. Alleen de vijf steden waar het in de tekst over gaat, dat blijft gissen.

Op die dag. Wanneer?

In het vervolg van de tekst krijgen we daarover diverse aanwijzingen.

Bij deze eerste verklaring gaan we ervan uit dat deze profetie al vervuld is, omdat er Judeeërs in Egypte hebben gewoond die (mogelijk) meegemaakt hebben wat hier voorzegt is.

2. Bij de tweede verklaring veronderstellen we dat de profetie nog vervuld moet worden. De tekst ‘die de taal van Kanaän spreken en trouw zweren aan de HEER van de machten’ vatten we nu op als een aanduiding van mensen die geloven en trouw zijn aan de HEER. Ik denk hierbij aan de koptische christenen, die ondanks veel onderdrukking trouw blijven aan hun HEER. Eén van de vijf steden heet Ir-Haheres. Een enkele keer vertaalt met ‘stad van de verwoesting’. Een aanduiding dat één van de vijf steden grotendeels verwoest is. In die tijd heerst er kennelijk een grote onderdrukking.

Op die dag. Wanneer?

De toekomst zal het uitwijzen. Maar gezien de huidige onderdrukking van de Kopten kan dit moment wel eens dichtbij zijn.

19.6.2 Op die dag zal er midden in Egypte een altaar voor de HEER staan en aan de grens een aan hem gewijde steen (gedenkteken).

Hierbij denk ik dat er minstens drie verklaringen mogelijk zijn:

1. De bekende Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus heeft het volgende opgetekend:
De in Egypte wonende Joodse priester Onias IV heeft halverwege de tweede eeuw voor Christus, met een verwijzing naar Jeremia 19:19, toestemming gekregen om in Leontopolis (nabij Heliopolis) een tempel voor de HEER te bouwen. Deze tempel heeft bestaan tot 72 na Christus.
Tijdens de diensten in deze tempel is het geloof in de HEER versterkt. Zo werd al voordat het christendom Egypte bereikte een stevige basis gelegd.
Bekend is dat Alexandrië in de vroege kerk een belangrijke positie heeft ingenomen.
Niet alleen Joden, maar ook vele Egyptenaren zijn toen tot geloof gekomen.
Nu was het de gewoonte van Egyptenaren om hun afgoden te vereren met gewijde stenen (obelisken); nadat ze tot geloof zijn gekomen hebben zij een steen opgericht voor de HEER.

Op die dag. Wanneer?

Bij deze verklaring is te denken aan de eerste eeuwen na Christus.

2. Het 'altaar' en de 'gewijde steen' zijn niet letterlijk op te vatten, maar de profeet drukt hiermee symbolisch uit de toekomstige wijding van Egypte aan de ware God (Zie Korte Verklaring).
3. In de moslimwereld staan moskeeën die oorspronkelijk als kerk zijn gebouwd.
De Aya Sophia, ook wel Hagia Sophia genoemd, in Istanbul is daar een voorbeeld van.
Een lange tijd is het een moskee geweest, totdat Atatürk op 1 februari 1935 de Aya zijn oorspronkelijke luister teruggaf en het gebouw tot een museum verklaarde.
Zo zien we dat gewijde gebouwen van functie kunnen veranderen.

Deze aanloop neem ik om de **grote piramide** als 'een aan Hem gewijde steen' te introduceren. In hoofdstuk 8.8.1 heb ik al het een en ander over de grote piramide geschreven. Daar heb ik al naar enkele websites verwezen die een verband leggen Jesaja 19:19 en de grote piramide.

Nu wil ik dat idee nog verder onderbouwen, want het zal ongetwijfeld veel vragen oproepen.

Vragen als:

- a. Hoe kan nu een piramide een aan God **gewijde** steen worden?
- b. Hoe is dan de aanwezigheid van het **altaar** te verklaren?

De grote piramide staat precies in het midden van Egypte en precies op de grens tussen Noord en Zuid-Egypte. De aanduiding van de plaats klopt dus.

Maar de grote piramide is allerm minst een aan God gewijde steen.

Kan dat veranderen?

Ik denk het wel. In het Oude Testament lezen we over altaren en gedenktekens die aan God zijn gewijd. Bij een bijzondere gebeurtenis kan een mens een gedenkteken maken en deze aan God wijden.

Anders ligt het als God een gedenkteken voor Zichzelf maakt. Denk aan de regenboog. God koppelt een belofte aan de regenboog.

God geeft, zo lijkt het, aan deze gewijde steen een soortgelijke functie als aan de regenboog: het is een teken **voor** de HEER. God zal de Egyptenaren helpen zodra zij Hem aanroepen. Dat verzekert Hij.

Zo gelezen, is de gewijde steen een door de Egyptenaren miskende steen.

Een steen die er altijd al is, maar waar men doelbewust van wegstijgt.

In hoofdstuk 8 heb ik daar al iets over geschreven.

Wie de wetenschappelijk verkregen gegevens over de piramide serieus neemt, zal inzien dat de Egyptische chronologie moet worden bijgesteld en dat een zeer hoog ontwikkeld volk deze piramide heeft gebouwd. Een hoog ontwikkeld volk, dat niet past in het veronderstelde evolutionaire ontwikkelingsproces van de mens.

De grote piramide is een alomtevergisde gedenksteen.
Binnenkort zal deze met straling verder worden onderzocht.
Op een gegeven moment zal niemand meer om de waarheid heen kunnen.
Dit gedenkteken is een teken van de HEER.
Weliswaar door mensen gemaakt, met een heel andere bedoeling.
Maar dat is het kruis ook.
Ondanks wat mensen met het kruis voor hadden, is het een symbool geworden.
Zo wacht de grote piramide, denk ik, nog op erkenning.
Bij die erkenning zullen de ogen open gaan, en zal God worden geëerd.

In de koningskamer van de grote piramide staat een sarcofaag.
Deze sarcofaag heeft dezelfde afmetingen als de ark van het verbond.
Volgens kenners heeft er nooit iemand in gelegen. Dit maakt deze sarcofaag, en de grote piramide, nog mysterieuzer.
Wijst het op een altaar, dat overbodig is geworden?

Op die dag. Wanneer?
De nabije toekomst zal het uitwijzen.

19.6.3 Op die dag zullen de Egyptenaren de HEER erkennen.

Op een gegeven moment zullen de Egyptenaren de HEER erkennen en Hem gaan dienen. Hier wordt dat dienen op een Oudtestamentische wijze omschreven. Maar dat hoeft er niet op te duiden dat het tijdens de Oudtestamentische periode moet hebben plaatsgevonden. Velen gaan er vanuit dat het na Christus heeft plaatsgehad. Maar ook hier zijn minstens twee mogelijkheden:

1. Rond ca. 300 n. Chr. woonden er in Egypte, rond Alexandrië, veel christenen. Ze waren weliswaar niet in de meerderheid, maar toch zou deze profetie toen in vervulling gegaan kunnen zijn. Zij die toen tot geloof kwamen en de HEER gingen dienen, representeerden het hele volk.
2. De vervulling van de profetie moet nog komen. Nog nooit hebben de Egyptenaren massaal de HEER erkend. Als dat dan toch gebeurt, dan gaat het heel intens. Massaal doen zij de HEER geloften en lossen die in.

19.6.4 Op die dag zal er een weg lopen van Egypte naar Assyrië, en samen zullen zij de HEER dienen.

Deze profetie sluit aan bij de vorige. Ook nu weer zijn er twee mogelijkheden:

1. Bekend is dat rond 300 n. Chr. er ook christenen woonden in Pontus, Capadocië, Cilicië en in een deel van Mesopotamië. Mesopotamië nu, overlapt gedeeltelijk het grondgebied van het vroegere Assyrië. Het is daarom goed denkbaar dat christenen uit Egypte contacten hebben onderhouden met geloofsgenoten in het vroegere Assyrië.
2. De vervulling van de profetie moet nog komen. Noch in Egypte noch in Assyrië hebben de inwoners massaal de HEER gediend. Dat komt nog.

19.6.5 Op die dag zal Israël zich als derde bij Egypte en Assyrië voegen, tot zegen voor de hele wereld.

Deze profetie gaat over de eindtijd. Nadat Egypte en Assyrië tot geloof zijn gekomen, voegt tenslotte Israël zich bij hen. Ook nu zijn er minstens twee mogelijkheden:

1. Egypte en Assyrië symboliseren de volkeren die aan het einde van de tijd uit de heidenwereld tot geloof zullen komen. Israël symboliseert hier de joden die daarna tot bekering zullen komen; een massale bekering.
2. In de eindtijd zullen zowel Egypte als Assyrië in hun geheel tot geloof komen. Dit zal zo'n impact hebben dat de meeste inwoners van Israël niet achter kunnen blijven. Zij bekeren zich massaal. Dit zal tot een zegen zijn van de hele wereld. Hiermee komt Israëls verkiezing tot haar bestemming. Israël verliest haar voorkeursbehandeling. Want vanaf nu zegent de HEER alle drie de volken: **'Gezegend is Egypte, mijn volk, en Assyrië, werk van mijn handen, en Israël, mijn bezit.'**

Conclusie:

Dit Bijbelgedeelte laat zich op meerdere manieren verklaren en krijgt daardoor een zekere dynamiek. Zowel het één als het andere kan!

Dit schept ruimte om Jezus vandaag nog te verwachten. Tegelijkertijd tekent er zich een beeld af van de eindtijd met een prachtige belofte.

De beide verklaringen concurreren niet met elkaar, maar versterken elkaar. Dit omdat er een lichte sluier over ligt, dat een aanzet geeft om goed te kijken en te blijven kijken. Verwachtingsvol!

19.7 Mogelijke scenario's op weg naar de eindtijd.

Ik wil mij beperken tot de vier volgende scenario's:

- a. De Mensenzoon komt vandaag terug.
- b. Eerst komt geheel Israël tot bekering, waarna de Mensenzoon terugkomt.
- c. Eerst komt er een derde wereldoorlog, waarna de Mensenzoon terugkomt.
- d. Eerst komt er nog een derde wereldoorlog, daarna komt geheel Israël tot bekering waarna de Mensenzoon terugkomt.

Deze vier scenario's concurreren niet met elkaar. Ze zijn alle vier mogelijk.

Aan scenario c en d wil ik eigenlijk niet te veel denken.

Dit terwijl ik wèl onderken dat dit kan gebeuren. Want een grote groep mensen kan terugvallen in een Kaïns mentaliteit: problemen los je op door andersdenkenden te doden.

In omgekeerde volgorde wil ik op de afzonderlijke fases bij deze vier scenario's ingaan:

19.7.1 Een (derde) wereldoorlog

19.7.2 Geheel Israël komt tot bekering

19.7.3 De Mensenzoon komt vandaag terug

19.7.1 Een (derde) wereldoorlog

Wie Openbaring leest, weet dat er veel oordelen over de wereld zullen gaan.

Hebben we de meeste daarvan al achter de rug of moeten we er nog enkele verwachten?

Sommige van die oordelen zijn zo massief beschreven, dat je wel moet gaan denken dat zij nog staan te gebeuren. Ik denk daarbij aan:

- "Een derde deel van de aarde brandde af, evenals een derde deel van de bomen en al het groen." (Openbaring 8:7)
- "Een derde deel van alle in zee levende wezens ging dood en een derde deel van de schepen verging." (Openbaring 8:9)
- "Ze waren gereedgehouden om juist op dit uur van deze dag, in deze maand van dit jaar, een derde deel van de mensen te doden." (Openbaring 9:15)

We weten dat God altijd zijn beloften houdt. Daar komt Hij nooit op terug. Bij Gods dreigementen ligt dat anders. Deze zijn altijd voorwaardelijk. Als mensen zich bekeren dan voert God Zijn dreigement niet uit. Denk aan Nineve (Jona 4:11). Met alle dreigementen uit Openbaring moeten we dus wel degelijk rekening mee houden. Zeker omdat het nog niemand gelukt is om aan te geven dat die oordelen al hebben plaatsgevonden en ze dus al achter de rug zijn. Gods aangekondigde oordelen in Openbaring houden de mensheid scherp. Ze kunnen nog komen. Maar ook niet. God is op dit punt niet na te rekenen. God is een God die slaat en heelt. Als een Vader tuchtigt Hij Zijn kinderen. Er breekt voor Hem, vanwege Zijn barmhartigheid, een moment aan dat genoeg genoeg is. Dat moment zou vandaag kunnen zijn.

19.7.2 Geheel Israël komt tot bekering

Bij de verklaring van Romeinen 11:25-29 (9.4) en Jesaja 19:19-25 (19.6) heb ik daarover al heel wat gezegd. Ik heb geconstateerd dat deze teksten op meerdere manieren gelezen kunnen worden, en dat juist dat een zekere dynamiek aan de tekst geeft. Zowel het ene als het andere mogen we verwachten. De ene verklaring sluit de andere niet uit: ze versterken juist elkaar.

Uit Jesaja 19 mogen we afleiden dat geheel Israël pas tot bekering komt nadat Egypte en Assyrië de HEER zijn gaan dienen.

Dit gegeven botst met de Groot-Israël gedachte, dat eveneens steunt op de landbelofte uit Genesis 15:18-21, waar we lezen:

“Die dag sloot de HEER een verbond met Abram. ‘Dit land’ zei Hij, ‘geef ik aan jouw nakomelingen, van de rivier van Egypte tot aan de grote rivier, de Eufraat: het gebied van de Kenieten, Kenizzieten en Kadmonieten, de Hethieten, Perizzieten en Refaïeten, de Amomrieten, Kanaänieten, Girgasieten en Jesusieten’.”

Bij de Groot-Israël gedachte gaan Joden, die aanhangers zijn van die gedachte, ervan uit dat dit hele gebied toekomt aan de nakomelingen van Isaak. Maar Abram heeft nog zeven andere zonen: Ismaël bij Hagar (Genesis 16) en zes zonen bij Ketura (Genesis 25:1-6). Ook zij zijn nakomelingen van Abram en vallen onder de landbelofte. De meeste Arabieren stammen, volgens eigen zeggen, af van Ismaël. De overige Arabieren zijn bloedverwanten van de andere zonen van Abram. Dus het gehele omschreven gebied behoort nu al tot de nakomelingen van Abram. De landbelofte is al vervuld.

Uit Jesaja 19 is af te leiden dat vele Arabieren tot bekering zullen komen.

Zullen Joden en Arabieren (net voor de eindtijd) zich met elkaar verzoenen?

We weten dat Jacob en Esau zich met elkaar hebben verzoend (19.2).

Ook Isaak en Ismaël hebben zich verzoend, want ook zij hebben samen hun vader begraven (Genesis 25:9).

Familiebanden zijn sterk. Zeker als door de dood vader wordt weggenomen.

Net voor zijn sterven denken familieleden na over de laatste wens van hun stervende vader.

Misschien heeft Abraham wel, net voor zijn sterven, beide zoons bij zich geroepen.

Maar hoe dan ook, Isaak en Ismaël hebben hun vader eervol begraven in de grot van Machpela.

De stamvaders van Joden en Arabieren hebben zich met elkaar verzoend.
Kan er een moment komen dat hun nakomelingen dit ook zullen doen?
Romeinen 11 en Jesaja 19 kunnen zo verklaard worden, dat we dit (wat nu nog zo onwaarschijnlijk lijkt) kunnen verwachten.
Maar het zal niet allemaal vanzelf gaan. We lezen:

“De HEER zal hen slaan en hen helen; zij zullen naar hem terugkeren.” (Jesaja 19:22)

De HEER bereikt altijd Zijn doel. Een mooi voorbeeld daarvan is de uittocht uit Egypte. God treft farao met de ene straf na de andere, totdat hij toegeeft. Totdat de farao Zijn volk laat gaan (Exodus 12). Zo kan God ook nu opnieuw handelen. Hij kan zelfs de Nijl laten leeglopen zodat deze droogvalt (Jesaja 19:5). God heeft alle macht en Hij zal deze aanwenden om Zijn doel te bereiken. Daarom is het goed mogelijk dat Romeinen 11 en Jesaja 19 (in het perspectief van die ene verklaring) in vervulling zullen gaan. Geheel Israël komt dan tot bekering.

19.7.3 De Mensenzoon komt vandaag terug

Vooraf in tijden van moeiten leeft de Maranata-gedachte sterk.
Paulus riep al: ‘Maranata’; ‘Here, kom!’ (1 Korintiërs 16:22)
Deze roep is soms sterk, soms wat minder krachtig.
Maar door alle eeuwen heen is het de roep, waar verwachting uitspreekt.

Deze verwachtingsvolle roep kan getemperd worden door gedachten dat er van alles nog moet gebeuren. De Bijbel beschrijft immers de ‘tekenen der tijden’, die vooraf zullen gaan aan Jezus’ wederkomst.

Die ‘tekenen der tijden’ zijn waarschuwingen die inderdaad voor Jezus’ wederkomst zullen plaatsvinden. Ze wekken hoop in barre tijden, maar ze houden de gelovigen ook alert in goede tijden. Veel berichten vanuit de hele wereld bereiken ons dag na dag. Vaak zit er wel iets tussen wat doet denken aan de geboorteweëën uit Matteüs 24:7-14:

“Het ene volk zal tegen het andere ten strijde trekken en het ene Koninkrijk tegen het andere, en overal zullen er hongersnoden uitbreken en zal de aarde beven: dat alles is het begin van de **weeën**. Dan zal men jullie onderdrukken en doden, en jullie zullen door alle volken worden gehaat omwille van mijn naam. Velen zullen ten val komen, ze zullen elkaar verraden en elkaar haten. Er zullen valse profeten komen en die velen zullen misleiden. En doordat de wetteloosheid toeneemt, zal bij velen de liefde bekoelen. Maar wie standhoudt tot het einde, zal worden gered. Pas als het goede nieuws over het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken, zal het einde komen.”

Door de eeuwen heen blijft de vraag actueel: Is deze profetie inmiddels vervuld?
Ik denk dat generaties voor ons deze vraag al met ‘ja’ hebben beantwoord.
Daarom heeft deze vraag iets wonderlijks: telkens als je je op deze vraag concentreert, kan je zowel concluderen dat alles al vervuld is, alsook dat er nog meer weeën kunnen volgen.
Het is een profetie met een open einde, om zo het einde te beklemtonen.

Jezus kan dus op elk moment terugkomen.
Komt Hij dan onaangekondigd?
Laten we lezen Matteüs 24:36-39:

“Niemand weet wanneer die dag en dat moment zullen aanbreken, ook de hemelse engelen en de Zoon niet, alleen de Vader weet het. Zoals het was in de dagen van Noach, zo zal het zijn wanneer de Mensenzoon komt. Want zoals men in de dagen voor de vloed alleen maar bezig was met eten en drinken, met trouwen en uithuwelijken, tot aan de dag waarop Noach

de ark binnenging, en zoals men niet wist dat de vloed zou komen, totdat die kwam en iedereen wegnam, zo zal het ook zijn wanneer de Mensenzoon komt.”

De verwijzing in deze tekst naar Noach geeft te denken.

Want Noach wist dat God de aarde ging vernietigen en dat hij juist daarom de ark moest bouwen. Zeven dagen voor de vloed sprak God opnieuw tot Noach (Genesis 7:4). Noach wist dus exact wanneer de vloed zou komen.

Mag je hieruit afleiden dat gelovigen Jezus' wederkomst wél aangekondigd krijgen?

Weliswaar niet zo exact, maar wel afleidbaar uit profetieën en de tekenen der tijden?

Net boven het tekstdeel, met de verwijzing naar Noach, staat duidelijk dat niemand weet wanneer die dag en dat moment zullen aanbreken, ook de hemelse engelen en de Zoon niet, alleen de Vader weet het.

Als zelfs de Zoon het niet weet, wat moeten wij dan nog verder speuren?

Alleen, het blijkt dat juist op dit punt niet alle handschriften met elkaar overeen komen.

Bij sommige handschriften ontbreekt de tekst 'en de Zoon niet'.

Mogen we daaruit iets afleiden?

Zet dat ons aan het denken?

Is het een hard feit dat de Zoon niet weet wanneer die dag zou komen?

Of was het alleen zo, dat tijdens Zijn omwandeling op aarde, dat Hij het niet wist en het ook niet hoefde te weten.

Maar nu de Zoon in de hemel is en voorbereidingen treft voor Zijn terugkomst, lijkt mij het logisch dat Vader en Zoon het moment van Zijn wederkomst inmiddels met elkaar hebben 'besproken'.

Verder blijkt wel uit de tekst dat de engelen die dag niet weten.

Engelen zijn boodschappers van God.

Zonder dat God hen inlicht kunnen zij over die dag niets zeggen.

Alleen de Vader weet wanneer die dag aanbreekt.

Maar de Vader laat zich graag kennen. Hij wil graag dat wij Hem leren kennen.

Daarom geeft Hij openbaring na openbaring.

Op het moment dat Jezus de woorden sprak, die Matteüs heeft opgeschreven, was er al veel over de jongste dag (vanuit het Oude Testament) bekend, maar lang niet alles. Zo ontbrak de datum.

Later heeft God de Vader nog meer geopenbaard over de jongste dag.

Speciaal in de Openbaring aan Johannes geeft Hij veel prijs.

Hij wil dat we genoeg weten. Niet alles, want Hij vindt dat wij in afhankelijkheid van Hem dienen te leven. Vertrouwend op Zijn liefde en Zijn wijs beleid.

De Bijbel is inderdaad geen puzzelboek.

Maar God heeft al Zijn openbaringen over de eindtijd niet voor niets gegeven.

Alleen al het Oude Testament bevat vele voorzeggingen over de eindtijd.

Al die profetieën beogen een doel (immers God heeft niets laten optekenen zonder reden).

Vandaar dat het goed is om deze profetieën te overdenken.

In het verleden zijn er veel voorspellingen gedaan op basis van die profetieën die niet zijn uitgekomen (Hall Lindsey). Dat mag ons terughoudend maken, maar het mag geen reden zijn om al die profetieën maar *als te lastig* te blijven negeren.

Velen hebben geprobeerd om uit de Bijbel één enkele eindtijdvisie te reconstrueren.

Ik heb ingezien dat dát niet kan, omdat dan verschillende teksten elkaar tegenspreken.

Vandaar de eindtijdvisie met meerdere scenario's.

Ik heb slechts drie scenario's geschetst, maar het kunnen er wel veel meer zijn.

Ik heb mij uitdrukkelijk beperkt tot een klein aantal verzen.
Lang niet alle profetieën ben ik dus bij langs gegaan.
Er zal best nogal wat bij te schaven en uit te breiden zijn aan deze visie.
Maar wat ik vooral heb willen zeggen is dat het ene scenario het ander niet mag wegdrukken.
Elk scenario heeft zijn eigen betekenis.
Elk scenario mag je zo aan het denken en aan het werk zetten.
Maar je moet wel met elk scenario rekening houden.

Ik denk dat dit dan ook de betekenis is van het vervolg wat in Matteüs staat:

“Besef wel: als de heer des huizes had geweten in welk deel van de nacht de dief zou komen, dan zou hij wakker gebleven zijn en niet in zijn huis hebben laten inbreken. Daarom moeten ook jullie klaarstaan, want de Mensenzoon komt op een tijdstip waarop je het niet verwacht.” (Matteüs 24:43-44)

Deze waarschuwing brengt het besef dichtbij dat Jezus vandaag nog kan terugkomen.

Tenslotte:

Het ene scenario mag het andere niet overrulen, want dan gaat er veel mis.
Desondanks wil ik het scenario waarin geheel Israël tot bekering komt, verder uitwerken.
Ik denk namelijk dat de andere scenario's al voldoende bekend zijn. Bovendien denk ik dat diverse Israëlvisies waarin Israël een hoofdrol gaat spelen, niet kloppen.
Vandaar extra aandacht voor dit ene scenario.

Voor dit scenario heb ik diverse bouwstenen aangedragen:

- 19.2 De les van Jakob en Esau
- 19.3 De les van Jozef en zijn broers.

Hoewel er een grote verwijdering tussen broers kan ontstaan, blijft desondanks verzoening mogelijk.
God bewerkt het op Zijn tijd, passend in Zijn plan.

Op dit moment is het onvoorstelbaar dat vele moslims, van Egypte tot Assyrië, tot geloof zullen komen en dat daarna geheel Israël zich bekeert.

Toch weten we uit ervaring dat het onvoorstelbare kan gebeuren.

Zo kan de profetie uit Jesaja 19:19 zomaar werkelijkheid worden.

Een scenario om verder over door te denken.

Dat doen we in het volgende subhoofdstuk.

19.8 Wat kunnen we leren van joden en moslims?

Velen hebben een verdieping in hun eigen geloof ervaren na het onderzoeken van een of meer andere religies. Dit geldt zowel voor christenen als ook voor joden en moslims.

Het spiegelen helpt elke gelovige.

Er schijnen maar weinig gelovigen te zijn die na het spiegelen een ander geloof aannemen.

Doorgaans verdiept spiegelen de eigen overtuiging.

Van joden en moslims valt veel te leren.

Ik wil daarvan enkele voorbeelden geven om daarna enkele lijnen te trekken naar de paradijstheze.

Bekend zal zijn dat de joden er eerder waren dan de christenen.

De joden waren zelfs al over de wereld verspreid, voordat de christenen met hun boodschap kwamen. De Apostelen, de eerste bringers van die boodschap, startten hun prediking doorgaans in de joodse gemeenschap. Dit omdat er veel raakvlakken waren, maar ook omdat er een opdracht lag

om het Evangelie eerst aan de Jood en daarna ook aan de anderen te brengen. Daarin was Jezus hen voorgegaan.

Veel joden hebben het Evangelie afgewezen.

Paulus zegt zelfs, dat God zelf over hen een sluier heeft gelegd.

Slechts een klein deel zou tot geloof komen, het grootste deel dus niet.

In het huidige Israël wonen weinig Messiasbelijdende Joden.

Naar schatting minder dan 1% van de bevolking.

Dus het aantal Messiasbelijdende Joden is heel klein. Niet alleen in Israël, maar wereldwijd.

Waarom?

Waarom heeft God hen niet de ogen geopend, maar daarentegen een sluier opgelegd?

Wat kan Gods bedoeling daarmee zijn?

We mogen ervan uitgaan dat God alles wil laten meewerken ten goede.

Vanuit deze vooronderstelling wil ik als christen naar joden kijken, om te zien wat ik van hen kan leren. Ik wil mij daarbij beperken tot vier thema's:

19.8.1 Verdieping in de Joodse tradities vergroot het inzicht in de hele Bijbel.

19.8.2 De bron, de Thora en de profetische geschriften, vergt uitleg van rabbijnen.

19.8.3 De verdeeldheid onder Joden zet aan tot verder nadenken.

19.8.4 De joden vormen (soms) een voorhoede, een buffer voor christenen.

De moslims staan verder van mij af.

Toch denk ik dat God ook met hen een plan voorheeft.

De meeste moslims zijn nakomelingen van Abraham → Ismael, ... en Esau →... .

We lazen eerder Jesaja 19:21-25, waarin onder andere staat dat eerst Egypte de HEER zal gaan dienen, daarna Assyrië, en tenslotte zal Israël zich bij hen voegen. Dat zal de wereldvrede ten goede komen.

Vanuit christelijk perspectief, denk ik dan als mogelijk scenario, dat eerst vele Egyptenaren tot geloof in Christus zullen komen, dat daarna de vele bewoners op het grondgebied van het vroegere Assyrië (groot gebied rondom de stad Nineve) hen daarin zullen volgen, en tenslotte zullen vele joden in (en buiten) Israël Christus aannemen als hun HEER en Heiland.

Maar ja, dat is allemaal gezien vanuit mijn geloof in Christus.

Vandaar dat ik zeer benieuwd ben hoe joden deze tekst lezen!

Gezien deze tekst, is het conflict tussen moslim en joden een familietwist die op een gegeven moment bijgelegd zal worden. (zie ook hoofdstuk 18, waarin dit als één van de vele scenario's is verondersteld).

Het is een familietwist waarbij wij als christenen, als geënt op de edele olijfboom (Romeinen 11), betrokken zijn.

De geschiedenis leert dat niet altijd en overal het conflict tussen moslims, joden en christen even hevig is geweest. Er zijn tijden geweest, waarin moslims, joden en christenen vredig naast elkaar hebben geleefd.

Mohammed zelf heeft daartoe de eerste aanzet gegeven.

De meeste jaren van zijn leven ging hij heel vriendschappelijk om met joden en christenen.

Hij had het moeilijker met zijn eigen volksgenoten. Voor hen moest hij vanuit Mekka vluchten naar Medina. Pas tien jaar later kon hij terugkeren, en toen verwijderde hij, in 630, radicaal alle 360 afgodsbeelden uit de Kaaba.

In het begin baden alle moslims richting Jeruzalem. Pas nadat Mohammed de openbaring van Soera De Koe had ontvangen veranderde de gebedsrichting richting Kaaba.

Die Soera De Koe wordt wel aangeduid als de Koran in een notendop. Hierin wordt de kern van de islam beschreven.

Onder christenen wordt het Evangelie van Johannes wel aangeduid als de kern van de christelijke boodschap; wie dat Evangelie leest krijgt zicht op de hoofdzaak.
Ik veronderstel dat ik met het lezen van de Soera De Koe de hoofdzaak van de islam te pakken heb.
Bij het verdere wat ik over de islam schrijf, ga ik uit van deze gedachte.

Als ik het goed begrijp is Mohammed de laatste van de profeten.
Hij kende meerdere profeten die eerder hadden geleefd. Hij heeft over hen gesproken en dat is later vastgelegd in de Koran.

Al die eerdere profeten kennen we ook uit de Bijbel.

Als we nu de Bijbel en de Koran naast elkaar leggen en met elkaar vergelijken, dan blijkt dat er grote verschillen zijn.

Desondanks wordt in de Koran het Boek (de Bijbel) veelvuldig en met respect aangehaald.

In de Soera De Koe wordt het Boek 20 keer genoemd en de Koran slechts 1 keer.

Joden en christenen zijn volgelingen van het Boek.

Al lezend in Soera De Koe kom ik onder de indruk hoe respectvol Mohammed met het Boek omgaat.
Ook andere gelovigen worden door Mohammed respectvol benaderd:

“Voorzeker, de gelovigen, de Joden, de Christenen en de Sabianen – wie onder hen ook in God en de laatste Dag geloven en goede daden verrichten, zullen hun beloning bij hun Heer ontvangen en er zal geen vrees over hen komen, noch zullen zij treuren.” (Soera De Koe 2:62)

Mohammed stelt in Soera De Koe 2:6,7, dat ongelovigen gesluierd zijn:

“Zeker, zij die (de waarheid) verwerpen, het is hun om het even, of je hen waarschuwt of niet – zij zullen niet geloven.
God heeft hun hart en oren verzegeld en over hun ogen is een sluier en hen wacht een zware straf.”

Dit doet mij denken aan wat Paulus in 2 Korintiërs 3:14 over de Joden opmerkt:

“Hun denken verstarde, en dezelfde sluier ligt tot op de dag van vandaag over het oude verbond wanneer het voorgelezen wordt. Hij wordt alleen in Christus weggenomen.”

Al met al heeft Mohammed tal van ideeën aangedragen waar ook christenen wat van kunnen leren.
Uitgaande van de al eerder genoemde vooronderstelling dat God alles wil laten meewerken ten goede, wil ik over de volgende thema's nadenken:

- 19.8.5 De vaststelling van de enige ware canonieke tekst van de Koran
- 19.8.6 De Koran vergt uitleg van moslimgeleerden
- 19.8.7 De verdeeldheid onder islamieten is een zegen
- 19.8.8 Moslims ondersteunen krachtig het idee dat mensen rekenschap hebben af te leggen tegenover God

Na deze korte kennismaking van de leer en traditie van joden en moslims, wil ik mij eerst daaraan spiegelen, om vervolgens iets zeggen over godsdienstvrijheid, om daarna lijnen te gaan trekken naar de paradijstheze:

19.8.9 De leerzame spiegeling aan joden en moslims aangaande de hierboven staande items.

19.8.10 Godsdienstvrijheid

19.8.11 Lijnen naar de paradijstheze

19.8.1 Verdieping in de Joodse tradities vergroot het inzicht in de hele Bijbel.

De Joden gaan op een bijzondere manier om met de Joodse Wet en de Joodse feestdagen. Het lezen en bestuderen van de Joodse Wet schijnt veel vreugde te geven. In de Thora is de goddelijke wil neergelegd, die hun hart sneller doet kloppen. Bestudering van de Thora is een plicht die grote vreugde verschaft. Joden vinden het geweldig dat zij de Wet ontvangen hebben. Nadat ze de Thora gelezen hebben, beginnen ze gewoon opnieuw. Telkens weer. Elke nieuwe start geeft vreugde, omdat er telkens verdieping mogelijk is.

De belangrijkste Joodse feestdag is de sabbat. Een oud gezegde luidt: 'Meer dan Israël de sabbat heeft bewaard, heeft de sabbat Israël bewaard'.

Dit komt omdat de sabbat een heel centrale plaats inneemt. De vrijdagavond na zonsondergang tot de zaterdag na zonsondergang wordt op traditionele manier ingevuld. Alles staat daarbij in het teken van de 'voorsmaak van de wereld die eens komt'.

Andere feesten, zoals het Pesach (het Paasfeest), Sjavoet (het Wekenfeest) en Soekot (het Loofhuttenfeest) staan eveneens in het teken van verwachting. Het zijn pelgrimsfeesten. Joden leven sterk met gedachten aan de verlossing die komen moet 'het volgend jaar in Jeruzalem'.

We kunnen van de joden veel leren. Niet alleen hoe zij de toekomstverwachting levendig weten te houden, maar ook van tal van andere zaken. Bijvoorbeeld van de prachtige 'Spreuken der Vaders'. Een citaat daaruit:

"Wie is wijs? Hij die van alle mensen leert ...
Wie is machtig? Hij die zijn hartstochten beheerst ...
Wie is rijk? Hij, die zich verheugt over wat hij heeft ...
Wie is geëerd? Hij, die anderen eert ... "

19.8.2 De bron, de Thora en de profetische geschriften, vergt uitleg van rabbijnen.

Het joodse geloof is voornamelijk gebaseerd op de Tenach (omvattende de boeken van het Oude Testament), en op een verzameling mondelinge overleveringen die in de 2^e eeuw zijn vastgelegd zijn in de Misjna, en op de later daaruit ontstane Talmoed. Verder hebben latere geleerden, invloedrijke rabbijnen en leerscholen hun stempel gezet.

Al met al omvat alleen al de uitleg van de Thora boekwerken met een totaal volume groter dan de Encyclopaedia Britannica. Het joodse geloof is daarmee wél goed gedocumenteerd, maar moeilijk toegankelijk. Voor een goed begrip is de uitleg van rabbijnen zeker noodzakelijk.

De Statenvertalers hebben veelvuldig gebruik gemaakt van Joodse bronnen. Zij waren zeer geïnteresseerd in de Hebreeuwse taal en de uitleg van het Oude Testament door de Joodse rabbijnen.

Zo heeft de kennis van de rabbijnen bijgedragen aan het verstaan van het Oude Testament.

En nog steeds dragen Joodse geleerden bij aan het kennen van de Schrift.

Denk daarbij o.a. aan de bekende Dode Zee Rollen, die minutieus zijn onderzocht en de betrouwbaarheid van de Schrift bevestigden.

19.8.3 De verdeeldheid onder Joden zet aan tot verder nadenken.

In het algemeen leidt verdeeldheid tot rivaliteit.

Een wedijver, die de geest scherpt.

Verdeeldheid heeft daardoor ook iets positiefs.

Dit zien we terug in de geschiedenis van het Jodendom.

De vele Jodenscholen, die met elkaar wedijverden, hebben de traditie grotendeels ongeschonden door de eeuwen en culturen heen weten te bewaren.

Verdeeldheid kan ook leiden tot een strijd, dat meestal enkel verliezers kent.
Strijd, zonder liefde voor en vertrouwen in de ander, levert vaak niets op.
Het breekt alleen maar af.

Onder de Joden heerst een grote verdeeldheid.
Ik weet niet of hun verdeeldheid vergelijkbaar is met de verdeeldheid onder christenen.
Maar ik heb zo het vage idee dat ondanks de onderlinge verdeeldheid joden vaak coulanter met elkaar omgaan dan christenen.
Met interesse en respect voor elkaar hoeft verdeeldheid geen probleem te zijn.

19.8.4 De joden vormen (soms) een voorhoede, een buffer voor christenen.

De joden zijn nakomelingen van Jacob.
Jacob, die na de worsteling met God een andere naam kreeg.
Voortaan zou hij Israël heten (Genesis 32:22-32).
De naam Israël betekent 'hij strijdt met God' of 'God strijdt'.
Vaak zegt een naam die God zelf geeft, veel over de betreffende persoon.
Hier lijkt het erop dat Jacob en zijn nageslacht samen zullen strijden met God.
Israël vormt Gods voorhoede in de wereld.
Door met name Israël werkt God Zijn plan uit.
Als christen is dit idee te volgen tot aan Golgotha.
Daar streed Christus, als nazaat van Jacob, en Hij overwon.

Maar hoe verging het Israël verder na Golgotha?
Bleef Israël Gods voorhoede?
De geschiedenis laat zien dat de Joden erg vervolgd zijn.
Zelfs christenen hebben hieraan meegedaan.
Dit ondanks het feit dat er geprofeteerd staat dat God de Israëlieten tot inkeer zal brengen.
Hebben de Joden dan de eerste klappen moeten opgevangen?
Als er geen Joden waren geweest, zouden de christenen dan nog meer vervolgd zijn door hen die van God noch gebod willen weten?
Of laat de rivaliteit tussen joden, christenen en islamieten zien dat het ware geloof er alles toe doet?

Er zijn veel vragen te stellen.
De geschiedenis laat zien dat er onderling veel geweld is gebruikt.
Dat veroorzaakt bij mij plaatsvervangende schaamte.
Waarom al die strijd, dat discrimineren, moorden en vergassen?
Waarom?
Verderop wil ik ingaan op de vele geweldsexplosies, met name op de vraag of God dit allemaal niet had moeten voorkomen. Zie subhoofdstuk 19.10
Een echt antwoord op het 'waarom' heb ik niet zo direct.
Een eminente joodse theoloog schreef daarover eens: 'Telkens als de heiden in de christen-ziel tegen het juk van het kruis opstaat, koelt hij zijn woede op de joden.'
Een ander schreef: 'Het gaat onze macht te boven ... de voorspoed van de bozen of de bezoeken van de rechtvaardigen te verklaren.'

De Joden zijn erg gediscrimineerd en vervolgd. Velen zijn gruwelijk afgeslacht.
Dat er ondanks dat alles toch nog Joden zijn en dat zij in 1948 de staat Israël hebben gesticht, dat mag een wonder heten.

Dat opent, volgens hen en vele christenen, een perspectief naar het nieuwe Jeruzalem.

Joden, die de voorhoede vormen.

Joden, die laten zien dat het geloof relevant is.

Joden, die geloven in de komst van het nieuwe Jeruzalem.

Joden, die hun plek in Gods plan hebben gekregen.

Joden, die net als ieder ander een rechtvaardig oordeel wacht.

19.8.5 De vaststelling van de enige ware canonieke tekst van de Koran

Het is vrijwel zeker dat de Koran niet is samengesteld tijdens het leven van Mohammed.

Maar het staat wel vast, dat een gezaghebbende versie door een van Mohammeds secretarissen kort na zijn dood is voorbereid. Deze versie is goedgekeurd door een commissie van volgelingen. Vanaf dat moment was deze versie de enige ware en canonieke tekst voor alle gelovige moslims.

Deze ware en canonieke tekst heeft later een proces van codificatie ondergaan, waarbij de enig juiste leeswijze is vastgelegd. Dit was nodig omdat de Koran in meer dan zeven verschillende dialecten werd gelezen.

Geleerden die de ontstaansgeschiedenis van de Koran proberen te achterhalen ontmoeten vaak groot verzet van traditionele moslimgeleerden.

Zo zijn er in Jemen oude Koranfragmenten gevonden die bleken geschreven te zijn in Hidjazi, het zeldzame en voor zover bekend, het oudste Arabische schrift. Deze oude Koranfragmenten verschilden iets met de canonieke tekst, wat de bewering aantast dat de Koran ongewijzigd is overgeleverd.

Voor het bovenstaande heb ik grotendeels de Wikipedia als bron gebruikt. Op hun sites is nog veel meer over dit onderwerp te vinden.

19.8.6 De Koran vergt uitleg van moslimgeleerden

De Koran is in het Arabisch geschreven. Wie de Nederlandse vertaling leest mist de nuances.

Om de Koran goed te kunnen begrijpen moet deze tenminste in het Arabisch gelezen worden en je moet op de hoogte zijn van de uitleg van imams, die in de leer zijn geweest bij moslimgeleerden.

Een zelfstandige oordeelsvorming over een tekst wordt veelal als onacceptabel beschouwd, omdat Mohammed van Allah de bevoegdheid heeft gekregen om die zaken uit te leggen.

Vandaar dat je eerst de Overlevering moet kennen, en die allereerst moet volgen.

Als er dan nog enige onduidelijkheid overblijft, dan hebben alleen geleerde moslims het recht om een tekst te interpreteren.

19.8.7 De verdeeldheid onder islamieten is een zegen

Verdeeldheid scherpt de geest. Wie heeft er gelijk en waarom?

Verdeeldheid brengt discussies op gang, die de geloofsleer kunnen verdiepen.

Verdeeldheid is, binnen zekere grenzen, een groot goed voor alle gelovigen.

Het bevordert het onderlinge respect en het geeft handen en voeten aan geloofsvrijheid.

Het zet elke gelovige aan tot eigen meningsvorming.

Dit laatste, die eigen meningsvorming, zint machtshebbers uiteraard niet.

Want machtshebbers zijn uit op macht.

Machthebbers hebben het liefst volgelingen die niet al te veel vragen stellen.

Machthebbers zijn denkers, die voor hun volgelingen willen denken.

Volgelingen dienen dan ook enkel te volgen.

Als sommigen dat niet doen, dan ontstaat er een verdeeldheid die tot een strijd kan leiden. Zo kan verdeeldheid, als deze gebruikt wordt om macht na te streven, nare gevolgen hebben.

19.8.8 Moslims ondersteunen krachtig het idee dat mensen rekenschap hebben af te leggen tegenover God

In de Koran worden de verrukkingen van de hemel en de verschrikkingen van de hel levendig en duidelijk beschreven.

Ieder mens komt na zijn sterven voor Allah te staan om beoordeeld te worden.

Moslims, die hun vijf plichten toegewijd hebben gedaan, hebben een grote kans in de hemel te komen. Want Allah is de barmhartige.

Alle ongelovigen komen in het Vuur.

19.8.9 De leerzame spiegeling aan joden en moslims aangaande de hierboven staande items.

Wie spiegelt, kijkt met interesse naar andere godsdiensten om zo iets bij te leren.

Want die andere godsdiensten laten een verwevenheid zien tussen het menselijke en goddelijke, die het inzicht in de eigen godsdienst vergroten.

Tenminste, zo ervaar ik dat.

God gaf Joden de Thora, christenen de Bijbel en moslims de Koran.

Zeg ik hiermee te veel? Ligt het niet genuanceerder?

Want God kan Zichzelf toch niet tegenspreken?

Dus slechts één van de drie kan aanspraak maken op het echte woord van God.

God bestuurt alles, en daarbij laat Hij expres het kwade toe.

Hij geeft het goede, maar laat het kwade toe zodat wij het kwade van het goede leren onderscheiden.

God zet ons aan het werk. Des te meer we het kwade onderkennen, des te meer gaan we het goede waarderen.

Dus het kwade heeft wel degelijk een functie. Het scherpt de geest.

Zo is het voor elke gelovige goed, of die nu jood, christen of moslim is, om eens naar het ontstaan en naar de daarna gevormde tradities van de andere godsdiensten te kijken. Dit kan het eigen geloof versterken en verdiepen (wat meestal het geval schijnt te zijn).

Hierboven heb ik heel summier iets over het ontstaan van de Thora, Bijbel en Koran geschreven.

Wat opvalt is dat de goddelijke geschriften vrij moeilijk te lezen zijn.

Tenminste, dat zou je kunnen afleiden van al de nodige verklaringen en aanvullingen die in de loop van eeuwen door geestelijke leiders zijn gemaakt.

Zonder die uitleg van exegeten schijnt God in raadsels gesproken te hebben.

Zo heeft de Thora een verklaring van wetten en regels nodig die groter is dan de Encyclopedia Britannica.

Naast de Bijbel zijn in de loop van eeuwen diverse belijdenisgeschriften ontstaan om vele misverstanden tegen te gaan.

Ook de Koran is niet zomaar door iedereen te lezen. Allereerst moet je deze in het Arabisch lezen om de nuances te verstaan. Daarnaast moet je de Overlevering kennen om te weten wat de gangbare uitleg is.

Opvallend is dat ook de uitleg van de Bijbel gedurende een hele tijd grotendeels in handen is geweest van de hoge Roomse geestelijkheid. In de Rooms-katholieke kerk van voor de Reformatie las men de

Bijbel voornamelijk in het Latijn. Alleen wie Latijn kende en op de hoogte was van de officiële kerkleer, kon de Bijbel verstaan.

Later vertaalden de Reformatoren de Bijbel in de taal van het volk, zodat de gewone man zelfstandig zijn Bijbel kon lezen. Immers Gods Geest was over iedereen uitgestort. Dus iedereen kon door die Bijbel worden aangesproken. Eenvoudigen kunnen meer dan voldoende door het eenvoudige in dat Woord geraakt worden. Meer ontwikkelden zullen dieper in dat Woord moeten graven om blijvend verrast en aangeraakt te worden. Zo kan de Bijbel in ieders hand tot zijn recht komen.

Van de drie heilige boeken, Thora, Bijbel en Koran, is de Bijbel het boek, dat nog niet helemaal klaar is. Dit komt, omdat er oude handschriften zijn gevonden die niet helemaal met elkaar overeenstemmen. In de Nieuwe Bijbelvertaling zijn diverse noten opgenomen om de lezer hierop te attenderen.

Zo gaan christenen heel ontspannen om met wat wetenschappers aanleveren. Zo zijn ook de Dode Zee Rollen met open armen ontvangen.

Moslams, daarentegen, zullen geen enkele aanvulling op de Koran accepteren.

De Koran wordt door moslams met respect behandeld: zo wordt hij bij voorkeur in een schone kamer op een zo hoog mogelijke plaats boven alle andere boeken bewaard. Hij wordt doorgaans niet op tafel gelegd, omdat dan het gevaar bestaat dat er iets bovenop wordt gelegd, en hij wordt ook niet op de grond gelegd, omdat de grond als onrein wordt beschouwd.

Christenen gaan met de bijbel op een andere manier om.

Op dit moment mag iedere christen, naast de Bijbel, de Thora en de Koran lezen.

Voor joden en vooral bij moslams ligt dat anders.

Pas als een moslim geestelijk volwassen is, mag hij de Bijbel lezen.

In de soera De Koe wordt 20 keer verwezen naar het Boek (het Boek dat God aan Mozes gaf), waarvan 1 keer expliciet naar het Boek en de profeten [2:177]. Daarnaast wordt verwezen naar een Boek van God [2:89], Gods Boek [2:101] en naar het Boek met de Waarheid [2:176].

Uit deze verwijzingen blijkt wel dat Mohammed groot respect had voor het Boek, en voor al die andere genoemde Boeken.

De Soera De Koe laat duidelijk zien dat Mohammed, die zich als de laatste profeet presenteerde, met veel respect sprak over de profeten die voor hem leefden. Zo lezen we in Soera De Koe 2:87 en 2:253 het volgende over Jezus: "En Wij gaven aan Jezus, zoon van Maria, duidelijke tekenen en versterkten hem met de geest der heiligheid."

Verder lezen we in Soera De Koe 2:62 : "Voorzeker, de gelovigen, de Joden, de Christenen en de Sabianen – wie onder hen ook in God en de laatste Dag geloven en goede daden verrichten, zullen hun beloning bij hun Heer ontvangen en er zal geen vrees over hen komen, noch zullen zij treuren."

De traditie zegt dat Mohammed noch lezen noch schrijven kon. Dus Mohammed heeft noch 'het Boek' noch 'het Boek met de Waarheid' zelf gelezen, maar hij heeft er wel veel over gehoord.

Vandaar dat Mohammed, in o.a. Soera De Koe, veelvuldig naar deze boeken verwijst.

Alleen de geleerden weten kennelijk niet meer exact welke fragmenten Mohammed heeft aangesproken en welke niet. Tenminste ik heb op internet geen door moslimgeleerden compilatie van de Bijbel kunnen vinden die inhoudelijk met 'het Boek' en 'het Boek met de Waarheid' zou overeenstemmen.

Dit roept vragen op.

Als christen weet je dat het Nieuwe Testament alleen vanuit het Oude Testament goed te begrijpen is. Het Nieuwe Testament is daardoor niet los van het Oude Testament te doorzien.

Nu in Soera De Koe zoveel verwezen wordt naar het Boek, de profeten en naar Gods Boek, denk ik, dat die Soera ook niet goed te begrijpen is als je geen kennis kunt nemen van al die boeken waarnaar verwezen wordt. Op die boeken wordt immers voortgebouwd. Mohammed is de laatste profeet, die al de profeten voor hem serieus heeft genomen. Hij verwijst niet voor niets naar al die Boeken.

Nu blijkt dat de Bijbel in enkele islamitische landen een verboden boek is. Dat doet denken aan de tijd vóór de Reformatie waarin de Bijbel voor de gewone man ook een verboden boek was. De Rooms Katholieke geestelijkheid vond het toen gevaarlijk om gewone mensen een Bijbel in handen te geven omdat ze deze toch niet zouden begrijpen en omdat de kans groot was dat allerlei ketterij zou ontstaan. Het lijkt erop dat enkele islamitische landen nu min of meer in eenzelfde ontwikkelingsfase verkeren. De boeken, waar immers de Soera's naar verwijzen, zijn verboden boeken geworden. Want in de Soera's wordt verwezen naar fragmenten uit boeken, die in de Bijbel te vinden zijn. De geschiedenis herhaalt zich.

Verdeeldheid heeft zijn goede en kwade kanten. Verdeeldheid brengt meningsverschillen naar boven die het meestal waard zijn om te doordenken. Blijvende meningsverschillen gaan meestal over die essentiële punten, die altijd aandacht moeten krijgen. Geweldig, als dit kan met respect voor elkaars meningen. Verdeeldheid stimuleert het zoeken naar de waarheid. Wie heeft op alle punten gelijk? Op de jongste dag zal wel blijken wie dat zijn. Dit idee, dat zo weinigen het op alle punten juist zien, stimuleert het zoeken naar de waarheid. Tot het moment dat er geen vragen meer zijn, is elk beeld scherper te stellen.

Verdeeldheid zonder respect voor elkaars mening, verwijdert mensen van elkaar. Het tegengaan van verdeeldheid kan een saamhorigheid teweegbrengen die anderen uitsluit, en waarbij de massa zich laat verleiden tot meelopers. Verdeeldheid zonder respect voor elkaars mening, kan zomaar tot strijd leiden waarbij velen hun leider volgen. Hun leider krijgt dan macht. En wie macht ruikt, wil meer macht. Zo kan verdeeldheid mensen uit elkaar jagen. De kwade kant.

Verdeeldheid heeft tijden met explosieve situaties opgeroepen, maar ook tijden met tolerantie. Tegenwoordig gaan de meeste christelijke groeperingen in Nederland vrij tolerant met elkaar om. Het geloof in de ene algemene kerk blijft, maar dat wordt nu anders geïnterpreteerd. Daar doe ik zelf ook aan mee. Ik las eens: "Ondanks dat er in de Bijbel vier evangeliën staan, is er toch slechts één evangelie. Origenes had gelijk: 'er is één viervoudig evangelie'." Op analoge wijze mag je, denk ik, zeggen dat er vele kerken zijn, maar dat er toch slechts sprake is van één veelvuldige algemene kerk. Ieder die met Christus verbonden is, maakt deel uit van die ene veelvuldige kerk. Zo ontstaat er een situatie waarin je eerder andere christenen zoekt dan mijdt. Je leert de ander respecteren, en tijdens het onderlinge gesprek kunnen de eigen opvattingen worden getoetst. Joden, christenen en moslims, wie kan op dit terrein iets van de ander leren?

Het belangrijkste punt waar joden, christenen en moslims het over eens zijn, is dat iedereen na zijn dood geoordeeld zal worden. God heeft iedereen geschapen en Hij zal dan ook iedereen tot verantwoording roepen. God verklaarde eens elk normaal mens toerekeningsvatbaar. Iedereen zal eens voor God moeten verschijnen. Joden, christenen en moslims denken wel verschillend over de wijze waarop God zal oordelen en over welke rol de goede daden daarbij zullen spelen. Zal iedere gelovige die goed geleefd heeft, in de hemel komen? Gaat iedere ongelovige naar de hel, naar het Vuur?

Over de geopenbaarde beoordelingscriteria is veel te zeggen.

Dat doe ik nu niet.

Wel blijkt dat in elke godsdienst de goede werken daarbij een belangrijke rol spelen.

Alleen bij protestanten, vooral bij gereformeerden, spelen die goede werken nauwelijks mee.

Want, zo zeggen zij, alles is genade.

Dit idee gaat in tegen de menselijke natuur, want van nature willen we het zelf doen. We willen zelf de hemel verdienen. Opofferingen voor God vragen om een beloning.

Of niet?

Aan dit complexe vraagstuk wil ik een apart item wijden. Zie subhoofdstuk 19.9

19.8.10 Godsdienstvrijheid

Volgens Jesaja 19:23-25 zullen op een gegeven moment een groot deel van de Egyptenaren de HEER gaan dienen en daarna zullen de bewoners van Assyrië en Israël zich bij hen aansluiten.

Dat zal effect hebben op de wereldvrede.

Tot welke HEER zullen de Egyptenaren zich bekeren? Hoe interpreteren joden, christenen en moslims deze tekst?

Kijkend naar de huidige situatie, is een dergelijke ontwikkeling niet te verwachten.

Alleen door een ingrijpen van Boven zou het kunnen.

Immers, door een korte preek van Jona bekeerde zich eens heel Nineve (Jona 3:4-7).

Een enkele droom deed eens Cyrus (Kores) besluiten om de ballingen van Israël terug te sturen, om een tempel te bouwen in Jeruzalem (Ezra 1).

De Bijbel staat zo vol van allerlei zaken die wij voor onmogelijk houden.

Want er is Eén die stuurt.

Als eerste voorwaarde, denk ik, dat er tussen joden, christenen en moslims een eenheid door bekering kan ontstaan als zij elkaars geloof respecteren en elkaar bevragen.

Dat kan in een situatie waarin godsdienstvrijheid voor iedereen belangrijk wordt.

Dat kan, als iedereen Mohammed serieus neemt als hij zegt:

“Wij geloven in God en in hetgeen ons is geopenbaard en in hetgeen tot Abraham, Ismaël, Izaäk, Jacob en de stammen werd neergezonden en in hetgeen aan Mozes en Jezus werd gegeven en in hetgeen aan alle profeten werd gegeven door hun Heer. Wij maken geen onderscheid tussen hen en aan Hem onderwerpen wij ons.” [Soera De Koe 2:136]

Ik denk dat godsdienstvrijheid niet altijd kan. In onderontwikkelde landen met veel analfabetisme kan ik mij voorstellen dat een overheid mensen wil beschermen tegen invloeden van buiten.

Ook kan ik mij voorstellen dat overheden een karakter van een land willen bewaren.

Zo is zelfs in Israël, een democratisch land, het evangeliseren aan banden gelegd.

Maar, ik vind dat inperking van godsdienstvrijheid slechts tijdelijk te billijken is.

Op universiteiten zou sowieso godsdienstvrijheid moeten worden toegestaan.

Van studenten mag toch verwacht worden dat zij op een redelijke manier met geloofsverschillen kunnen omgaan.

Zelfs van moslimstudenten mag verwacht worden dat zij Mohammed op dat punt serieus nemen.

Mohammed, die in zijn jonge jaren heel vriendschappelijk met joden en christenen is omgegaan.

Sommigen menen een frictie te kunnen waarnemen tussen godsdienstvrijheid en democratie, omdat gelovigen de vrijheid van anderen inperken.

Nu is het zo dat elke ideologie een andere ideologie beperkingen oplegt. Rechtse politiek beperkt de uitvoering van linkse ideeën. Linkse politiek vermindert toepassing van rechtse ideeën.

Zo heeft ook iedere godsdienst een ideologische kant die beperkingen oplegt aan andere ideeën. Binnen een democratie hebben we geleerd om te geven en te nemen, en om rekening te houden met minderheden.

Alleen absolute ideologieën, ook absolute ideologieën met een godsdienstige voedingsbodem, zijn een gevaar voor de democratie. Want zodra zij aan de macht komen, schuiven zij de democratie aan de kant. Denk o.a. aan het communisme, dat een heilsstaat voor de hele wereld op het oog had.

Nu heeft elke godsdienst wel ideologische trekken, ideeën en opvattingen hoe je samen zou moeten leven en hoe je de samenleving vorm moet geven.

Die ideologische trekken zou je kunnen onderscheiden in complementaire en supplementaire ideologie.

De complementaire ideologie omvat dan ideeën en opvattingen gebaseerd op de gezaghebbende openbaring (en op interpretaties daarvan) die de godsdienst compleet maakt.

De supplementaire ideologie omvat dan ideeën en opvattingen met een aanvullend karakter. Ze zijn niet rechtstreeks af te leiden uit de gezaghebbende openbaring. Ze dienen veelal om de eigen gelovigen ideeën en opvattingen aan te reiken over de inrichting van de veranderende maatschappij, en om zoveel mogelijk invloed te verwerven om de samenleving vorm te kunnen geven naar eigen inzicht.

Deze supplementaire ideologie bepaalt in hoge mate de vrijheid van godsdienst.

In een samenleving waar kerk en staat nauw met elkaar verweven zijn, zal men vreemde invloeden willen tegengaan. Dit om onderdanen en gelovigen te beschermen, maar zeker ook om de eigen positie veilig te stellen. Als behoeder van de goede, weer je het kwade.

Deze nobele doelen kennen een keerzijde. Macht corrumpeert, zeker bij veel macht bij een klein aantal mensen.

Als we nu naar de meeste moslimstaten kijken, dan zien we daar situaties die doen denken aan de tijd in Europa van voor de Reformatie en Verlichting.

Pas na de scheiding van de macht in wetgevende-, uitvoerende- en rechterlijke macht kwam er hier ruimte voor godsdienstvrijheid.

Wat kunnen we, wat dit betreft, van joden en moslims leren?

1. In Israël mag je niet zomaar evangeliseren. Kennelijk acht men het mogelijk dat vele Joden zich zullen bekeren. De kracht en de houdbaarheid van het eigen geloof zijn, zo wordt ingeschat, niet opgewassen tegen een vrije gedachtewisseling. Zelfs onder studenten mag niet worden geëvangéliseerd. Zelfs zij die behoorlijk toegerust zijn, zijn niet zo sterk dat ze gevrijwaard moeten blijven van opzettelijke bekeringsgesprekken. Ook in veel islamitische landen wordt het Evangelie geweerd. Ook daar gelooft men kennelijk niet zo sterk in de kracht en de houdbaarheid van het eigen geloof. Zelfs onder studenten is in veel landen een open discussie vrijwel onmogelijk. Christenen hebben soms ook hun kinderen al te beschermd opgevoed. De gevolgen daarvan zijn maar al te zichtbaar. Hoewel het nooit alleen aan de opvoeding te wijten is, is het afhaken van veel jongeren wel een teken dat hun geloof niet voldoende wortel heeft geschoten. Op dit moment blijkt dat het geloof van studenten aan de Vrije Universiteit verdiept wordt als ze kennis nemen van meerdere geloven.
Het eerste leerpunt: Kennismaking met andermans geloof geeft verdieping aan het eigen geloof.
2. Aan elke godsdienst kleeft een complementaire en supplementaire ideologie die vaak meer kwaad dan goed doet. Machthebbers en geestelijken gebruiken vaak de godsdienst om hun eigen belangen veilig te stellen. Zo hebben eens christenen de kruistochten, Jodenvervolging, godsdienstoorlogen, slavernij en apartheid verdedigd op basis van zo'n supplementaire ideologie.

Gelukkig zijn er ook christenen geweest die hiertegen in verzet zijn gekomen, maar deze minderheid heeft jarenlang dergelijke gebeurtenissen en ideeën niet voldoende kunnen corrigeren.

Resultierend mogen we vaststellen dat er een grote smet ligt op het handelen van veel christenen.

Dit alleen al mag ons nederig maken ten opzichte van joden en moslims.

Het tweede leerpunt: Als gelovigen door een supplementaire ideologie in de fout gaan dan moet je hen alleen daarop aanspreken. Zo verdienen moslims ons respect, maar de extremisten onder hen moeten we bestrijden.

Dit bestrijden van extremisten kunnen we dan het beste samen doen met die moslims, die de vrijheid van godsdienst hoog in hun vaandel hebben staan.

3. Voor gelovigen die in een minderheidspositie verkeren is vrijheid van godsdienst een wezenlijke zaak, die hen in hun diepste pijn raakt. Vrijheid van godsdienst is dan ook voor velen de opmaat naar alle andere vrijheden: vrijheid van vergadering, vrijheid van drukpers en meningsuiting, vrijheid van onderwijs.

Vrijheid van godsdienst is niet alleen een *opmaat* naar alle andere vrijheden, maar ook de eerste aanzet naar democratie.

Zonder godsdienstvrijheid is er geen democratie mogelijk. Vandaar ook dat veel dictatoren godsdienstvrijheid niet zien zitten, omdat dit de vrije meningsuiting aanzwengelt.

Godsdienstvrijheid is een groot goed. Dat besef je als christen des te meer als je ziet hoe christenen op dit moment in vele islamitische landen worden behandeld.

Na ons te hebben gespiegeld aan joden en moslims, mogen we tot de conclusie komen dat we hen godsdienstvrijheid en democratie gunnen.

Het derde leerpunt: Godsdienstvrijheid is het waard om geëxporteerd te worden. Imams die tijdelijk in Nederland komen werken zouden we een inburgeringscursus moeten geven waarbij ze kennismaken met andere godsdiensten en de waarde van godsdienstvrijheid leren inzien (b.v. door twee maanden aan de Vrije Universiteit, die daarop het meest schijnt ingericht, een cursus te volgen). Ook zouden we Imams uit landen als Afghanistan een dergelijke cursus kunnen aanbieden (dit om de huidige militaire inspanningen voor vrijheid en democratie een degelijk draagvlak te scheppen).

19.8.11 Lijnen naar de paradijstheze

Joden verwerpen Jezus als de Messias, omdat Jezus geen echte vrede heeft gebracht. Kijk maar om je heen, zo zeggen zij. De wereld staat nog steeds in brand, er zijn geen sporen van vrede.

De Thora, zo zeggen zij, voorspelt uitdrukkelijk dat de Messias vrede brengt. Jezus heeft dat niet gedaan. Jezus was dus niet de voorzegde Messias. De echte Messias moet dus nog komen!

Ook de moslims verwerpen Jezus als de Messias en als de Zoon van God. God is immers één.

God kan geen goddelijke Zoon hebben. Er is maar één God.

Vaak stellen christenen Jezus voor als de gekruisigde.

Als iemand die zich liet kruisigen.

Als een lam dat zich liet slachten.

Als iemand, die geen weerstand bood.

Geen wonder dat veel ongelovigen Jezus zien als de grote verliezer.

Jezus werd afgemaakt. Definitief.

Het opstandingsverhaal is daarom verzonnen.

Geen Vader laat immers op zo'n manier Zijn kind sterven.

De kruisiging is te bizar voor woorden.

De kruisiging is één uit een hele lange reeks missers.

Of ligt het anders?
Hing de grootste overwinnaar aller tijden aan het kruis?
Koos Hij er Zelf voor om die weg te gaan?
Kwam Hij ongebroken uit de strijd?
Was Hij werkelijk de overwinnaar?

Jezus is weliswaar het Lam dat Zich zonder tegen te werken liet slachten, maar ook de Leeuw uit Juda die de grootste overwinning aller tijden behaalde.

Wie kijkt naar het kruis, ziet een Man lijden waarvan het lichaam gebroken wordt.
Wie luistert naar Jezus' kruiswoorden, die hoort een Man met een ongebroken geest waarvan elk woord grote betekenis heeft. Die woorden luiden de overwinning in.
Die woorden raken een diepere laag dan wat voor ogen is.
Die woorden zijn belangrijker, dan alles wat er van de kruisiging is afgebeeld.
In veel kerken hangt een kruis of de crucifix.
In veel Roomse kerken is een kruiswegstatie te zien met veel taferelen over de kruisiging.
Bij alles wat afgebeeld wordt ontbreken gewoonlijk de woorden, de kruiswoorden.
Hierdoor ontstaat er een onbalans, waardoor de kruisiging minder goed te begrijpen is.

Joden verwachtten een messias die een vreedrijk komt stichten.
Jezus heeft dat, volgens hen, niet gedaan.
'Kijk naar de wereld', zo zeggen zij, 'en je ziet toch dat er van een vreedrijk geen sprake is!'
Als christenen daar tegenin brengen dat Jezus in principe de overwinning heeft behaald en dat Hij bij Zijn wederkomst het vreedrijk zal stichten, dan wijzen Joden dit af.
Zo'n twee stappen redenering is in de Thora, zo stellen zij, niet terug te vinden.

In eerdere hoofdstukken heb ik al veel geschreven over het tweede kruiswoord:

“Ik verzeker je: nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn (Lucas 23:43).”

Het paradijs wordt hierin normaal opgevat als een synoniem voor de hemel. Jezus zou diezelfde dag nog naar de hemel zijn gegaan en zou daar die medegekruisigde hebben ontmoet.
Van die gangbare lezing ben ik afgeweken door het paradijs letterlijk te lezen. Het paradijs waar Jezus heenging is volgens mij hetzelfde paradijs als waar eens Adam en Eva vertoefden.
Deze letterlijke lezing leidt naar het idee van de twee rijken, een in de hemel en een op de aarde.
Jezus regeert dan na zijn overwinning over beide rijken, over een in de hemel en een op de aarde.
Het rijk in de hemel is het nieuwe Jeruzalem, dat in het paradijs in aanbouw is.
Het wordt een prachtige tuinstad.

Deze tuinstad bevindt zich op dit moment in de derde hemel, en zal op de jongste dag op de aarde neerdalen.

In deze tuinstad heerst volop vrede. Een vreedrijk.
Jezus heeft dus wél direct een vreedrijk gesticht, dat met geloofsogen te zien is.
Gelijktijdig met het scheuren van het voorhangsel in de tempel ging het paradijs open.
De cherubs op het voorhangsel gaven aan dat de toegang tot God en naar het paradijs afgesloten was. De cherubs waren de engelen die het paradijs bewaakten, zodat Adam en Eva niet meer terugkonden. De cherubs op het voorhangsel vormden daarvan het beeld.
Door het van boven naar beneden scheuren van dit voorhangsel, heeft God duidelijk gemaakt dat de weg naar het paradijs open ligt.
En het paradijs komt terug. Dat vreedrijk gaat de aarde overheersen.

Daarover kreeg Daniël al een visioen. Hij zag een groot beeld, opgebouwd uit verschillende materialen. Dat beeld gaf aan dat het ene wereldrijk het andere zou opvolgen. Die wereldrijken zouden weliswaar van karakter verschillen, maar zouden alle uiteindelijk verdwijnen. Want vanuit de hoogte kwam er een steen aanrollen die alle wereldrijken zou verbrijzelen, en de hele wereld zou vullen. Dan worden hemel en aarde samengevoegd tot één vrederijk. Dan daalt het nieuwe Jeruzalem neer op de aarde. Dan wordt het visioen uit Daniël 2 vervuld op een wijze zoals in Openbaring 21 is voorgezegd.

Ook het laatste kruiswoord is heel bijzonder:

“Vader, in Uw handen leg in Mijn geest (Lucas 23:46).”

Jezus riep dit kruiswoord met een luide stem, waarna Hij de laatste adem uitblies. Ook bij dit laatste kruiswoord zien wij dat Jezus de hele situatie onder controle heeft. **Als Leeuw had Hij gestreden en de overwinning behaald.** Als Leeuw gaf Hij Zijn leven. Koninklijk. Hij legde Zijn leven af. Zijn geest bleef daarbij ongebroken. Het laatste kruiswoord riep Hij immers met luide stem. Hij gaf Vader Zijn geest, waarna Hij de laatste adem uitblies. Hij koos ervoor. Tot in de verste uithoeken van het heelal moest dit worden gehoord. Ik leg Mijn leven af, ... om over enkele dagen op te staan. Ondertussen ga Ik naar de hemel, en op Paasmorgen zullen velen met Mij opstaan. Ik zal laten weten dat Ik de overwinning heb behaald. Ik, Jezus, als de Leeuw uit Juda.

Als Lam is Jezus voor ons gestorven.

Hij stierf. Op een afschuwelijke manier werd Zijn lichaam afgebroken. Als Lam stierf Hij voor onze zonden. Het zoenoffer. In de beeldcultuur heeft dit alle aandacht gekregen. Nog steeds krijgt het **Lam** meer aandacht dan de **Leeuw**.

Immers we leven middenin een beeldcultuur, waarin beelden meer spreken dan woorden. Ook in de Roomse kerk heerst, in de ene tijd weliswaar extremer dan in de andere, een beeldcultuur. Vooral toen de mis in het Latijn werd opgedragen, moesten de beelden spreken. De kerken werden vol gezet met beelden en kruiswegstaties, kerkraden beeldden Bijbelse taferelen uit. Maar een beeldcultuur heeft nadelen, omdat woorden niet voldoende kunnen spreken. Wel zijn in sommige kerken de tafels met de tien geboden afgebeeld, maar nergens heb ik nog ergens in een kerk de zeven kruiswoorden afgebeeld gezien. Wel tienduizenden crucifixen en kruisen, maar nergens die zeven kruiswoorden. Dit trekt het beeld scheef. Het Lam krijgt veel meer aandacht dan de Leeuw. Het christelijk geloof krijgt daardoor (ongewild) een te ‘soft’ karakter. Iets wat afstotend kan werken. Zijn misschien niet juist daardoor veel joden en moslims afgehaakt?

Jezus, de sterke rots, heeft als Leeuw nooit een zwak moment gekend. Als Lam stierf Hij, als Lam werd Hij opgewekt door Zijn Vader. Maar als Leeuw gaf Hij Zijn leven, als Leeuw stond Hij op uit eigen kracht. Jezus was tegelijk Lam en Leeuw, mens en God.

Vooral aan het einde van Zijn leven toont Hij Zijn goddelijkheid.
Zijn hele lijdensweg, van Getsemane tot Golgotha, kent een aaneenschakeling van goddelijke dimensies. In het bijzonder de zeven kruiswoorden.

19.9 Worden goede werken beloond?

Bij joden en moslims zijn goede werken noodzakelijk om in de hemel te kunnen komen.
Vroeger, voor de Reformatie, speelde dat ook in de Rooms-Katholieke kerk. Je kon bijvoorbeeld aflaten kopen, om zo de kans te vergroten om in de hemel te komen.

Goede werken ondersteunen het logische idee, dat : wie goed doet, goed ontmoet.
Van een liefdevolle en rechtvaardige God mag je verwachten dat Hij deze logica volgt.
Of niet?
Wie dan goed doet, krijgt daarmee 'recht' op een plaats in de hemel.
Of niet?

Ergens hebben we allemaal wel het idee, dat als we na de dood verder leven, dat al het goede dat we hier doen beloond zal worden.
Vele religies ondersteunen dit basisidee.
Ook mensen die in reïncarnatie geloven, denken dat de goede werken hier positieve gevolgen zullen hebben voor het leven dat volgt.

Protestantse christenen denken vaak genuanceerd over goede werken.
Want wat zijn goede werken?
De catechismus (vraag en antwoord 62) geeft aan dat:

“Onze beste werken allemaal onvolmaakt en met zonden bevlekt zijn.”

Vanuit dat gegeven wordt geconcludeerd dat onze goede werken nooit 'recht' geven op een plaats in de hemel. Zelfs onze beste werken vergroten onze zondelast, omdat ze bevlekt zijn met zonden.
Dus, zeggen protestantse christenen, zelfs de beste goede werken verschaffen je geen toegangsbewijs voor de hemel.

Dit klinkt allemaal niet zo bemoedigend.
En toch, goede werken doen er toe.
Niet voor niets staat er in de Bijbel dat onze goede werken beloond zullen worden.
Denk daarbij eens aan de volgende verzen (overgenomen uit “God beloont” van Bruce Wilkinson):

1. God zal u belonen als u Hem *zoekt* in geestelijke daden, zoals vasten en bidden (Matteüs 6:6; Hebrëeën 11:6).
2. God zal u belonen als u uzelf als een trouwe rentmeester stelt *onder het gezag* van uw werkgever (Matteüs 24:45-47; Efeziërs 6:8; Kolossenzen 3:22-24).
3. God zal u belonen als u uzelf *wegcijfert* in zijn dienst (Matteüs 16:2-27).
4. God zal u belonen als u mensen in nood *helpt* in Jezus' naam (Marcus 9:41).
5. God zal u belonen als u *lijdt* voor zijn naam en zijn reputatie (Lucas 6:22-23).
6. God zal u belonen als u *offers* brengt voor Hem (Lucas 6:35). Jezus zegt zelfs dat ieder die iets opoffert om Hem te volgen een honderdvoudige beloning zal ontvangen (Matteüs 19:29)!
7. God zal u belonen als u uw tijd, uw talenten en schatten *inzet* voor de uitbreiding van zijn Koninkrijk (Matteüs 6:3-4; 1 Timoteüs 6:18-19).

Hoe zit dat nu?
Goede werken geven je nergens recht op, en toch zullen zij worden beloond!
Dit komt omdat God onze Vader wil zijn.

Hij wil ons als Zijn kinderen en niet als Zijn knechten behandelen.
Knechten werken voor hun loon en hebben er recht op.
Kinderen daarentegen ontvangen voor hun inzet een beloning uit liefde, uit genade.
Denk daarbij eens aan een kind van 7 jaar dat helpt bij de afwas en bij het schoonmaken van de auto.
Substantieel stelt die hulp niet veel voor, maar relationeel wel.
Zoiets mag gestimuleerd worden door een beloning.
Dit ondanks dat het kind eigenlijk al alles aan zijn ouders te danken heeft: onderdak, eten, kleding, verzorging en liefde.
Het kind heeft eigenlijk geen recht op een beloning.
Maar toch, uit liefde, krijgt het die.

Zo is God ook.
Hij beloont ieder die Hem ernstig zoekt (Hebreeën 11:6).
Daarom zegt Hij ook tegen al Zijn kinderen:

“Zet u altijd volledig in voor het werk van de Heer, in het besef dat door de Heer uw inspanningen nooit tevergeefs zijn.” (1 Korintiërs 15:58)

God is zo almachtig dat Hij in feite onze goede werken niet nodig heeft.
In principe kan Hij alles zelf.
Maar desondanks vindt Hij het prachtig als mensen goede werken doen.
Zeker als mensen dat doen uit dankbaarheid.
Uit het besef dat het leven een geschenk is.
Om de Schenker van al het geschapene te eren.

Goede werken, als vruchten van dankbaarheid, hebben zo hun waarde.
Maar wat, als die motivatie ontbreekt?
Als ‘goede werken’ plichtmatig worden gedaan?
Laten we nu opnieuw kijken naar dat kind van 7 jaar. Als dat kind plichtmatig meehelpt met de afwas en plichtmatig helpt bij het wassen van de auto. Zou in dat geval het kind zijn beloning mislopen?
Ik denk het niet.
Ik denk dat ouders die consequent zijn, slechts naar de resultaten kijken, en daar een beloning voor geven.
Soms doe je nu eenmaal je werk zonder dat je hart er bij is.
Dat geldt voor jongeren en ouderen.
Zo verwacht ik ook, in analogie hiervan, dat God niet enkel de goede daden beloont die uit dankbaarheid zijn gedaan.
God ziet weliswaar het hart aan, maar ieder die zich een kind van God weet, doet hoe dan ook goede werken. Soms met het hart erbij, soms plichtmatig.

Over goede werken valt veel meer te zeggen.
Vroeger werd het gereformeerde leven mede gestempeld door de ‘eis van het verbond’.
Gelovigen moesten zich als koningskinderen gedragen. Adeldom verplicht.
Adeldom omvatte alle terreinen van het leven.
Altijd en overal behoorde je je leven vanuit deze gedachte in te vullen.
Zo deed je goede werken. Soms van harte, soms plichtmatig.
Tegenwoordig wordt veel meer je identiteit in Christus benadrukt.
Als je weet wie je in Christus bent, dan ga je uit dankbaarheid goede werken doen.
Deze gedachte, dat je identiteit in Christus vastligt, is juist.
Maar die gedachte heeft ook een schaduwzijde.
Als je niet zo hooggestemd raakt, dan doe je maar geen goede werken.

Immers, goede werken zonder dat je hart daarbij spreekt, stellen weinig voor.
Als de Heilige Geest je niet aanspoort, dan hoeft het kennelijk niet.
Wellicht heeft God dan iets anders voor je in petto.
Overigens, God is vol liefde, we hoeven eigenlijk niet meer zoveel te doen!

Goede werken gebeuren normaal niet vanzelf.
Er is motivatie voor nodig: krachten die je in beweging zetten om het goede te doen.
Twee van die krachten zijn dankbaarheid en plicht.
Als de ene kracht zwakker wordt of het af laat weten, dan kan je overschakelen op de andere kracht.
Of andersom.
Ik denk hierbij aan een hybride auto. Volgens de definitie is dit een voertuig waarin ten minste twee energie-omzetteren en twee in het voertuig ingebouwde energieopslagsystemen aanwezig zijn om het voertuig aan te drijven.
Zo denk ik ook dat God ons tenminste twee krachten heeft gegeven om ons aan te zetten tot goede werken. Bij stagnatie van de ene kracht kan overgeschakeld worden op de andere.
Zo stelt God mensen in staat om goede werken te doen.

God hecht zoveel aan goede werken, dat Hij daarvoor een beloning in het vooruitzicht stelt.
Hij spoort ons zelfs aan om voor onszelf schatten in de hemel te verzamelen.

“Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen.
Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen.
Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.” (Matteüs: 6-19-21)

Ook de rijke jongeling kreeg het advies om alles wat hij bezat maar te verkopen, om zo een schat in de hemel te verkrijgen. (Matteüs 19:21)
God stelt kennelijk niet alleen een beloning in het vooruitzicht, maar Hij geeft ons nu al de kans om blijvende schatten in de hemel te verzamelen.

Dit laatste schept onderling vertrouwen. God laat Zijn Vaders hart spreken, en Hij geeft bij voorbaat aan dat je ‘recht’ krijgt op die schatten die je in de hemel verzamelt.
Het zijn dan weliswaar genadegaven, die jouw in staat hebben gesteld om die schatten in de hemel te verzamelen, maar ze blijven sowieso echt jouw eigendom.
Ik denk hierbij weer eventjes aan het kind van 7 jaar. Als het een beloning ontvangt en deze in de spaarpot doet, dan blijft het zijn eigendom.

In een zesjescultuur spannen de meeste kinderen zich niet in voor het behalen van hogere cijfers.
Een zesje is voldoende.
Zo ga je over, met de minste inspanning.
Zo’n zesjescultuur schijnt zich ook van vele christenen meester te hebben gemaakt.
Zij willen met zo min mogelijke inspanning de hemel binnengaan.
Een hogere positie in de hemel bereiken, dat hoeft echt niet.
Want in de hemel is immers alles voortreffelijk.
Iedereen is gelukkig en heeft het naar zijn zin.
Wat wil je dan nog meer?

Maar in de hemel zullen enkele heiligen als koningen heersen over de volken.
Ondanks dat iedereen gelukkig zal zijn, zullen er verschillen in posities zijn.
De hemelse gemeenschap kent waarschijnlijk nog meer gradaties dan de onze.

Het verschil in positie maakt deel uit van je beloning.
Onze werken zullen ons navolgen.
Wat we hier doen heeft gevolgen voor onze plaats in het hiernamaals.
Zo werkt, denk ik, de goddelijke beloning.
Zo kan je hier op aarde al schatten in de hemel vergaren.
Voor wie het wil.

Al eerder heb ik iets geschreven over de hemelse werkelijkheid.
Ik heb toen met name verwezen naar het boek 'Hoe zal het in de hemel zijn?' van Randy Allcorn.
Bij deze wil ik dat opnieuw doen.

Gods kinderen ontvangen een beloning voor het goede dat ze doen.
Alleen, wie is nu een kind van God?
Dat zijn alle mensen die wedergeboren zijn.
Wedergeboorte is een net zo'n groot wonder als een geboorte.
Een kind dat geboren wordt, heeft daar zelf weinig invloed op.
Je krijgt je ouders.
Het land waarin je geboren wordt, kan je niet uitzoeken.
Kortom, het leven is een geschenk.
Zo is ook 'wedergeboren' worden een geschenk.
Maar wel een geschenk waar je in de geboortefase zelf iets aan kan doen.
Bijbellezen, bidden, gelovigen bevragen.
Wedergeboorte kan dus niet verdiend worden.
Je mag het 'aangereikte geschenk' uitpakken.
Dat is op zichzelf geen verdienste.
Kortom, de hemel is niet te verdienen.
Wie niet gelooft, blijft knecht.
Voor knechten geldt een andere beloningsregeling dan voor kinderen.
Knechten horen hun werk te doen.
Knechten die hun werk niet goed doen, ontvangen geen beloning.

Tot nu toe heb ik het alleen gehad over beloning en niet over straf.
Maar God is een groot pedagoog die beloont en straft om aanspreekbare mensen op het juiste spoor te krijgen.
Knechten moeten weten dat hun schuld zo groot is dat een stukje beloning voor goede daden, die enorme schuld weliswaar iets verkleint maar niet wegneemt. Die schuld blijft dusdanig groot dat toegang tot de hemel echt niet zelf te verdienen is.
Kinderen moeten weten dat hun schuld betaald is, maar dat hun beloning voor goede werken niet onaantastbaar is. Als er slechte werken op volgen, dan kan dit in mindering worden gebracht op de totale beloning.
Denk nog even aan dat kind van 7 jaar dat iets verdiend heeft en in zijn spaarpot heeft gedaan. Even later breekt het bijv. een vaas, waarvan de ouders vinden dat er nu iets betaald moet worden vanuit de spaarpot. Ouders brengen zo hun kinderen verantwoordelijkheidsgevoel bij.

Ik denk dat God ook zo handelt. Ik denk dit op basis van twee heel verschillende gelijkenissen die Jezus ons verteld heeft. Die twee leerverhalen gaan weliswaar over niet over kinderen maar over knechten. Het is dus niet helemaal een onderbouwing, maar ik denk dat een vader zijn kinderen beter behandelt dan zijn knechten. Dus die twee gelijkenissen leren ons een vader kennen, die zijn kinderen beter zal behandelen als de hier genoemde knechten.
De eerste gelijkenis is die van 'de arbeiders in de wijngaard'(Matteüs 20:1-16). De landheer betaalde elke landarbeider een dagloon, ongeacht hoeveel uur hij had gewerkt. De landheer is gul, maar trok daarbij wel zijn eigen lijn.

De tweede gelijkenis is die van 'de talenten' (Matteüs 25:14-21). De dienaren die hun talenten goed gebruikten kregen een beloning. Allereerst mochten ze gaan feestvieren, waarna ze een grotere nieuwe opdracht zouden ontvangen.

God laat via deze gelijkenissen in zijn hart kijken.

Zijn kinderen mogen dan ook veel verwachten!

Ik begon dit item met de vaststelling dat joden en moslims anders tegen goede werken aankijken dan christenen.

Joden en moslims moeten door goede werken de hemel verdienen. Wie serieus gelooft zal daarom veel investeren in goede werken.

Christenen leven wat dat betreft meer ontspannen.

Iedereen die wedergeboren is, komt in de hemel.

Alleen in Matteüs 25:31-46 worden wel de puntjes op de i gezet.

Wie wedergeboren is brengt vruchten voort.

Wie pas wedergeboren is, probeert zich te houden aan de huisregels: de tien geboden.

Wie verder doorgroeit in het geloof zal zich vervolgens intensief richten op de Bergrede:

1. Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
2. Gelukkig de treurende, want zij zullen getroost worden.
3. Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten.
4. Gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.
5. Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
6. Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.
7. Gelukkig de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
8. Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.

19.10 Wat kunnen we leren over de geweldsexplosies in de geschiedenis.

Van elk natuurgeweld is de zondvloed tot nu toe wel de grootste geweest.

Van elke genocide is de genocide op 6 miljoen Joden wel de grootste geweest.

Van elke gegooide bom is de atoombom op Hiroshima wel de ergste.

Lijden overspoelt soms veel mensen tegelijk.

Lijden raakt iedereen persoonlijk.

Elk mens wordt met lijden geconfronteerd.

Soms zo vreselijk, dat het niet is om aan te zien.

Lijden doet pijn.

Lijden roept vragen op.

Lijden roept bij gelovigen de vraag op waarom een liefdevolle God dit laat gebeuren.

Kan het zijn, dat lijden zinvol is?

Kan het zijn, dat het lijden ons iets leert?

Kan het zijn, dat door het lijden heen liefde zichtbaar wordt?

Het lijden wordt vaak neergezet als een probleem wat te groot is om door ons begrepen te kunnen worden. Wie ook maar begint aan een 'verklaring', wekt ergernis op.

Al die gruwelijkheden zijn gewoon niet te bevatten.

Daar kan je beter over zwijgen. Net als Job: 'Ik leg mijn hand op mijn mond ... ik doe er het zwijgen toe' (Job 40:4-5).

Nu is het boek Job waarschijnlijk het eerst geschreven Bijbelboek.

Sinds dat eerste boek zijn er nog 65 gevolgd.

Daardoor weten we nu meer dan Job.

Vandaar dat we nu over het lijden meer kunnen, mogen en moeten zeggen dan Job dat kon doen.

Bij alles wat ik in de paradijsthesen geschreven heb, ben ik uitgegaan van een God die veel groter is dan we denken.

Dit in tegenstelling tot theologen zoals Kuitert, die alles 'minimaliseren'. Zij schrappen alle wonderen en ze houden zo een lege Bijbel over.

Daarentegen probeer ik God zoveel als maar mogelijk is te 'maximaliseren'. God heeft, volgens mij, veel meer wonderen gedaan dan in de Bijbel zijn opgetekend.

God is niet alleen veel groter dan we denken.

God is ook veel rechtvaardiger dan we denken.

God is ook veel barmhartiger dan we ooit kunnen denken.

God is ook veel machtiger dan we denken.

God is wijzer dan we denken.

Gods plannen zijn beter dan dat we ooit voor mogelijk hebben gehouden.

God is volmaakt.

God is vol liefde, God is liefde.

God wil gekend worden.

God laat zich kennen.

God wil dat wij ons over het probleem van het lijden buigen.

God wil dat we Hem vertrouwen.

God wil dat we het lijden een plaats geven.

Het probleem van het lijden is niet zomaar door een enkele christen te bevatten.

Christenen zijn aan elkaar gegeven om met elkaar zo'n probleem onder ogen te zien.

Vandaar dat ik mij ook heb ingelezen in het probleem van het lijden.

De volgende twee boeken raad ik, voor wie verder wil nadenken over het probleem van het lijden, aan:

- 'Hete Hangijzers' onder redactie van Martine van Veelen & Cees Dekker, waarin Stefan Paas ingaat op de vraag: Waarom laat God lijden toe?
- 'Het christendom is zo gek nog niet' van Dinesh D'Souza, waarin hij o.a. een hoofdstuk (24) schrijft over het probleem van het kwaad.

Het probleem van het lijden kent vele kanten.

Ik wil enkele van die kanten belichten en daarbij verbindingslijnen maken met de paradijsthesen.

Stapsgewijs wil ik de volgende punten bespreken:

- 19.10.1 Alles heeft zin en alles wordt voor eeuwig vastgelegd.
- 19.10.2 God als bondscoach, die een team selecteert en traint.
- 19.10.3 God als rechter, die iedereen rechtvaardig oordeelt.
- 19.10.4 God als Vader, die samen met Zijn Zoon eerlijk spel speelt.
- 19.10.5 God, die met al zijn kinderen een welbevindingsgesprek aangaat.

19.10.1 Alles heeft zin en alles wordt voor eeuwig vastgelegd.

Gods plannen falen niet.

Hij heeft alles in Handen.

Alles heeft zin, omdat God alles doelmatig uitwerkt.

Na de zondeval is er veel misgegaan, wat in feite niet de bedoeling was.

Maar God heeft vooraf in scenario's gedacht.

De zondeval heeft Hij voorzien in meerdere van al die scenario's.

Eigenlijk waren dat allemaal de mindere scenario's, waar de zondeval in voorkwam.

Maar ja, ...

God gaf aan de mens de vrijheid om een keuze te maken.

Die mens koos verkeerd.

Die mens was daar helemaal zelf verantwoordelijk voor.

Maar ja, ...

Als God kan Ik alles wat krom is recht maken.

Dat kost weliswaar pijn en moeite.

Maar ja, ...

Uiteindelijk zal Ik, de God van hemel en aarde, Mijn doelstelling realiseren.

Mijn werkwijze laat zien dat Ik ben zoals Ik ben: liefdevol, rechtvaardig, barmhartig, alwetend.

Ik laat daarom ook alles vastleggen, zodat naderhand iedereen het mag zien.

Ik, de God van hemel en aarde, ben transparant.

Alle mensen mogen tijdens het eindoordeel alles inzien.

Iedereen zal dan tot de erkenning komen dat Ik rechtvaardig gehandeld heb.

Alles wordt niet alleen vastgelegd om tijdens het laatste oordeel dienst te kunnen doen.

Nee, ...

In de Bijbel heb Ik laten vastleggen dat alles in een boek wordt opgetekend.

Maar het boek was op het moment, dat dit opgeschreven werd, het enige middel om iets vast te leggen.

Ik, de God van hemel en aarde, wist toen ook al alles van 3-D opnames (en van alles wat nog geavanceerder is). Ik heb dan ook alles 3-D opgenomen met geluid erbij. Zelfs heb ik elke gedachte vastgelegd.

Dit allemaal mogen mijn kinderen inzien als ze er aan toe zijn en als het nut heeft.

Ook alle gruwelijkheden mogen zij onder die conditie inzien.

Zij mogen weten wie Ik ben!

Zo is God!

Zó is God!

Dit is een veelvoorkomend refrein in het boek '66 liefdesbrieven' van Larry Crabb, waarin hij alle Bijbelboeken bespreekt. Hij voert in zijn boek God al sprekende in, op een heel integere manier.

Via die manier probeert hij de betekenis van elk afzonderlijk boek te vangen.

Het refrein 'zo is God' komt veel voor bij de profeten, die maar niet snappen waarom God de ene ramp na de andere over Zijn volk uitgiet.

Profeten, en eigenlijk alle gelovigen, hebben moeite met de grote straffen die God uitdeelt.

Zijn eigen volk 70 jaar in ballingschap.

Jeruzalem verwoest.

Overheersing na overheersing.

Wat een grote ellende moet Zijn eigen volk doorstaan.

Dit is toch geen goede 'reclame' voor een liefhebbende God?

Dit kan toch niet waar zijn?

Kan een liefhebbende God al die rampen en al dat geweld aansturen?

Of is de God van het Oude Testament een andere dan die van het Nieuwe Testament?

Is de God van het Oude Testament meer de straffende God, en die van het Nieuwe Testament meer de liefhebbende God?

Larry Crabb laat in zijn boek zien dat de God van het Oude Testament dezelfde is als die van het Nieuwe Testament. Immers Jezus zelf voorspelde de ondergang van Jeruzalem. En de profetieën over de eindtijd laten eveneens gruwelijke dingen zien.

God is altijd dezelfde.

Zo is God.

De grootste straf in de geschiedenis is waarschijnlijk de zondvloed.
Volgens velen zijn er toen miljoenen, wellicht tientallen miljoenen mensen verdrongen.
Bovendien kwamen er ook ontelbare dieren om.

Wat een ramp.

En daar kwam nog eens bovenop dat de gemiddelde levensverwachting erg terugliep.
Werden voor de zondvloed diverse mensen 700 jaar, soms zelfs 900 jaar oud, na de zondvloed liep dat terug tot ten hoogste 120 jaar.

Iets wat God voordien gezegd had, en dat ten uitvoer heeft gebracht.

Wat erg, om zoveel korter te leven.

Hoewel, nu zijn we eraan gewend. Menig oudje boven de tachtig is daar nu gelukkig mee.

De meest verwoeste stad op aarde is waarschijnlijk Jeruzalem.

Wie in de oude stad loopt kan zomaar een met glas afgedekte put tegenkomen. Kijkend naar beneden zie je dan de straat waarop Jezus eens liep. Die straat ligt wel 7 à 8 meter onder het huidige straatniveau. Dat niveauverschil is afkomstig van al het puin van alle de verwoestingen sinds het begin van onze jaartelling. Maar ook al voor het jaar nul is Jeruzalem diverse keren veroverd en afgebroken. Jeruzalem, een stad die vele malen met de grond is gelijk gemaakt.

Dit mee, omdat God het zo wilde.

De Bijbel beschrijft vele verwoestingen die door God zelf bevolen zijn.

Het volk Israël kreeg zelfs de opdracht om alle Kanaänitische volken te doden. Dit omdat de maat van hun ongerechtigheid vol was, en om het beloofde land helemaal in bezit te kunnen nemen.

De Bijbel verdoezelt deze en vele andere gruwelijkheden niet.

Want zo is God.

En toch ...

God is liefde. God is barmhartig.

Hoe is het een met het ander te rijmen?

Ik denk dat we moeten proberen om het te laten rijmen.

We moeten er kennelijk anders tegenaan gaan kijken dan dat we in eerste instantie gewoonlijk zijn te doen. Onze kijk op God moet worden vernieuwd.

Wij moeten veranderen, want God is immers altijd dezelfde.

Hij is niet in zichzelf verdeeld.

Hij is volmaakt.

Hij zorgt ervoor dat alles zin heeft.

Vandaar dat alles, zowel het goede als het kwade, wordt vastgelegd.

God heeft immers niets te verbergen.

Hij heeft de regie.

In mijn verdere verhaal wil ik proberen om uit te leggen, dat al het kwade meewerkt ten goede.
Voor al Gods kinderen is dit al duidelijk aangegeven.:

- "En wij weten voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede." (Romeinen 8:28)

Ik denk dat deze gulden regel ook opgaat voor ongelovigen.

Al het kwade dat God toelaat, werkt ook voor ongelovigen mee ten goede.

Zij worden daardoor minder slaaf van Satan, en minder slaaf van hun eigen begeerten.

Maar ja, ...

Dat is dus alleen kwantitatief.

Ongelovigen wacht het oordeel.

Gelovigen, daarentegen, zijn al vrijgesproken.

19.10.2 God als bondscoach, die een team selecteert en traint.

Een bondscoach selecteert en traint het nationale elftal.

De selectie is daarbij een noodzakelijk onderdeel om het team samen te stellen.

Bij veel geschikte spelers wordt de lat hoog gelegd.

Dit kan, omdat de bondscoach ervan mag uitgaan dat iedere speler gemotiveerd is om in het nationale elftal te spelen. Iedere speler zal zichzelf helemaal geven om geplaatst te worden.

Op een gegeven moment roept de bondscoach 100 spelers op om een kerngroep van 40 spelers te formeren.

Hij stelt uit die groep eerst twee elftallen samen, die hij tegen elkaar laat spelen.

Al na vijf minuten haalt hij er twee spelers uit en vervangt deze door twee nieuwe.

Over die twee spelers heeft hij zijn conclusie al klaar: de ene is perfect en komt in de kerngroep, de andere is niet fit en kan naar huis.

Zo selecteert hij verder. Maar niet altijd haalt hij direct die spelers uit het spel waarvan hij weet dat ze voldoen aan zijn criteria. Nee, hij laat ook vele goede spelers doorspelen omdat het spel niet dood mag vallen. Ook de oefenwedstrijden moeten van hoog niveau zijn om goed te kunnen selecteren.

Uiteindelijk vormt hij zo de kerngroep met een aantal reservespelers.

De overige spelers worden bedankt voor hun inzet en mogen gaan.

God is, denk ik, wel een beetje te vergelijken met een dergelijke bondscoach.

God roept mensen op en Hij selecteert en traint ze.

Hij roept alle mensen op.

Maar, voor zover we kunnen zien, werkt God in fases.

Niet iedereen wordt direct voor de keus gesteld.

God werkt planmatig.

Uiteindelijk zal iedereen door Hem beoordeeld worden.

God selecteert en haalt daarbij soms al heel vroeg mensen weg uit het spel.

Einde oefening.

Einde van het aardse leven.

Alhoewel, wie doorgaat naar de kerngroep ziet met perspectief uit naar het vervolg.

Wie daarentegen afgewezen wordt, zit dik in de problemen.

Want na dit leven volgt er slechts één toernooi.

Een herkansing is er niet.

Of wel?

De selectie en de training is het voorspel op het grote toernooi.

Het is van korte duur. Maximaal zo'n 120 jaar.

God wil er alles uithalen wat erin zit.

God geeft mensen een eerlijke kans.

Na de selectie gaan alle gelovigen, allen die deze grote Coach vertrouwen, naar de hemel.

Dat is slechts een tijdelijk onderkomen.

Op de jongste dag gaat er veel gebeuren. Sowieso krijgt ieder een onvergankelijk lichaam.

Daarna mogen zij hun spel gaan spelen op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Na de selectie gaan alle ongelovigen, die de grote Coach niet vertrouwen, naar de hel (het dodenrijk).

Dat is ook slechts een tijdelijk onderkomen, waar nu Satan de baas is.

Ook voor alle ongelovigen gaat op de jongste dag veel gebeuren.

Ook zij krijgen een onvergankelijk lichaam.

Zij komen daarna voor de rechter te staan.

De rechter zal hen oordelen.

Na de selectie blijkt wie als reservespeler is ingedeeld.
De reservespelers krijgen in eerste instantie rust en raken in een zielenslaap (de dood).
Ook zij krijgen op de jongste dag een onvergankelijk lichaam en komen daarna voor de rechter te staan.
Krijgen zij dan nog een herkansing?
Daarover in het volgende subhoofdstuk iets meer.

19.10.3 God als rechter, die iedereen rechtvaardig oordeelt.

God geeft de gelovigen een voorkeursbehandeling.
Zodra zij sterven komen zij voor zijn troon te staan en krijgen zij te horen dat zij zijn vrijgesproken.
Zij krijgen van hun rechter de plussen en minnen te horen, en ontvangen op grond daarvan een beloning. Hun werken, zo zal blijken, doen ertoe.
Sommigen zullen op tronen mogen plaatsnemen. Iedereen krijgt een positie die hij heeft verdient en die bij hem past.
God, de rechter, heeft zoveel vertrouwen in al deze gelovigen dat hij hen inschakelt bij het grote rechtsproces dat op de jongste dag zal plaatsvinden.
God delegeert.
God delegeert deze rechtspraak aan zijn kinderen, om zo te laten zien dat de maat waarmee de ongelovigen gemeten zullen worden door iedereen in de hemel gedragen wordt.
Een ander aspect van dit delegeren is, dat de ongelovigen vele van deze rechters zullen herkennen.
Zodra de ongelovigen voor hun rechters zullen verschijnen, weten ze daarom direct dat zij verkeerd zijn geweest.
Op de jongste dag zal iedereen rechtvaardig geoordeeld worden.
De *gelovigen* evenwel hebben hun oordeel al vernomen en hun plaats in de hemel ingenomen.
Op de jongste dag ontvangen zij een onvergankelijk lichaam en dan zij ze herkenbaar. Daardoor weten vanaf dat moment alle omstanders hoe God de gelovigen geoordeeld heeft.
Gods oordeel wordt zo publiekelijk.
De *ongelovigen*, zij die bewust hebben gekozen, ontvangen op de jongste dag eveneens een onvergankelijk lichaam. Zij komen tot leven op de nieuwe aarde. Geest en lichaam worden verenigd.
Hun geesten, die tijdelijk in de hel is geweest, verenigen zich met hun nieuwe lichamen.
Lichamen, die eeuwigheidswaarde hebben.
Prachtige lichamen.
De in de hel gelouterde geesten nemen intrek in prachtige nieuwe onvergankelijke lichamen.
Wat een cadeau!
Wat een genade.
Die ongelovige mensen moeten zo, met hun nieuwe lichamen, verschijnen voor hun rechter(s).
Wat zal de uitspraak zijn?
Of is er nog een mogelijkheid dat enkele van hen nog tot inkeer kunnen komen?
Zo ja, zal dit de uitspraak nog kunnen beïnvloeden?
De *twijfelaars*, allen die geen echte keuze hebben gemaakt, ontvangen ook op de jongste dag een onvergankelijk lichaam. Hun geesten ontwaken uit de zielenslaap, en worden verenigd met hun nieuwe onvergankelijke lichamen.
Ook zij moeten dan voor hun rechter(s) verschijnen.
Wat zal de uitspraak zijn?
Of, is er nog een kans dat enkele of velen van hen kunnen worden vrijgesproken?

Ik *veronderstel* dat de rechtspraak plaats zal vinden op de nieuwe aarde, op de jongste dag, de eerste dag waarop de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zijn samengevoegd.
Dan krijgen de ongelovigen en de twijfelaars nieuwe grond onder de voeten.
Met hun onvergankelijke lichamen staan ze op de nieuwe aarde.

Zij oriënteren zich.
Wat is er gebeurd? Waar zijn wij?
Al snel krijgen ze zicht op het nieuwe Jeruzalem.
Dat zet hen in beweging.
Groepen verzamelen zich.
Bepaalde groepen erkennen Jezus als de Christus.
Zij worden direct aangevallen door de overigen, zodat zij zich in kampen verschansen.
Die overigen zijn heel talrijk.
Zij voelen zich sterk.
Ze zien het nieuwe Jeruzalem liggen.
Maar in plaats van tot inkeer te komen, brengt hen dat tot woede.
Ze zweepen elkaar op.
Ze weten dat Christus al een keer eerder het onderspit heeft moeten delven.
Aan het kruis.
Nu zullen ze het hele nieuwe Jeruzalem eveneens wegvagen.
Over de gehele breedte van de aarde, vanuit alle vier hoeken van de aarde, trekken ze op naar het nieuwe Jeruzalem. (Openbaring 20:8-9)
Ze verkeren in een overwinningroes.

Vanuit het nieuwe Jeruzalem ziet Gods volk dit gebeuren.
De Rechter en allen die Hem daarbij mogen helpen staan klaar.
Maar het blijkt dat het merendeel van de aangeklaagden in opstand is gekomen.
Daardoor veroordelen zij zichzelf.
Ze moeten direct worden afgevoerd.
Daarop voert de hemelse legermacht van engelen hen allemaal af.
Hun vuurkracht is enorm.
Hun vuur drijft alle opstandelingen weg naar een plaats waar ze in bedwang worden gehouden.
Deze enorme engelenmacht staat daar garant voor.
Ze gebruiken zwavel en vuur.
Hun wil is wet.
Elk verzet wordt direct de kop ingedrukt.

Onder al die opstandelingen was ook Satan met zijn helpers aanwezig.
Zij ondergaan hetzelfde lot.
Tegen de hemelse legermacht kunnen zij niet op.
Zij worden definitief verslagen.
Zij worden eveneens afgevoerd naar de plaats waar zij in bedwang gehouden zullen worden.

Naar welke plaats worden Satan en zijn helpers, en alle opstandelingen afgevoerd?
Waar is die plaats, waar vuur en zwavel hen corrigeert?
Ik denk dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde een octaëdervorm krijgt.
Ik verwacht dat Satan en alle opstandelingen een plek krijgen aan de onderkant van die octaëder.
De glans van Gods heerlijkheid zullen ze zo ontberen.
Ze zullen in het 'duister' verder leven.
Alle opstandelingen hebben zojuist nog een onvergankelijk lichaam ontvangen.
Zij hebben een eeuwigheid voor zich liggen.
Zij zullen hun straf ondergaan.
Maar ja, is een eeuwige straf zinvol?
Is een eeuwige straf wel te rijmen met al Gods eigenschappen?

Uit het Oude Testament weten we dat God zijn volk uit Egypte, uit Zijn diensthuis heeft geleid.
Dat Egypte wordt in de Bijbel driemaal vergeleken met een smeltoven.

Dit lijkt wel heel erg veel op de omschrijving van de plek waarnaar Satan en al de opstandelingen worden afgevoerd; naar een vuuroven en naar een poel van vuur en zwavel.

Bij het maken van een isgelijktken tussen smeltoven en vuuroven, kan je stellen dat Satan en alle opstandelingen belanden in een diensthuis. Ze ondergaan daar weliswaar hun straf, maar ze moeten ook dienen. Hun straf is en wordt zinvol.

Net zoals het volk van God toentertijd de Egyptenaren moesten dienen, denk ik, zullen nu de opstandelingen de heiligen moeten dienen.

Alles zal worden rechtgezet.

Bij de heiligen volgen hun werken hun na.

Maar ook bij de opstandelingen zal blijken dat hun goede werken ertoe doen.

Zij krijgen een rechtvaardig proces.

Ook de poel van vuur en zwavel kent vele gradaties.

De een zal veel zwaarder gestraft worden dan de ander.

Ik denk dat God veel rechtvaardiger zal oordelen dan een aardse rechter ooit heeft gedaan.

Ik denk dat God in positieve zin rekening gaat houden met:

- ondervonden lijden
- goede werken

Iedereen is strafwaardig. Het eten van de verboden vrucht leidde uiteindelijk tot de meest afschuwelijk misdaad: het kruisigen van een volkomen volmaakt mens, die mensen liefhad, die zieken genas en zelfs doden liet opstaan.

Met dat virus van het kwaad zijn we allemaal besmet. Allemaal strafwaardig.

Wie wedergeboren is, ontloopt de straf.

Wie daarentegen Christus verwerpt als Zijn verlosser en zaligmaker, die moet de straf zelf ondergaan.

Voor ondervonden leed en goede werken krijgt hij strafvermindering. (zie subhoofdstuk 19.9)

Want God is barmhartig.

Ieder ontvangt een rechtvaardig oordeel.

In het bovenstaande heb ik veel teruggerepen op wat ik al eerder naar voren heb gebracht.

In het hoofdstuk over 'Het laatste oordeel' heb ik veel tekstverwijzingen opgenomen.

Nu heb ik slechts enkele hoofdlijnen neergezet om het 'lijden' te verklaren.

Onverdiend lijden leidt, denk ik, tot strafvermindering.

Ik denk zelfs dat de strafvermindering zo groot is dat ongelovigen zullen zien: dat het ondervonden lijden hier op aarde opweegt tegen de strafvermindering die eeuwig doortikt.

19.10.4 God als Vader, die samen met Zijn Zoon eerlijk spel speelt.

God is liefde.

Die liefde zien christenen vooral terug in de relatie tussen Vader en Zoon.

De Vader en de Zoon hebben elkaar wederzijds lief.

Die liefde van de Zoon is merkbaar aan Zijn hele leven op aarde.

In het bijzonder in de laatste drie jaar, waarin Hij officieel optrad.

Tenslotte gaf Hij Zijn leven. Uit liefde.

Zijn kruisdood roept nog altijd vragen op.

Kan dat lijden andermans lijden wegnemen?

Kan Zijn kruisdood verzoening teweeg brengen?

Krijgt door Zijn lijden al het andere lijden zin?

Kortom, er zijn vragen te over.

Ik ga ervan uit dat God de Vader en God de Zoon eerlijk spel spelen.

Zij stonden aan het begin van de schepping.
Voordat ze alles schiepen bespraken zij alle consequenties.
Theologen hebben het dan over de Raad Gods.
Voor de grondlegging van de wereld hebben Vader, Zoon en Heilige Geest gesproken over het beoogde doel van de schepping.
Daarover wil ik later iets meer proberen te zeggen.
Maar eerst wil ik een relatie van een rijke vader en een goedwillende zoon uittekenen aan de hand van een verzonnen verhaal:

De zoon zit op een studentenvereniging en is net geslaagd voor een belangrijk tentamen. Hij wil dit met zijn vrienden vieren. Hij hoort van zijn vader, dat het vakantieparkje dat hij bezit, juist die hele week leeg staat.
Hij vraagt zijn vader of het geen idee is om daar zijn feest te mogen geven.
Zijn vader is miljardair en doet het vakantieparkje erbij. Het parkje is op een prachtig eiland gesitueerd. Er staan 6 bungalows, elk met een zwembad. Verder is er een gemeenschapsgebouw.
Ideaal allemaal om daar een feest te geven.
Alleen vader doet niet aan verzekeringen. Dat kost alleen maar veel geld, terwijl de risico's laag zijn.
Vader en zoon bespreken het idee.
Vader gunt zijn zoon dat feest. Maar hij ziet ook risico's.
Hij oppert: Je mag drie dagen lang gebruik maken van het complex. Het daar aanwezige voedsel, drank en versnaperingen mag je ook gebruiken. Voor de was en het linnengoed hoef je ook niet te zorgen. Alles wordt geregeld. Alleen alles wat kapot gaat, moet hersteld worden. Daar moet je zelf garant voor staan. Jij hebt zakgeld genoeg om dat te kunnen. Ik schat in, dat als er iets kapot gaat niemand van jouw vrienden dat kan betalen. Dus ik houd jou er verantwoordelijk voor.
De zoon overweegt dit prachtige voorstel.
Alleen, hij loopt zo zelf wel enig risico.
Als zijn vrienden er een bende van maken, dan gaat het hem geld kosten.
Hij denkt na.
Zijn vrienden zijn overwegend heel sociaal. Hij kent de meeste van de studentenvereniging.
Dat zit wel goed.
Na die korte afweging stemt de zoon in met het voorstel van zijn vader.

Het wordt een groots feest.
Alleen iets te uitbundig. Enkele vrienden blijken partydrugs meegenomen te hebben.
Op een zeker moment gaat het van kwaad tot erger.
Vele van zijn vrienden keren zich zelfs tegen hem: het rijkeluis zoontje.
De zoon probeert nog enige orde te scheppen.
Enkele van zijn vrienden kiezen zijn kant.
Maar de rest gaat door. Het wordt allemaal nog veel gekker.
Op een gegeven moment ontstaat er brand.
Het ene huisje na het andere vat vlam.
Het hele complex brandt af.

Niemand van zijn vrienden komt om.
Maar ja, alles moet worden hersteld.
Hoe doe je dat?
Als ik zelf alles betaal, denkt de zoon, dan vervreemd ik mij van mijn vrienden.
Dan zullen ze wel denken dat het kennelijk niet zo erg was.

Of nog erger: Ze zouden kunnen gaan denken dat ik een doetje bent.
Nee, ik moet een deel van de kosten op hen proberen te verhalen.
Ik zal de kosten berekenen en hen daarmee confronteren.
Ik zal hen die berouw tonen en van plan zijn mij terug te willen betalen, alles kwijtschelden.
Ik zal hen die alle schuld ontkennen en niets willen terugbetalen, hard aanpakken.
Ik zal beslag laten leggen op hun schamele bezittingen.
Hun schuld zullen ze moeten voldoen.

Later bespreekt hij deze aanpak met zijn vader.
Vader vindt het een goed plan, maar de herbouw moet direct beginnen.
De zoon zal dit herstel uit zijn eigen zak moeten voorfinancieren.

De relatie tussen God de Vader en God de Zoon is complex en veranderlijk.
Veranderlijk, omdat de Zoon moet leren.
De Vader weet meer dan de Zoon.
De Vader heeft het overzicht. Hij heeft voorkennis.
Dit maakt het, dat wij de relatie tussen de Vader en de Zoon moeilijk kunnen begrijpen.
Nog moeilijker voor ons wordt het om in die relatie ook de Heilige Geest een plaats te geven.
Maar we weten wel dat zij, met zijn drieën, het scheppingplan hebben voorbesproken.
Ze hebben de risico's van te voren ingeschat.

Risico's?

Dat kan toch niet!

God is toch alwetend. Hij heeft toch alles voorzien. De zondeval, het kruis!

Juist dat betwijfel ik.

Ik heb er al eerder iets over geschreven.

Ik denk dat God in scenario's heeft gedacht, in vele miljarden scenario's.

Binnen enkele van die scenario's zou dan de zondeval en het kruis voorkomen.

Dat waren dan de minder goede scenario's.

Maar zelfs via die scenario's zou het uiteindelijk plan gerealiseerd kunnen worden.

God heeft al die mogelijke scenario's doorgerekend en daarvan de risico's ingeschat.

Hij heeft bewust niet willen kiezen voor één enkel scenario, omdat Hij de mens een echte keuzevrijheid gunde.

Binnen dat raamwerk van die miljarden scenario's mocht de mens zijn gang gaan.

God schiep de mens zo dat deze echt kon kiezen. Echt kon liefhebben.

Maar ook zo dat de mens kon zondigen.

De mens kon in opstand komen tegen Zijn Heer.

Binnen de drie-eenheid zijn al deze scenario's besproken.

Ik denk dat God wèl alles kan weten, maar niet alles wil weten.

Vandaar dat denken in scenario's.

Bij het nadenken over de eindtijd, werd ik gedwongen om in scenario's te denken.

Scenario's, die allemaal mogelijk zijn.

Vandaar dat de wederkomst van Christus altijd verrassend zal zijn.

God is niet eentonig.

God houdt van sprankelende levendigheid.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen dan ook bruisen van die levendigheid.

Iedereen zal zich verder kunnen ontplooien.

Tal van verrassende ontwikkelingen zullen zich aandienen.

Zo is God.

Zo was God.

God laat diverse ontwikkelingen, binnen een vastgesteld raamwerk, op Zich afkomen.

Zo ook de zondeval.

Die was voorzien, maar niet noodzakelijk.

Die was voorzien als één van de talloze scenario's.

Binnen de drie-eenheid zijn over de zondeval, mocht het gebeuren, afspraken gemaakt.

De Zoon zou in dat geval mens worden.

Hij zou dan de tweede Adam worden om recht te zetten wat de eerste Adam had kapot gemaakt.

Daartoe zou Hij onder andere:

- een voorbeeldig zondeloos leven moeten leiden.
- de boodschap van redding moeten uitleggen en verankeren.
- de gevallen mens moeten vrijkopen van Satan.
- de relatie tussen mens en God nieuw leven inblazen.
- moeten sterven om als eersteling te kunnen opstaan.

Binnen de drie-eenheid zijn alle afspraken in grote eensgezindheid gemaakt.

De taken zijn eerlijk verdeeld.

Het is niet zo dat de Zoon buiten proportioneel is belast.

Om dit toe te lichten wil ik teruggrijpen naar het verzonden verhaal van die vader en zoon, waarbij het vakantiecomplex uitbrandde. Het kostte die zoon geld. Geld wat hij oorspronkelijk van zijn vader had gekregen, maar dat hij opgespaard had. Die zoon gaf eigenlijk iets weg van wat hij in feite gekregen had.

Christenen weten dat Jezus zijn leven heeft gegeven voor alle mensen, voor allen die in Hem geloven, voor de verzoening tussen God en mens. (Romeinen 5:18)

Alleen, als we dit zo zeggen, dan moeten we wèl denken aan de twee naturen van Jezus.

Jezus heeft de menselijke natuur aangenomen. Hij is geboren uit de maagd Maria. Dit wonder beklemtoont het feit dat de Heilige Geest daarbij betrokken was.

Tegelijkertijd bleef Jezus *God de Zoon*.

Aan het kruis bleef Jezus, als *God de Zoon* in leven.

Alleen Jezus, als mens, stierf aan het kruis.

Jezus gaf zo zijn leven.

In feite gaf Jezus zijn natuurlijke leven weg, dat hij 33 jaar daarvoor ontvangen had.

Dit leven gaf Hij weg om na drie dagen als eersteling op te staan.

Om op te staan met een verheerlijkt lichaam.

Jezus heeft de Satan overwonnen.

Hoe?

We weten dat Adam gevallen is door aan de verleidingen van Satan tegemoet te komen.

Daardoor sleurde Adam de hele schepping in zijn val mee.

Alles raakte uit balans. De aarde scheurde en kreunde.

De dood ging heersen.

Het ging van kwaad naar kwaad.

Hoe kon deze ontwikkeling worden gestuit?

Als ik Gods plan goed heb begrepen kon dit slechts door Jezus, die dan onder de meest afschuwelijke omstandigheden de verleidingen van Satan moest weerstaan.

Dat is als eerste gebeurd tijdens de verzoeken in de woestijn, en daarna definitief aan het kruis.

Jezus werd uitgelokt om van het kruis af te komen.

Zijn hele lichaam schreeuwde op dat moment van de pijn.

Met een daad zou Hij van die pijn verlost kunnen zijn.

Met een daad had Hij alle omstanders kunnen laten zien dat Hij werkelijk alle macht heeft.
Een enkele daad! Wat een verleiding!

Of toch niet?

Ik weet het niet zeker.

Enerzijds is het natuurlijk een reële verleiding, maar anderzijds hield Jezus zijn oog gericht op de toekomst. 'Heden zult Gij met mij in het paradijs zijn', had Hij net gezegd.

'Over drie dagen zal ik opstaan', had Hij al veel eerder zijn discipelen laten weten.

Jezus wist waar Hij mee bezig was.

Hij gaf aan de verleiding niet toe.

Zo overwon Hij Satan.

Terugkijkend weten we wat Jezus voor ons en voor de wereld heeft gedaan.

We weten nu al zo ongeveer waar Hij naar toe werkt.

Veel daarvan is ons geopenbaard.

Maar was dit allemaal bekend tijdens de Raad Gods, die aan de schepping vooraf ging?

Hebben alle deelnemers dit geweten? Tot in het detail?

Ik denk het niet.

Ik denk dat alle miljarden scenario's in hoofdlijnen zijn besproken.

Vooraf de mindere scenario's hebben daarbij alle aandacht gekregen.

Zeker ook al die scenario's waarbij een zondeval in voorkwam.

De oplossingen zijn eerlijk onder ogen gezien.

Daarbij is, denk ik, uitgegaan van de volgende twee fundamentele morele uitgangspunten:

- wie geeft, die ontvangt meer terug dan hij gegeven heeft.
- al het kwade moet meewerken ten goede.

Deze fundamentele morele principes zouden niet alleen gelden voor al Gods kinderen, maar ook opgaan voor de Zoon van God.

Als de zondeval zich zou voordoen, en de Zoon van God zou dan het herstel op zich nemen, dan zou Hij daarvoor worden beloond. Ook al het kwade wat de Zoon bij die herstelwerkzaamheden zou ondervinden zou uiteindelijk allemaal meewerken ten goede.

De heilige drie-eenheid heeft alles tijdens de Raad Gods overwogen en daarna met grote eensgezindheid besloten tot de schepping.

Elk scenario zou hoe dan ook leiden naar een schitterende toekomst, naar een uiteindelijk samengevoegde aarde en hemel waar God onder de mensen zal verkeren.

Naar een woonomgeving voor de liefdevolle God die veel mooier is dan de huidige.

God houdt van vooruitgang.

God de Vader heeft door God de Zoon met behulp van God de Heilige Geest alles geschapen.

God de Vader is boven de tijd blijven staan.

God de Zoon is in de tijd gekomen, en later in de wereld toen Hij de menselijke natuur aannam.

God de Zoon heeft, naar Zijn menselijke natuur, geleden.

Als mens heeft Hij alle zondes Schuld gedragen.

Als mens heeft Hij ondraaglijk geleden.

Als mens is Hij daarna verhoogd, naar de hemel teruggekeerd en heeft alle macht ontvangen.

Hij is uitermate beloond.

Hij regeert nu over twee koninkrijken, één in de hemel en één op aarde.

Zijn koninkrijk in de hemel, het in aanbouw zijnde nieuwe Jeruzalem, is al helemaal vol van vrede.

Zijn koninkrijk op aarde kent nu zowel vrede als vijandschap.

God heeft nog geduld met mensen. Hij geeft ze nog de gelegenheid om te kiezen.

Maar de jongste dag is nabij.

Dan zal ook deze oude aarde helemaal vernieuwd worden.

De nieuwe aarde en de nieuwe hemel zullen samengevoegd worden.

Dit zal gebeuren tijdens de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem.
Dan zal het overal vrede zijn.
Dan zal de Zoon terugkijken op een geslaagde onderneming.
Dan zal de heilige drie-eenheid terugkijken op een geslaagd project.
Alles is goed gekomen, alles is goed.

Dan zal God de Vader een welbevindingsgesprek aangaan met God de Zoon.
Samen zullen ze terugkijken en de balans opmaken.
De Vader zal vragen: 'Stel dat je vooraf geweten had wat je nu door ondervinding weet, zou je dan nu kiezen voor het plan wat we toen gezamenlijk voor ogen hadden?'
De Zoon antwoordt: 'Ja Vader, het was meer dan de moeite waard. Ik heb veel geleerd, geleden en genoten. Ik heb veel geweldige broers en zussen ontvangen. Al de opgedane ervaringen door Mij en door hen vormen een goede start voor alles wat gaat volgen.'

Tot zover even mijn beeldvorming over het lijden van Jezus Christus.
Dit beeld is niet compleet. Er zou veel meer over te zeggen zijn.
Alleen heb ik nu het 'lijden' van Christus een plaats willen geven.
Ik heb geprobeerd dit 'lijden' niet al te groot te maken, want anders zou dat de andere eigenschappen van God gaan overheersen.
Ik heb het 'lijden' vanuit de Bijbel proberen te verstaan als iets effectiefs, als iets wat zinvol is.
Uiteindelijk, denk ik, zal op de jongste dag blijken dat al het lijden zin had dan wel nog zin krijgt.
Want na de jongste dag heeft het ondervonden lijden ook nog zin.
We kunnen terugkijken.
De eretekenen van het lijden blijven immers zichtbaar in de handen van Jezus.

19.10.5 God, die met al zijn kinderen een welbevindingsgesprek aangaat.

Eens liep God in de avondkoelte, samen met Adam en Eva door het paradijs.
Eens zal God met elk van zijn kinderen door het nieuwe paradijs lopen.
Door het parkachtige nieuwe Jeruzalem.
Hij zal op een gegeven moment met ieder een **welbevindingsgesprek** aangaan.
Vader en kind wisselen daarbij allerlei gedachten uit.
Het kind heeft heel wat meegemaakt, en Vader weet dat.
Er over praten zal een feest zijn, als beiden tenminste met een goed gevoel terug kunnen kijken.
En dat zal zeker zo zijn.
Want de Vader doet elk kind recht.
Alle ondervonden moeiten zijn en zullen worden gecompenseerd.
Alle geloofsinspanningen zijn en zullen worden beloond.
Vader heeft alle mogelijkheden in handen.
Uit liefde zal Hij elk kind precies dat geven waar het recht op heeft.
Zo zal elk kind tot zijn, tot haar recht komen.

In het hoofdstuk over 'het laatste oordeel' heb ik iets proberen te zeggen over het **welbevindingsgesprek** tussen Job en zijn HEER.
Ik heb dat gesprek bedacht, om zo na te kunnen denken over ons eigen eindoordeel over al het ondervonden lijden.
Ik heb toen Job de volgende woorden in de mond gelegd: 'HEER, alles overziend hebt U mijn leven schitterend geleid. Dat ondanks alle beproevingen. Ik wil met geen ander ruilen, want het leven wat U mij gaf is leerzaam en enerverend geweest. Het paste bij mijn karakter, het was goed.'

Job heeft veel geleden, maar hij kreeg al tijdens zijn leven veel compensatie.
Dat was bij nader inzien slechts een voorproefje.

Tijdens zijn nieuwe leven zal verder alles rechtgezet worden.
God is immers rechtvaardig.
God zal dan al het ondervonden lijden meer dan goed maken.
God zal hem verhogen en hem precies dat geven wat zijn lijden compenseert.
God zal het lijden omzetten in gejuich.
Tijdens dat proces houdt God met elk van zijn kinderen welbevindingsgesprekken.
Hij rondt alles perfect af.

Tenslotte zal het worden, zoals Paulus dat al mocht opschrijven in 1 Korintiërs 15:28:

“En op het moment dat alles aan Hem onderworpen is, zal de Zoon zichzelf onderwerpen aan Hem die alles aan Hem onderworpen heeft, opdat God over alles en allen zal regeren.”

De Studiebijbel tekent bij deze tekst het volgende aan: ‘Dankzij het feit dat de Zoon als middelaar opgetreden is tussen God en de mensen lijkt het alsof de manier waarop de drie-enige God zich openbaart in onbalans is, omdat de Zoon als het ware vooruitgeschoven werd. Als alles vervuld zal zijn, zal ook dit evenwicht hersteld worden. De Zoon die in de drie-eenheid gelijk is aan de Vader, zal zich onderwerpen aan de Vader en zo zal God als de drie-enige, Vader, Zoon en heilige Geest, over alles en allen regeren.

20. Nawoord met verantwoording, samenvatting en afronding

God geeft het zijn geliefden in de slaap. (Psalm 127:2)

Zo gemakkelijk kan een nieuw idee ontstaan.

Zonder eureka-gevoel.

Wel met de vraag: klopt het?

Allereerst ging ik het idee analyseren, toetsen en wegen.

Later ging ik googelen om te kijken of het wel echt een nieuw idee is.

Ik sprak er met anderen over en tenslotte zette ik het op de website.

Zo is in vele fases de paradijstheze ontstaan.

De eerste hoofdstukken waren heel kort.

De latere veel langer. De laatste zelfs 52 pagina's.

De structuur van de hoofdstukken kregen daardoor min of meer een vorm van een piramide.

Dat is weliswaar iets bijkomstigs, maar wel aardig.

Want in de paradijstheze krijgt de mogelijke piramideachtige vorm van de aarde veel aandacht.

Maar dat niet alleen.

Zo denk ik dat de volgende ideeën nieuw zijn:

1. Het tellen van Adams leeftijd moet wel beginnen vanaf de zondeval.
2. God heeft aan Kaïn en Abel en aan de eerste generaties mannen, vrouwen gegeven op eenzelfde manier als Hij Eva aan Adam heeft gegeven.
3. **God heeft tijdens de zondvloed het paradijs in veiligheid gebracht.**
4. Wie sterft gaat naar de hemel of naar de hel of raakt in een zielslaap.
5. Op de jongste dag worden zowel de hemel als de hel opgedoekt.
6. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde wordt mooier, schitterender en grootser dan de huidige hemel. God betreft een nieuwe woning die mooier is dan de oude.
7. God straft altijd zinnig.

Al deze ideeën heb ik uitgewerkt en daarbij verschillen argumenten aangedragen.

Soms beperkt, een andere keer uitgebreider.

Nu wil ik tenslotte het derde idee nog verder toelichten.

Dit enerzijds omdat tot nu toe (juli 2011) nog niemand dit **derde** idee heeft overgenomen, en anderzijds om de gemaakte keuzes in al zijn rationaliteit helder weer te geven.

Niemand heeft het paradijs ooit teruggevonden.

Het paradijs is verdwenen.

Waarschijnlijk in de zondvloed verzwolgen.

Of niet?

Ik denk het niet.

Daarvoor heb ik de volgende redenen.

Ten eerste denk ik dat iedereen die een tsunamiwaarschuwing krijgt, zal proberen het meest waardevolle mee te nemen. Zeker als daar nog tijd voor is.

Ieder normaal mens zal zo handelen.

Mag je nu ook zo iets 'normaals' van God verwachten?

Liefhebben heeft alles met invoelen te maken.

God wil gekend worden.

God wil dat we op een positieve manier over Hem denken.

Dan nu de casus.

Adam en Eva zijn uit het paradijs gezet.

Machtige engelen, cherubs, zijn om het paradijs opgesteld om de terugkeer van mensen te verhinderen.

Terwijl het buiten het paradijs van kwaad tot erger ging, bleef temidden van al dat tumult het paradijs in tact.

Op een zeker moment was het kwaad op aarde zo toegenomen dat God besloot alles schoon te vegen door middel van een zondvloed.

Alleen Noach en de zijnen zou Hij redden.

Dat laat de Bijbel duidelijk weten.

De Bijbel vertelt ons niets over het paradijs.

Dat blijft raden.

Of niet?

Wat ligt er nu het meest voor de hand?

Heeft God het paradijs laten verdwijnen in de zondvloed, of heeft Hij het paradijs in veiligheid gebracht?

Gods scheppingsdaden zijn eenmalig. Zo kennen wij God.

Na de zondeval had God Adam en Eva aan de kant kunnen schuiven en opnieuw kunnen beginnen, met twee nieuwe mensen. Maar zo werkt God niet.

God wil overal het beste uithalen.

God is als een chirurg die slechts alles wegsnijdt wat niet deugt.

Zo hebben we God toch leren kennen?

Waarom zou God dan het paradijs laten verdwijnen?

God is immers machtig. Hij kan alles.

Geen enkele gelovige zal twijfelen aan de mogelijkheid dat God het paradijs in veiligheid kan brengen!

Alleen, dat vraagt wel verbeeldingskracht.

En, waarom heeft God het in dat geval niet in de Bijbel laten opnemen?

Ja, God heeft niet alles in de Bijbel laten opnemen.

In die zin is de Bijbel geen geschiedenisboek, geen biologieboek.

De Bijbel lijkt meer op een verhalenboek, waarbij in sommige verhalen doelbewust iets ontbreekt. Iets om het spannend te maken. Iets om het nogmaals en nogmaals te lezen. Iets om verder te onderzoeken.

De lacunes in de Bijbel zijn, denk ik, zorgvuldig gekozen.

We worden aan het denken gezet.

Waar is het paradijs gebleven?

Ten tweede denk ik dat het antwoord op deze vraag niet los gezien mag worden van het tweede kruiswoord van Jezus: **“Voorwaar, ik zeg U, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.”**

Jezus wist als geen ander het verschil tussen de hemel en het paradijs.

Waarom gebruikte Hij hier nu juist het woord paradijs?

Dat moet toch wel verwarring geven?

Of juist niet?

Zou er een speciale bedoeling achter kunnen zitten?

Zou het misschien kunnen zijn dat Jezus onze ogen en oren wil openen voor iets groots?

Wij mensen zijn in Adam allemaal gevallen.

Voor de zondeval liepen Adam en Eva samen met God door het paradijs.

Adam en Eva spraken ongedwongen met God.

Zij stonden oog in oog met God.

Na de val werd alles anders.

Na de val moesten mensen opkijken om God nog enigszins te kunnen zien.

Gevallen mensen zijn immers kleiner geworden.
Wie dat erkent, kan groot over God denken.

Dat groot denken over God is zeker nodig bij ons nadenken over het paradijs.
Maar dan nog!
Kan het echt waar zijn, dat het paradijs tijdelijk in de derde hemel is opgenomen?

Ja, ...

Paulus beweert dat hij is weggevoerd tot in de derde hemel, tot in het paradijs. (2 Korintiërs 12:3)
Alweer zo'n moeilijke tekst.

Bijna iedereen, interpreteert deze tekst als een visioen.

Want het kan toch niet waar zijn dat Paulus echt tot in het paradijs is weggevoerd?

Exegeten hanteren de gulden regel dat alles eerst letterlijk gelezen moet worden, pas als dat niet kan dan mag de tekst symbolisch gelezen worden. Pas dan mag je, in dit geval, Paulus verhaal als een visioen wegzetten.

Ons exegetiseren hangt daardoor sterk af van wat wij voor mogelijk houden.

Inmiddels is op, weliswaar heel andere vlakken, technisch veel meer mogelijk dan we ooit konden denken.

Misschien wordt het eens tijd om ook op het theologische vlak eens grenzen te verleggen.

Want God kan immers alles.

God kan het paradijs in de hemel hebben opgenomen.

Jezus kan direct na zijn kruisdood het paradijs hebben heropend.

God kan Paulus het paradijs hebben laten zien.

Waarom niet?

Ten derde denk ik dat Jezus echte woningen voor al de Zijnen aan het klaarmaken is.

Voor Zijn hemelvaart gaf Hij al aan: "In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen; als dat niet zo was, zou Ik het u gezegd hebben. Ik ga heen om een plaats voor u gereed te maken." (Johannes 14:2-3)

Ik denk dat Jezus het hier **niet** heeft over **geestelijke woningen met vage contouren**.

Maar aan woningen die uit steen en hout zijn opgetrokken; woningen met allerlei interieurs.

Woningen die ontworpen zijn op de smaak van de toekomstige bewoners.

Elke bewoner zal zich in zijn woning direct thuis voelen.

Dergelijke woningen is Jezus voor ons aan het klaarmaken.

Woningen, die niet slechts tijdelijk te gebruiken zijn, voor de tijd dat we in de hemel zijn.

Maar woningen die vanuit de hemel meegaan naar de aarde, naar de nieuwe aarde.

Woningen die opgetrokken worden in het in aanbouw zijnde nieuwe Jeruzalem.

De stad met de prachtige tuinen.

De stad die in aanbouw is in het midden van het paradijs.

Het paradijs dat God mee om die reden tijdelijk in de hemel heeft opgenomen.

Zo werkt God Zijn plannen verder uit.

God gaat door.

Er wordt nu al hard aan de verdere ontwikkeling van het paradijs gewerkt.

Die ontwikkeling zal doorgaan.

Op een gegeven moment zal het nieuwe Jeruzalem neerdalen op de nieuwe aarde.

Op dat moment zullen in het nieuwe Jeruzalem alle woningen voor al de Zijnen gereed zijn.

Alle gelovigen zijn van harte welkom.

Iedere gelovige wordt met open armen ontvangen.

In die nieuwe omstandigheden krijgt iedereen een nieuw onvergankelijk lichaam.

Na het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem ligt de nieuwe aarde er gehavend bij.

Er is volop werk om de nieuwe aarde te ontwikkelen en in cultuur te brengen.

Het lijkt wel een beetje op de beginsituatie in het paradijs.

Adam en Eva ontvingen toen de opdracht om de aarde, vooral het gebied buiten het paradijs, in ontwikkeling te brengen. In die opdracht faalden ze. Nu mogen de gelovigen het afmaken.

Dit waren dan zo de drie redenen waarom ik denk dat het paradijs opgenomen is in de hemel. Dit idee is de belangrijkste sleutel die toegang verschaft tot de andere nieuwe ideeën. Vandaar dat ik bij deze afronding een extra onderbouwing geef. Het is wel allemaal heel rationeel. Ik neem de Bijbel zo letterlijk mogelijk.

De paradijstheze is voor mij een heel project geworden, wat telkens is uitgegroeid. Dit omdat ik reacties ontving en mij daarom verder in de materie moest verdiepen. Maar ook omdat ik in het Nederlands Dagblad artikelen las die mij aanspoorden om verder te gaan. Twee voorbeelden:

Citaat 1:

Dit blijkt heel mooi uit paragraaf 121 waar het over het scheppingsverbond gaat, en waar hij doelend op de opstand binnen de wereld van de engelen, van een 'vanuit de geestenwereld dreigend gevaar' spreekt waartegen Adam zich moest wapenen en vervolgens de lijn doortrekt naar de zin van heel de geschiedenis: "Zo was reeds vóór de val het leven niet zonder dreiging van gevaar; en evenmin zonder de Koninklijke strijd, bij de vervulling van de taak in dienst van God, welke worsteling de zin der geschiedenis uitmaakt.' (Citaat uit de bespreking van het boek 'Filosofie in de traditie van de Reformatie' van D.H.T. Vollenhoven)

Citaat 2:

De latere vrijgemaakt-gereformeerde voorman Klaas Schilder betichtte Johannes de Heer van 'ongemotiveerde toekomst-dromen', 'bijbel-geknoei' en 'eschatologische hysterie'. Op zijn beurt vond De Heer het jammer dat de gereformeerden de laatste drie hoofdstukken van Openbaring, over het einde der tijden, niet net zo letterlijk namen als de drie eerste hoofdstukken van Genesis.

Het eerste citaat gaat over de begintijd waarbij verondersteld wordt dat Satan al vóór de zondeval actief was in de wereld. Dat hij Adam al eerder aangevallen had en dat Adam zich zo tegen het dreigende gevaar vanuit de geestenwereld heeft gewapend. Tot aan het moment dat het fout ging, de zondeval. Dat cruciale moment is in de Bijbel opgenomen, omdat het alles wat daaraan vooraf ging in feite overschaduwde.

Nu de wetenschap ons dwingt om na te denken over de ouderdom van de aarde, mogen we ook de periode voorafgaand aan de zondeval in onze beschouwingen opnemen.

Voor de heilsleer is dat niet nodig, maar wel kan dat ons zicht op de begintijd verhelderen.

Het tweede citaat gaat over zowel de begin- als de eindtijd, als over het al of niet letterlijk lezen van Schriftgedeelten. Klaas Schilder en Johannes de Heer dachten heel verschillend over de eindtijd. Die verschillen komen we vandaag nog steeds tegen.

Ik denk dat de sleutel tot het verstaan van de eindtijd ligt bij het letterlijk lezen van al die Schriftgedeelten die handelen over het paradijs.

Het paradijs is cruciaal en blijft cruciaal. Zowel voor de begintijd als voor de eindtijd.

Want bij de vorming van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde treedt het herstel in.

Het oorspronkelijke paradijs ontvangt dan nieuwe glorie.

Niet iedereen kan zijn eigen theoloog zijn. De Bijbel moet gezamenlijk gelezen worden om goed begrepen te kunnen worden. Iedereen heeft correctie nodig.
De Bijbel is te heilig om er allerlei fantasieën op los te laten.
Vandaar dat ik veel van anderen heb gelezen.
Vandaar dat ik graag rekenschap wil afleggen.
Vandaar dat ik graag **verhelderingvragen** wil beantwoorden.
Vandaar dat ik bij de afronding nog het boekje 'Wie heeft dit alles geschapen?' van P. Niemeijer heb gelezen. Hij schrijft daarin ondermeer over geloof en wetenschap. Alles wat hij daarover naar voren brengt dat onderschrijf ik. Vooral zijn open houding naar de wetenschap waardeer ik.
Twee citaten ter illustratie:

Citaat 1:

Wij vangen Bijbelwoorden op en interpreteren ze vanuit onze kaders. Blijven we erop bedacht dat het tweede gebod ons ook in dezen opdraagt **niet** te leven bij de beelden van God en de schepping die wij vanuit ons verleden of vanuit onze omgeving aangereikt hebben gekregen, maar ons voortdurend te laten corrigeren door Gods Woord zelf? Daarbij is hermeneutiek als 'rekenschap van onze manier van uitleg' geen vies woord. (pag. 18)

Citaat 2:

Laten we zowel in wetenschap als in geloof zorgvuldig te werk gaan en kritisch zijn op onze eigen conclusies. We hoeven hier en nu niet al alles te kunnen harmoniseren.
Houd vast: als geloof en wetenschap lijken te botsen, deugt *onze interpretatie* van de wetenschappelijke gegevens niet of deugt *onze uitleg* van Gods Woord niet. De Bijbel zelf is betrouwbaar! En die botst niet met de door God geschapen en geregeerde werkelijkheid.
(pag. 20)

Niemeijer brengt prachtige beelden tot leven bij zijn schrijven over het geheim van de schepping. Slechts enkele van zijn gedachten stroken niet met wat ik daarover in de paradijstheze heb betoogd. Dat betreft het feit dat Adam en Eva al op de zesde dag beiden geschapen zijn (pag. 74), en het feit dat alleen Noach met zijn gezin tijdens de zondvloed zijn gered (pag. 82).
Op deze feiten wil in het kort ingaan, maar daarna nog iets te zeggen over het feit dat ook Niemeijer denkt dat de wereld er voor de zondvloed er mogelijk heel anders heeft uitgezien (pag. 83).

Zijn Adam en Eva beiden op de zesde dag geschapen?

Wie Genesis 1: 26-31 leest zal direct tot de conclusie komen dat Adam en Eva die zesde dag zijn geschapen. Zij worden immers beiden daar al aangesproken: Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag.

Wie daarna Genesis 2: 15-25 leest krijgt een ander idee.

Daar wordt eerst de mens aangesproken. In de tuin van Eden verbiedt God bijvoorbeeld de mens te eten van de boom van kennis van goed en kwaad.

Daarna dacht de HEER: Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. Daarop bracht God alle dieren bij de mens om aan elk dier een naam te geven. De mens ontdekte zo dat de dieren niet alleen waren. Hij ontdekte ook dat hij heel anders was dan al de dieren, tussen al de dieren was geen enkele die bij hem paste. Pas na deze ontdekking schiep God Eva.

Hoe zijn deze Schriftgedeelten te harmoniëren?

Ik denk dat we Genesis 1 vanuit Genesis 2 moeten lezen.

Als God iets schept dan doet Hij dat met een enkele scheppingsdaad.

Daarna kan Hij nog wel wat corrigeren, maar die enkele scheppingsdaad blijft het uitgangspunt. Daarop bouwt Hij verder. God gaat altijd verder.

Hij is de volmaker van Zijn schepping.

Zo denk ik dat God de mens in Genesis 1 als een twee-eenheid heeft geschapen, mannelijk en vrouwelijk. Die twee-eenheid vormde één mens, die als zodanig aangesproken werd.

In Genesis 2 wordt die ene mens gedeeld. In een diep slaap wordt bij hem een rib weggenomen, en van die ene rib bouwde de God, de HEER, een vrouw.

Zo scheidde God de geschapen twee-eenheid later in twee afzonderlijk mensen: een man en een vrouw, Adam en Eva.

Het moment dat God deze scheiding aanbracht is niet te bepalen.

Ik denk dat God de mens alle tijd heeft gegeven om al die talloze dieren elk een naam te geven. Daarvoor moest de mens elk dier observeren, zijn karakter leren kennen en van daaruit elk dier een passende naam geven. Ik verwacht dat een God die in eeuwen denkt daartoe de mens alle gelegenheid en alle tijd heeft gegeven.

God schiep één mens met één geest. Hij sprak die ene mens al op de zesde scheppingsdag aan en wees hem op zijn verantwoordelijkheid. Na de scheiding van die ene mens in twee mensen werden ze beiden aanspreekbaar en werden ze samen verantwoordelijk voor de keuzes die ze zouden maken.

God heeft bij de mens slechts eenmaal de levensadem ingeblazen (Genesis 2:7). Nadat God bij de mens een rib had weggenomen en daaruit de vrouw bouwde, lezen we niet dat God bij de vrouw opnieuw de levensadem heeft ingeblazen. Kennelijk leefden man en vrouw voortaan van dezelfde levensadem. Gescheiden en toch, terugziend, eenmalig geschapen.

Zijn tijdens de zondvloed alleen Noach met zijn gezin gered?

Wie bijvoorbeeld 2 Petrus 2:5 leest, ontkomt niet aan deze gedachte. Daar staat immers: "Evenmin heeft Hij de wereld uit de voortijd gespaard; alleen Noach, de heraut van de rechtvaardigheid, liet Hij met zeven anderen in leven toen Hij de watervloed over die wereld vol zondaars liet komen."

God kennen we als de rechtvaardige en de barmhartige.

In Zijn rechtvaardigheid toont God zich resoluut, in zijn barmhartigheid toont Hij zich vergevingsgezind en geduldig.

Zo zou op een gegeven moment het hele volk in ballingschap worden weggeleid. Iedereen had het verdiend. Later bleek dat alleen de elite was afgevoerd en dat er nog enkelen in het land waren achtergebleven. Een rest weliswaar. Maar toch.

De boodschap bleef daarbij overeind: Iedereen had de ballingschap verdiend.

Alleen God spaarde een rest, dat was Zijn barmhartigheid.

Kan het nu, naar analogie van dit verhaal over de ballingschap, zo zijn dat God toch in Zijn barmhartigheid een rest gespaard heeft tijdens de zondvloed?

Laten we nu eerst nog eens luisteren naar wat God tegen Noach heeft gezegd: "Ik heb besloten een einde te maken aan het leven van alle mensen, want door hen is het leven vol onrecht. Ik ga hen vernietigen, en de aarde erbij."(Genesis 6:13)

Het staat hier overduidelijk. Het is Gods plan om alle mensen te vernietigen.

Maar toch, in de Schrift worden meer dan eens de absolute woorden 'alle' en 'heel' door andere Schriftgegevens genuanceerd. Zoals bijvoorbeeld in teksten als: "Zoals door de ongehoorzaamheid van één mens alle mensen zondaars werden, zo zullen door de gehoor-

zaamheid van één mens **alle** mensen rechtvaardigen worden. “(Romeinen 9:19), en “Dan zal **heel** Israël worden gered.”(Romeinen 11:26)

Zou er nu in, dit geval, ook enige nuancering mogelijk zijn?

Ik denk het wel, omdat de zondvloed een voorafschaduwing is van de eindtijd.

Over het eindoordeel wordt door theologen heel verschillend gedacht.

Zij houden vaak de mogelijkheid open, gezien Gods barmhartigheid, dat ook mensen die Christus niet hebben gekend gered kunnen worden.

Ter illustratie een citaat uit ‘Uitgesproken’ van Egbert Brink (pag. 77):

“Hoe zal het hun vergaan, die nog nooit van Hem hebben gehoord, maar hoogstens een godsbesef hebben? En de vele miljoenen aanhangers van andere religies? Hoe zal het met hen aflopen? Al die kinderen, die nooit met het Evangelie zijn opgevoed? Over het lot van de onwetenden laat de Bijbel zich niet of nauwelijks uit. Maar denk nooit te klein van Gods genade. Gods hart is altijd ruimer dan je denkt. Augustinus, Luther, Zwingli, Melanchthon, ze hebben ieder de mogelijkheid opengehouden dat God bij het laatste oordeel bepaalde heidenen zal kunnen vrijspreken. Zij deden dat op grond van teksten als: “vele eersten zullen de laatsten zijn”; en: “ze zullen komen van heinde en ver, van oost en west”(Mat. 8:11, Mat. 19:30, Mat. 20:12). Het is voor God niet onmogelijk om mensen buiten prediking en doop om, rechtvaardig te verklaren. Daar is Hij vrij in als soevereine God. Maar wie dan ook, niemand kan ooit behouden worden zonder de verdienste van Christus! Alleen is het niet aan ons om daarop te speculeren of daarvan uit te gaan. Wij moeten het doen met: “wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon niet heeft, heeft het leven niet”(1 Joh. 5:12). Want om het eens op het scherp van de snede te zeggen: buiten Jezus Christus om is het leven een hel.”

Ik veronderstel dat niet iedereen de waarschuwingen van Noach (1 Petrus 3:20) heeft kunnen horen. Hoe is het met hen afgelopen?

God is altijd dezelfde. God zal met het eindoordeel, denk ik, op een vergelijkbare manier omgaan als Hij eens deed tijdens de zondvloed.

Als we nu voor het eindoordeel de mogelijkheid openhouden dat God ook heidenen zal redden, dan lijkt het mij aanvaardbaar om dan ook de mogelijkheid onder ogen te zien dat God tijdens de zondvloed buiten Noach en zijn gezin nog enkele mensen heeft gespaard. We moeten weliswaar niet te veel speculeren, waardoor de gerechtvaardigde straf van God kleiner wordt gemaakt. Maar daarentegen laat de Schrift zo vaak verrassende wendingen zien, dat we over Gods barmhartigheid niet uitgedacht raken.

Vandaar dat ik graag de mogelijkheid openhoud dat niet alle mensen zijn omgekomen.

De reden voor deze aanname ligt buiten de Bijbel.

Op internet zijn vele websites te vinden over zondvloedverhalen. Vele van deze verhalen zijn terug te voeren naar het zondvloed verhaal uit Genesis. Ze zijn door Noach doorverteld, en later door de vele overlevering verminkt geraakt. Belangrijke elementen zijn weliswaar hetzelfde gebleven.

Naast deze zondvloedverhalen zijn er ook enkele die zo verschillen van het verhaal uit Genesis, dat je hieruit zou kunnen concluderen dat naast Noach, nog anderen zich hebben weten te redden.

Als deze aanname juist is, dan zullen er ook wel dieren geweest zijn die de zondvloed hebben overleefd.

In dat geval kunnen we ervan uitgaan dat alle dieren uit Noachs leefomgeving in de ark een plaats hebben gekregen. Deze hebben sowieso de zondvloed overleefd, maar daarnaast zijn er dan ook dieren die op een andere manier de zondvloed zijn doorgekomen.

De wereld vóór de zondvloed was dus een ‘andere wereld’ dan de huidige.

Niemeijer komt tot deze conclusie naar aanleiding van (2 Petrus 3:5-6), waar staat: “Ze gaan er dan willens en wetens aan voorbij dat er in het begin al eens een hemel is geweest en een aarde die door Gods woord gevormd was uit water en door middel van water, en dat de toenmalige wereld vergaan is toen ze door het water werd overspoeld.” Hij schrijft verder: “Wat dat precies inhoudt, is niet duidelijk. Je krijgt de indruk dat tussen zondeval en zondvloed de glorie van het paradijs nog nawerkte. Alles ging er immers in het groot en geweldig aan toe: er werden al heel vroeg bijzondere ontdekkingen gedaan (Gen. 4), mensen haalden voor ons onvoorstelbare leeftijden (Gen. 5), er bestonden reuzen die niet – zoals tegenwoordige reuzen – zielige stakkers waren, maar imponerende kerels (Gen. 6). Na de zondvloed is dat weggevaagd. Maar vóór de zondvloed golden kennelijk andere omstandigheden.”

Met deze observatie ben ik het helemaal mee eens. De huidige wereld is radicaal anders dan de wereld voor de zondvloed. Het idee van de piramideachtige vorm onderstreept dit helemaal.

Wie verder nadenkt over de zondvloed, denkt aan de grote hoeveelheid water.

Waar kwam die vandaan?

Waar is al dat water na afloop gebleven?

De Bijbel vertelt ons dat ‘alle fontein des groten afgronds’ openbraken en dat ‘de sluizen des hemels’ zich opende. (Genesis 7:11 Statenvertaling).

De vertaling van deze tekst kent enige variatie. De Groot Nieuws Bijbel vertaalt: ‘zocht het water onder de aarde zich met geweld een uitweg; alle bronnen stroomden over en de sluizen van de hemel openden zich’.

In Genesis 8:2 lezen we dat God deze beide watertoevoeren afsloot.

Dus, het water kwam van onder en van boven. Maar hoe dan?

Bij de veronderstelde octaëdvorm van de aarde, samengaand met het idee dat het paradijs tijdens de zondvloed in veiligheid is gebracht, is dit als volgt te verklaren.

De onderzijde van de octaëder is een groot waterbekken. Tijdens de schepping is daar het meeste water naar toegestroomd.

Het paradijs lag op de top. De punt van de octaëder was nagenoeg (zie verderop) gericht op de zon. Immers de tuin van Eden lag in het Oosten. (Genesis 2:8)

Tijdens het in veiligheid brengen van het paradijs is deze langzaam opgelicht en tijdelijk net boven de rest van de aarde blijven hangen. Die rest raakte daardoor in onbalans en ging tollen. Het water aan de onderkant van de octaëder kwam over de randen en overstroomde de aarde. Zo zocht het water onder de aarde zich een uitweg.

Het paradijs bevatte veel water. Omdat het paradijs net boven de rest van de aarde bleef zweven, regende het water vanuit het paradijs op de rest van de aarde. Zo openden zich de sluizen van de hemel.

Op de tollende aarde verzamelden zich de watermassa’s zich op de plek waar het paradijs net boven hing. Deze watermassa bereikte wel een hoogte van 70 meter.

Doordat de rest van de aarde bleef tollen overspoelde die watermassa de hele wereld.

Ik veronderstel dat er voor de zondvloed geen hogere bergen waren dan 70 meter. (zie subhoofdstuk 17.8.7).

Dus alles werd overspoeld. Alleen niet tegelijk. De watermassa’s vormde als het ware een hele grote druppel water die zo over de wereld heen spoelde.

Op die grote druppel dreef de ark.

Tijdens dat tollen is het aardmagnetisme ook diverse keren van pool veranderd.

Uiteindelijk kreeg de rest van de aarde een bolle vorm.

Ondertussen werd het paradijs opgenomen in de derde hemel.

De aardkorst stabiliseerde, er ontstonden bergen en dalen (Psalm 104:8-9).
De topografie van de aarde nam nieuwe vormen aan.
Nieuwe continentale landmassa's met nieuwe bergketen en rotslagen rezen op.
Grote en diepe oceaانبekkens werden gevormd om al het vloedwater op te vangen.
De zondvloed is daarmee een catastrofe geworden die ons begrip te boven gaat.
De Bijbel draagt slechts enkele elementen aan die dit alles doen vermoeden.
Verder is het aan de wetenschap om na te gaan of het klopt.
Wij lopen nu op een aardbodem die talloze tekenen van al dit natuurgeweld laat zien.
Tekenen, die ons inzicht zouden kunnen verschaffen over hoe het eens geweest is.
Tekenen, die wellicht het bovenstaande idee kunnen bevestigen.

De zondvloed is een machtig gebeuren.
Vele mensen kwamen erbij om.
Maar ook al die mensen zullen eens opstaan en een onvergankelijk lichaam krijgen.
Ze zullen deze ervaring meenemen.
Wat er ook verder met hen gebeurt, ze kunnen erover blijven vertellen.
De zondvloed had zin, heeft zin en krijgt zin.
Zo laat God alles meewerken ten goede.

Dit is een goed moment om af te ronden.

In chronologische volgorde wil ik tenslotte de punten, die in de paradijstheze aan de orde zijn geweest, opsommen:

- Op een zeker moment besloot God tot de schepping.
Vooraf spraken de Vader, de Zoon en de Heilige Geest in de Raad Gods hierover met elkaar.
Zij voorzagen miljarden scenario's, waarvan zij de belangrijkste analyseerden.
In vele van die scenario's kwam de zondeval voor.
Dit is onder ogen gezien en er zijn onderling afspraken over gemaakt.
De Zoon zou het in dat geval gaan recht zetten. Hij zou dan de menselijke natuur aandoen, de mensen onderrichten en tenslotte Zichzelf als eersteling opofferen.
- God de Vader schiep alles door God de Zoon met behulp van God de Heilige Geest.
Gods Geest zweefde daartoe over de wateren. (Genesis 1:2)
God de Vader is boven de tijd blijven staan.
God de Zoon is vanaf de schepping in de tijd gekomen en vanaf Zijn onbevleete ontvangenis uit de maagd Maria is Hij tevens in de wereld gekomen en heeft onder ons gewoond.
- God schiep de aarde zoals dat in de Bijbel is verwoord.
De dagen zijn dagen, afhankelijk van de rotatiesnelheid van de aarde kunnen ze iets korter dan wel iets langer dan 24 uur zijn geweest.
Omdat ik denk dat de aarde voor de zondvloed een octaëdervorm of iets vergelijkbaars heeft gehad, weet ik niet wat ik van die rotatiesnelheid moet denken. Ook over de hoek waaronder toen de aarde zou hebben gedraaid, heb ik geen exact idee.
- God schiep de mens als een twee-eenheid, mannelijk en vrouwelijk.
God maakte al direct aan het begin Zijn programma aan de mens bekend: 'Wees vruchtbaar en wordt talrijk, ...'.
Dit zei God tegen de mens terwijl deze nog een twee-eenheid was, en nog geen kinderen kon krijgen. Hij stimuleerde zo het uitkijken naar alles wat nog moest komen.
- God plaatste in de tuin twee bijzonder bomen: de levensboom en de boom van goed en kwaad. Beide bomen waren genadegaven.
God legde de mens een tijdelijk verbod op om te eten van de boom van goed en kwaad. God legde het 'waarom' van dit gebod niet uit, maar daarentegen gaf Hij wel zeer duidelijk aan

dat op overtreding van dit verbod een zware straf stond. In dat geval zou de mens onherroepelijk sterven.

- God neemt het initiatief om aan de mens een helper te geven.
Als eerste zorgt Hij ervoor dat de mens echt naar een helper gaat verlangen.
God doet dit door de mens de opdracht te geven om elk levend wezen een naam te geven.
God brengt daartoe Zelf alle dieren en alle vogels bij de mens.
De mens geeft daarop alle levende wezens een naam en ontdekt zo dat hij alleen is, dat hij eigenlijk geen helper heeft die bij hem past.
Ik denk dat dit geven van alle namen een vrij lange tijd heeft geduurd.
- God neemt daarna het initiatief om een vrouw te bouwen uit een rib van de mens.
Daartoe liet Hij de mens eerst in een diepe slaap vallen.
- De mens is verrukt over zijn vrouw. Hij riep uit: 'Eindelijk een gelijk aan mij, mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees'.
Deze uitroep laat wel zien dat de mens een **lange tijd** hiernaar heeft uitgekeken.
Eindelijk, dat is het eerste woord dat hij uitroept.
- Na dit feest van herkenning tussen man en vrouw komt in de Bijbel al direct het verhaal van de slang.
Niet duidelijk is hoeveel tijd er tussen beide gebeurtenissen zit.
Ik kan mij voorstellen dat de Satan al eerder Gods schepping is gaan aanvallen.
Eerst wellicht de dieren buiten het paradijs.
Daarna misschien Adam en Eva zelf, maar in dat geval hebben Adam en Eva alle eerdere aanvallen afgeslagen.
De Bijbel vertelt het ons niet.
Direct volgt het verhaal van de slang.
Ik denk dat hiermee direct doorgestoten wordt naar hetgeen voor ons van vitaal belang is.
Daar moet alle aandacht op gericht worden.
Adam en Eva lieten zich verleiden door de slang.
Niettemin is het mogelijk dat Adam en Eva een mooie tijd samen hebben gehad voordat zij bezweken voor de verleiding.
- Nadat Adam en Eva van de boom van goed en kwaad hadden gegeten, merkten ze direct dat zij naakt waren. Gelijk kwamen er seksuele gevoelens naar boven.
Dit feit toont ons iets van de werking van die vrucht. Deze vrucht wakkert seksuele gevoelens aan.
Ik denk dat hierin de verklaring ligt waarom God de mens verboden had om van deze vrucht te eten. God wilde de seksuele daad tussen man en vrouw uitstellen tot het moment dat Hij daarvoor Zelf zijn toestemming zou geven. God wilde eerst Adam en Eva voor zichzelf, dit mee om hen klaar te maken voor de volgende stap.
Ik veronderstel dan ook dat in eerste instantie Adam en Eva geen seksuele gevoelens voor elkaar hebben gehad. Die fase moesten ze ook eerst meemaken. Adam en Eva kregen zo de tijd om van alle mogelijke levensfasen volop te genieten.
De cultuuropdracht kon even wachten.
Daar was geen haast mee. Er lag immers nog een eeuwigheid voor hen.
- Adam was aangesteld als kroon op de schepping. Bij zijn val sleurde hij de hele schepping mee. Dit omdat hij zich aan Satan had overgeleverd.
Dit omdat daardoor heel Adams nageslacht de gevolgen ervan zou ondervinden.
Adams val was groot.
Hij viel in zonde omdat hij Gods vertrouwen schond.
Sindsdien wantrouwen we allemaal God, totdat we opnieuw geboren worden.
- Adam wist vanaf dat moment dat hij onherroepelijk zou sterven.
Vanaf dat moment was elke dag een genadedag.
Die waren het waard om geteld te worden.

Vanaf dat moment telde Adam zijn leeftijd.

Vóór dat moment zou dat tellen onzinnig zijn geweest, gezien het vooruitzicht van een eeuwig leven.

Bij deze interpretatie wordt het voor iedereen onmogelijk om vanuit de Bijbel iets zinnigs te zeggen over de ouderdom van de aarde.

- God gaf aan Kaïn en Abel vrouwen, op eenzelfde manier als Hij aan Adam Eva had geschonken. Dit deed God niet alleen bij Kaïn en Abel, maar ook bij de eerste generaties mannen.
- Op het moment dat Kaïn Abel dood sloeg, had Abel al een zo groot nageslacht dat Kaïn daarvoor terecht bang was.
- Ondanks de zondeval ontwikkelde de mensen zich snel. Kaïn bouwde al een stad. Er werden vele uitvindingen gedaan. Ik vermoed dat er voor de zondvloed al hoge beschavingen, waar weliswaar de zonde welig tierde, zijn geweest. Atlantis zou één van die beschavingen geweest kunnen zijn. Mogelijk hebben inwoners van Atlantis de twee piramiden bij Gizeh gebouwd om aan de zondvloed te ontkomen.
- Tijdens de zondvloed is het paradijs in veiligheid gebracht en is Noach met zijn gezin gered. Mogelijk zijn er nog andere overlevenden. Dat hoeft niet, maar gezien Gods barmhartigheid is dat wel mogelijk. Dit ondanks het strenge oordeel, waar niets aan moet worden afgedaan.
- Na de zondvloed heeft de wereld nog eeuwen in chaos verkeerd. Job spreekt hierover. Velikovsky heeft er een boek aan gewijd: 'Eeuwen in Chaos'
- God de Zoon heeft de menselijke natuur aangenomen. Hij is geboren uit de maagd Maria. Aan dit wonder gingen eeuwen van voorbereiding vooraf. Hij is in de Schriften aangekondigd. Rond dit grootse wonder vonden er vele bijzondere gebeurtenissen plaats: engelenkoren die aan herders zijn verschenen, de wijzen uit het Oosten die via Jeruzalem hun doel bereikten. Zo zorgde God er Zelf voor dat velen oog kregen voor dit bovennatuurlijke wonder.
- Jezus wordt de tweede Adam genoemd. Wie naar Jezus kijkt ziet een mens met scheppingsgaven. Eens was Adam ook getooid met scheppingsgaven, maar bij hem en zijn hele nageslacht zijn die scheppingsgaven verworpen. Jezus toonde krachten die Adam ooit heeft gehad. Ook daarin was Hij de tweede Adam.
- Bij Zijn doop in de Jordaan startte Jezus Zijn missie. Met een wonderbaarlijk teken uit de hemel werd dit bekrachtigd.
- Jezus' missie eindigde aan het kruis. Daar liet Hij zien dat Hij zowel Lam als Leeuw was. Als Lam werd Zijn lichaam gebroken. Als Leeuw bleef Zijn Geest ongebroken.
Wie luistert naar de kruiswoorden ziet een diepere dimensie dan wie enkel let op het kruis.
- Jezus heeft direct na Zijn kruisdood het paradijs geopend. Hij heeft daar velen onthaald, waaronder die ene misdadiger die naast Hem hing aan het kruis.
- Drie dagen na Zijn kruisdood is Jezus als Lam opgewekt uit de dood. Als Leeuw echter stond Hij Zelf op uit de dood. Jezus, God en mens.

Jezus, gewoon mens en toch ook God de Zoon.

Wonderlijk.

Duizenden mensen hebben Hem gevolgd en daarvan getuigd.

- De apostelen hebben Hem zien opstijgen naar de hemel. (Handelingen 1:11)
Vooraf zei Hij tegen hen dat Hij op eenzelfde manier zou terugkomen.
Alleen Hij ging nu onder andere naar de hemel om voor al de Zijnen een plaats te bereiden, een woning te bouwen.
Volgens mij is Jezus nog steeds aan het bouwen, heel concreet. Hij bouwt het nieuwe Jeruzalem in het paradijs, zodat deze wordt omgetoverd tot een prachtige tuinstad.
Jezus bouwt niet alleen, Hij delegeert het ook aan de Zijnen die al in de hemel zijn.
- Op dit moment worden er vele cultuurschatten het nieuwe Jeruzalem ingedragen.
Ieder gelovige neemt zijn op aarde opgedane ervaring mee. Met die ervaring getooid gaat hij aan de slag in het nieuwe Jeruzalem.
- Paulus heeft een wonderlijke ervaring gehad. Hij spreekt er maar moeilijk over. Hij is opgevaren naar de derde hemel en heeft daar het paradijs mogen zien.
Echt gebeurd.
Zo zijn er twee getuigen, Jezus en Paulus, die het paradijs situeren in de hemel.
- Net voor het laatste oordeel zullen alle gelovigen die zich op dat moment op aarde bevinden worden opgenomen. Zij zullen Jezus tegemoet gaan in de lucht.
- Daarna zullen diverse catastrofes de aarde treffen.
Vreselijk.
Maar juist daardoor zal de aarde opnieuw van vorm veranderen, zodat het nieuwe Jeruzalem in al zijn pracht en heerlijkheid kan neerdalen op de aarde.
- Het neerdalen van het nieuwe Jeruzalem zal een enorme gebeurtenis zijn.
De nieuwe aarde zal er echter vrij troosteloos bijliggen omdat deze net daarvoor door vuur is geschoond.
- Op die nieuwe aarde zullen dan, op de jongste dag, alle graven opengaan.
Iedereen krijgt een onvergankelijk lichaam.
Iedereen heeft eeuwigheidswaarde.
Iedereen zal zich dan klaar moeten maken voor het laatste oordeel.
- God geeft de gelovigen een bijzondere behandeling. Zij ontvangen ook op de jongste dag hun onvergankelijk lichaam. Ik vermoed, omdat hun geest al in het nieuwe Jeruzalem aanwezig is, dat zij dat nieuwe lichaam daar zullen ontvangen. In dat nieuwe Jeruzalem zullen, denk ik, andere atmosferische omstandigheden gaan gelden dan toen die tuinstad nog in de derde hemel verkeerde. Een daarop aangepast lichaam is dan nodig.
Bovendien worden de gelovigen niet opnieuw geoordeeld, omdat zij beoordeeld zijn en hun plek hebben ingenomen. Voor hen geldt dat nu iedereen Gods oordeel over hen kan inzien.
- God heeft zoveel vertrouwen in Zijn kinderen dat Hij de rechtspraak over alle ongelovigen aan hen delegeert.
- Op het moment dat over de ongelovigen rechtgesproken zal worden komen zij massaal in opstand tegen hun Rechter. Zij lopen storm tegen het nieuwe Jeruzalem.
Hierdoor veroordelen zij zichzelf.
God grijpt in en laat hen door de engelenmachten afvoeren.
- Alle ongelovigen worden afgevoerd naar de onderkant van de octaëder.
Een vulkanisch gebied.
Maar het zal ook een diensthuis zijn.
Zij zullen worden ingezet om de nieuwe aarde op te bouwen.
Zij zullen door engelen in bedwang gehouden worden en door gelovigen geregeerd.
- Satan en al de zijnen zullen ook naar die plek worden afgevoerd.
Maar iedereen zal hen nu doorzien, zodat zij geen enkele macht meer kunnen uitoefenen.

Dit zal hun grootste straf zijn.
Machteloos.

- Satan heeft op dat moment zijn woonplaats, de hel, verlaten en is afgevoerd naar de poel van vuur en zwavel. Daarom zal de hel als woonplaats van Satan worden opgedoekt.
- God daarentegen komt bij mensen wonen. Hij betreft het nieuwe Jeruzalem, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Deze nieuwe hemel is veel mooier dan de oude.

God verhuist naar een mooiere woning.

Daardoor zal de oude hemel als Zijn woning worden opgedoekt.

- Tussen de grootste beloning en de zwaarste straf zijn allerlei gradaties mogelijk.
God is een rechtvaardige Rechter.
Ons leven hier doet er toe.

- Het mooiste op de nieuwe hemel en de aarde is dat we God van aangezicht tot aangezicht zullen zien.

Maar daardoor worden al Zijn werken niet secundair.

God toont Zich in Zijn werken.

Vandaar dat we er nu al een voorstelling van mogen maken.

Dat zal altijd zeer gebrekkig zijn en ondermaats.

Het zal allemaal veel prachtiger zijn dan we ons nu kunnen voorstellen.

- De nieuwe aarde zal in ontwikkeling moeten worden gebracht. Ik denk dat alle gelovigen een huis zullen aanhouden in het nieuwe Jeruzalem. Buiten de stad zullen ze minstens een tweede huis bouwen. Ze zullen er steden bouwen. Er zullen diverse culturen ontstaan. Volkeren zullen liefdevol geregeerd worden.

Misschien verwisselen de mensen dan wellicht soms van woning, functie en baan.

Dit allemaal in volkomen harmonie.

- De ongelovigen zullen sporadisch ingeschakeld worden bij het opbouwwerk.
Meestal zullen zij vanuit hun 'diensthuis' hun werk moeten doen.
Geen enkele ongelovige zal ooit in het nieuwe Jeruzalem mogen komen.
Dat blijft voor hen voor eeuwig een verboden stad.

- De gelovigen zullen opgaan in Gods heerlijkheid.

- Tijdens het Beraad Gods waren de hoofdlijnen van alle scenario's voorzien.
Bij God loopt niets uit de hand.

Hij laat alles meewerken ten goede.

Hoe groter je over God gaat denken hoe gemakkelijker alles te begrijpen is.

Zo was mijn eerste insteek.

Inmiddels is de paradijstheze, gedurende de tijd dat ik er mee bezig ben, telkens gegroeid.

Daarbij heb ik enkele nieuwe wonderen verondersteld om een aansluitend geheel te krijgen.

Ik denk dat God doelbewust diverse gebeurtenissen uit de Bijbel heeft weggelaten om ons tot nadenken te brengen.

Een aardse vader plaagt zijn kind weleens door stiekem iets weg te nemen. Bijvoorbeeld een puzzelstukje dat zijn kind net apart heeft gelegd. Zodra dat kleine kind het puzzelstukje niet meer ziet barst het uit in tranen. Het kijkt om zich heen en gaat zoeken.

Vervolgens leg vader het stukje stiekem terug. Het kind vindt het, en vraagt zich verwonderd af hoe dat nu kan. Op een gegeven moment ontdekt het kind dat vader aan het plagen is. Dit moet het dan even een plek geven. Al spelende verdiept zich zo de relatie tussen vader en kind.

Zo ongeveer stel ik mijn hemelse Vader voor. Hij openbaarde lang niet alles. Hij speelt met Zijn kinderen, om een relatie met Zijn kinderen op te bouwen.

Alles weten maakt niet gelukkig.
Een kind moet zelf op ontdekking uitgaan.
Dat vindt elke vader leuk.
Een kind dat nieuwsgierig is en telkens zijn grenzen verlegt.

Ik denk daarom dat God plezier heeft in alle wetenschappers die telkens iets nieuws ontdekken.
Wetenschappers brengen daardoor steeds meer Gods grootsheid aan het licht. Fantastisch!
Alleen er is wel een nadeel, de kloof tussen geloof en wetenschap wordt alsmaar groter.
Dit omdat de seculiere wetenschap niets kan met bovennatuurlijke ingrepen.
Wonderen, zo stellen zij, mogen en kunnen de 'gaten' in onze kennis niet verklaren.

Wie niet gelooft zal elk Godswonder als een onmogelijkheid beschouwen.
Nu ik aan de reeks geopenbaarde wonderen slechts enkele door mij veronderstelde wonderen heb toegevoegd, denk ik, dat ik daarmee de kloof tussen geloof en wetenschap niet vergroot.
Wat gelovigen met ongelovigen gemeen hebben is dat ze beiden een voorstelling van het verleden wensen die logisch en compleet is, zonder tegenstrijdigheden en gaten.
Beiden zoeken ze een verklaring voor bijvoorbeeld de hunebedstenen. Hoe kunnen deze vanuit Scandinavië in Drenthe komen? Door opstuwingen tijdens tientallen ijstijden? O door de zondvloed en de chaotische eeuwen die daarop volgden?
Beiden zoeken ze ook een verklaring voor de piramides in Gizeh. Wie bouwden deze piramides? Wanneer en hoe? Met welk doel?
Beiden zoeken naar de oorzaken van het ontstaan van de continentale drift. Is dat in gang gezet door een meteorietinslag of door de zondvloed? Of door beide?
Beiden zijn geïnteresseerd in de onderzoeken naar zwarte gaten en naar de theoretische verklaring van de zwaartekracht. Om maar iets (de twee onderwerpen die met de Spinozapremie 2011 zijn bekroond) te noemen.
Zo hebben ongelovigen en gelovigen veel interesses gemeenschappelijk.
De verschillende kijk op het ontstaan van de aarde kan, positief geïnd, dan alleen maar de kritische kijk op elk onderzoeksresultaat stimuleren. Elk nieuw resultaat zal opnieuw nieuwe vragen oproepen. Onze kennis blijft gering.
Na de jongste dag zal wel blijken dat er nog veel meer te leren is.

Vele vragen zette mij aan tot deze Bijbelstudie.
Een Bijbelstudie waarin ik steeds meer plezier kreeg.
Een Bijbelstudie waarbij ik anderen heb willen betrekken.
Zo heb ik in het begin enkele advertenties geplaatst in het Nederlands Dagblad en het Reformatorisch Dagblad. Het aantal reacties bleef beperkt, maar ze hebben me wel verder geholpen.
Ze stimuleerde tot verder doordenken, tot nog meer Bijbelstudie.
Daarbij heb ik veel gehad aan het boek van Randy Alcorn 'Hoe zal het in de hemel zijn?'
Alcorn is een adept van C.S. Lewis, de apologeet van de aansprekende logische verklaringen.
Dat 'logisch' denken spreekt mij bijzonder aan.
God geeft overal zin aan. Alles is dus zinvol. Zelfs de eeuwige straf is zinvol.
Psalm 23 volgt op Psalm 22. Als Jezus aan het kruis Psalm 22 aanhaalt, denkt Hij logischerwijs ook aan Psalm 23. De HEER is Mijn Herder, Mij ontbreekt niets. Aan alle kruiswoorden is dat immers te merken!

Hoe sluit je een spannende ontdekkingsreis af?
Hoe hebben anderen dat gedaan?
Hebben de 'ontdekkingen' waarde voor anderen?
Zo ja, welke?
Dat kan ik zelf niet overzien.

Wel denk ik dat iedere Bijbelstudie profijt heeft.

Een diepgaande Bijbelstudie over de aangedragen onderwerpen, denk ik, kan de confrontatie met de wetenschap vergemakkelijken. Geloven is zo gek nog niet!

Afronding

De afronding van de paradijstheze wil ik stapsgewijs doen.

Omdat er geen meelezers zijn geweest, die mee hebben kunnen denken, veronderstel ik dat er best wel iets bij te schaven is.

Dat is natuurlijk het mooie van Bijbelstudie. Het brengt je verder, maar altijd blijft er wel iets te verbeteren.

Nu streef ik niet naar het hoogste, want dat is immers onbereikbaar.

Maar wel zou ik graag enkele reacties willen hebben, om zo verder te komen.

Vandaar dat ik aan de paradijstheze meer bekendheid wil geven.

Ik wil bij deze aan iedere lezer vragen om ook eens in zijn kennissenkring rond te kijken om te zien of daar mogelijk geïnteresseerden zijn. Zo ja, om hen dan op de hoogte te brengen van de paradijstheze.

Ik verwacht dat onder de geïnteresseerden er enkelen zullen zijn die reageren.

Het liefst ontvang ik een reactie in de vorm van **verhelderingsvragen**.

Verder hoop ik dat de paradijstheze gebruikt gaat worden bij Bijbelstudie.

Mijn ervaring is dat het meer **letterlijk** nemen van teksten dwingt tot verder nadenken.

Wie dan daarvoor oplossingen vindt, zal in de regel vreugde ervaren.

Bijbelstudie kan plezierig en uitdagend worden als je iets van de bekende weg afwijkt.

Zeker als je daarbij gebruik maakt van het gereformeerde kompas, de gereformeerde exegete.

De paradijstheze bevat diverse nieuwe ideeën die het waard zijn om door anderen verder te doordenken en zo mogelijk te onderbouwen.

Ik hoop ook dat wetenschappers dit gaan oppakken, om te kijken of het theologisch en geologisch kan kloppen.

Een geologisch onderzoek zal veel tijd en geld kosten.

Maar wie weet, misschien is er iemand die dit oppakt.

Vooralsnog hoop ik diverse **verhelderingsvragen** te mogen ontvangen, die ik zal beantwoorden.

Tijdens het Darwinjaar ben ik met de paradijstheze begonnen.

Het was het jaar waarin duidelijk bleek dat veel christenen het oude scheppingsverhaal hadden ingeruild voor het Intelligent Design verhaal dan wel voor het theïstisch evolutionisme.

Jammer.

Maar het jongeardecreationisme kon onder andere geen goed antwoord geven op het ontstaan van het fossielenarchief. Daarbij kon de veronderstelde catastrofale gebeurtenissen tijdens de zondvloed niet voldoende de huidige toestand van de aardkorst verklaren.

Gelukkig viel het Darwinjaar samen met het Calvinjaar.

Calvin leerde onder andere dat de Heilige Geest op elke gelovige is uitgestort.

Elke gelovige kan zomaar nieuw inzicht ontvangen in bepaalde Bijbelteksten.

De Heilige Geest werkt soeverein.

Nieuwe inzichten ontstaan om die met elkaar te delen en zo nodig om te laten corrigeren.

Tenslotte, als christenen leven we verwachtingsvol.

Hij komt spoedig.

De jongste dag nadert.

Het verleden blijft.

Alles heeft zin, krijgt zin en houdt zijn zin.

Want de zin van alles komt eens aan het licht.

Inhoud

	Voorwoord	1
	Hoe groter je denk over God, hoe eenvoudiger Genesis te lezen is	2
	De genomen stappen, verdeeld in hoofdstukken	
	Deel 1	
	Het paradijs heeft mogelijk langer bestaan dan we gewoonlijk denken	
1.	Gods grootheid Geschapen om te groeien	4
2.	God schiep alles uit niets Creatie van de perfecte startsituatie	6
3.	God schiep de mens op de zesde dag De mens ontvangt eeuwigheidswaarde	8
4.	God plaatste de mens in het paradijs De eerste stappen naar volwassenheid	10
5.	God wandelde mogelijk 'miljoenen' jaren met de mens Na de zondeval wordt het tellen van de jaren waardevol	12
6.	God veranderde de aarde na de zondeval; de eerste grote verandering Kaïn en Abel ontvingen van God elk een vrouw; later ging het anders	14
7.	God veranderde de aarde tijdens en na de zondvloed; de tweede grote verandering De aarde veranderde mogelijk van vorm; een discontinuïteit	16
8.	God doseerde zo dat wij steeds meer van Zijn openbaring leren verstaan Onderwijs op het juiste moment	19
9.	God reikte een toekomstverwachting aan die gegrond is in de schepping en zondvloed Geen enkel plan is onuitvoerbaar	20
10.	Gods heerlijkheid Wonderen moeten wennen ?!	21

Deel 2

Tussenbalans

11.	Dood in (?) en buiten het paradijs	23
11.1	De geest gaat de dood voorbij	23
11.2	Omslag door de zondeval	23
11.3	Met Nieuwtestamentische ogen kijken	25
11.4	Schepping in het perspectief van de eeuwigheid	27
12.	Is de paradijstheese relevant?	33
	Denken binnen confessionele grenzen	
13.	Zijn er Bijbelse argumenten om Genesis 1 niet letterlijk (als historische dagen) maar metaforisch (allegorisch, poëtisch enz.) te lezen?	36

Deel 3

Het paradijs vormt de basis voor het nieuwe Jeruzalem

14.	In het paradijs wordt een wereldstad, het nieuw Jeruzalem, gebouwd	41
	Het paradijs is in veiligheid gebracht en opgenomen in de derde hemel	
15.	Contouren van een nieuw Jeruzalem < > Rob van Houwelingen	50
	Een schitterende tekening op basis van de Schriften	
16.	Het nieuwe Jeruzalem daalt neer < > Randy Alcorn	51
	Een extrapolatie van Bijbelse gegevens	
17.	Bij de neerdaling van het nieuwe Jeruzalem wordt de aarde hersteld en vernieuwd.	55
17.1	De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens prof. P.H.R. van Houwelingen.	56
17.2	De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens Randy Alcorn	57
17.3	De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. S.W. de Boer	58
17.4	De neerdaling van het nieuwe Jeruzalem volgens ds. Wim Rietkerk	60
17.5	De mogelijke vorm van de aarde voor de zondvloed	62
17.6	De aversie tegen nieuwe ideeën	64
17.7	Wetenschap en wonderen	66
17.8	De grote piramide	66
17.8.1	Het mysterie van de bolsymmetrische kruik, 3000 v. Chr.	.67
17.8.2	Het mysterie van het glijden over steen van grote rotsblokken	68
17.8.3	Het mysterie van het stapelen van rotsblokken van 10 tot zelfs 20 ton	69
17.8.4	Beschrijving van enkele bijzonderheden van de grote piramide	72
17.8.5	De bijzondere vorm en de beschadiging van de grote piramide	73
17.8.6	De aanvang van de bouw van het grootste deel van het Gizeh-complex	73
17.8.7	De veronderstelde aanleiding tot de bouw van het Gizeh-complex	75
17.8.8	De hand van God (?) achter de bouw van de grote piramide	77
17.9	Herstel en vernieuwing vergt tijd	81
17.10	Het indragen van cultuurschatten na de jongste dag	82

18.	Het laatste oordeel	84
18.1	Job kreeg antwoord	87
18.2	Jezus wist het antwoord	88
18.3	Wie lijdt om Christus ontvangt compensatie	90
18.4	Ons oordeel over alle gruwelijkheden moeten we opschorten 92	
18.5	God schakelt heiligen in bij het laatste oordeel	93
18.6	Zij die uit de zielslaap ontwaken krijgen een reële kans	93
18.7	Tijdens het laatste oordeel is het gebed van de heiligen van invloed	95
18.8	De hemel en hel zullen als 'woonplaats' verdwijnen	96
18.9	Waar blijven Satan en alle goddelozen?	97
18.10	Is eeuwig ook echt eeuwig, eeuw in eeuw uit?	98
19.	Mogelijke scenario's bij de verwachte massale bekering van de Joden	101
19.1	De les van Kaïn en Abel	103
19.2	De les van Jacob en Esau	104
19.3	De les van Jozef en zijn broers	106
19.4	Verklaring van Romeinen 11:25-29	107
19.5	Verklaring van Matteüs 24:23-34	111
19.6	Verklaring van Jesaja 19:19-25	114
19.7	Mogelijke scenario's op de weg naar de eindtijd	118
19.7.1	Een (derde) wereldoorlog	118
19.7.2	Geheel Israël komt tot bekering	119
19.7.3	De Mensenzoon komt vandaag terug	120
19.8	Wat kunnen we leren van joden en moslims?	122
19.8.1	Verdieping in de Joodse tradities vergroot het inzicht in de hele Bijbel	125
19.8.2	De bron, de Thora en de profetische geschriften, vergt uitleg van rabbijnen	125
19.8.3	De verdeeldheid onder Joden zet aan tot verder nadenken	125
19.8.4	De joden vormen (soms) een voorhoede, een buffer voor christenen	126
19.8.5	De vaststelling van de enige ware canonieke tekst van de Koran	127
19.8.6	De Koran vergt uitleg van moslimgeleerden	127
19.8.7	De verdeeldheid onder islamieten is een zegen	127
19.8.8	Moslims ondersteunen krachtig het idee dat mensen rekenschap hebben af te leggen tegenover God	128
19.8.9	De leerzame spiegeling aan joden en moslims aangaande de hierboven staande items	128
19.8.10	Godsdienstvrijheid	131
19.8.11	Lijnen naar de paradijstheses	133
19.9	Worden goede werken beloond?	136
19.10	Wat kunnen we leren over de geweldexplosies in de geschiedenis?	140
19.10.1	Alles heeft zin en wordt eeuwig vastgelegd	141
19.10.2	God als bondscoach, die met team selecteert en traint	144
19.10.3	God als rechter, die iedereen rechtvaardig oordeelt	145
19.10.4	God als Vader, die samen met Zijn Zoon eerlijk spel speelt	147
19.10.5	God, die met al zijn kinderen een welbevindingsgesprek aangaat	152
20.	Nawoord met verantwoording, samenvatting en afronding	154
	Verantwoording	154
	Samenvatting	162
	Afronding	168
	Inhoud	169